

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 26 / Hejmar: 312 / Kanûn 2007

2008 yılının kazananı da biz olacağız

RÊBER APO DEĞERLENDİRİYOR

Kürdistan'da resmi ideoloji ve iktidar tarzı

İdeoloji ve iktidarın öyküleri yazılsa, herhalde toplumsal gerçekliğin modern teorisinde en önemli adım atılmış olurdu. Sosyolojide ideoloji ve iktidar olgularının çözümlenemediğini iyi bilmek gerekir. Ortak düşünme ve hakimiyet tarzı olarak ideoloji ve iktidarın yürütülüşü, diğer toplumsal dokuların şekillenmesindeki rolleri tam konulmadıkça ekonomik, sosyal ve siyasal tahliller son tahlilde toplumsal cehaletin en tehlikeli biçimine yol açar. Bilimsel yöntemin toplumla toplumdışı dünyaya uygulanması arasındaki farkı görmeden, bilme ve yapma sorunu daha da karmaşıklaşır. Toplumun kendini bir tür tanıması da o gerçeklikten sayılır. Kendini tanımlamak belki de toplumların en temel niteliğidir. Kendini tanımlayamayan toplumun varlığından bahsetmek güçtür. Buna toplumun cesetleşmesi demek de mümkündür. Kendini tanımlamanın diğer adı toplumsal ideolojidir. İdeoloji irade haline gelmiş ortak fikirler paketi olarak da tanımlanabilir. Bunun da diğer bir adı toplumsal ahlaktır. Toplumsal ahlakın temel işlevi toplumsal varoluşu kesinleştirmektir. Toplumsal varoluş ancak kendine sahiplenme, yani ideolojik güç haline gelmeyle gerçekleşebilir. Halka böylece tamamlanır.

İktidar ideolojiyle çok sıkı bağlantı içinde olmakla birlikte, farklı bir olgu olarak özellikle tahakküm toplumlarında asıl belirleyendir. İktidarın kendisi ise şiddetin toplumdaki kurumlaşmasıdır, şiddetin kamuflaj aracıdır. Dolayısıyla iktidarın kendi başına tanımlanması belki de gerçekleşemez. Bir maskeyi tanımlamak ancak neyin kamuflaj aracı olduğunu bilmekle mümkündür. Maskeler kendi başına tanımlanamaz. Şiddet ancak patladığında anlaşılır. O zaman maske düşer, kendi başına bir şey olmadığı anlaşılmış olur. Olsa bile şiddetin bir tamamlayanı, aldatıcı bir yüzü olduğu daha net görülür. Şiddetin belirlediği bir toplumun olağan hali olamaz, patlama hali olabilir. Sürekli patlama hali doğada olduğu kadar toplumlarda da nadirdir. Kaldı ki duygusal ve analitik zekânın muazzam işbirliği imkânı, toplumsal patlamaları (savaş, devrim, karşıdevrim, ayaklanma, kavga) önleme kabiliyetindedir. Sorunlu hal aldığında patlamasız çözümler kesinlikle mümkündür. Yani şiddetten, askeri yoldan başka çare yoktu demek gerçekçi değildir.

Kürdistan'da resmi ideoloji ve iktidarı değerlendirmek açısından bu kısa tanımlamaları yapma gereği var. Resmi ideoloji varolan devlet iktidarının toplumda geçerli kıldığı statükoyu savunma, meşrulaştırma aracıdır; devlet iktidarının tek taraflı kendini onaylatmak, sürdürmek için zihniyet yaratımı ve uygulamasıdır. Örneklendirirsek, Sümerlerde mitoloji, Greklerde felsefe, modern Avrupa'da bilim, ortaçağ dünyasında din esasta ideolojik araç olarak işlev görürler. Uygulanmaları (ibadet ve ritüel olarak) tali düzeyde bir işlevdir. Ana zihniyet kalıpları olması belirleyicidir.

Resmi ideolojilerin Kürdistan'daki temel ideası Kürt denen olgunun pek olmadığı, olsa bile önemli olmadığı, önemli olsa da açığa vurulmasının çok tehlikeli olduğu biçiminde bir savlar zinciri oluşturur. Bunun için bin dereden sular getirilir. Kimisi buz gibi, kimisi kaynar su gibi başa dökülür. Yürürlükteki iktidar ve onunla ilgili her şey kabul ve onay görünceye kadar bu işlev ısrarla sürdürülür. Bu işlevin altındaki temel gerekçe ise, Kürdistan'ın çoktan fethedildiği ve Kürtlerin de bununla birlikte teslim olduğu biçimindedir. İşin tuhafı, Kürtler bu idealarin hiç farkında değildir. Bir Türk, Arap ve Fars iktidar sahibi kendi bünyesindeki Kürt ve Kürdistan'ı hangi anlı şanlı savaşlarla fethettiğini gayet iyi anlatabilir. Hatta bu fetihlerin kahramanlık öykülerini de anlatmaktan zevk alır. Kürt ise -eğer varolduğunu iddia edecek yüzü ve yüreği varsa- bu hikâyeleri aval aval dinleyebilir. Fethedilenin ne, kim olduğunu sorgulayabilecek pek az yetenek gösterir. Toplumsal zihniyet ve bağlantısı olarak ahlakın bittiği yerdir mevcut konumu.

Resmi ideolojilerin diğer bir ideası, Kürt ve Kürdistan kavramlarının önemsiz, tehlikeli, hatta terörle bağlantılı bölücülüğün gerekçesi olabileceğine ilişkindir. Halbuki tarihen oldukça kanıtlandı ki, Kürt ve Kürdistan kavramları daha ortada Arap, Fars ve Türk yok iken, binlerce yıl önce mevcut idi. Ayrıca önemsiz olmayıp uygarlığın ana kaynaklarından en başta geleni olduğu da ortaya konuldu. Bölücü ve şiddete kaynaklık edebileceği ideası ise tersini kanıtlar. Bağdakini kovan hırsız misali tavır bölücüdür. Kürtler binlerce yıl emekleriyle yarattıkları toprakları niye bölsünler? Yine kendileri sürekli vuruluyor, işgal ediliyor, asıl şiddet araçları dışardan gelenlerde. Neden şiddet kullansınlar? En zorunlu meşru savunma neden bölücü şiddet olsun ki?

**** Bu yazı Rêber Apo'nun "Bir Halkı Savunmak" kitabından alınmıştır.***

İçindekiler

2008 yılının kazananı da biz olacağız

"2007 yılının yoğun politik, askeri savaşımının sonuçları olduğu gibi 2008 yılına aktarılıyor. Bu şunu gösteriyor: 2008 yılında Kürdistan üzerindeki mücadele çok daha yoğun olacak. Politik, askeri boyutuyla da, ideolojik, psikolojik boyutuyla da olacak. Biz de hareket olarak bütün bu karmaşık ve zorlu politik süreci kendi doğrultumuzda yürütebilmek için çaba harcıyoruz. "Êdî Bese" kampanyasını geliştirerek, süreci kendi politik hedeflerimiz doğrultusunda ilerletmek istiyoruz. Türkiye yönetimi de yeni inkar ve tasfiye planını başarıya götürmek için saldırılarını yoğunlaştırarak yeni yıla giriyor. Bu şunu gösteriyor: 2008 yılı çok daha yoğun, karmaşık, zorlu bir politik, askeri savaşıma sahne olacak. " **(2'de)**

Özgürlük mücadelesi verilmeden onur kazanılamaz
Onurlu olacaksın, ama özgür olmayacaksın veya özgürlük mücadelesi vermeyeceksin. Özgürlük mücadelesi verilmeden onur da kazanılmaz. Bu açıdan "Êdî Bese" kaybettiğimiz ne varsa, yeniden kazanmanın... **(18'de)**

Demokratik özerklik ve özerk demokratik Kürdistan
Eğer sorun demokratik temelde çözüme kavuşuyor ve bu haklar tanınıyorsa, o zaman söz konusu toplumun kendini örgütleyerek meclislerini oluşturması, bazı sorunlarını çözmesi ya da burada tartışarak taleplerini belirleyip... **(21'de)**

AKP'nin sözde açılımı Alevilere intihar çağrısıdır
Diyanetin içine girmek kendini ve ruhunu satmaktır. Devlet hiçbir dini, tarikatı, mezhebi kendi içine almamalıdır. Önünü açabilir, ama devlet tarafından yardım verilemez, ne Süünilere, ne Alevilere ne de bir başka dini oluşuma... **(28'de)**

Zafere götüren yol: Öcalanca direnmek
Direnmek, devletçi sistemin çizdiği yola girmeden yürünecek yolu netleştirmektir. Bunun da büyük bir anlayış gücünü gerektirdiği ortadadır. Anlamak da bir direnme biçimidir, bunun da ötesinde en büyük ... **(37'de)**

Alevi muhalefeti halkçıdır zulüm ve adaletsizliğe karşıdır
(Önder Apo)
Maraş katliamı bilindiği üzere PKK'nin ilanının gerçekleştiği yıl yapıldı. O bölgede PKK hızla gelişiyordu; Adıyaman, Maraş, Elbistan, Malatya gibi Kürt Aleviliğinin yoğun olduğu yerlerde bir kök salma dönemine girilmişti. Hatta ağırlıklı olarak... **(52'de)**

Demokratik özerklik
Demokratik özerklik, Türk devletinin Kürtlerin tümüyle yeni bir birlik sözleşmesi yapmasıdır. Zora ve asimilasyona dayanan birlik yerine, demokratik bir siyasi birlik kurulmasıdır. Yalnız... **(58'de)**

Kadının taşıdığı fedai ruh
günümüze kadar gelen bir özgürlük yeminidir
Kadın özgürlük militanlarımızın taşıdığı fedai ruh, Zilanlardan, Semalardan, Ronahi ve Berivanlardan, Viyanlardan günümüze kadar uzanan bir özgürlük yeminine dönüşmüştür. Özgürlüğün fedailiğini, dolayısıyla ... **(63'te)**

Demokratik çözüme çağrı deklarasyonu
Şurası çok iyi bilinmeli ki, PKK önderliğinde örgütlenen Kürt halkının bugün dayandığı ulusal demokratik dinamikler ve elde ettiği... **(69'da)**

Şehit Mahir (Zakir Taş), Şehit Sarya (Nursen İnce) arkadaşlara dair anı yazıları...**(72'de)**

2007 yıl değerlendirmesi

2008 yılının kazananı da biz olacağız

"Gerilla kırsal alandaki gelişmelere bağlı olarak şehir alanlarında da başta askeri hedefler olmak üzere inkarcı ve imhacı sistemin ekonomik, savaşa güç veren örgütlenmelerini hedefleyecektir. Yeni mücadele alanı olarak böyle güçlü bir açılımı yapabilir. Bu, katliam tehditleri karşısında Kürt halkının savunulması için gerekiyor. Halkın serhildana kaldırılması, serhildanda halka öncülük edilmesi için de önemli bir durumdur. Savaşın Türkiye'ye taşırılmasında açılımlar sürecek. Madem ki kırsal alanda da metropollerde de Kürt halkına karşı linç girişiminde bulunuluyor, imha dayatılıyor, Kürt gençleri de oldukları her yerde direnecektir"

Öncelikle 2008 yılı perspektiflerimiz ne olmalı konusu üzerinde durmak gerekir. Geçtiğimiz haftalar içerisinde PKK'nin 29. kuruluş yıldönümünü kutladık. 30. PKK yılına girişi anlamaya, değerlendirmeye, planlamaya çalıştık. Bu vesileyle bir kere daha tüm arkadaşların kuruluş yıldönümlerini kutluyor, 30. parti yılında başarılar diliyoruz.

Kürt halkı 30. PKK yılına girişi önceki yıllardan daha da öfkeli, heyecanlı biçimde karşıladı. Kutlamalar hala değişik alanlarda devam da ediyor. Kitlesel gösteriler, değerlendirmeler, tartışmalar, 30. yıl gerçeğini anlama çabaları yoğun. Öne çıkan yön 30. yıl gerçeğini anlamak oluyor.

30. yaş önemli bir yaş. Bu, insan yaşamında da, toplum açısından da böyledir. Uzun tarihsel kesit içerisinde kısa görülebilir, ama toplumsal değişimin yaşanması açısından önemli bir süreç. Bir parti veya siyasi organizasyon açısından da elbette küçümsenecek bir süre değil. Bunu bu yıldönümü vesilesiyle değerlendirmeye, anlamlandırmaya çalıştık. 30. yaşın bilgi ve tecrübe düzeyini, yine iddia ve kudretin en yüksek dönemini ifade ettiğini belirttik. Bu bakımdan 30. yılına girmeyi başarmış bir hareketin daha iddialı, güçlü duracağı, görev ve sorumluluklarına sahip çıkacağı, daha mücadeleci ve kazanımcı olacağı da bir gerçektir. Diğer yandan bu kutlamalarda en çok görülen halkın öfkesi, tepkisiydi. Öne çıkan önemli ikinci husus buydu. Bunun da içinde bulunduğumuz süreçle, siyasi, askeri durumla bağı var. Kürt halkı öfkeli ve *'artık yeter'* diyor. Kendine yaklaşımı, I. Dünya Savaşı ile oluşturulan bu inkar ve imha sistemini, 21. yüzyılın başında her türlü yalan, dolan, hile, baskı, işkence ve katliam uygulamalarıyla bunu sürdürme çabalarını artık kabul etmiyor. Bu temelde Önder Apo üzerindeki işkence ve imha sürecine 'artık dur' diyor. Kürt sorununun çözümsüzlüğüne 'artık yeter' diyor. Kürt halkına karşı hakaret içeren ve soykırım özelliği taşıyan inkar ve imha uygulamalarına 'artık yeter' diyor. Bunu görmeyen, anlamayan görüp de basit ekonomik, siyasi çıkarları için görmezlikten gelen tutum ve duruşlara 'artık yeter' diyor.

Red ediyor bunları, öfkesi, tepkisi buradan ileri geliyor. Bu öfkeyi başta Amed olmak üzere, Kuzey Kürdistan'ın bütün kentlerinde yapılan kutlamalarda, mitinglerde gördük. Yurtdışındaki halkın öfkesinde, tutumunda gördük. Yine Güneybatı Kürdistan başta olmak üzere, diğer parçalardaki toplantılarda, kutlamalarda, mitinglerde gördük. Böylece 30. PKK yılına hareket ve halk olarak, yıl gerçeğini daha derinden, ciddi görev ve sorumluluklarına daha çok sahip çıkan bir konumda girdiğimizi, 30. parti yılını daha büyük çalışma ve mücadele yılı haline getirme istek ve kararlarlılığında olduğumuzu söyleyebiliriz.

Parti yılı ile miladi yıl birleşiyor

Şimdi miladi olarak da yeni bir yıla giriyoruz. 2007 yılının sonuna yaklaşıyoruz. Yeni bir yıla, 2008 yılına gireceğiz. Bu çerçevede de hareket ve halk olarak yıl değerlendirmeleri yapma, tartışma, geçen yılın pratiğini sonuçlarıyla birlikte değerlendirme ve yeni bir yılı anlama, tanıma, planlama çabası içerisinde oluyoruz. Bizde bu durum biraz da iç içe geçiyor. Parti yılı ile miladi yıl birleşiyor. Dolayısıyla yılı değerlendirme sürecimiz devam ediyor. PKK'nin 29. yılı ile miladi 2007 yılında yapılanları nedenleri ve sonuçlarıyla birlikte değerlendirip derslerini çıkarmaya çalışıyoruz. Bu temelde de PKK'nin 30. yılını, yine miladi 2008 yılını daha iyi anlamaya, kendimizi bu yıl gerçeğine göre yeniden kararlaştırmaya ve planlamaya çalışıyoruz.

İçine girmekte olduğumuz yeni yılın, yani 30. parti yılı ile 2008 yılının nasıl olacağı, ne tür gelişmelerin yaşanabileceği, mevcut durumun ne tür gelişme olasılıklarını içerdiğini anlayabilmek, kestirebilmek; ona göre bir perspektif, plan oluşturabilmek için geçen yılın sonuçlarına iyi bakmak gerekiyor. Geçen yılın pratiğinin bütün çalışmalar açısından iyi bir analizini yapmaya ihtiyaç var.

Yine yeni yıla girerken, yaşanan politik, askeri durumun tahlilini kapsamlı, derin, doğruya en yakın bir biçimde yapabilmek, olası gelişmeleri, çeşitli güçlerin olası politik yönelimlerini doğruya yakın tespit etmek gerekiyor. Bunlar temelinde de halkın ve hareketimizin gücüne bakarak neler yapmamız gerektiğini programlamak, bunları nasıl yapacağımızı, hangi yöntemle, tarzla ve nasıl bir zamanlama içerisinde pratiğe geçireceğimizi değerlendirmemiz gerekiyor. Doğru, gerçeğe yakın yeni yıl kararlaştırması, planlaması ancak böyle bir yaklaşım temelinde, değerlendirme ile olabilir.

2007 yılına 5. tek yanlı ateşkesle girdik

PKK'nin 30. yılına, yine 2007 yılına 5. tek yanlı ateşkes süreci içerisinde girdik. 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren Özgürlük hareketimiz çeşitli güçlerin talepleri ve Önder Apo'nun çağrısı üzerine, 5. tek yanlı ateşkes sürecini ilan etti. Yeni yılı ateşkes temelinde gerekli ideolojik, politik, örgütsel çalışmaları yürüterek karşıladık.

PKK'nin 29. yılında bu temelde daha kapsamlı, sonuç alıcı çalışmalar yapmak istedik. 2007 yılını sürdürdüğümüz ateşkes temelinde yeni gelişmelerin, yeni politik açılımların başlangıcı haline getirmeyi öngördük. Hareket olarak bu konuda tutarlıydık, kararlıydık, inançlıydık. Yeni gelişmelerin olmasına, yeni siyasi durumun oluşmasına hazırlıklıydık. Duyarsız, somut gerçekleri görmeyen, kendini hayalci yaklaşımlarla dolu tutan bir konumda değildik. Çünkü her ne kadar başta ABD, AB, Güney Kürdistan yönetimi, çeşitli Kürt kurum ve kuruluşları, hatta Türkiye'nin iktidar partisi çağrılarda bulunmuş olsa da, yine de bunların ne kadar gerçekçi olduğu, çağrıyı yapanların ne kadar tutarlı olduğu belli değildi. Bu temelde sürecin sadece bizim gücümüzle, isteğimizle, çabamızla başarıya götürülmeyeceğinin bilincindeydik. Çağrı yapanlar çok olsa da, ne kadar tutarlı olacakları konusu belirsizdi. Bu bakımdan da hayalci olmamaya, ateşkesi stratejik düzeyde başarıya götürmek için istekli ve çaba sahibi olurken, sanki süreç kendiliğinden ve mutlaka böyle bir ilerleme sağlayacakmış gibi kendini aldatan, hayaller içerisinde olan bir konumda olmamaya da dikkat ediyorduk. O bakımdan 5. ateşkesle taktik yapmak gibi bir durumumuz yoktu. Önder Apo'nun yaklaşımı da, hareketimizin yaklaşımı da istekliydi, tutarlıydı. 5. tek yanlı ateşkesin sonuç vermesi açısından kararlıydık.

Ateşkes tüm güçlerin gerçekliğini bir kez daha ortaya çıkardı

Önder Apo 5. tek yanlı ateşkesi Kürt sorununun barışçıl, demokratik çözümünün gerçekleşmesi için son bir şans ve fırsat olarak da tanımladı. Böyle bir sonuç almak isteğiyle ve çabasıyla ateşkes ilan ettik ve süreci bu temelde götürmek istedik. Stratejik başarıyı öngördük. Fakat bizim çabamız ve inisiyatifimiz dışındaki nedenlerle böyle bir sonucun elde edilmemesi durumuna göre de kendimizi hep hazır tuttuk. Gerekli politik, taktik kazanımları elde etmek, sonuçlara ulaşmak için de çaba harcadık. Sonuçta çağrı yapanların hepsi ateşkes süreci içinde sınandı, denendi. Kürt sorunuyla ilgili olan, kendisini ilgili gösteren herkesin, en azından 2007 yılı itibariyle bu sorunun çözümünün neresinde olduğunu somut gördük.

Başta ABD'nin tutumunu net ortaya çıkardık. Kendisinin çıkarına hizmet ettiği ölçüde çatışmaların olmamasını isteyen, ondan öteye Kürt sorununun çözümü için bir politik yaklaşımı gösterme, onun çabası içerisinde olma gibi bir tutumu olmayan bir konumda olduğunu açığa çıkardık. AB'nin bilinen klasik, faydacı, çıkarcı, ikiyüzlü politikalarının da devam ettiğini gördük. Güney Kürdistan yönetiminin Kürt sorununun çözümü yönünde adımların atılmasını istese de, bu konuda fazla gelişme yaratacak güce sahip olmadığını açığa çıkardık. Benzer biçimde başta DTP olmak üzere çeşitli demokratik Kürt kurum ve örgütlerinin de, yine Türkiye aydın ve demokrat çevrelerinin de Kürt sorununun demokratik çözümünü geliştirecek bir politik süreci oluşturma, ilerletme gücünde olmadıklarını gördük.

Bunun yanında AKP'nin gerçekten de takkıyeci, faydacı, çıkarcı, aldatıcı, her olasılığa el atan ama hepsini de kendi iktidar çıkarları doğrultusunda kullanmayı esas alan rantçı bir yaklaşım içinde olduğunu açığa çıkardık. Bu çerçevede Türkiye'yi yöneten esas kurum olarak Türkiye genelkurmayı başından itibaren ateşkes gerçeğini hiç kabul etmedi, ret etti. Tersine, bizim tek yanlı ateşkes süreci içinde olmamızdan yararlanarak, imha ve tasfiye planını birçok yönden başarıya götürebilmek için saldırılarını daha da geliştirerek yürütmek istedi.

Daha doğrusu 2006 yazı başında oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planını başarıya götürebilmek için, Türk genelkurmayı AKP hükümetini de içine alıp yönlendirerek her türlü saldırıyı yürütme gayreti, çabası içinde oldu. Bu imha ve tasfiye planının önemli bir ayağının Önder Apo'ya dönük kronik zehirleme çerçevesinde geliştirilen imha süreci olduğunu bu dönemde açığa çıkardık.

Önder Apo'ya yönelik kronik zehirleme olayını deşifre ettik

Gördük ki PKK'yi imha ve tasfiye planı, tıpkı 9 Ekim 1998 komplosunun planlaması gibi başta Önder Apo'nun imhasını hedefliyor, içine alıyor. Türkiye genelkurmay başkanlığı ateşkese karşı imha ve tasfiye saldırılarını hızlandırırken, başlatmış olduğu böyle bir süreci sonuca götürmek istiyordu. Tabii bu süre içerisinde açığa çıkardığımız, edindiğimiz bilgiler çerçevesinde Önder Apo'ya dönük bu kronik zehirleme olayını deşifre ettik. 1 Mart 2007'de kamuoyuna açıklamalar yaparak teşhir geliştirdik, gizli kapaklı

"Gerilla bütün saldırılara karşı büyük bir direniş içerisinde oldu. Kayıplar versek de, gerillayı ezme, ağır biçimde darbeleyerek marjinal konuma çekme hedefini bütün çaba ve saldırısına rağmen Türk ordusu gerçekleştiremedi. Gerilla bütün bu saldırılara karşı direnerek, bedel ödeme temelinde direnişi geliştirerek bu saldırıları kırdı, boşa çıkardı. Gerillayı ezme ve marjinalleştirme hedefini başarısızlığa uğrattı"

yürütülen oyunları bozmaya çalıştık. Hareket ve halk olarak hem nasıl bir imha tehdidi içinde olduğumuzu daha iyi görüp anlama gibi bir süreci yaşadık hem de bu durumu tüm insanlık önünde teşhir ederek, bu vahşi saldırganlığa karşı demokratik mücadelenin yükseltilmesi yönünde planlı bir çaba geliştirmeye çalıştık.

PKK'yi imha ve tasfiye planına karşı gerilla görkemli bir direniş geliştirdi

Türkiye yönetiminin 2006 yılında oluşturduğu ve başarıya götürmek istediği PKK'yi imha ve tasfiye planının önemli bir ayağının gerillaya dönük saldırılar, operasyonlar olduğu açıktı. Türkiye genelkurmayı ateşkese, yine ağır kış koşullarına rağmen gerillaya dönük operasyonlarını Kuzey Kürdistan'ın bütün eyaletlerinde her türlü imkanı, aracı kullanarak yürütmekten geri durmadı. Dersim'de, Erzurum'da, Amed'de, Garzan'da, Botan'da, Zagros'ta, Serhat'ta operasyonlarını kış boyunca kesintisiz sürdürdü. Küçük bir gerilla grubunu açığa çıkarıp imha edebilmek için her türlü imkanını seferber etti, her türlü yönteme başvurdu. Kar kış demedi, zorluk demedi orduyu seferber etti. Bununla da yetinmedi, 2007 şubatında birçok alanı tutarak, Kürdistan'a daha çok güç sevk ederek gerillaya karşı adeta bir imha seferi geliştirmek istedi. Başta Botan, Zagros olmak üzere Kuzey Kürdistan'ın bütün önemli stratejik alanlarına yeni askeri güçler yerleşti. Var olan gücünü bu biçimde arttırarak, coğrafya üzerinde daha büyük bir denetim kurmak; buna dayalı operasyonlarını başarıya götürmek istedi. Bununla da yetinmedi, Güney Kürdistan'a dönük bir operasyon planı ve hazırlığı içine girdi.

Bütün bu saldırılara karşı da gerilla büyük bir direniş içerisinde oldu. Kayıplar versek de, gerillayı ezme, ağır biçimde darbeleyerek marjinal konuma çekme hedefini bütün bu çabasına ve saldırısına rağmen Türk ordusu gerçekleştiremedi. Gerilla bütün bu saldırılara karşı direnerek, bedel ödeme temelinde direnişi geliştirerek bu saldırıları kırdı, boşa çıkardı. Gerillayı ezme ve marjinalleştirme hedefini başarısızlığa uğrattı. Yine Güney Kürdistan'a dönük operasyon plan ve hazırlıkları da başarısız kılındı. Bunda gerillanın direnişinin, hareketimizin tek yanlı ateşkes süreci içerisinde olmasının önemli bir rolü oldu.

Güney Kürdistan'a operasyon hazırlıkları pratikleştirilemedi

5. tek yanlı ateşkes uygulamasının en önemli siyasi sonucunu burada gördük. Türkiye'nin Güney Kürdistan'a dönük 2007 nisanında geliştirmek istediği askeri operasyonu boşa çıkardık. Bu temelde Güney Kürdistan'la ilgili olan tüm güçler, Türkiye'nin operasyon taleplerini olumsuz karşıladı. Kısaca Türkiye yönetimi siyasi, askeri koşullarını oluşturamadığı için, planladığı Güney Kürdistan operasyonunu yapamadı.

Hükümet ile genelkurmay bu başarısızlığı birbirinin üzerine fatura etmeye de çalıştı. Genelkurmay "hükümet emir versin ben yaparım" dedi. Hükümet yetkinin askerde olduğunu söyledi. Gerçekte siyasi, askeri koşulları oluşturulamayan bir operasyonun Türkiye tarafından tek yanlı yürütülmesinin başarısız kalacağını gördükleri için böyle bir pratiğe giremediler.

Mücadelenin her alanında direniş içine girildi

Planlı imha, tasfiye saldırısının başka ayakları da vardı. Halka dönük baskıları çoktu. Demokratik siyaset üzerinde de, demokratik siyasi ve kültürel kurum ve kuruluşlar üzerinde de ağır baskı, tutuklama, yine cezalar verme biçiminde bir operasyon yürütüldü.

Tüm demokratik güçler, kurum ve kuruluşlar buna karşı önemli bir direniş içerisinde oldular. Baskıları göğüslediler, yasaklara karşı direndiler. İnkarcı, imhacı güçler neyi yasakladılarsa, suç saydılarsa, ısrarla o suçu örgütlü biçimde işlemeye devam ettiler ve büyük bir dirençle, cesaretle, fedakarlıkla halkta pasifikasyon yaratma, halkı sindirme amaçlı olan bu baskıları boşa çıkarmaya çalıştılar.

Türkiye yönetiminin örgütsel yapımıza dönük de saldırıları çok oldu. İçten dıştan bir yığın komplo girişimleri içinde oldular, ajan faaliyetlerini geliştirdiler. Örgüt yönetimimizi darbelemek, parçalamak, zayıflatmak, hareket ve halk üzerindeki yönetim otoritesini zayıf düşürmek için propaganda araçlarını da kullanarak, yoğun bir psikolojik savaş yürüterek her türlü saldırı içinde oldular. Bunlara karşı da önemli bir direniş sürdürüldü. Komplocu girişimler, ajan faaliyetleri, yine yürütülen psikolojik savaş hareketimiz tarafından teşhir edilerek boşa çıkarıldı.

Böylece 2006, 2007 kışı ve baharında hareketimiz tek yanlı ateşkes süreci içerisinde bir yandan ateşkesin stratejik başarısı için çalışırken, diğer yandan Türkiye yönetiminin ateşkes ortamından yararlanarak hareketimizi imha ve tasfiye etmek amacıyla geliştirdiği saldırılara karşı çok yönlü bir direniş içinde oldu. Önemli bir süreçti, direniş süreciydi, ciddi sonuçlar da verdi. Tabii büyük bir mücadeleyle, direnişle bu saldırılar boşa çıkarıldı. Onlarca şehit vererek bu imha amaçlı saldırıları boşa çıkaran, başarısız kılan bir gelişmeyi yaşayabildik.

Sonuçta 2006 baharında ve yaz başında oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planı, tek yanlı ateşkes süreci içe-

risinde, hareketimizin ve halkımızın gösterdiği çok yönlü direnişe dayalı olarak boşa çıkarıldı, başarısız kılındı.

Yeni sürece cevap olacak ideolojik örgütsel çalışmalar yürütüldü

2007 yazı başına gelindiğinde, bir yıllık süreci doldurduğunda planın başarı kazanmadığı, boşa çıkarıldığı, PKK'nin kendisini örgütleyip daha da geliştirerek mücadelesine devam ettiği ortaya çıktı. Bu, önemli, ciddi siyasi, askeri sonuçları olan bir gelişmeydi. Biz bu ateşkes sürecinde bir yandan stratejik başarı için çalışır, imha amaçlı saldırılara karşı direnirken, diğer yandan da gerekli ideolojik, örgütsel çalışmalarımızı yürüttük. Her alanda süreci daha iyi anlama, daha yeni mücadele süreçlerine hazırlanma amacıyla toplantılar yaptık. Eğitimlerimizi sürdürdük, tartışma içinde olduk. Kendimizi kadrosal, örgütsel düzeyde daha hazırlıkla kılmaya çalıştık. Bununla birlikte yeni süreci tartışan, kararlaştıran, planlayan bağlayıcı toplantılar da yaptık.

2007 ocak sonu şubat başında HPG VI. Konferansı'nı yaptı. Geçmiş iki yıllık sürecin sonuçları bu konferansta değerlendirildiği gibi, ateşkesle birlikte ortaya çıkan gelişmeleri tanımlayarak ateşkesin olası sonuçlarını, bu temelde ortaya çıkacak gelişmelere göre hareketimizin izlemesi gereken politikaları tespit etmeye, kararlaştırmaya çalıştı. Bu değerlendirmeler temelinde kendisini yeniden kararlaştırdı, planladı. Yeniden düzenledi, örgütledi. Kısaca HPG, kapsamlı bir tartışma, değerlendirme eleştiri ve özeleştiri temelinde geçen sürecin pratik sonuçlarını, çıkardığı dersleri yeni sürece taşıdığı gibi, ateşkes sonrasının olası gelişmelerine göre de her türlü mücadeleyi yürütebilecek şekilde kendisini yenileyerek daha kararlı, planlı ve örgütlü hale getirdi.

Bu, önemli bir çalışmaydı. Özgürlük hareketimizin motor gücünün gerilla olduğu dikkate alınırsa, kış ortasında HPG'nin başarıyla konferans yapıp kendisini bu biçimde yenilemesi ve yeni mücadele sürecine hazır hale getirmesi, her bakımdan hazırlık çalışmalarını yürütmesi, bütün Özgürlük hareketimiz açısından ileriki süreci başarıyla karşılamak için önemli bir avantajdı. Sonuçları da zaten öyle sürükleyici oldu. Her türlü saldırı karşısında önemli bir hazırlık konumuna sahip oldu ve direnişin geliştirilmesine, daha sonraki saldırılar karşısında hep öncülük etmeyi bildi.

KONGRA GEL V. Genel Kurulu ile yeni mücadele sürecinin planlamasına gidildi

Bahar sonunda KONGRA GEL V. Genel Kurulu toplandı. KONGRA GEL V. Genel Kurulu da 5. tek yanlı ateşkes sürecinin ortaya çıkardığı gelişmeleri ve sonuçları değerlendirdi. Çeşitli güçlerin ateşkese yaklaşımlarını değerlendirmeye tabi tutarak, hareketimizin izlemesi gereken politikaları tespit etti. Ateşkesle birlikte yapılanları, sağlanan kazanımları değerlendirdiği gibi, yapılamayanları, gerçekleşmeyenleri de görerek, Kürt sorununun çözümü yönünde özgürlük ve demokrasi mücadelesinin nasıl gelişmesi gerektiği konusunda gerekli kararları aldı, planları geliştirdi. Bu da halk olarak yeni mücadele sürecine hem düşünsel, örgütsel düzeyde hem pratik düzeyde hem de karar ve plan düzeyinde kendimizi hazırlıklı hale getirmemiz demekti.

Bunlarla birlikte başta kadın ve gençlik örgütlerimiz olmak üzere birçok demokratik örgüt, kurum, kuruluş kendi yetkili kurullarını topladı, konferans, kongreler yaptı. Geçmişi değerlendirerek, yeni sürece göre kendisini hazırladı.

Özgürlük hareketi olarak ateşkes sürecinde bir yandan ateşkesin stratejik başarısı için çalışır ve imha amaçlı saldırılara karşı direnişimizi sürdürürken, diğer yandan hareketimizin yenilenmesini, yeniden kararlaşmasını sağlayan kapsamlı örgütsel toplantılar yapmayı başardık. Böylece hareketimiz, KCK sistemiyle kendisini tüm kurum ve kuruluşlarıyla yenileyerek, yeniden kararlaştırıp planlayarak her türlü saldırıya karşı mücadele edecek, direnecek güce ulaştırdı. Bu da kuşkusuz önemli bir gelişmeydi.

Meşru savunma çizgisindeki direniş siyasi gündemi belirledi

Bir yandan imha amaçlı saldırıların direnişle boşa çıkarılması, diğer yandan yapılan örgütsel toplantılarla hareketin örgütsel, pratik bakımdan kendini her türlü mücadele ortamına hazır hale getirmesi, süreç karşısında bizi daha güçlü ve hazırlıklı kıldı. Dolayısıyla ateşkese olumlu karşılık verilmediği, ateşkes sürecinin stratejik başarıya doğru gitmediği, tersine Türk ordusunun imha amaçlı saldırılarını giderek artırdığı mayıs sonu, haziran başında çatışmalar giderek yoğunlaştı, şiddet tırmandı.

Türk ordusunun geliştirdiği saldırılara karşı gerillanın meşru savunma çizgisindeki direnişi siyasi gündemi tümüyle etkileyen, yönlendiren bir konum kazandı. Dersim'den Botan'a, Zagros'a kadar birçok alanlarda geliştirilen operasyonlar karşısındaki gerillanın başarılı direnişi, Türkiye'nin politik gündemini tümüyle belirleyen, yönlendiren hale geldi.

Burada 5. ateşkese olumlu karşılık vermeyen, ateşkes sürecini tasfiye amaçlı kullanmak isteyen, planlı bir imha ve tasfiye saldırısı yürüten Türkiye yönetiminin saldırılarda uğradığı başarısızlığın etkileri ortaya çıktı. Yani haziran başında siyasi, askeri mücadelenin yoğunlaşması, Türkiye yönetiminin yürüttüğü planlı imha ve tasfiye saldırısının başarısız kaldığı-

nı, Türkiye yönetiminin Kürt sorununda PKK'ye karşı politikasız, taktiksiz duruma düştüğünü gösterdi. Bu, Türkiye siyasetini ciddi biçimde sarstı. Genelkurmay bu gelişmelerden çok büyük kaygı ve endişe duydu. Adeta denetimi kaybetme, kontrolü elden kaçırma, dolayısıyla gelişmelere hakim olamama gibi bir durumla yüz yüze geldi. Bu durumun etkisini en açık biçimde cumhurbaşkanlığı seçimlerinde gördük. Bu gelişmeler cumhurbaşkanlığını seçimlerini ciddi bir krize dönüştürdü.

Bunu hem cumhurbaşkanı düzeyinde, hem genelkurmay düzeyinde hem de diğer devlet yönetiminin yetkili kurulları düzeyinde açıkça itiraf ettiler. Cumhuriyet rejiminin kriz içinde olduğunu söylediler. Cumhurbaşkanlığı seçiminin bu denli çatışmalı bir konuma girmesinin, krize dönüşmesinin temel nedeni, PKK'yi imha ve tasfiye planının başarısız kalmasıydı. Dolayısıyla Türkiye'nin temel sorunu olan, temel stratejik duruşu olan Kürt inkarı ve PKK'ye karşı imha duruşunda plansız, politikasız hale düşmesiydi. Bu durumda Türkiye yönetimi ciddi bir iç mücadeleyi yaşadı.

PKK'nin imhası temelinde genelkurmay ve AKP uzlaştı

O mücadelenin, cumhurbaşkanlığı seçiminin krize dönüşmesinin temel anlamı, Kürt inkarı ve imhasını öngören strateji temelinde yeni bir yönetim ittifakının oluşmasını sağlama arayışıydı. Bu süreci tümüyle genelkurmay başkanlığı yürüttü. 27 Nisan muhtırası biliniyor, Kürt halkını tümüyle düşman ilan ederek aslında AKP'yi de ciddi bir biçimde tehdit etti. Eğer uzlaşmaz, Kürt karşıtı politikada ve mücadelede genelkurmayla bir olmazsa, AKP'yi de düşman ilan etmekle tehdit etmiş oldu.

Bunun sonucunda, Dolmabahçe'de Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan görüşmesi oldu. Bu görüşmede yeni bir uzlaşma sağlandı, yeni bir ittifaka gidildi. Bu uzlaşmanın temel ilkeleri oluşturuldu. Bunun ne olduğu o zaman da belliydi, daha sonraki süreçte de açıkça görüldü. Bu, PKK'ye karşı imha ve tasfiye planının yenilenerek sürdürülmesi temelinde sağlandı. AKP böyle bir politikayı uygulamaya razı edildi. Bunun karşılığı olarak da genelkurmay, AKP'nin yeniden iktidar olmasını kabul etti. Böylece Türkiye yönetiminin yenilenmesi, AKP ile genelkurmayın bir ittifak temelinde yeniden bir yönetim oluşturması sağlanmış oldu.

İmha ve tasfiye planının yeni yönetimi için erken seçime gidildi

Zaten anayasa mahkemesi gibi kurumlar devreye konularak, kriz yeni bir seçimle aşılmak istendi. Böyle bir gelişmenin önü mahkeme kararıyla açıldı. Kısaca genelkurmay-AKP uzlaşması temelinde yeniden PKK'yi imha ve tasfiye planın yenilenerek, bunu yürütmek amacıyla yeni bir yönetimin oluşturulması kararlaştırılıp böyle bir süreç içerisine girildi.

"Cumhurbaşkanlığı seçiminin krize dönüşmesinin temel anlamı, Kürt inkarı ve imhasını öngören strateji temelinde yeni bir yönetim ittifakının oluşmasını sağlama arayışıydı. Bu süreci tümüyle genelkurmay başkanlığı yürüttü. Kürt halkını tümüyle düşman ilan ederek, AKP'yi de ciddi bir biçimde tehdit etti. Eğer uzlaşmaz, Kürt karşıtı politikada ve mücadelede genelkurmayla bir olmazsa, AKP'yi de düşman ilan etmekle tehdit etmiş oldu"

22 Temmuz erken seçimi bu temelde gündeme geldi. Seçimlerin erkene alınmasının temel nedeni budur. Yoksa AKP yönetimi erken seçime gitmek gibi bir niyet taşımıyordu. Bütün tartışmalara rağmen seçimin zamanında yapılacağını belirtiyordu, ama bunarağmen seçimleri 22 Temmuz'da yapmak, yani erkene almak zorunda kaldı.

AKP'yi buna zorlayan, cumhurbaşkanlığı seçimi sürecindeki krizdi. Öyle bir krizin oluşmasının altında da 2006 yaz başında oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planının başarısızlığa uğraması yatıyordu. Bunda ateşkes temelinde yürüttüğümüz mücadeleler, çalışmalar, yine 2007 mayıs ve haziranında geliştirilen direnişler önemli rol oynadı. Güçlü siyasi gelişmelere yol açtı. Türkiye siyasetini temellerinden sarsan, Türkiye'de ciddi bir yönetim krizi yaratan sonuçlar ortaya çıkardı. Bu gerçeği iyi görmek, bilmek, anlamak lazım.

Seçim sonrası hesaplar boşa çıkarıldı

5. ateşkes sürecinin ne tür sonuçlar verdiğini buraya bakarak görmek gerekiyor. Kuşkusuz başta hedeflendiği gibi Kürt sorununun barışçıl, demokratik çözümü yönünde stratejik bir gelişmeye yol açmadı. Ama dikkat edilirse, Özgürlük hareketimizi taktik bakımdan ciddi biçimde ilerleten, esas olarak da Türkiye yönetiminin 2006 yazında oluşturduğu imha ve tasfiye planını boşa çıkarıp başarısız kılan bir siyasi, askeri sonuca yol açtı. Bu sonuç da önemlidir, ciddidir. Hiçbir biçimde küçümsememek gerekiyor.

Daha sonraki süreçte 22 Temmuz seçimleri gündeme geldi. Aslında seçim biraz da işin formalite yanının gerçekleştirilmesine dönüktü. Çünkü zaten AKP yönetimiyle, genelkurmay başkanlığı uzlaşıp yeni yönetim ittifakını yaratmışlardı. Bunun temel ilkeleri belirlenmişti. Geriye bu yönetimin kimlerden oluşacağı, meclisin hangi kişilerden şekilleneceği, yönetim düzenlemesinin ve hükümet programının şeklen nasıl oluşturulacağı sorularına cevap vermek kalıyordu. 22 Temmuz seçimleri bu formaliteleri tamamlamak için yapıldı. Bu konuda genelkurmay ile AKP uzlaşmasına büyük umut bağlandı.

Ciddi bir yönetim oluşturularak yeni bir imha ve tasfiye planı bu temelde yürütülmek istendi. Hesapları, pürüzsüz bir biçimde bir meclisin ve AKP'nin mecliste büyük çoğunluğa dayandığı bir hükümetin kurulmasıydı. Bunu kısmen sağladılar, fakat her şey bu cephede de istedikleri gibi gitmedi.

Seçim sürecine denk düşecek bir politika izledik

Erken seçim gündeme gelince, haziran başında gelişen mücadeleyi hareket olarak erken seçim sürecinin özelliklerine uygun hale getirmek istedik. Taktiğimizi ona göre belirledik. Her ne kadar daha önce toplantılarda kapsamlı tartışmalar yapmış, yeni kararlar almış olsak da, pasif savunma sürecini sona erdirerek aktif savunma sürecini başlatmış bulunsak da, mademki gündeme 22 Temmuz erken seçimleri getirildi, o zaman seçim sürecine denk düşecek bir politika izlememiz, politik mücadeleyi daha çok öne çıkaran bir taktik yaklaşım içinde olmamız gerekiyordu. Nihayet hareketimiz böyle bir politika belirleyerek uygulamaya koydu. Bu önemliydi. bizim açımızdan özellikle askeri alanda belli zorlanmalar ortaya çıkarsa da, halkın politik taleplerini öne sürmesi, gündemleşen politik mücadele sürecine bizim de o yöntemlerle katılım gösterip cevap oluşturmamız açısından önem arz ediyordu. Nitekim bunlar gerçekleştirildi ve istenen düzeyde olmasa da, bir grup oluşturacak düzeyde yurtsever, demokrat bağımsız adayların meclise girmesi sağlandı.

Türkiye demokrasisi, yine Kürt özgürlük hareketi açısından böyle bir seçim sonucunun elde edilmesi elbette ki kısmi bir başarıyı işaret ediyordu. Önemli bir siyasi gelişme düzeyiydi, küçümsememek gerekiyor. Aslında daha büyük bir başarının olması gerekirdi. Sonuçlar zayıf kaldı. Ama mevcut düzeyiyle de bir grup oluşturacak kadar TBMM'ye girişin sağlanması, demokratik siyaset açısından, yine Kürt özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişimi açısından önemli bir siyasi adımı, kazanımı ifade etti.

Nitekim genelkurmay-AKP uzlaşmasının hesaplarını, planlarını da önemli ölçüde bozdu. Tayyip Erdoğan ve Yaşar Büyükanıt ittifak yaparken, bazı muhalif güçler meclise girseler de demokratik güçlerin, DTP'lilerin gireceğine ihtimal vermemişlerdi. Daha doğrusu, bu ihtimalin önünün gerekli tedbirlerle alınmasını Dolmabahçe görüşmesinde kararlaştırmışlardı. AKP'ye çok büyük bir destek verilerek, adeta bütün partiler AKP'de birleştirilerek, devlet tümüyle AKP'yi destekler hale getirilerek Kürdistan'da bağımsız adayların seçilmesi, DTP'lilerin meclise girmesi engellenmek istendi. Tüm bunlara rağmen DTP'nin bir grup oluşturacak düzeyde meclise girmesi, planları ve oyunları bozdu.

Dolmabahçe görüşmesiyle oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planının ilk darbelendiği yer seçim sonuçları oldu. O plandaki ilk gedik, DPT'li bir grubun meclise girmesiyle açıldı. Bu bir gerçektir. Nitekim bundan duyulan rahatsızlığı hem genelkurmay hem de AKP hükümeti her fırsatta dile getiriyor.

Seçim sonuçları yeni bir fırsat ortaya çıkardı

AKP, DTP'yi PKK ile çatışır hale getirme çabasını sürdürüyor. Genelkurmay DTP'yi sürekli baskı ve tehdit altında tutuyor. Polis, istihbarat, medya DTP'ye karşı çok yoğun bir savaş yürütüyor. Tüm bunlardan istenilen düzeyde sonuç alınmayınca, hukuk devreye sokuldu. DTP'yi kapatma davası açılmış, hem meclis grubunun, hem DTP'nin hukuki yöntemlerle kapatılıp etkisizleştirilmesi çabası sürdürülüyor. Demek ki seçim sonuçları inkar ve imha siyasetinin, buna dayanarak ulus devletçi despotik anlayışın ciddi biçimde zorlandığı, darbelendiği bir gelişme olmuştur.

Bu sonuçlar da, DTP grubunun meclise girmesi, seçim sonrasında ortaya çıkan durum, Türkiye açısından 22 Temmuz seçimlerinin sonuçları belli bir fırsat, şans da oluşturdu. Gerçekten Türkiye'nin demokratikleşmesi, sorunlarını demokratik yöntemlerle çözmeyi istemesi durumunda seçim sonuçları en uygun bir aritmetiği ortaya çıkardı. Kürdistan'da halkın oylarıyla yasal çerçevede seçilmiş bir meclis grubunun oluşması, Kürt sorununun demokratik, barışçıl çözümü açısından, Kürt muhatabın yaratılması anlamında önemli bir gelişmeye işaret ediyordu.

Yeni bir imha ve tasfiye planı

Türkiye'de demokratik zihniyet, demokratik çözüm güçleri etkili olsaydı, bu sonuçlara dayanarak, Türkiye demokratikleşme ve sorunlarını demokratik yöntemlerle çözme yönünde ilerleyebilirdi. Bunun koşulları oluşmuş, fırsat ve imkanları seçim sonuçlarıyla yaratılmıştı. Fakat Büyükanıt-Erdoğan uzlaşması, ittifakı bunun tersi çerçevededir. Türkiye'nin demokratikleşmesi, sorunların demokratik çözümü değil, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha saldırılarının yeni yöntemlerle sürdürülmesi çerçevesindedir. Uzlaşma bu temelde sağlanmıştır. İttifak bu esas dahilinde oluşturulmuş ve aslında kirli savaş, özel savaş geliştirilerek PKK'nin imhası öngörülmüştür. İttifak ilkeleri böyle olunca, DTP grubunun meclise seçilmesini olumlu karşılamak yerine, büyük rahatsızlık duyularak üzerine gidilmiş, bu temelde de seçim sonucunda Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine, genelde Türkiye'nin demokratikleşmesine karşı yeni bir imha ve tasfiye saldırısı geliştirilmiştir.

Seçim sonrasında cumhurbaşkanlığı seçimi gerçekleştirilip, meclis örgütlendirilip hükümet kurulduktan sonra, yeni Türkiye yönetimi ekonomik, siyasi, askeri, ideolojik, diplomatik bütün boyutlarda Kürt özgürlük hareketini imha ve tasfiye etmek

amacıyla yeni bir saldırı sürecini başlatmıştır. Hareket olarak seçim sürecine siyasi mücadeleyi öne çıkararak yaklaştığımız gibi, seçim sonrasında ortaya çıkan kombinezonun doğru değerlendirilmesi açısından da AKP hükümetine, seçimden sonra oluşan yeni Türkiye siyasi yapısına bir şans tanımak istedik.

Türkiye siyasetini demokratik çözüm sürecine yönlendirmeye çalıştık

Acaba geçmişte yapılmayan yapılabilir, DTP grubu muhatap alınarak bir barışçıl demokratik çözüm sürecine girebilir mi diye bir arayış ve beklenti içinde olduk. Belki bunun koşulları çok yoktu, böyle bir sonucun gelişmeyeceği daha başından belliydi. Buna rağmen barışçıl demokratik çözüm yaklaşımımızın gereği olarak, seçim sonucunda ortaya çıkmış siyasi yapının böyle bir gelişme yaratmasını istememiz, Türkiye siyasetini buna doğru yönlendirmeye çalışmamız gerekliydi. Türkiye siyasetini demokratikleşme ve Kürt sorununun demokratik çözümü çerçevesinde yönlendirmek istedik. Fakat bu, çok zayıf bir ihtimaldi.

AKP-genelkurmay uzlaşmasının Kürt soykırımını tamamlamak üzere imha ve tasfiye saldırılarını daha çok arttırmayı hedeflediği başından belliydi. Bunu başta Tayyip Erdoğan olmak üzere AKP yöneticileri açıklamalarıyla ortaya koyuyordu. Zaten Türkiye'nin genelkurmayı Kürtleri düşman ilan etmişti. Bir nefer dağda kalmayıncaya kadar savaşı sürdüreceklerini açıkça söylemişti. Bununla da kalmamışlar, Güney Kürdistan'daki gelişmeleri Türkiye açısından birincil güvenlik tehdidi olarak gördüklerini açıkça belirtmişlerdir. Kısaca, sadece PKK'yi ve Kuzey Kürtlerini değil, bütün Kürt örgütlerini ve diğer Kürdistan parçalarındaki gelişmeleri de kendilerinin düşmanı saydıklarını, yok etmeyi hedefleyen bir politika ve pratik yürüteceklerini açıkça ilan etmişlerdir.

Bunlar karşısında elbette yeni Türkiye yönetiminden demokratik yaklaşım beklemek çok gerçekçi değildi. Belli bir çaba içinde olunsa ve kısa bir süre tanınsa da, bunun üzerinde çok durulmayarak seçim sonrasında ortaya çıkan yeni sürecin tanımlanması, yeniden kararlaştırılıp planlanması üzerine 2007 yazında bir dizi yönetim toplantısı yapıldı. Başta HPG Komuta Konseyi toplantısı oldu. HPG yönetimi, askeri açıdan gelişmeleri, seçim sonucunun ortaya çıkardığı siyasi yapıyı değerlendirerek, buna karşı izlenmesi gereken politikaları ve gerillanın görevlerini belirlemeye çalıştı. Kendisini bu temelde pratik bakımdan hazırladı. Ardından ideolojik, siyasi yönetim toplantılarımız oldu. Onları takiben KONGRA GEL komisyonlar toplantısı yapıldı. Ara dönem toplantısı gerçekleştirildi. Böylece 22 Temmuz seçimleri ardından oluşan siyasi tablo, gelişen siyasi süreç, yapılan toplantılarla çok yönlü tartışılarak, Özgürlük hareketimizin izlemesi gereken politikalar belirlenip kararlaştırıldı.

"Genelkurmay, dağda bir nefer kalmayıncaya kadar savaşı sürdüreceklerini açıkça söylemiştir. Bununla da kalmamış, Güney Kürdistan'daki gelişmeleri Türkiye açısından birincil güvenlik tehdidi olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Sadece PKK'yi ve Kuzey Kürtlerini değil, diğer Kürdistan parçalarındaki gelişmeleri de kendilerinin düşmanı saydıklarını, yok etmeyi hedefleyen bir politika ve pratik yürüteceklerini açıkça ilan etmişlerdir"

Yeni politakalar planlamaya kavuşturuldu

Buna göre izlenmesi gereken yeni politikalar planlamaya kavuşturuldu. Kapsamlı bir çalışmaydı. Hareketimiz siyasi süreci ciddiyetle değerlendirdi. En küçük demokratik gelişme ihtimali varsa ona dayanıp süreci bu temelde ilerletmek isterken, diğer yandan oluşabilecek tehditlere karşı da her zaman duyarlı, hazırlıklı, tedbirli olmayı elden bırakmamaya çalıştı.

Bu kadar kapsamlı toplantıların yapılması, zaman harcanması aslında doğru karar alabilmek, siyasi süreci doğru değerlendirebilmek, her şeyin hakkını verebilmek için yapılan bir çalışmayı ifade ediyor. PKK hareketinin siyasi sürece, gelişmelere basit yaklaşmadığını, her şeyi ciddiyetle ele aldığını açıkça gösteriyor. Bu ciddiyet temelinde yürütülen tartışmalar, yapılan toplantılar sonucunda, AKP yönetiminin genelkurmayla uzlaşarak izlemek istediği politikaların ne olduğu ve buna karşı bizim nasıl bir pratik içinde olmamız, hangi politikaları izlememiz gerektiği tespit edildi.

Zaten gelişmeler –içinde kısmi oyunları taşısa da– yeni Türkiye yönetiminin tutumunu şiddetten, imha ve tasfiye amacıyla yeni bir saldırı konseptini geliştirmekten yana kullandığını gösteriyordu. Bu plan, 2006 yılında oluşturulup yürütülen planın daha da geliştirilmişidir. Önder Apo'ya dönük fiziki, psikolojik işkenceyi artırarak imha sürecini geliştirmeyi, kronik zehirleme sürecini imha yönünde ilerletmeyi hedefliyor. Diğer yandan gerillaya katılımları engelleyerek, pişmanlık yasası gibi çeşitli oyunlar geliştirerek; Kuzey'de, Doğu'da her türlü teknik imkanı kullanıp geliştirdiği askeri operasyonları Güney Kürdistan ve Medya Savunma Bölgelerine de taşıyarak gerillayı ezme ve marjinal kılma hedefini gerçekleştirmeyi içeriyor.

Daha da önemlisi, demokratik siyasi, kültürel alan üzerinde baskı ve şiddeti arttırıp tutuklamaları, cezaları geliştirerek o alanı daraltmayı, halk üzerinde ciddi bir sindirme ve pasifikasyon uygulamasını geliştirmeyi hedefliyor. Tabii çeşitli komploları, saldırıları içeriyor. Bütün bunları yürütmede Türkiye'nin her türlü ekonomik, siyasi, askeri, kültürel imkanını kullandığı gibi, bölge devletlerini, Güney Kürdistan yönetimini, AB ve ABD'yi de böyle bir planlı imha saldırısı içerisine çekmeyi, ortak etmeyi hedefliyor. Seçim sonrasında ortaya çıkan Türkiye yönetiminin planının böyle olduğu nettir. Yeni bir imha ve tasfiye konseptinde karar kılınmış, planlanmış ve çok yönlü uygulanmaya çalışılmaktadır.

Özgürlük hareketi direnişi geliştirme kararı aldı

Buna karşı Özgürlük hareketimizin direnişi geliştirmekten başka çaresi yoktur. Yapılan bütün toplantılarda, sürdürülen tartışmalarda ortaya çıkan sonuç, direnişin geliştirilmesi gereği olmuştur. Bu temelde hareketimiz gelişen siyasi süreci değerlendirerek kendisini yeniden kararlaştırmış, planlamıştır.

Bu direnişin, 2007 ekiminden itibaren ***"Êdî Bese"*** kampanyası içerisinde pratikleştirilmeye çalışıldığı biliniyor. Türkiye yönetiminin imha ve tasfiye amaçlı geliştirdiği yeni saldırılar ancak planlı ve çok yönlü bir direnişle karşılanıp bozulabilir düşüncesi ve kararıyla "Artık Yeter" hamlesi örgütlenmiş, planlanmış ve pratiğe geçirilmeye çalışılmaktadır. Bu, Önderlik eksenli geliştirilen bir mücadele kampanyasıdır. Bu çerçevede Önder Apo'nun acil ve yeterli bir tedaviye tabi tutulması, yerinin değiştirilmesinin gerçekleştirilmesini hedefliyor. Somut hedefleri bunlardır. Çünkü Önder Apo üzerindeki imha süreci zehirlemeyle, fiziki, psikolojik işkenceyi arttırma temelinde sürdürülüyor.

Önder Apo'ya yaklaşım, Kürt halkına, Kürt özgürlüğüne, demokrasisine yaklaşımdır. Hareketin ve halkın bu kararlılığı devam ediyor. Bu bakımdan da inkar ve imha siyasetini kırmanın yolu, Önderlik üzerindeki imha sürecini boşa çıkarmak ve tersine çevirmekten geçiyor. Bu nedenle "Artık Yeter" kampanyası, Önderliğin tedavisi ve yerinin değiştirilmesi somut amaçlarına dayalı olarak geliştirilmiştir. Planlaması bu çerçevededir. Bunun gerçekleşmesi demek, Kürt sorununun demokratik çözümünün önünün açılması demektir. Kürt sorununun kabul edilmesi, onun çözümünün kabul edilmesi ve çözümünün önünün açılması anlamına geliyor. Önder Apo'nun özgürlüğünün sağlanması anlamına geliyor. Genelde Önderliğin özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümü çerçevesinde yürüttüğümüz mücadelenin daha somut amaçlar çerçevesinde yürütülmesini içeriyor.

"Êdî Bese" var olmak için direnme kampanyasıdır

Kampanyanın zamanlaması yoktur. Amaçlar gerçekleşene kadar bu mücadelenin bütün Kürdistan parçalarında ve yurtdışında geliştirilerek sürdürülmesi esastır. Bundan önce değerlendirilecek herhangi bir durum yoktur. Kürt özgürlük hareketi ve Kürt halkı, Önderlik üzerindeki imha önlenmeden, tedavisi ve yer değişikliği gerçekleşmeden herhangi bir siyasi değerlendirme yapamaz. Değerlendirme yapma koşulları ve imkanı yoktur. İmha önlenmeden neyi değerlendireceksin? İmha olan, yok olan birisi hiçbir değerlendirme yapamaz, ancak var olmak için direnebilir. "Artık Yeter" kampanyası, var olmak için direnme kampanyasıdır. İmhayı önleme kampanyasıdır. Özgürlük ve demokrasi hareketini geliştirme, Kürt halkına dayatılan köleliğe, aşağılamaya, yok etmeye karşı onuru, şerefi geliştirme kampanyasıdır.

Topyekün bir direniş değil kuşkusuz. Ama "Artık Yeter" hamlesi propaganda ajitasyon alanında, diplomasi alanında, halkın serhildanında, gerillanın meşru savunma alanında yani bütün alanlarda bütünlüklü bir direniş mücadelesini geliştirmeyi içeriyor. Her şeyi ortaya koyarak topyekün bir direnişin geliştirilmesi değildir, ama bütünlüklü bir direniştir. Yani amaçları makul sürede gerçekleşmezse, topyekün direnişe geçmesinin önü açık olan bir direniş sürecidir. Kürt halkı için topyekün direnişe geçmekten başka çare kalmayacaktır.

Çok yönlü ve seferberlik düzeyinde bir çaba içerisine girdik

Ağustos ve eylül aylarında yürüttüğümüz toplantılarda, politikamızı böyle bir kampanya çerçevesinde belirledik. Ekimden itibaren böyle bir mücadeleyi pratikte geliştirmek, yeni Türkiye yönetiminin geliştirdiği imha ve tasfiye amaçlı saldırılarını boşa çıkartacak bir direnişi ortaya koyabilmek için, çok yönlü ve seferberlik düzeyinde bir çaba içerisindeyiz. Hareket ve halk olarak böyle bir mücadele sürecine girdik. Propaganda ajitasyon alanında bu mücadeleyi geliştiriyoruz, ideolojik mücadeleyi geliştiriyoruz. Propaganda araçlarımızı daha yetkin kılarak, Türkiye yönetiminin özelde Kuzey Kürdistan'a, genelde tüm Kürdistan'a yönelik geliştirdiği inkar ve imha saldırılarını teşhir eden, amaçlarını demokratik kamuoyu nezdinde deşifre eden bir propaganda yürütmeye çalışıyoruz. Aynı zamanda halkı eğiten, bilinçlendiren, mücadeleye seferber eden bir çaba yürütüyoruz. Diplomatik olarak da benzer biçimde AKP'nin iç yüzünü, yeni Türkiye yönetiminin Kürt karşıtı politikalarını, Kürt halkını soykırımdan geçirmek isteyen politik yaklaşımlarını teşhir eden, çeşitli politik çevreleri, demokratik güçleri uyaran bir çabamız var. Halkın eylemliliği, demokratik serhildan bu temelde geliştiriliyor. Gerillanın meşru savunma direnişi bu temelde yeni bir sürece girmiş bulunuyor.

Bu alanlarda gelişmeler ne düzeydedir? Propaganda çalışmalarımızda belli bir yenilenme ve gelişme durumu gözleniyor. Kendini biraz daha yetkin ve yeterli kılma durumu var. Bu konuda aslında imkanlarımız çoktur. Biraz daha iyi değerlendirilse, bütün o özel savaş propagandalarını boşa çıkartacak, oyunlarını bozacak düzeyde bir propaganda ajitasyon çalışması ortaya çıkarabiliriz. Diplomatik alandaki çalışmalarımız da küçümsenmemeli, ama çok geniş bir alanı yoktur. Diplomasi, politik askeri güce dayanıyor; ne kadar

politik askeri mücadele gelişirse o kadar diplomasi yapılabilir. Hareketimiz bu alanda da daha örgütlü, daha planlı bir çalışma yürütme gayreti içerisindedir.

Halkın demokratik eylemliliği başlangıçta biraz zorlandı, hazırlıklar azdı. Örgütlememizin zayıflıkları, hızla güçlü bir demokratik halk eylemliliği geliştirmeye imkan vermedi. Fakat giderek bir gelişme yaşanıyor. Kadınların, gençlerin, halkın demokratik eylemliliğinde bir tırmanış söz konusudur. Bu, PKK'nin 29. kuruluş yıldönümünde adeta doruğa ulaştı. Önemli bir gelişmeyi yaşadı. Bu çerçevede Amed yürüyüşü önemliydi. Kürt toplumunun, halkının tutumunu ortaya koydu. Gerçeğini gösterdi; ne istiyor, öfkesi, kini ne düzeydedir, bunları herkese gösterdi. Bu süreç halen devam ediyor. Diğer alanlarda da benzer bir durum gözleniyor. Halk eylemliliğinde bir gelişme ve yenilenme var. Yeni sürecin gereklerine göre eylem çizgisinde de, eylem biçimlerinde de, katılımlarda da bir gelişme süreci yaşanıyor. Bu, açık bir olgu.

“Oramar eylemi Türkiye'nin imha politikalarına önemli darbe vurdu. Türkiye yönetiminin sınır ötesi operasyon kararıyla neyi amaçladığı biraz açığa çıkarıldı. Öyle çok operasyon yapma gücünün olmadığını, tam tersine baskı ve tehdit politikası izlemek istediğini gösterdi. Eylem, meclis kararına ciddi bir darbe vurdu. ‘Buyrun gücünüz varsa operasyon yaparsınız' demeye getirdi, ama Türkiye operasyon yapamadı”

Meşru savunma direnişi planlı sansür uygulamasını kırdı

Meşru savunma direnişi de eylülden itibaren belli bir gelişme süreci izledi. Başlangıçta alt düzeyde kaldı, düşük yoğunlukluydu. AKP yönetimi bu konuda bilinçli bir sansür kampanyası yürüttü. Yeni yönetim özellikle basının yönlendirilmesi temelinde adeta sanki Kürdistan'da çatışma olmuyor, savaş yok, gerilla kontrol altına alınmış, artık terör bitiriliyor gibi bir izlenimi Türkiye ve dünya kamuoyuna vermek istedi. Zaten onu yaratmak istiyordu, amacı oydu. Planladığı doğrultuda bir pratiği yürüttüğünü, bunda başarılı olduğunu herkese gösterme gayretindeydi. Onun için gerçekleri halktan gizleyerek, Kürdistan'daki savaşı yok sayarak, sadece ordunun yaptığı bazı operasyonlar gibi göstererek Türkiye kamuoyunu, dünya demokratik kamuoyunu yönlendirmek istedi. Bu, ciddi bir hileydi, bizim açımızdan önemli bir zorlanmaya işaret etti. Ancak bu durum, ekim başındaki Gabar eylemiyle kırıldı. Ardından birçok alanda eylemler gelişti. Oramar eylemiyle daha üst bir düzeye ulaştı. Gabar ve Oramar eylemliliği, HPG'nin geliştirdiği meşru savunma direnişi, Türkiye yönetiminin planlı sansür uygulamasını kırdı. Gerçeklerin Türkiye ve dünya kamuoyu tarafından görülmesini sağladı. Türkiye yönetiminin artık gerçekleri gizleme imkanı kalmadı.

Oramar eylemi Türkiye'nin politikalarına önemli darbe vurdu

‘PKK'yi bitiriyorum' tutumunu, yaklaşımını Türkiye, dünya kamuoyuna vermek isterken tersi bir durum gelişti. Türkiye yönetimi o havayı veremeyeceğini, o ortamı yaratamayacağını anlayınca, bu sefer tehditlerini artırdı. Sınır ötesi operasyon olayını gündeme getirdi. Meclise bu temelde yeni bir karar önergesi verdi. Sınır ötesi operasyon tezkeresini meclisten geçirdi. Bununla amaçlanan şuydu: Irak ve Güney Kürdistan yönetimleri ile ABD üzerinde politik baskı yaparak, PKK üzerinde askeri baskı uygulamak. Yani Güney Kürdistan yönetimini, Irak yönetimini tehdit ederek, PKK'ye karşı çıkar hale getirmek çabasını güdüyordu. Aynı şekilde ABD'yi, PKK ile bir çatışma içine çekmeyi; ABD üzerinde politik bir baskı ve tehdit yaratarak kendisiyle ittifak yapmasını sağlamayı hedefliyordu.

PKK'ye dönük ise ‘saldırıları, operasyonları medya savunma bölgelerine, Güney Kürdistan'a yayacağım' tehdidiyle aslında askeri baskı oluşturup Kuzey Kürdistan'da meşru savunma savaşının gelişmesini engellemeyi, sınırlandırmayı hedefliyordu. AKP yönetimi bu amaçla yoğun bir diplomatik çaba ve propaganda savaşı içerisine girdi. Günlük olarak tehdit politikasını daha fazla tırmandırmaya çalıştı. 1998 güzünde Suriye'ye karşı uyguladıkları politikanın bir benzerini Irak'a karşı da uygulayarak, Irak ve ABD yönetimini 1998'de Suriye yönetiminin içine düştüğü duruma düşürmek istediler.

Oramar eylemi bu politikalara önemli bir darbe vurdu. Türkiye yönetiminin sınır ötesi operasyon kararıyla neyi amaçladığı biraz açığa çıkarıldı. Öyle çok operasyon yapma gücünün olmadığını, tam tersine baskı ve tehdit politikası izlemek istediğini gösterdi. Eylem, meclis kararına ciddi bir darbe vurdu. ‘Buyrun gücünüz varsa operasyon yaparsınız' demeye getirdi, ama Türkiye operasyon yapamadı. Bu neyi gösterdi? Aslında meclisten çıkarılan bir yıllık sınır ötesi operasyon kararı askeri pratikleşme kararı değil, bir politik karar, baskı ve tehdidi sürdürme kararıdır. Bir de askeri olarak tehditler yaratarak hedef şaşırtma, gerillayı savunmaya zorlayarak kendisini savunma yaklaşımıydı. Zaten Tayyip Erdoğan diyordu, “biz meşru müdafaa konumundayız.” O kadar zor duruma düşmüşlerdi.

Êdî Bese kampanyası Gabar ve Oramar direnişiyle ivme kazandı

Bütün bu gerçekler neyi gösterdi? 2007 yılının güzünde ciddi bir politik askeri savaşım bu temelde yaşandı. “Êdî Bese” kampanyası, gerçekten de gerillanın Gabar ve Oramar direnişiyle birlikte halkın demokratik eylemliliğini sağlayarak önemli bir ivme kazandı. Güçlenme yarattı. Türkiye yönetiminin imha ve tasfiye amaçlı saldırılarına ciddi bir darbe vurdu. Bu imha ve tasfiye planının politik ve askeri amaçlarını büyük ölçüde boşa çıkardı, darbeledi, ciddi biçimde zayıflattı.

Bu durumda, Türkiye yönetiminin kendisini müttefiklerinin kucağına atmaktan başka çaresi kalmadı. 5 Kasım tarihli Erdoğan-Bush görüşmesi-

nin temel içeriği, anlamı budur. O görüşmenin o kadar öne çıkarılması, abartılması bu anlamda gerçekleşiyor. Şunu ifade ediyor: Türkiye yönetimi, ne yapacaksanız yapın diyerek kendisini ABD'nin kucağına atmış oluyor. Kendilerini kurtarmasını istiyor ABD'den, öyle bir duruma düştü. Tabii herkes kendi çıkarı doğrultusunda politika yürütüyor. ABD yönetimi öyle Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu dikkate alarak politika yürütecek durumda değildir. Kendi çıkarını dikkate alarak politika yürütüyor. Nitekim Türkiye'nin içine düştüğü bu durumdan yararlanmak istiyor. Bu temelde de 5 Kasım'da, Türkiye-ABD görüşmelerinde kısmi bir kararlaşmaya gidildi.

Türkiye ile ABD arasında stratejik ortaklık değil taktik uzlaşma sağlandı

Bu kararlar neyi içeriyor? Bazıları diyor, stratejik düzeyde kararlar alındı. Türk-ABD ilişkilerinde yeni bir süreç başladı. ABD'nin Ortadoğu'da yürüttüğü savaşta BOP'u hayata geçirmede yeni bir döneme girildi. Bu yönlü değerlendirmeler var. Tabii bu ne kadar doğru, bütün ayrıntılarıyla bilinmiyor, elimizde o kadar bilgi yok. Fakat bazı şeyler de çok abartılı görünüyor. Türkiye-ABD arasında stratejik bir anlaşma yapıldı görüşü, biraz şüpheli bir görüştür.

Türkiye-Irak, Türkiye-Güney Kürdistan yönetimi arasında ciddi bir anlaşmanın, mutabakatın sağlandığı görüşü çok gerçekçi gelmiyor. Her ne kadar Türkiye, ABD ile aramızda stratejik ortaklık var, bu son görüşmede daha da perçinlendi dese de, böyle olduğu kuşkuludur. Türkiye ile ABD'nin stratejik ortaklık yapabilmesi öyle kolay değil. Stratejik ittifaktan çok, bir taktik uzlaşma içinde olduklarını söylemek daha doğrudur. Aslında hepsi birbirine karşı taktik yapıyor. Bu anlamda bir taktik uzlaşmaya gittiler.

ABD ile Türkiye arasındaki mücadele stratejik karşıtlıktan geliyor

ABD ile Türkiye yönetimi arasında 2007 yılında çok yoğun bir politik savaşımın yaşandığı biliniyor. Bu politik mücadele, stratejik karşıtlıklarından ileri geliyor. Esas olarak Irak üzerinde yoğunlaşıyor gibi görünüyor, ama özünde Kürt sorunu var. Dikkat edilirse İran ve diğer güçlerin politikaları bir yana bırakılırsa, Irak projesi olan iki devlet var öne çıkan. Bir tanesi ABD, diğeri de Türkiye'dir. ABD federal bir Irak istiyor ve bunu geliştirmeye çalışıyor. Türkiye ise geçmişte Saddam yönetimi döneminde olduğu gibi, merkezi, üniter bir Irak devletinin yeniden şekillenmesini istiyor. Bu iki proje birbiriyle çelişki ve çatışma halindedir. Aslında 5 Kasım görüşmelerinde gündeme gelen, çatışan bu projelerdir. Masada PKK vardı doğru, ama sadece PKK değil, Irak da, İran da vardı. Türkiye'nin taleplerde bulunup ABD'nin ona cevap vermesi değil de ABD'nin taleplerinin daha öne çıkması muhtemeldir. Görüşmeleri ABD düzenledi, ABD istedi. Kısmi bir taktik yakınlaşma, uzlaşma bu çerçevede oluştu denebilir. Bunun stratejik bir düzey kazanmış olması zordur. Kolay bir iş değil çünkü ve hemen gerçekleştiğini düşünmek, çok doğru değil.

Taktik düzeydeki uzlaşma neyi ifade ediyor? Türkiye'nin PKK'ye karşı ortak mücadele istemi karşısında ABD'nin de Türkiye'den talepleri oldu. 'Madem-ki PKK'yi imha etmek istiyorsun, o zaman Güney Kürdistan yönetimini kabul edeceksin, İran'a karşı ABD ile uzlaşacaksın' vb talepler de kuşkusuz ABD'den geldi. Türkiye bunu kabul etti mi? Ettiyse nasıl bir yaklaşımla ve hangi düzeyde etti? Gerçekten sağlam bir anlayış birliği ve anlaşma 5 Kasım görüşmelerinde Türkiye ile ABD arasında sağlandı mı? Birbirlerine karşı geliştirdikleri taktik var, takkiye yapılıyor, çıkar sağlanmaya çalışılıyor. ABD Türkiye'nin talebine karşılık olarak PKK'ye karşı kısmi bir operasyonun yapılabileceğini kabul etti. Buna karşı Türkiye de, AKP yönetimi de herhalde Güney Kürdistan yönetimiyle görüşebileceğini, İran'ı uyaracağını söyledi. Böylece bir uzlaşma oldu.

> "ABD ile Türkiye yönetimi arasında 2007 yılında çok yoğun bir politik savaşım yaşandı. Bu politik mücadele, stratejik karşıtlıklarından ileri geliyor. Esas olarak Irak üzerinde yoğunlaşıyor gibi görünüyor, ama özünde Kürt sorunu var. Dikkat edilirse İran ve diğer güçlerin politikaları bir yana bırakılırsa, Irak projesi olan iki devlet var ve bunlar öne çıkıyor. Bir tanesi ABD, diğeri de Türkiye'dir. 5 Kasım görüşmelerinde gündeme gelen, çatışan bu projelerdir"

ABD Irak politikası temelinde Türkiye'ye taviz verdi

ABD bununla ne yapmak istiyor? Türkiye üzerinde şeker kamçı politikası yürütmek istiyor. Türkiye'yi BOP'a alabilmek için, üzerinde şeker kamçı politikası, baskı politikası uyguluyor. Türkiye'nin zorlandığı her girişimden politik olarak yararlanmaya çalışıyor. Bazen de kısmi tavizler vererek, Türkiye'yi bu projenin içine çekmeye çalışıyor. Yani kendileri de diyorlar ya, ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını yaratmak istiyor. Tabii bunu ABD'nin öngördüğü Irak politikası çerçevesinde yaratmak istiyor. Bu çerçevede Türkiye'ye biraz taviz verdi. Taktik düzeyde herhalde top atışlarına izin vermişlerdir.

İstihbarat paylaşımını kararlaştırmışlar. Belki de kontrollü hava saldırılarına izin verdi. İşte üçlü bir askeri koordinasyon da oluşturdular. Bununla Türkiye eğer PKK'ye önemli bir darbe vurabilirse ABD 'benim desteğimle oldu' diyecek ve bunun karşılığını Türkiye'den isteyecek. Ama Türkiye bütün bunlara rağmen PKK'ye darbe vuramazsa, 'biz de destek verdik, sizin politikalarınız yürümüyor. O zaman politikanızda değişiklik yapın, PKK şiddetle yok edilemiyor, şiddet dışı yöntemler geliştirin' diyecek. Zaten bu çerçevede 2003 yılından beri Türkiye ile ABD arasında görüş ayrılıkları, PKK'ye karşı yaklaşımda, yine PKK ile mücadelede izlenecek yöntemler konusunda farklılıklar var. Öyle bir politika izliyorlar.

Güneyli güçler PKK'ye karşı tutumlarında kısmi değişikliğe gitti

ABD, Türkiye'yi kendi yanına çekmek için, baskı oluşturmak üzere her fırsatta kendine yarar getirecek bir politika izliyor. Bu açıktır. Türkiye, AKP hükümeti böyle bir ortamda ne yapmak istedi? Onlar da taktik yapıyorlar, ABD'ye karşı takkiye yapıyorlar. Herhalde AKP ile genelkurmay bu konuda uzlaştılar. AKP generallere, 'biraz susun' dedi. 'Ben biraz siyaset yapacağım, zaman kazanırız, fırsat oluştururuz. Askeri saldırılar geliştirmek için bunu değerlendiririz.' Kendi aralarında böyle bir uzlaşmayı sağladılar. Dikkat edilirse, son bir-iki aydır generaller çok konuşmuyor. AKP belli bir süre fırsat yaratmaya çalışıyor. ABD ile görüşmeyi bu temelde değerlendirdi. Barzani ve Talabani ile görüşebiliriz dedi. AKP bunu belli düzeyde yapabilir. Çünkü bir politik güçtür. Yarın tersini de yapar, çok bağlayıcılığı yok. Herhalde İran için de uyarırız, düşünürüz dediler. Bununla ABD'den kısmi bir destek aldılar, belli bir süre kazandılar. Bu süre içerisinde bu desteği kullanarak, PKK'ye darbe vurmayı hedefliyorlar. Onun için şimdi saldırının en yoğun kısmını yürütüyorlar.

Bu durum Güneyli güçler için de bir çıkış fırsatı oldu. Mevcut durumlarını resmileştirmek, Türkiye'ye kabul ettirmek istiyorlar. Çıkarcı politika içerisindedirler, ulusal politikaya ulaşmış değiller. Dolayısıyla Türkiye-ABD görüşmelerinden, Türkiye'nin kendileriyle görüşebileceği yönünde öne çıkan sonuçtan hoşnut kaldılar. Buna dayanarak süreci biraz daha ilerletip mevcut statülerini Türkiye'ye de onaylatmayı hesap ediyorlar.

Bu gelişmenin bir adım olabileceğini düşünerek, yeşil ışık yaktılar. Onlar da diyorlar, hem PKK ile Türkiye'yi zorluyoruz hem de Türkiye'yi adım adım yanımıza çekiyoruz. Bununla Türkiye'ye kendimizi kabul ettirirsek iyi, ettiremezsek yine zorlarız. Bu anlamda tutumlarında kısmi değişiklik yaptılar. Ama hemen Türkiye ile uzlaştıkları, bu çerçevede PKK'ye karşı tam bir politika oluşturdukları söylenemez, öyle bir durum söz konusu değil. Çünkü Türkiye'nin ABD'ye ve ona dayalı olarak kendilerine taktiksel yaklaştığını görüyorlar. 1990'lı yıllarda PKK'yi zayıflatmak ve yok etmek için kendilerine verilen destek gibi bir yaklaşımın söz konusu olduğunu görüyorlar. Bu destek her an bitebilir, onun için güven verici değildir. Onlar da temkinlidirler. Türkiye'nin oyun yaptığını bildikleri için, kendileri de taktik yaklaşım içindedirler. Bu temelde bir siyasi süreç gelişiyor.

2007 yılının politik askeri savaşımının sonuçları 2008'e aktarılıyor

2008 yılına giderken, Kürdistan üzerindeki politik, askeri savaşımın daha da karmaşıklaştığını, yaygınlaştığını, kızıştığını görüyoruz. 2007 yılının bu yoğun politik, askeri savaşımının sonuçları olduğu gibi 2008 yılına aktarılıyor. Bu şunu gösteriyor: 2008 yılında Kürdistan üzerindeki mücadele çok daha yoğun olacak. Politik, askeri boyutuyla da, ideolojik, psikolojik boyutuyla da olacak. Biz de hareket olarak bütün bu karmaşık ve zorlu politik süreci kendi doğrultumuzda yürütebilmek için çaba harcıyoruz. "Êdî Bese" kampanyasını geliştirerek, süreci kendi politik hedeflerimiz doğrultusunda ilerletmek istiyoruz.

Türkiye yönetimi de 22 Temmuz seçimleriyle oluşturduğu yeni inkar ve tasfiye planını başarıya götürmek için saldırılarını yoğunlaştırarak yeni yıla giriyor. Bu şunu gösteriyor: 2008 yılı çok daha yoğun, karmaşık, zorlu bir politik, askeri savaşıma sahne olacak. Bu şimdiden bellidir. Taraflar böyle bir kararlılık ve planlama içindedirler. Dolayısıyla politik, askeri savaşım en yoğun konumdadır denebilir. Yeni bir zirvede 2008 yılına giriliyor.

2008 yılında olası gelişmeler

2008 yılında olası gelişmeler ne olacak? 2008 yılının perspektifleri nasıl olabilir? Bu çerçevede ele aldığımızda, Türkiye'nin politikaları net, onu çok tartışmak, ifade etmek bile gerekmiyor. AKP, iktidarda kalabilmek için genelkurmayla uzlaşarak, Kürt halkına ve PKK'ye karşı saldırılarını sürdürüyor. İmha ve tasfiye konseptini, kök kazıma temelinde uygulamaya çalışıyor. ABD'ye, AB'ye dönük yaptıkları bazı taktik yaklaşımlara dayanarak onların da desteği temelinde bu politikalarını etkili biçimde uygulamaya çalışıyorlar.

Nedir bu politikaları? Önderlik üzerindeki saldırılarını yürütüyorlar. Yaşar Büyükanıt açıkça tehdit etti; hayal edilemeyecek düzeyde acı yaşatacaklarını söyledi. Halkı katliamla, soykırımla tehdit etti. Önderlik katliamıyla tehdit etti. Tehdit düzeyi ciddidir, bunu görmek gerekli. Bu şu anlama geliyor: Baskı ve saldırılar sürecek. Bazıları şöyle değerlendiriyor: Baskı ve saldırıları esas güç üzerinde yoğunlaştırmak yerine, onun gerisi üzerinde yoğunlaştırmak daha iyi sonuç verir. Yani gerillaya, PKK'ye doğrudan saldırmak yerine, onun kitle tabanına saldırmak daha iyi sonuç verir diyorlar. Böylece Türkiye yönetiminin saldırı hedefi başta Önderlik ve gerilla olarak belirginleştiği gibi halk, demokratik siyasi ve kültürel güçler olarak da belirginleşiyor. Bu hedefler üzerinde de saldırıyı var olandan çok daha fazla artırmayı hedefledikleri anlaşılıyor.

Bu temelde bir saldırı yürütüyorlar, yürütmeye de devam edecekler. AKP elinden geleni ardına koymamaya çalışacak. Bu anlaşılır bir durum. "Teslim ol" çağrısı yaptılar. 1 Aralık'ta hareketimizin yayınladığı demokratik çözüm deklarasyonuna karşı yeni bir "pişmanlık yasası"nı gündeme getirmeye çalışıyorlar. Gençliğin dağa çıkışını en-

gellemek için çaba harcıyorlar, ondan sonra "pişmanlık kanunu"yla dağdakileri indirebiliriz diyorlar. Askeri saldırıları geliştirerek Kuzey'de, Güney'de darbe vurmayı hedefliyorlar.

AKP sonun başlangıcına gelmiş bir hükümettir

Bir de psikolojik savaşı akıl almayacak boyutlarda geliştiriyorlar. Belli ki bunu daha da sürdürecekler. Bu, Türkiye toplumunu yanıltmak, Kürt toplumunu bunaltmak amaçlı psikolojik bir savaştır. Türk medyası da buna sonuna kadar alet oluyor. Mehmetçik basını diyorlar, ama şimdi Mehmetçikten de öteye gitti. Ortada Mehmetçik filan kalmadı, savaşan güç olarak basın kaldı. Bu basın savaş üretiyor. Tam bir sanal savaş yürütüyor. Oramar çatışmasından bugüne her gün sanki onlarca meydan savaşı oluyor, yine onlarca gerilla imha ediliyor bilgisi veriyorlar. Böyle bir bunaltıcı hava yaratıyorlar. Hepsi yalandır. Gerçekle hiçbir bağı yok bu olguların.

Bunun amacı belli; Türkiye toplumu savaşı kaldıramıyor, yürütemiyor. Böyle bir psikolojik savaşla toplumu Kürtler üzerindeki katliam savaşı karşısında güya duyarlı kılmaya, moralize etmeye çalışıyorlar. Kürt toplumunun moralini bozmaya çalışıyorlar, adeta bunaltmak istiyorlar. Zaten hareket üzerinde de, Önder Apo üzerinde de bunu geliştiriyorlar. Önderlik de dedi; üzerindeki uygulamaların hepsi bir psikolojik işkence uygulamasıdır. Yeme, içme, uyuma, çalışma yaşamın her alanını işkenceye dönüştürmüş durumdalar. Bununla Önderliği bunaltmak istiyorlar. Önderlik, *"beni intihara zorlamak istiyorlar"* dedi. Önderlik ve halk üzerindeki politika da, hareket ve gerilla üzerindeki politika da aynıdır.

Savaş şimdi psikolojik savaşa dönüşmüş durumda. Buna dayanarak gençliğin gerillaya katılmasını azaltmak, engellemek, bu psikolojik savaşı onun bir alanı olarak kullanmak istiyorlar. Yine dağda mücadele eden, savaşan gerillayı, örgüt militanlarını böyle bir psikolojik savaşla etkileyerek teslimiyete çekmek istiyorlar. Bunlar açık, anlaşılır durumlardır. Yeni politikalar değil, 1987 yılından beri bütün özel savaş hükümetlerinin gündemleştirdiği, uygulamaya koyduğu politikalardır. Sayısız defa planlanmış, uygulamaya konmuş, başarısız kalmış politikalardır. AKP hükümeti, Tayyip Erdoğan 'biz başarırız' 'son bir defa daha deneyelim' diyor. Kendi şanslarını denemek istiyorlar. Ama şunu biliyoruz ki, bu tür politikaları uygulamaya yönelen hükümetler artık sonun başlangıcına gelmiş hükümetlerdir. Pişmanlık kanunundan medet uman bir yönetim artık bütün imkanlarını tüketmiş, son sınıra gelmiş bir yönetim oluyor. AKP hükümeti böyle bir karara yöneliyorsa, 22 Temmuz seçimiyle ortaya çıkan yönetim daha şimdiden pişmanlık kanunu çıkarma yönelimi içine giriyorsa bu, ne kadar zayıflatıldığını, darbe yediğini gösteriyor.

"Psikolojik savaşı akıl almayacak boyutlarda geliştiriyorlar. Belli ki bunu daha da sürdürecekler. Bu, Türkiye toplumunu yanıltmak, Kürt toplumunu bunaltmak amaçlı psikolojik bir savaştır. Türk medyası da buna sonuna kadar alet oluyor. Mehmetçik basını diyorlar, ama şimdi Mehmetçikten de öteye gitti. Ortada Mehmetçik filan kalmadı, savaşan güç olarak basın kaldı. Bu basın savaş üretiyor"

2008 yılına girerken imha konseptinin iç yüzü

Şimdi karşımızda inkar ve imha amaçlı oluşturulan planın durumu nedir? 2008 yılına girerken, Kürt halkına ve PKK'ye dönük bu imha ve saldırı konseptinin iç yüzü nedir? Bunu taktik olarak ciddiye almamız gerekiyor. Tehditler var. Çeşitli tavizler veriliyor. Belli işbirlikleri oluşturuluyor. ABD'nin desteği var, Avrupa'nın var, İran'ın, Suriye'nin var. Irak'tan destek almaya çalışıyorlar. Halk üzerinde baskı ve şiddeti bütün yönleriyle, her türlü aracı kullanarak ölçüsüz bir biçimde uyguluyorlar. Bu, zorlayıcı ve ciddi bir durum. Bu bakımdan taktik olarak ciddiye, dikkate almalıyız. Tehlikeli, riskleri olan bir süreç. Hareket olarak buna göre hem tedbirlerimizi geliştirmeli hem de bunu boşa çıkaracak etkin mücadele yöntemlerini geliştirip uygulamalıyız. Bu önemlidir. Ama gösterildiği gibi bu durum stratejik bir durum değil. Stratejik açıdan bakıldığında, bu konsept içi çok zayıf, iç çelişkileri çok fazla olan bir konsepttir. Stratejik, stratejik ilişki ve ittifaka dayanan bir konsept değil, tam tersine herkesin taktik yaptığı, taktik boyutları önde olan bir saldırı konseptidir.

Eğer bu taktik saldırılara karşı hareket olarak gerekli tedbirler içinde olur ve direniş mücadelesini geliştirirsek, bu konsepti kesinlikle –hem de kısa sürede– kırabilir, bozabiliriz. Genelkurmayın saldırganlığı, AKP'nin çok oy almış olması bu konuda hiçbir şeyi değiştirmez. Çünkü bu konsept stratejik açıdan zayıftır.

AKP, 22 Temmuz seçimlerinde her ne kadar çok oy almış olsa da Kürdistan'da da, Türkiye'de de kendisine yönelik muhalefet çok fazla. Takkıyecidir, rantçıdır, tarikatçıdır. Dini siyasete alet ediyor, siyasi İslamı geliştiriyor. Çıkarcıdır, bu temelde Türkiye'yi islam cumhuriyeti haline getirmek istiyor. Buna karşı direnecek, mücadele edecek güç çoktur. Bugünkü genelkurmay buna taviz veriyorsa da, zorlandığı içindir. Ama Türkiye toplumunda böyle bir gelişme karşısındaki duruş az ve zayıf değildir. AKP'ye muhalefet edecek güçler çok olacaktır.

Diğer yandan Türkiye yönetimi çok güçlüymüş gibi görünse de, taktik bakımdan da stratejik olarak da cumhuriyet tarihinin en zayıf yönetimlerinden bir tanesidir. Mevcut yönetim içinde birlik değil, ittifak vardır. Genelkurmay ile AKP'nin ideolojik, siyasi birliği yoktur. Tersine, PKK'ye karşı savaş konusunda bir uzlaşmaları, ittifakları vardır. Kendi aralarındaki savaşımı böyle bir ittifaka dayanarak geri plana itiyorlar ve buna dayalı sürdürmek istiyorlar. Birlik halinde olmadıkları için de güçlü değiller. PKK ile karşıt, PKK ile mücadele eder konumda oldukları

kadar birbirlerine de karşıtlar, birbirleriyle de mücadele halindeler.

Birlikleri yoktur, bu konuda yanılmamak lazım. Kürt inkarı politikasını yürütmede bir uzlaşma sağlamışlardır o kadar. Bu konuda birbirlerini kullanmaya çalışıyorlar. AKP, orduyla gerillayı çatıştırarak her iki tarafı zayıflatıp kendi iktidarını güçlendirmek, uzun süreli kılmak istiyor. Bunun için savaşı körüklüyor. Genelkurmay ise AKP ile PKK'yi çatıştırarak klasik cumhuriyetin iki düşmanı olan irticayı ve "bölücü"lüğü bu biçimde gerileterek, klasik cumhuriyeti ayakta tutmak istiyor. Yani o da çatışmayı körüklemek istiyor. Her iki taraf da savaş kışkırtıcısı durumundadır. Her iki taraf da Kürtlere, PKK'ye karşı savaşı, birbirlerine karşı mücadelenin bir aracı haline getiriyor, kullanıyor. Yoksa öyle çok inanmıyorlar. PKK'ye karşı savaşı, iç politikada kendilerini güçlendirme aracı yapıyorlar. Bu bakımdan birlik de değiller, tutarlılıkları da yoktur.

Genelkurmay AKP'ye muhtaç duruma gelmiştir

Şunu düşünmek lazım: AKP gerçekten PKK'yi ne kadar yok etmek ister? PKK yok edilirse, AKP ne kadar iktidarda kalabilir? Bunu, AKP'liler bizden daha iyi biliyorlar. Eğer bugün cumhurbaşkanlığını bile ele geçirecek konuma geldilerse, bütün bunların PKK'nin gücü ve mücadelesi sayesinde olduğunu herkes biliyor. Genelkurmay eğer AKP'lilerin ve yönetiminin önünü bu kadar açtıysa, izlediği bu inkar ve imha siyaseti sonucundadır. PKK'ye karşı yürüttüğü savaşta yaşadığı zorlanmanın sonucundadır. AKP'ye bu düzeyde muhtaç hale geldiği içindir. Geçen mücadele sürecine bakalım, hiçbir zaman bu kadar muhtaç hale gelmemiştir. 1996'da Necmettin Erbakan hükümeti geldi, bir yıl içinde hemen değiştirdiler. Çünkü kendilerini daha güçlü görüyorlardı. Sonuçta da Erbakan'a yapmadıkları kalmadı. Şimdi PKK olmasa, Tayyip Erdoğan'ın akıbeti Erbakan'dan da, Özal'dan da, Menderes'ten de daha kötü olacaktır.

Erdoğan şimdi PKK'ye karşıt naralar atıyor, ama kendi siyasi varlığının da PKK ile savaşa bağlı olduğunu da iyi biliyor. Genelkurmay açısından da geçerli olan budur. PKK üzerinden politika yapıyorlar, siyasi etkinliklerini koruyorlar. Onun için her fırsatta birbirlerini zorluyorlar, birbirlerine karşı güvensizdirler, kuşkuludurlar. Aslında kararlar biraz da birbirlerini etkisizleştirmek için oluyor. Başarısız gelişmeler karşısında her fırsatta AKP orduyu suçlamaya çalışıyor, genelkurmay da AKP hükümetini sorumlu tutmaya çalışıyor. O bakımdan iç birliği en zayıf hükümet konumundalar.

Türkiye toplumunun savaşı kaldırmaya gücü yoktur

Yine Türkiye toplumunun savaşı kaldırma gücü yoktur. Bu savaş dursun diye feryat ediyor insanlar. Herkes açıkça söylüyor; genelkurmay başkanının oğlu savaşa gidiyor mu? Tayyip Erdoğan'ın çocukları nerededir? ABD'de yaşıyorlar tabii. Bunu herkes görüyor, basın deşifre ediyor. Türkiye toplumu geçmişteki gibi değildir. Şimdi savaşın yükünü hiç kaldıracak durumda değildir. Küçük bir çatışma, Türkiye'de bir yangın ortaya çıkarıyor. Bunu aza indirgemek için paralı askerliği gündeme getirdiler, ama çare olmayacaktır. Psikolojik savaş yürütüyorlar, çare olmayacaktır. Türk basınının yalanları birkaç ay sürebilir, ama yalancının mumu nereye kadar yanacak! Bir yerde gerçekler ortaya çıkacaktır. Basının bu kadar ahlaksızca yaklaşımlarının Türk özel savaşını, kirli savaşı örtmesi, uzun vadeli yaşatması mümkün değil. Çünkü herkes propaganda yapıyor, iletişim çağındayız. İnsanlar Türkiye'deki basın dışındaki basını da izleme imkanı buluyor. Dolayısıyla gerçekleri görüyorlar. O bakımdan çok bunaltıcı bir psikolojik savaş ancak birkaç ay sürebilir, sonra onun etkisi de bitecektir.

İçte böyle bir durum söz konusuyken, Türkiye'nin bu konseptine önce bölge devletleri destek verdiler. İran ve Suriye ile ittifaklar var. Fakat İran kuşkuludur. Sınır ötesi operasyon tezkeresi çıkınca ilk rahatsızlık duyan ve bunu açıkça ifade eden İran yönetimi oldu. Türkiye'nin Irak'a askeri müdahalesine karşı olduklarını söyledi. Dışişleri bakanı İran yönetimini ikna etmek zorunda kaldı.

İran, PKK'ye karşı mücadelede Türklerle ittifak yapıyor, ama Türkiye'nin Irak üzerinde, Ortadoğu üzerinde politik etkisinin artmasını da istemiyor. Aralarında bu noktada çelişki var, bu bakımdan da ittifakları sınırlıdır. İran'ın Türkiye'ye desteği sınırlıdır. Daha ileriye gidemez. Var olanı da birkaç yıldan beri en ileri düzeyde kullandılar. Birbirlerine verecekleri desteğin azamisini verdiler.

Daha ötesi de yoktur. Suriye için de benzer durum söz konusudur. Bu süreçte Beşar Esad'ı götürdüler. Türk basını alladı pulladı, bir sürü açıklamalar yaptı. Arap basını rahatsızlık duydu. Arap basını Suriye yönetimine karşı tavır alınca, Beşar Esad Türk basınının yazdıklarını tekzip etmek zorunda kaldı. "Ben onları söylemedim" dedi. Türkiye'nin Irak'a askeri operasyonunu reddetmek zorunda kaldı. Çünkü Arap kamuoyu karşıdır. Irak parlamentosu bile toplandı, "biz sınır ötesi operasyona karşıyız" dedi. "Irak Kürdistanı'nı savunuruz, savaşa gireriz" dediler. Bu bakımdan Türkiye'nin en çok güç aldığı bölge devletlerinden alacağı desteğin ne kadar sınırlı olduğu ortada. Daha fazlasını alamaz.

Kürtler arası ilişki değişmiştir

KDP'ye, YNK'ye gelince, onlar da politika yürütüyorlar. Birkaç hafta önce sert çatışma içindeydiler. Birbirlerine karşı en ağır lafları söylüyorlardı. Şimdi çıkar olacaksa, biraz yakınlaşabiliriz diyorlar. Fakat Türkiye, yani AKP hükümeti takkıye yapıyor. Güney Kürdistan'ı kabul etmiş, tanımış değil. Federal Irak'ı kabul etmiş değil. Sadece zaman kazanmak için generalleri durdurmuşlar. AKP onlardan destek almak için öyle politika izleyeceklermiş havasını veriyor. Bunu KDP de, YNK de görüyor. Generallerin tutumunu biliyor. O bakımdan onlar da politika yapıyorlar. Çok gaflet içinde olacakları, 1990'lı yıllarda olduğu gibi Türkiye ile birleşerek hemen PKK'ye karşı savaşa girebilecekleri düşünülemez. Bir kere Türkiye onları o biçimde kabul etmiyor.

Türk genelkurmayı, Güney Kürdistan'ı da Türkiye'nin güvenliğini birinci derecede tehdit eden alan olarak değerlendirdi. Bu değerlendirme ve politika devam ediyor. Bunu Güney Kürdistan yönetimi de biliyor. Diğer yandan Kürtler arasındaki ilişkiler artık 1990'lı yıllardaki gibi değil. PKK de 90'lı yıllardaki gibi davranmıyor, davranmayacağını açıkça söylüyor. KDP ile YNK de davranamaz. Kürtleri eskisi gibi hemen birbiriyle çatıştırmak kolay değil. O dönem aşılmıştır, bir Kürt kamuoyu var. Bir de Kürdistan bir siyasal gelişme sürecindedir. Eski dönem aşıldı, bir gelişme düzeyi yaşandı. Bunun yarattığı sonuç, iç çatışmaların eskisi gibi kolay olmayacağı noktasındadır. Bu bakımdan da isteseler bile KDP ve YNK'nin Türkiye'ye desteğinin 1990'lı yıllardaki gibi olması zordur, imkansızdır. Mevcut durumda zaten ona dönük bir gelişme yoktur. Tam tersine, onlar da aslında Türkiye'ye karşı taktik yapıyorlar. Kendileri de siyasi bir güçtürler.

Dikkat edilirse o konseptin bölgesel desteği zayıftır. Dış desteğe gelince, Türkiye'nin AB ile ilişkileri zayıftır. Eskiden Almanya karşı çıkıyordu; şimdi Hıristiyan Demokrat Parti Türkiye'yi AB'ye tam üyeliğe almama politikasını kesinleştirdi, parti tüzüğü haline getirdi. Fransa'da Sarkozy yönetimi de benzer politika izliyor. Fransa, Almanya ittifakı oluştu. Türkiye'nin bu anlamda tam üyelik süreci zora girdi. Bir tek İngiltere'nin kısmi desteği var. Onun da yalnız başına yeterli olması zordur. Diğer yandan AB geçm†işteki o ikiyüzlü çıkar politikasını sürdürüyor. Yani Türkiye'den daha fazla ekonomik destek almak istediğinde hemen Kürt politikasını öne çıkarıyor, bir Kürt konferansı yapılıyor. AP ikide bir Kürt sorunu çözülmeli diye bir oturum yapıyor, karar çıkarıyor. Çeşitli AB devletleri Türkiye'den ihaleler, ekonomik tavizler alıyor. Türkiye biraz zorladı mı, baskı yaptı mı, PKK üzerine geliyorlar, Kürtlere baskı yapıyorlar. Çıkar politikasını iki kesim üzerinde de yürütüyorlar. Önderlik dedi; "tavşana kaç, tazıya tut" politikasıdır. Bu politikayı şimdi de olduğu gibi sürdürüyorlar. Bunun Türkiye'ye vereceği çok fazla destek olamaz. Geçmişi aşan olamayacağı gibi, AB'nin geçmişteki kadar da Türkiye'ye destek vermeyeceği açıktır.

ABD Irak politikasını oturtmak için zemin hazırlıyor

Geriye ABD kalıyor. ABD, Türkiye ile stratejik ortak haline gelebilmiş mi? Henüz o düzeyde değil. Taktik yapıyorlar, ABD'de Türkiye'yi zorluyor. Türkiye'nin en çok zorlandığı alan Kürdistan'dır. Onun için de ABD Kürdistan politikasına dayanıyor. Türkiye'yi kendisine tam uşak yapmadıkça bundan vazgeçmez. Diğer yandan bir yerlerden bir şeyler kazanayım diye bazı tavizler veriyor. Ama ABD'nin Türkiye'nin istediği politikalara gelmesi mümkün değildir. Bu mümkün mü; ABD dünyanın jandarmasıdır, dünyayı yönetiyor. Türkiye kim ki isteklerini kabul etsin. Türkiye, Irak politikasını kabul etmesini istiyor, ama etmez. Çünkü bu konuda Türkiye'yi kendi safına çekmek istiyor. Dolayısıyla şimdi yaptığı aslında biraz taviz vermektir.

Baskı uygulandı, Türkiye zorlandı gitti kendisini ABD'nin kucağına attı. ABD 'işte al PKK'ye karşı şunlar yapılabilir. İstihbarat veriyoruz sana, vurabiliyorsan vur' diyor. Hesap ediyor, her şekilde de kendisi kazanacak tarzda yapıyor bunu. ABD politikası kedinin her zaman ayakları üzerine düşmesi gibidir; kendisinin kaybedeceği, Türkiye'ye destek vereceği biçimde değil, Türkiye'nin kazanç sağlaması yönündedir. Türkiye, ABD'nin Irak politikasını tam kabul etmedikçe stratejik destek alamaz.

Kabul etmiş midir? Öyle bir anlaşma oldu mu? Olmadı. Yani Türkiye yönetiminin ABD'nin iki mevcut talebine de olumlu yanıt verdiği söylenemez. Zaten AKP hükümeti İran konusundaki talebini kabul edemez.

Şimdi Ahmedinecad'ı Türkiye'ye çağırmışlar, İran'la görüşmeler yapıyorlar. İran ile Türkiye'nin bu kadar ilişkisi var. ABD bunu kaldıramaz. Bush yönetimi İran'ı yine de birinci tehdit olarak değerlendirdi. AKP, Bush yönetiminin istediği İran politikasını uygulayabilir mi? Uygularsa, İslam aleminde, Ortadoğu'da tecrit olur. Onun için de kabul etmiş değildir. İçten stratejik olarak taktik yapıyor. ABD de bunu biliyor, onun için birbirleriyle ilişkileri çok inandırıcı değildir. Diğer yandan Irak politikasını, Güney Kürdistan yönetimleriyle görüşmeleri AKP kabul etse bile genelkurmay kabul etmiyor, kabul etmeyeceği de çok açık. Yönetim üzerinde genelkurmay politikaları etkili olduğu için, Irak politikasında da taktik yapıyorlar, zaman kazanıyorlar. Stratejik bir yaklaşım yoktur. Kısaca ABD'nin Türkiye'ye desteği taktiktir, cüzidir. Öyle güçlü bir stratejik düzeyde değildir. Türkiye destek

"Gerilla, öncülük edecek sürükleyici güç olarak görevlerini, sorumluluklarını başarıyla yürütecektir. Gabar, Oramar eylem çizgisini yeni dönemin, aktif savunma döneminin eylem çizgisi olarak tanımlayarak bunu sürekli kılacaktır. Bütün alanlara yayarak geliştirmeyi esas alacaktır. Böyle bir eylem çizgisine dayanarak gerilla üslenmesini Kuzey ve Doğu Kürdistan'da geliştirmeyi hedefleyecektir"

almış gibi göstererek, Türk kamuoyunu moralize etmeye çalışıyor; işte arkamızda büyük devlet var, ABD'nin gücü var demeye getiriyor. AKP hükümeti iç politikada muhalefet karşısında daha güçlü olabilmek için böyle bir politika izliyor.

Türkiye'nin imha politikaları eskisi gibi destek bulmuyor

Dikkat edilirse kısa vadede, taktik düzeyde Türkiye yönetiminin mevcut politikaları bir tehdit oluştursa da, bizim için stratejik düzeyde gücü azdır, bütünlüğü zayıftır. Her ne kadar 1998'dekine benzer bir politika izlemeye çalışsalar da, 10. yılında uluslararası komployu yeniden diriltmeye, Önderliğe imha, PKK'ye tasfiyeyi dayatmak isteseler de, 10 yıl önceki güce sahip değiller. Türkiye yönetimi de, Türkiye'nin ittifakları da o güçte değildir. ABD'den, AB'den o kadar destek alamıyor. KDP ve YNK'den kesinlikle alamıyor. O bakımdan ikili bir siyaset izliyorlar. Bir yandan mümkünse PKK'ye darbe vuralım, gelişme sağlayalım diyorlar. Bir yandan da PKK'nin ilerlemesini durduralım diyorlar. Savunmadayız diyorlar, kendilerini savunmaya çalışıyorlar. Politik duruşlarıyla bize benzerdirler, onları böyle bir noktaya sokmuşuz. Tek yanlı hareket edebilecek durumda değiller.

Karşıt politikaları bu biçimde değerlendirmemiz önemli. Öyle çok olumsuz, fırsatların, imkanların yok olduğu bir durum söz konusu değildir. Tam tersine, hareket olarak daha güçlüyüz, imkanlarımız fırsatlarımız daha fazla. Türkiye yönetiminin inkar ve imha siyaseti daha zayıf durumdadır. Daha çok daraltılmış, sıkıştırılmıştır. Fakat bu daralma, sıkıştırma ortamında büyük bir tepkiyle saldırılar da yürütüyor. Çılgınca saldırıları var. Toplumu adeta cinnet noktasına çekiyorlar.

MHP başkanının ağzından köpükler akıyor, CHP başkanının ağzından terör kelimeleri zehir gibi çıkıyor. Çünkü saldırgandırlar ve zorlanıyorlar. Aslında bütün bu saldırganlıkları, Türkiye'nin imkanlarını bu savaşa seferber etmeleri gelişme sağladıklarından değil, zorlandıklarındandır. Zorlandıkları için de, bizim yarattığımız gelişmeleri, hareketimizin yürüttüğü mücadelenin etkilerini çılgınca azaltmaya çalışıyorlar.

Bu bakımdan tehlike var, onu görmemiz lazım. Ciddiye almalıyız; politik açıdan taktik olarak imha sürecini ciddiye almalıyız. Stratejik bakımdan zayıflıklarını görüp kendi üstünlüğümüzü dikkate alarak moral motivasyonu ona göre geliştirirken, taktik olarak da Türkiye yönetiminin katliamcı, saldırgan, imhacı politik ve askeri yaklaşımlarını ciddiye almalı, tehlikelerini görmeliyiz. 2008 yılının mücadelesine buna göre bir politik yaklaşım göstermeliyiz.

"Êdî Bese" kampanyası 2008 yılında kesin başarıya gitmelidir

Ne olacaktır bu politika? Tabii ki "Êdî Bese" kampanyasının geliştirilerek sürdürülmesi olacak. Bunu 2008 yılının belli bir kesitinde kesinlikle başarıya götürmeyi hedeflemeliyiz. Önderliğin tedavisini ve yerinin değiştirilmesini sağlamalıyız. Bunu sağlatacak düzeyde mücadeleyi tırmandırmamız gerekiyor. Bütün alanlarda bu mücadeleyi sürdürmeliyiz; ideolojik alanda, propaganda ajitasyon alanında sürdürmeliyiz, diplomatik alanda geliştirerek sürdürmeliyiz, yine örgütsel alanda sürdürmeliyiz. Demokratik konfederalizmi Kürdistan'ın köylerinde, kasabalarında inşa etmek için her türlü imkanı kullanmalıyız. Halkın demokratik eylemliliğini geliştirme alanında sürdürmeliyiz.

Yeni serhildan bütün alanlarda gelişmeli, herkes katılmalı, bütün kesimleri içine almalıdır. Kürdistan'ın dört parçasına da yaymalıyız. Bütün Kürdistan parçaları buna katılmalı, yurtdışındaki halk daha etkili olmalıdır. En önemlisi de, gerillanın bütün bunlara öncülük edecek sürükleyici güç olarak görevlerini, sorumluluklarını başarıyla yürütür konumda olması gerekiyor.

Bu anlamda kuşkusuz HPG'nin kendini yeniden kararlaştırmasına, planlamasına ihtiyaç var ve HPG bunu yapacaktır. Gabar, Oramar eylem çizgisini yeni dönemin, aktif savunma döneminin eylem çizgisi olarak tanımlayarak, bunu sürekli kılacaktır. Bütün alanlara yayarak geliştirmeyi esas alacaktır. Böyle bir eylem çizgisine dayanarak gerilla üslenmesini Kuzey ve Doğu Kürdistan'da geliştirmeyi hedefleyecektir. Özellikle Botan, Zagros, Doğu Kürdistan hatları bu konuda önemli alanlardır ve HPG'nin bunu geliştirmeye gücü var. Buna bağlı olarak kuzey alanlarında gerillayı derinliğine uygulayacaktır. Türkiye'nin ordusunu işlemez kılarak, siyaset alanını Kürt sorununun çözümü için zorlayacaktır.

Gerilla sistemin savaşa güç veren örgütlenmelerini hedefleyecektir

Kırsal alandaki bu gelişmelere bağlı olarak şehir alanlarında da başta askeri hedefler olmak üzere inkarcı ve imha sistemin ekonomik, savaşa güç veren örgütlenmelerini hedefleyecektir. Yeni mücadele alanı olarak böyle güçlü bir açılımı yapabilir. Bu, halkın savunulması için de gereklidir. Aynı zamanda katliam tehditleri karşısında Kürt halkının savunulması için de gerekiyor. Halkın serhildana kaldırılması, serhildanda halka öncülük edilmesi için de önemli bir durumdur. Zaten savaşın Türkiye'ye taşırılmasında bir süredir belli bir düzey de yakalandı. Bu açılımlar sürecek. Madem ki kırsal alanda da metropollerde de Kürt halkına karşı linç girişiminde bulunuluyor, imha dayatılıyor, Kürt gençleri de oldukları her yerde direnecektir. Kürt toplumunun Türkiye'yi her yerde zorlayabilecek gücü de, güçlü bir direnme potansiyeli de vardır.

Yürütme konseyi, AKP'nin "teslim ol" çağrısına karşı gençliği dağa çıkmaya çağırdı. Bu, önemli bir çağrıdır. Bu politika sürecektir. Gençliğin gerillaya katı-

lımı ve gerillanın büyütülmesi çalışmaları yeni yılda çok daha güçlü gelişecektir. Mademki barışçıl demokratik çözüm olmadı, inkar ve imhada ısrar ediliyor, o zaman gerillayı büyüterek halkın özgür demokratik yaşamını ve örgütlülüğünü gerilla savunmasında geliştirmekten başka çare kalmamıştır. Biz bunu 2008 yılında bu temelde geliştireceğiz. Böyle bir mücadeleyi, politik, ideolojik, askeri mücadeleyi yürütmek için Kürt halkının, PKK'nin gücü var.

Özgürlük hareketimiz PKK, 30. yılına en güçlü, en iddialı bir biçimde girdi. Bir potansiyel zayıflığı yok. Sorun, bu potansiyeli örgütleyip eyleme geçirmekte, aktifleştirmektedir. O da örgütsel çalışmalarımızın işidir. Dış alanlarda da öyle çok daralma durumu yoktur. Türk basını öyle bir hava yaratıyor ki, sanki PKK her yerden tecrit edildi, bir de DTP'liler terörist derse, her şey bitecek. Alakası yok. Bu yaklaşımlar kendini kandırmaktan başka bir şey değildir. Tersine, bölgesel alanda da, uluslararası alanda da Kürtlerin önü açıktır. Ortadoğu'nun yeniden yapılanmasında Kürtlerin etkin bir yerinin olacağı kesinleşmiştir. Hiç kimse geriye çekemez. Bu çerçevede de PKK'nin demokratik güçlerle ilişkileri bölgesel alanda da, uluslararası alanda da her zaman olacak. Yani Türk basınının ve hükümetinin öyle kuşatılıp yok edildiği gibi yarattığı izlenim tamamen psikolojik savaş kapsamındadır, özel savaş kapsamındadır, gerçek dışıdır. Kürt toplumunun maneviyatını bozmak için yapılıyor. Yoksa böyle bir durum sözkonusu değildir. Kürt halkının en azından kendi özgücü ile mücadele edeceği, özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştireceği bir diplomatik siyasi ilişki düzeyini bölgede ve uluslararası alanda yakalaması sürekli muhtemeldir.

"Mademki barışçıl demokratik çözüm olmadı, inkar ve imhada ısrar ediliyor, o zaman gerillayı büyüterek halkın özgür demokratik yaşamını ve örgütlülüğünü gerilla savunmasında geliştirmekten başka çare kalmamıştır. Biz bunu 2008 yılında bu temelde geliştireceğiz. Böyle bir mücadeleyi, politik, ideolojik, askeri mücadeleyi yürütmek için Kürt halkının, PKK'nin gücü var"

2008 ciddi bir mücadele yılı olacaktır

2008 yılının en azından başlangıç kısmı, ilk yarısının ciddi bir mücadele dönemi olacağı açıktır. 2007 yılında yaşanan bu karmaşık ve zorlu siyasi, askeri mücadele süreci 2008 yılında da gelişerek devam edecektir. 2008 yılı, büyük askeri, siyasi savaşımlara sahne olacaktır. Nasıl ki 2007 yılı büyük askeri, siyasi savaşımlara sahne oldu, taktikler savaşımı yılı olduysa, 2008 yılı da öyle olacaktır. 2007 yılında önemli bir gelişme ve kazanım elde ettiğimiz söylenebilir. Bir kere 2006 yılında dayatılan imha ve tasfiye planı, Türkiye yönetiminin, AKP hükümetinin oluşturduğu plan başarısız kılınmış, boşa çıkarılmıştır.

Bu, önemli bir gelişmeyi ifade ediyor. AKP yönetimi şimdi umutsuzdur. Dikkat edilirse, yeni kararlar alırsa başarılı olur mu, olmaz mı endişesini taşıyor. Çünkü 2006 yılı planı başarısız kılındı. Yine seçim sürecinde yurtsever demokrat adaylardan oluşan bir grubun TBMM'ye girmesi büyük bir siyasi kazanımdır, küçük görülmemeli. 2007 yılının önemli bir kazanımını oluşturuyor. Ardından ekim, kasım aylarında gelişen serhildan ve gerillaya dayalı "Êdî Bese" kampanyası büyük bir mücadele başlangıcını ifade etti. Kürt halkını yeniden ayağa kaldırdı. 22 Temmuz seçimlerinin ortaya çıkardığı yönetime ciddi, etkileyici darbe vurdu. Bu, önemli bir gelişme düzeyidir. 2007 yılı için, kazanım yönü ağır basan bir yıl oldu diyebiliriz.

Eksiklerimiz olmadı mı, zayıf kaldığımız, zorlandığımız yönler olmadı mı? Kuşkusuz oldu. Taktik değiştirmekte zorlandık. Gerillanın siyasetin gereğine uyum sağlamasında zorlanma oldu. Bu durum, kayıpların artmasına yol açtı. Diğer yandan, siyasi gelişmeleri anı anına karşılayan bir tutumu, pratik politikayı etkili yürütmekte zayıflıklarımız oldu. Yine propaganda da psikolojik savaşın iç yüzünü deşifre eden bir düzeyi tutturmada zayıflıklarımız ortaya çıktı. Aslında bir sürü yalan dolan Türkiye basını ve yönetimi tarafından açıkça söylenirken, yine bir yığın baskı ve katliam uygulanırken, bunları teşhir etmede zayıflıklarımız oldu.

Büyük kazanımlar ve başarılar için iddialıyız

2007 yılı bedeli ağır olan bir yıl oldu. Kazanım yönü ağır basan, ama buna karşılık bedeli de ağır olan, oldukça karmaşık ve zorlu bir özgürlük, mücadele yılı oldu. 2007 yılı içerisinde 200'e yakın şehit verdik. Başta ***Medeni*** ve ***Roza*** arkadaşlar olmak üzere, HPG'nin değerli komuta ve savaşçı gücü büyük bir cesaret ve fedakarlıkla savaşarak şehit düştü. Bunun hepsi mücadelenin gereği miydi? Kuşkusuz değil. Pratik mücadele içerisinde taktik ve tarz bakımından gösterdiğimiz hata ve eksiklikler bu kayıpların daha çok artmasına yol açtı. Bunların düzeltilmesi, en aza indirilmesi için de önemli bir çaba yürüttük. Belli bir duyarlılık, bilinç düzeyi oluştu. Halkta da, gerillada da böyle bir duyarlılığın yaratıldığı, gelişme düzeyinin sağlandığı söylenebilir.

Böyle zorlu bir mücadele yılını kazandıran ve daha kapsamlı bir mücadele yılı olacağı şimdiden belli olan 2008 yılına böyle iddialı, iradeli girmemizi sağlayan temel kaynak, güç, Önderliğimizin ve şehitlerimizin verdiği güçtür. Bütün bu gelişmelerin yaratıcısı, her türlü baskı, katliam ve tehdit karşısında özgürlük ve demokrasi çizgisinde ısrarın sürdürücüsü onlar oldular. Hareket olarak şehitler çizgisinde, onlardan alınan güçle, yine Önderliğimizin sürece ilişkin yapmış olduğu kapsamlı değerlendirmeler temelinde süreci ve yeni yılı böyle güçlü bir biçimde karşılama; daha kapsamlı bir yaklaşım ve değerlendirme temelinde yeniden planlayarak 2008 yılını daha büyük kazanımlar ve başarılarla dolu bir yıl haline getirme iddiamızı ve irademizi taşıyoruz.

Özgürlük mücadelesi verilmeden onur kazanılamaz

"Bu hamle, 7'den 70'e her Kürt'ü kapsar. Örgütlü örgütsüz herkesi kapsar. Kürdüm diyen, Kürt'e dostum diyen, demokratım diyen, sol ve sosyalistim diyen herkesi kapsar. Kadını, gençliği, yaşlısı, hatta çocuğu, herkesi kapsar. Kim neredeyse herkes olduğu yerde bu hamleye, dolayısıyla Önder Apo'ya karşı sorumluluğunu derinden hissederek, nerede bir eylem varsa orada olmak, nerede bir etkinlik varsa orada olmak, nereden bir ses yükseliyorsa o sese sesini katmak, her şeyden önce insan olmanın, daha sonra da Kürt olmanın gereğidir"

Özgürlük hareketinin mücadele tarihi, hamlesel çıkışlarla gelişmiştir. Bu biraz da gelişme diyalektiğimizdir. 21 Mart Newroz, halkımız ve mücadelemiz için tarihsel öneme sahiptir. 15 Ağustos şanlı bir atılımdır. Yine 14 Temmuz ölüm orocu mücadelemiz açısından bir çıkış anlamındadır. 27 kasım Partimizin kuruluş yıldönümü ise ayrı bir öneme sahiptir.

Bu anlamda mücadele tarihimizde dönemsel hamleler ya da bir sürecin yeni bir sinerji yaratması ve ivme kazanması açısından rol oynadığı dönemler vardır. Hareketin kendisini komple gözden geçirip, gerekli örgütsel düzenlemeyi, planlamayı yaratarak tarihsel bir hamle başlatma rolünü oynayan süreçleri vardır.

Bugün gelişen hamle ise "Êdî Bese" hamlesidir. Aslında Türk devleti ile durumumuz kıyaslandığında, karşılıklı hamleler biçiminde gelişen bir mücadele sürecinde olduğumuzu belirtebiliriz. Erdoğan açıkça söylüyor; bizim PKK'ye karşı mücadelemiz, siyasi, askeri ve diplomatik cephede sürüyor. Doğrudur. Gerçekten de sonuç almak için tüm gücünü seferber ederek, ne gerekiyorsa hiçbir şeyini esirgemeden bütün cephelerde yürüttüğü mücadelesi var. Aynı şekilde hareketimizin de komple bir mücadelesi var. Askeri, siyasi, diplomatik, örgütsel her alanda komple bir mücadele yürütüyoruz. Süreç, böyle karşılıklı hamlelerle gelişiyor. Fakat bütün bunların üstünde ve bunlardan daha da önemlisi, adına "Êdî Bese" dediğimiz hamle sürecidir. Bir insan, bir toplum, hatta bir devlet hangi noktada, niçin artık yeter diyebilir? Daha önce de böyle hamlelerimiz, mücadeleye ivme kazandıran dönemsel çıkışlarımız olmuştur ama bunların adına "Êdî Bese" denilmemiştir. Şüphesiz bu çıkışlar da anlamlıdır. Ancak "Êdî Bese" demek, bu hareketin ve halkın tahammül sınırlarının zorlandığını, hatta aşıldığını ifade ediyor. Hareket ve halk olarak geleceğimizi belirleme noktasında bulunduğumuzu gösteriyor.

Önder Apo PKK'den ayrı değerlendirilemez

Bizi bu noktaya getiren, bu şiarla önümüzdeki süreci belirlemeye götüren nedir? Şüphesiz Önderliğimizin içinde bulunduğu durumdur. Burada şu diyalektik bağı doğru kurmamızda yarar var. Önder Apo PKK'den, PKK de özgürlük hareketinden, dolayısıyla halkın kendisinden ayrı, soyut değerlendirilemez. Yani şöyle bir tespitte bulunmak doğru değildir: 'Önderliğin içinde bulunduğu koşullar iyidir, ama PKK'nin durumu kötüdür. Özgürlük hareketi muhteşem bir gelişme gösteriyor, fakat Önderliğimizin durumu iyi değildir.' Bu, gerçekçi bir değerlendirme değildir. Özgürlük hareketi, PKK ve Önder Apo'nun durumu birbirini koşullandıran ve paralel bir gelişme gösteren bir objektivizme sahiptir.

Önder Apo sağlık sorunlarından dolayı, yine içinde bulunduğu koşullar itibarıyla çok ciddi bir tehlike altındadır. Önder Apo'nun sağlığı ve yaşamı tehlike altındayken, bu tehlikeyi bertaraf etmeyip, bütün bu konularda bir güvence, bizi rahatlatan ve tatmin eden bir durum söz konusu değilken Özgürlük hareketinin, kendisini rahat hissetmesi, 'sorunlarımız vardır, ama çözüyoruz' demesi gerçekçi değildir.

Bu anlamda Önderlik, özgürlük hareketi ve halk ayrılmaz, parçalanmaz bir bütünlüğü ifade ediyor. Herkes Önderlikle bu bütünleşmeyi, başta ideolojik olmak üzere düşüncede, ruhta duyguda ve yaşamın her alanında sağlayıp güçlendirebilmelidir. Yaşamın her anında Önderliğin durumunu, sağlığını, yaşadığı koşulları hissetmelidir. Düşmanın yaratmaya çalıştığı Önderlikten kopuşu ve bunu kanıksama durumuna hiç kimse asla ve asla düşmemelidir.

Önderlikle görüşmelerin engellenmesi isyan gerekçesidir

Çarşamba günleri bizlere ve halkımıza neyi ifade ediyor diye düşünmemiz gerekmez mi. Müslümanlar için özel bir gün olan Cuma günü gibi Çarşamba gününün de bizler için benzer bir önemi olmalıdır. Yani tek başına bir hücrede en olağandışı koşullarda tutulan Önderliğimizin, avukatları ve ailesi ile görüştürülüp görüştürülmediğini merak etmek, şayet görüşme gerçekleştirilmemişse bunu bir eylem gerekçesi olarak anlayıp sokağa dökülmek gerekir. Başta bizler olmak üzere tüm Kürtler görüşmenin yapılmadığı gün buna mutlaka tepki göstermelider. Böyle olursa kanıksama yaşanmaz. Çarşamba günleri bizim için politik duyarlılık, mücadele ve eylem günü olmalıdır.

Çarşamba günlerini diğer günlerden ayırmak, tarihsel, politik misyonuna denk bir yaklaşım sergilenmek ve öyle ele almak gerekir. Örneğin Filistinlilerde bir toprak günü vardır. Yine bizde 15 Ağustos, 14 Temmuz, 30 Haziran, 17 Mayıs gibi kutsal günler vardır. Bir de çarşama günü demeliyiz. Herkes bugünün anlamına denk kendisini örgütle-

mesi, çarşambaya hazır olması, bundan büyük heyecan duyması gerekir. Çünkü bugün, Önderliğimizden mesaj alacağımız gündür. Eğer görüşme gerçekleşmemişse büyük bir reaksiyon ve tepki göstermemiz gereken bir gündür.

Dolayısıyla Önder Apo'ya yönelik her uygulama, Önderliğimizin içinde bulunduğu koşul ve durum, aslında karşıt gücün, düşmanın ve uluslararası güçlerin hareketimize olan yönelimlerinin bir göstergesi, yansımasıdır. Savaş mı tırmandırılmak isteniyor, halkların birbirini boğazlaması mı isteniyor, sorun daha da ağırlaştırılıp bir çözümsüzlük mü dayatılıyor. Bunlar, Türk devletinin Önderliğimize olan yaklaşımlarından anlaşılabilir. Yani inanılmaz izolasyon koşulları, inanılmaz psikolojik baskı, sosyal bir varlık olan herhangi bir insanın gerçekten 24 saat bile dayanamayacağı koşullarda tutulan Önderliğimizin durumu eşittir isyan, eşittir başkaldırı, eşittir görkemli bir mücadele. Bunun anlamı budur. Ama Önderliğimizin üzerindeki baskıların hafiflemesi, sağlığına kavuşması, sağlığı için daha güvenlikli bir yerde tutulması eşittir savaşın da, şiddetin de dozajının düşmesi. Dolayısıyla ağırlaşan sorunlar değil, çözümü gündemde olan sorunlardır. Bunlar birbirine bu kadar bağlı ve birbirini bu kadar koşullandıran iki önemli olgudur. Bu anlamda bizi böyle bir şiara iten, "Êdî Bese" dedirten nokta, Önderliğimizin sağlığının çok ciddi bir tehlike altında olmasıdır.

Bu anlamda bu hamleyi geçici, süreli ve dönemsel değil, hedefi net olan ve bu hedefe ulaşılıncaya dek pekiştirlerek geliştirilmesi gereken bir hamle olarak ele alıyoruz. Bunun böyle gelişmesi gerekiyor.

Nedir bu? Önderliğimizin sağlık ve yaşam koşullarının düzeltilmesi, daha sağlıklı koşullarda tutulmasıdır. Bunların gerçekleşmesi durumunda, hamle amacına ulaşmış demektir. Bunun dışında bir başarı kabul edilemez. Bu hamlenin özelliği, her zamankinden farkı, sürekli ve hedefinin çok net olmasıdır. Daha önce "ben de PKK'liyim" biçiminde bir hamle süreci vardı. Bu, Önderliğimizin esaretindan sonra AB, ardından ABD'nin PKK'yi terörist ilan etmesi ve terör örgütleri listesine almasına karşı geliştirilen bir eylemlilik süreciydi. Bu hamle ile yurtsever halkımız 'PKK teröristse biz de teröristiz biçiminde tepkisini göstermesi, hareketini sahiplenerek özgürlük hareketine ve Önderliğine bağlılığını göstermesiydi.

"Êdî Bese" hamlesi geleceği belirleyecek bir hamledir

"Êdî Bese" hamlesi halkımızın da, Türkiye devletinin de geleceğini yakından belirleyecek, etkileyecek, sonuca götürecek özelliklere sahiptir. Bu açıdan bundan önceki tüm hamlelerden, kampanyalardan farklı bir boyutu vardır. Birincisi, bu hamlenin merkezinde ve başında olan, yürütücü ve uygulayıcısı konumundaki kadrolarımızın buna gerçekten inanması, bu inancı halkımıza ve ulaşabildiği herkese doğru taşırması önemlidir. Önderliğimiz, bu hareketin en tartışılmaz değeridir, halkın yaratıcısıdır, her şeyin üstündedir.

Dolayısıyla Önderliğimizin fiziken de özgür yaşam koşullarına kavuşması için mücadele edilmelidir. Önderliğimizin bir gün, hatta uzak olmayan bir zamanda muhakkak ülkemizin topraklarında, halkımızın içinde olacağına, özgürlüğüne kavuşacağına inanıyoruz. Bu inancımız güçlüdür. Herkesin de buna inanması, bunun için mücadele etmesi gerekir.

İkinci önemli durum da bu hareketin, bu halkın kendisine olan güveniyle, hedefine ulaşacağına olan inancıyla, bu moralle, bu inançla, bu kararlılıkla mücadele etmesidir. Dolayısıyla bu hamlenin bir serzeniş, yakınma, çaresizlik biçiminde değil, bir haykırış, bir isyan, bir mücadele biçiminde değerlendirilmesi gerekir. Asla bir zaaf, zafiyet ve zayıflık olarak görülmemelidir. Bu harekete ve halka yakışan, isyan ruhudur, özgürlük ve ayağa kalkış ruhudur. Hamle zaten bunu ifade eder. Dolayısıyla herkesin kendi gücünün, kendine olan güveninin neler başarabileceğini, özgürlük hareketinin tarihini de görerek ve anlayarak anlaması ve muhakkak başarıya kilitlenmesi gerekir.

Önderliğimiz üzerinde komployu gerçekleştiren güçlerden medet ummak veya 'biz haklılığımızı ortaya koyarız, hukuk da gereğini yapar' gibi ağlama ve sızlanma anlamına gelen tepkilerle bir şey elde etmek mümkün değildir. Aksine, kendi özgücüne dayalı büyük mücadeleyle, büyük duruşla, büyük özgürlük ruhuyla ve isyanla hamleyi geliştirmek ve hedefine ulaştırmak gerekiyor.

Bu hamle, 7'den 70'e her Kürt'ü kapsar. Örgütlü örgütsüz herkesi kapsar. Kürdüm diyen, Kürt'e dostum diyen, demokratım diyen, sol ve sosyalistim diyen herkesi kapsar. Kadını, gençliği, yaşlısı, hatta çocuğu, herkesi kapsar. Kim neredeyse herkes olduğu yerde bu hamleye, dolayısıyla Önder Apo'ya karşı sorumluluğunu derinden hissederek, nerede bir eylem varsa orada olmak, nerede bir etkinlik varsa orada olmak, nereden bir ses yükseliyorsa o sese sesini katmak, her şeyden önce insan olmanın, daha sonra da Kürt olmanın gereğidir.

İdeolojinin yönlendiriciliği önemlidir

Hamleyi ideolojik olarak da kavramak lazım. PKK hareketinin ve onun kadrolarının ancak böyle önemli gelişmelere gebe süreçlerde ideolojinin özüne ve derinliğine uygun, yaratıcı pratikler geliştirmesi; ideolojik doğrultudan sapmadan ideoloji ve siyaset arasındaki doğru bağı kurarak, gerektiği kadar açılım, gerektiği kadar verimlilik ve ona denk düşen eylem ve örgütlenme geliştirmeleri hamleyi amacına ulaştırabilir. Bu açıdan bu hamle sürecinde ideolojinin yönlendiriciliği önemlidir. Ne kendini daraltan, ne doğrultudan sapan hedefe ulaşacak bir doğrultu yakalanmalıdır. Êdî Bese hamlesinin istenilen düzeyde gerçekleştirilmesi, ideolojik açıdan kavranmasından geçecektir. Artık yeter, düşmanın saldırılarına, inkar ve imha politikalarına bir tahammülsüzlüğü içerir. Hamle düşman karşısında kazanacağımız duruşta böyle bir anlama kavuştuğunda başarılı olabilir. Yani alışagelmiş eylem tarzdan uzaklaşılırsa eylemlilikler daha sonuç alıcı bir biçimde gelişir. Hamle hareketin halka vaad ettiği özgür geleceğe kavuşması için yapılan çalışmaların da son noktaya geldiğinin ifadesidir. Yani halka özgür bir gelecek hazırlamanın da zamanının geldiğini, bunun için gereken ne ise yapı-

larak bir an önce böyle bir düzeye ulaşılması gerektiğini anlatır. Yine kadronun ideolojik duruşunun netleştirilmesi anlamına geliyor bu hamle. Yani farklı yaşam anlayışları, Önderliğimizin düşünsel ve teorik düzeyinin gerisinde seyreden ideolojik duruşa karşı kendini düzeltme ve hareketimizin ideolojik rotasına girme açısından da önemlidir bu hamle. Yani düşman karşısındaki duruşumuz, halka karşı görevlerimiz ve ideolojik politik netliği yakalamamız bu üç noktada artık yeter dememiz gerekir. Bu hamleyi sadece bir eylemsellik süreci olarak algılamak bizi yanılgıya götürebilir. Hamle hem düşman karşısındaki duruş hem de kadronun ideolojik netlik kazanması için geliştirilmiştir. Bu gerçekleştiğinde halkımızı özgür bir geleceğe taşırmış olacağız.

Tabii ki bu hamle aynı zamanda örgütseldir. Bizim özgürlük mücadelemiz, eylem ve örgüt, teori ve pratik arasındaki ilişki ve bağı iyi anlayan ve bunun doğruluğunu geliştirdiği mücadelesi ve pratiği ile çok iyi kanıtlayan bir özelliğe sahiptir. Halkı ne kadar ayağa kaldırır, hedefe doğru yöneltirsen, bu halkı o kadar örgütlenmeye hazır hale getirmişsin demektir. Dolayısıyla ne kadar eylem o kadar örgüt, ne kadar örgüt o kadar eylem. Bunlar da birbirini koşullandıran ve geliştiren önemli olgulardır.

Onur özgürlük mücadelesinin verilmesiyle kazanılır

Bu hamlenin bir boyutu da ahlakidir. Buna da siyasi ahlak denir. Ulusal, insani ahlak denir. Bunlar da en temel etik değerlerdir. Dolayısıyla kendisini bu hamlenin içinde görmeyen, katmayan kişi, kendisinden şüphe etmelidir. Vicdanen ve ahlaken kendisini düzeltmeyen, benim de bu hamle karşısında sorumluluğum var diye düşünmeyen insan bile kusurludur. Bunu kavratacak olan da, siyasi ahlakı gereği de kitleye eylem dinamizmi kazandıran, öncülük rolü ile harekete geçiren ve sürükleyecek olan örgüt ve kadrolarımızdır.

Bu hamlenin diğer bir özelliği de onursal boyutunun da olmasıdır. Bu aynı zamanda onur kazanma mücadelesidir. Özgürlüğü ve kimliği olmayan kendisini onurlu göremez ya da görmemelidir. Bunlar da birbirinden ayrı ve soyut kavramlar değildir. Onurlu olacaksın, ama özgür olmayacaksın veya özgürlük mücadelesi vermeyeceksin. Özgürlük mücadelesi verilmeden onur da kazanılmaz. Bu açıdan kaybettiğimiz ne varsa, yeniden kazanmanın büyük hamlesidir diyoruz buna ve son derecede önemsiyoruz.

Burada medya önemli rol üstlenebilir. Gelişmeleri halkın beynine, yüreğine, ruhuna ve gözlerine hitap edecek zenginlikte yansıtması, bu anlamda hamleye güçlü katkı yapması büyük önem kazanıyor. Nasıl daha iyi programlar, güncelleştirir, halkın beklentilerine yanıt olur, nasıl bir hitap şekli geliştirir bu basının görevidir. Yazılı ve görsel basının bu sürece süreklilik kazandırma, en önemli boyutları ile kamuoyunun ve halkımızın gündemine taşırma görev ve sorumluluğu vardır.

Bu hamlenin şiarı kavram ve sözcük olarak rasgele seçilmiş değildir. Kampanya da önemlidir. Ama kampanya, değişik adlar altında, değişik isim ve hedeflerle değişik zamanlarda olabilecek etkinlikler, eylemlerdir. Ama hamle bir kalkıştır. Biraz daha farklıdır. Bir serhildanlar silsilesini, serhildan dalgasını önüne koyan ve gerçekleştirmesi gereken bir öze sahiptir. Bizim bildiğimiz kampanya ise apayrı bir şeydir. Yaşamsal ve diyalektik olarak bunlar büsbütün birbirinden kopuk ve ayrı şeyler değildir. Örneğin bizde kampanya, neredeyse periyodik olarak belli hedefi olan bir çalışmadır. Önemi vardır, ama kendisi kadar vardır.

İnsan onuruna sahip çıkmanın hamlesi

Bu hamle ise kampanya da dahil bir bütün olarak halkımızın genel olarak hareketimizin, hatta Türk devletinin ve halkının da geleceğini büyük oranda etkileyecek, neredeyse belirleyecek bir öneme sahiptir. Mesela savaş olsa, Türk ve Kürt halkları ile beraber bu coğrafyada yaşayan herkesi etkileyecek, bir çözüm süreci de gelişse aynı şekilde etkileyecektir. Dolayısıyla bu hamle herhangi bir kampanya ile kıyaslanmayacak kadar önemlidir, çok boyutludur. Askeri, siyasi, insani, onursal, ahlaki, örgütsel boyutları vardır. Bu açıdan kampanyayı da kapsar. Yani hepsinin üstünde yer alan bir öneme sahiptir.

Böyle bir hamlenin merkezi, örgütlü başlatılıp geliştirilmesi ne kadar önemliyse, bireyden alanlara, parçalara, örgütten birimlere kadar anlamak, inisiyatifli olmak ve uygulamak da o kadar önemlidir. Dolayısıyla hamlenin amacı, hedefi net ise buna uygun eylemsellik, etkinlik, yürüyüş, miting, anlatım vb kimseden özel bir perspektif, talimat da beklemeden geliştirilmelidir. Böyle bir esnekliği de vardır.

Merkezi boyut dışında parçalar, bölgeler ve alanlar düzeyinde her birimin, hatta her kadronun daha inisiyatifli olması gerekir. İnsanları etkileyebildiği kadar etkilemesi, halkı ayağa kaldırabildiği kadar kaldırıp sürüklemesi, imkanları, gücü neye yetiyorsa onu gerçekleştirmesi esastır. Dolayısıyla burada özel bir talimat, genelge beklentisi içinde olmak yerine, bu esnekliği, dolayısıyla bu yaratıcılığı, inisiyatifi görerek, içerisindeki rolünü ve yerini doğru tanımlayıp yerine getirmek sorumluluk gereğidir. Öyle anlaşılması daha doğrudur.

Tabii ki halkımızın da, bizlerin de geleceği bundan epey etkilenerek belirlenecekse, önemine ve tarihselliğine, özüne uygun bir davranış ve duruş sergilememiz çok önemlidir. Kadroların, örgüt birimlerinin, hatta mümkünse halkın kendi aralarındaki gündemin dışına düşen veya varsa birtakım sıkıntı ve sorunları zaman ve enerjiyi buna harcamak yerine hamlenin özü gereği bütünüyle bunları aşıp tamamen eylemsellik, örgütlenme ve hareketlilik içerisinde bulunması, birbiriyle kenetlenmesi, ortak ruh, ortak irade, ortak refleks kurmaları hamlenin başarısı için oldukça gereklidir. Çünkü bu, geleceğimizi belirleyecek öneme sahip bir hamledir. Dolayısıyla çözümü geliştirecek, çözüm zeminini oluşturacak bir role sahiptir. Önderliğimizin sağlığı ve içinde bulunduğu koşulların mutlaka beklenen düzeyde düzeltilmesini hedefleyen bir özelliğe sahiptir. Bu hamle birçok sorunun önünü açarken aynı zamanda çözümü için zemin de oluşturur. Bu hamle hedefine ulaşıncaya dek zenginleşerek, derinleşerek, çeşitlilenerek devam edecektir.

Demokratik özerklik ve özerk demokratik Kürdistan

"Demokrasi ve özgürlüklerin tam yaşanmaması durumu yalnız Kürtler açısından değil, Türkler, Almanlar, İsveçliler açısından da geçerlidir. Ama demokratik özerklik çerçevesinde özgürleşen Kürt halk gerçeği, özgürleşen ve demokratik yaşama kavuşan Kürt halk gerçeği olacaktır. Halk özgürleştiğinde ve demokratik bir yaşam içine girdiğinde, yaşadığı topraklar da özgür ve özerk olacaktır. Kürt halkının farklılığının demokratik özerkliği, aynı biçimde vatanının farklılığının demokratik özerkliği biçiminde somutlaşacaktır. Burada yine bir sınır çizme yoktur. Bir topluluğun özgür yaşamasıyla, özgürlüğünü elde etmesiyle yaşadığı vatanın da özgürleşmesi ortaya çıkacaktır"

Önderliğimiz Kürt sorununun çözümü konusunda öneriler getirirken, bunu sadece Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasisi açısından değil, Türkiye halkının da özgürlüğü ve demokrasisi açısından ele almaktadır. Ortadoğu'nun temel sorunlarının en önemlisinin Kürt sorunu olduğu, bunun Ortadoğu'daki birçok soruna kaynaklık ettiği ve bunun sonucunda Ortadoğu'daki birçok yetersizliğin, geriliğin yaşandığı, dolayısıyla ortaya çıkması gereken gelişmelerin önünü aldığı çok iyi bilinmektedir.

Kürt sorununun çözümsüzlüğü yalnız Kürt halkını değil, Ortadoğu halklarını da olumsuz etkilemektedir. Önderliğimiz Ortadoğu'da ulusal sorunların bu kadar çıkmaz haline gelmesinin en temel nedeninin Batı'dan kaynaklanan milliyetçilik ve bu temelde oluşturulmak istenen ulus devletler olduğunu görmüştür. Ortadoğu'da yaşanan Arap-İsrail sorunu, yine Kürtlerle Türkiye, İran, Irak, Suriye arasında yaşanan çatışmaların hepten ulus devlet zihniyetinden kaynaklandığını vurgulamıştır.

Eğer Araplarda, Yahudilerde, Farslarda, Türklerde ve Kürtlerde ulus devletçi anlayış olmasaydı, özgürlük ve demokrasi arayışları, izlenen politikalar ulus devletçi zihniyetle kirlenmeseydi, bugün Ortadoğu'da sorunların çözümü çok kolaylaşırdı. Ortadoğu'nun diğer halklarının ve Kürtlerin konumu mevcut durumda olmazdı. Kürt Halk Önderi hem bu tarihsel gerçeği görerek hem de 35 yıldır aralıksız sürdürdüğü mücadele içinden çıkardığı tecrübelerden öğrendikleriyle ulus devlet anlayışının ve milliyetçiliğin sorunlara çözüm olmayacağını çok iyi anlamış ve bunu tüm savunmaları ve değerlendirmelerinde açıkça vurgulamıştır. Bunu ideolojik, teorik çözümlemeler ve siyasal değerlendirmelerinde kapsamlı bir şekilde göstermiştir.

Tüm kötülüklerin esas kaynağı iktidarcı ve devletçi zihniyettir

Önderliğimiz, hem Kürt halkına ve önderlik ettiği mücadeleye karşı duyduğu büyük sorumluluk gereği hem de yaşadığı tecrübeleri iyi çözümleyerek eleştiri ve özeleştirisini yapma gerçeği ve reel sosyalizmin yaşadığı sorunlarla dünyadaki siyasal gelişmeleri bir bütün olarak değerlendirerek PKK'nin ideolojik ve teorik bakışında önemli yeniliklere gitmiştir. Bunlar da esas olarak iktidarcı, devletçi zihniyetten kopmaktır.

Önderliğimiz sadece Kürdistan ve Ortadoğu açısından değil, tüm dünya ve insanlık açısından kötülüklerin esas kaynağını iktidarcı, devletçi zihniyete ve bunun kapitalizmle birlikte ulus devletçi bir nitelik almasına bağlamıştır. Bunun sonucunda PKK açısından program değişikliği önermiştir. Ulus devlet anlayışından vazgeçilmesini, her ulusa bir devlet anlayışının doğru olmadığını, ulusal sorunun çözümünün ulusun egemen güçlerinin iddia ettiği gibi sadece ulus devletle mümkün olacağı görüşünün yanlış olduğunu, ulusal sorunun ulus devlet oluşturulmadan da çözülebileceğini ortaya koymuştur.

Ulus devletçi zihniyetin sadece ezilen halklara, uluslara değil, ulus devletçi zihniyetle hakim olan halklara da, topluluklara da bir yarar getirmediğini, tarih içindeki yaşanan trajik savaşlar somut olarak göstermiştir.

Bilindiği gibi reel sosyalizmin etkisi ve özellikle Lenin'in, Stalin'in ulusların "kendi kaderini tayin hakkı"nın her ulusa bir devlet olarak anlaşılması tezi, PKK'yi de etkilemiştir. Aslında her ulusa bir devlet tezi sosyalistlerin tezi değildir. Bu tez, daha çok kapitalizmin ortaya çıkardığı, ulusal burjuvaların her ulusa bir devlet anlayışının, sosyalistler tarafından da benimsenmesidir. Bilindiği gibi 20. yüzyılın başında Cemiyet-i Akvam tarafından da benimsenen Amerika devlet başkanı Wilson'un 14 noktası vardı. Bu 14 nokta içinde ulusların kendi kaderini tayin hakkı da bir temel ilke olarak benimsenmiştir. Ulusal burjuvalar kendileri açısından bir ulus devleti öngördükleri ve ulus devletçi anlayışla devlet yaratıp, bu temelde gelişmelerini sağladıkları için, diğer ulusların da devlet kurabileceği tezini kendi zihniyetleri nedeni ile uygun görmüşlerdir.

Ulusların kendi kaderini tayin ilkesinin altında yatan zihniyet, esas olarak milliyetçi ve ulus devletçidir. Ulus devletçi anlayış da ister istemez başka uluslar karşısında kendini güçlü kılmak ister. Nitekim 20. yüzyıl boydan boya ulus devletçi zihniyetten kaynaklanan kavgalara sahne olmuştur. 1. ve 2. Dünya Savaşı bunun çarpıcı örneğidir. Ulus devletçi şoven milliyetçi zihniyetten dolayı birçok halk ve ulus üzerinde egemenlik kurulmuş, bunun sonucunda da aynı zihniyetten beslenen ezilen uluslar ve halklar da kendi ulus devletlerini kurmak için emperyalist sömürgeci güçlere karşı savaş içinde olmuşlar-

dır. Aslında bu savaşları ortaya çıkaran esas zihniyet de birçok yönüyle ulus devletçi zihniyettir. Ulus devletçiliğin milliyetçi özü, köleci ve feodal dönemdeki emperyalist ve sömürgeciliklerden çok farklı olarak, halkların kendine ait birçok değerini de ezmeyi ve yok etmeyi hedeflediğinden, bu da ister istemez çatışmaları daha da derinleştirmiştir.

PKK'nin eskiden de mevcut sınırlar içinde çözüm arama yaklaşımı vardı

Önderliğimiz ideolojik olarak ulus devlet anlayışını reddettiği gibi, Kürt sorununa ulus devletçi zihniyetle çözüm aramanın da Ortadoğu'da çatışmaları derinleştirip çok kanlı savaşları beraberinde getireceğinden, çözümün daha da zorlaşacağını çok iyi görmüştür. Bu nedenle sosyalist anlayışının da gereği, Kürt sorununun halkların kardeşliği ve mevcut devlet sınırları içinde daha kolay çözülebileceğini vurgulamıştır. PKK'nin eskiden de halkların kardeşliği ve mevcut sınırlar içinde çözüm arama gibi bir yaklaşımı vardı. Ancak oluşumunda ulus devletçi zihniyetten etkilenmesi ve sosyalistlerce de ulusların kendi kaderini tayin hakkının, her ulusun bir devlet kurma hakkı olarak yorumlanması,, PKK'nin halkların kardeşliği temelinde ve mevcut sınırlar içindeki çözüm arayışında zayıflıklar yaşatmıştır.

Türkiye sınırları içinde çözümü samimi olarak istese de ulus devlet zihniyeti tümden aşılmadığı için, daha çözümleyici ve tutarlı önerileri ortaya çıkarmada yetersiz kalınmıştır ya da daha güçlü çaba gösterme yaklaşımı ortaya konulamamıştır. Bu nedenle de halkların kardeşliği temelinde sorunun demokratik çözümü konusunda güçlü bir inisiyatif ele alınamamıştır.

Ulus devletçi zihniyetten kurtulmuş olunsaydı, makul ve kabul edilir çözüm önerileri ile sorunun çözümünde inisiyatif alınabilir, bunu Türkiye toplumuna ve demokratik kamuoyuna kabul ettirerek çözüm konusunda güçlü zeminler ortaya çıkarılabilirdi. Bu temelde sorunun çözümü için fırsatlar yaratılabilirdi. Aslında birçok defa makul ve kabul edilebilir öneriler yapılmış ve çağrılarda bulunulmuştu. Ama belirttiğimiz yetersizliklerin yanında en fazla da inkarcı, sömürgeci zihniyetin çok katı yaklaşması, çözüm konusunda ilerlemelerin sağlanmasını önlemiştir

PKK ondan fazla demokratik çözüm projesi ortaya koymuştur

2000 yılından sonra Önderliğimiz, ulus devletçi zihniyetten tümden arınmış bir yaklaşımla Kürt sorununun çözümü için öneriler sunmuştur. Kürt halkının kimliğinin kabulü, dil, kimlik ve siyaset özgürlüğü temelinde bu sorunun sınırlara dokunmadan çözülebileceğini defalarca açıklamıştır. PKK bu konuda devletçi bir yaklaşımdan uzak bir şekilde, VII. Kongre'den başlamak üzere defalarca barış ve demokratik çözüm projeleri sunmuştur. Bu demokratik çözüm projelerinin tümü, Türkiye sınırlarını değiştirmeden Kürt halkının en temel demokratik haklarının, Türkiye'nin de demokratikleştirilmesi temelinde kabul edilmesini isteyen içeriktedir. Ondan fazla demokratik çözüm projesi ortaya konmuştur. Bunların hiçbirinde federasyon ve devleti çağrıştıran istek olmadığı gibi, Türkiye içinde şuradan şuraya sınırlar çizilsin, bu haklar şu sınırlar içerisinde verilsin yaklaşımı da yoktur.

Tüm bu projelerin esası ve içeriği, Kürt Halk Önderinin 1994'ten sonra demokratik özerklik olarak tanımladığı çözümü kapsamaktaydı. Bu çerçevede Kürt Halk Önderinin ve PKK'nin 2000 yılından sonraki bütün çözüm önerileri, demokratik özerklik çerçevesinde sorunun çözümünü hedefleyen önerilerdir.

Bu çerçeveden bakıldığında, Kürt Halk Önderinin önerdiği "demokratik özerklik" nedir sorusuna rahat ve çok basit bir biçimde cevap verebiliriz. Demokratik özerklik, Kürt halkının temel ulusal demokratik haklarının, Türkiye'nin demokratikleşmesi çerçevesinde gerçekleşmesidir. Daha doğrusu, gerçek anlamda demokratikleşen bir ülkede herhangi farklı ulusal, etnik ve dinsel topluluğun mutlaka elde edeceği haklar olarak da tanımlanabilir. Kürt sorunu söz konusu olduğunda bu haklar, Türkiye'nin demokratikleştirilmesi çerçevesinde Kürt kimliğinin anayasal kabulü, ana dilde eğitim, Kürt kültürüne özgürlük ve diğer kültürlere verilen desteğin Kürt kültürüne de verilmesi; düşünce, örgütlenme ve serbest siyaset yapma özgürlüğünün Kürt kimliği ile kullanılabilmesi, bunlara bağlı olarak da Kürt halkının kendi iradesini açığa çıkarması temelinde yerelde kendi sorunlarını tartışacağı, bazı sorunlarını kendisinin çözeceği, bazı sorunları konusunda da taleplerini merkezi hükümete ileteceği bölgesel meclislerin kabul edilmesidir.

Yerel meclisler demokrasilerin gereğidir

Demokratik özerklik, demokrasi içinde ulusal ve dinsel kimliklerin, farklılıkların özerkliğidir. Özgünlüğünü koruması ve özgürlüğünü elde etmesidir. Bu özgürlük ve özerklik sadece Kürtler açısından değil, Türkiye söz konusu olduğunda, Türkler de dahil bütün etnik ve dinsel toplulukların demokrasi içinde kullanması gereken haklarıdır. Demokrasinin olmazsa olmaz biçimde topluluklara ve bireylere tanıdığı hakların kullanılmasıdır. Demokratik özerklikte, şuradan şuraya sınır geçer, şu sınır içindeki kesimlere şu haklar verilir diye bir belirleme yok-

tur. Ya da demokratik özerklik çözümü, böyle bir maddeyi ve hedefi içermez. Demokratik özerklik, Türkiye'nin mevcut il sistemi içinde de, eyalet sistemi içinde de, hatta daha farklı bölgesel bir sistem içinde de olabilir.

Dolayısıyla demokratik özerkliğin olabilmesi için il, eyalet, bölge veya federasyon yapılanması ya da bu yönlü idari yönetimlerin varlığı ya da yokluğu bir koşul değildir. Bunlar, herhangi bir ülkede mevcut siyasi sistemin benimsediği idari yapılar olabilir.

Demokratik özerklik ise idari yapılar ne olursa olsun farklı etnik toplulukların demokratikleşme içinde kimliğinin tanınması; anadilde eğitim, kültürel özgürlük, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü temelinde kendi kimliği ile siyaset yapma ortamının oluştuğu bir hukuki ve siyasal ilişki olarak tanımlanabilir. Yerel meclisler ise artık günümüzde demokrasilerin gereğidir.

Eğer sorun demokratik temelde çözüme kavuşuyor ve bu haklar tanınıyorsa, o zaman söz konusu toplumun kendini örgütleyerek meclislerini oluşturması, bazı sorunlarını çözmesi ya da burada tartışarak taleplerini belirleyip merkeze iletmesi, demokratik özerkliğin gereğinin pratikleşmesi anlamına gelmektedir. Meclisler ayrı bir güç odağı, devlet karşısında veya merkezi meclisler karşısında alternatif bir meclis olarak görülebilir. Böyle anlamak doğru değildir. Bu yerel meclisler, alternatif meclis olmadığı gibi, merkezi meclislerin işlerini kolaylaştıran bir konuma sahiptir. Her sorunun merkeze gitmesini engelleyen bu meclislerdir.

Birçok sorunun yerelde çözümünü sağlayarak aslında yerelle merkez arasında küçük şu veya bu sorundan dolayı pürüz, gerginlik çıkmasını engelleyen, dolayısıyla da demokratik ilişkilerin, işleyişin, bütünlüğün daha da sağlıklı sürmesine yardımcı olan kurumlar olarak değerlendirmek gerekir. Hem demokrasinin gereği olarak bu kurumlar doğal bir hak görülmeli hem de uyum ve demokratik birliğin pekişmesine hizmet eden kurumlar olarak ele alınmalıdır. Bu meclisler, bırakalım bölünmeyi, parçalanmayı, aksine bölünme ve parçalanma yaratacak pürüzleri ve sorunları önceden yerinde çözerek birliğin ve bütünlüğün zorlanmasına, sekteye uğramasına engel olurlar ve bütünleşmeyi daha da güçlendirirler.

Türkiye'de Kürt inkarcılığı çok fazla olduğu ya da tarihsel nedenlerle bölünme paranoyası devletin zirvelerinden toplumun en alt birimlerine kadar sirayet ettiği için, özerklik kavramına hemen olumsuz tepki gösterilmiştir. Bilindiği gibi Osmanlının bölünmesi her ulusun bir devlet haline gelme isteği ve sonucu gerçekleştiğinden, Kürtlerin her talebi –ne kadar makul olursa olsun– derhal bu geçmiş hatırlanarak, bu talepler bir devlete kadar gider ve bölünme yaşanır biçiminde bir kuşku ve ürkeklik ortaya çıkarmaktadır. Bunlar kesinlikle atılması gereken önyargılardır. Artık 19 ve 20. yüzyılda yaşamıyoruz. Kaldı ki PKK'nin bugün öngördüğü özerklik kavramı bu tür korkuları ve kaygıları gerektirmeyecek niteliktedir.

Farklılığın kabulü o kimliğin özerkliğidir

Kürt Halk Önderi ve DTP'nin ortaya koyduğu demokratik özerklik herhangi bir sınır ifade etmemektedir. Buradaki özerklik, bir nevi farklılığın kendini ortaya koyması ya da farklılığın kabul edilmesidir. Eğer bir yerde farklılıklar kabul edilecekse, ister istemez onun özgünlüğü ve özerkliği olacaktır. Dili, kimliği, kültürü, içinde yer alınan bütünden farklı bir biçimde kendisini ifade edecektir. Tek renk olmayacaktır. Başka bir rengin içinde erimeyecektir. Bu çerçevede bu erimemeyi, farklılığın kabulünü o kimliğin özerkliği olarak tanımlamak gerekir. Kürt Halk Önderinin ortaya koyduğu demokratik özerklik budur. Yani demokrasi içinde farklılıkların kabulü, dolayısıyla demokrasi içinde Kürtlerin kimliğinin kabulü, anadilde eğitiminin, kültürel ve serbest siyaset yapma özgürlüğünün pratikleşmesi demokratik özerklik olmaktadır.

Üniter yapı içinde demokratik özerklik kurulabilir

Bu özerkliği kim tanıyor ya da nasıl ortaya çıkıyor? Türkiye'nin demokrasiye duyarlı olması bu özerkliği beraberinde getiriyor. Türkiye, mevcut sınırlar içinde Kürtlerin de demokratik birtakım haklara sahip olmasını kabul ettiği için, demokrat olmanın, demokrasiyi yerleştirmenin gereği olarak farklılıkların özerkliği yaşanmakta, bu da Türkiye ile adına demokratik özerklik denilen bir ilişki ortaya çıkarmaktadır. Yoksa özerklik kavramı var diye, hemen sınır çekileceği ve Türkiye'nin bölüneceği biçimindeki değerlendirmeler yanlıştır, önyargıdır, çarpıtmadır. Nitekim DTP'nin demokratik özerkliği programına almasından sonra, bu çarpıtmalar bilinçli bir şekilde yapılmıştır.

DTP'nin programına demokratik özerkliği koymasına karşı tepki gösterilmesi, en fazla da programda önerilen eyalet biçimindeki idari sistem nedeniyle olmuştur. Bu idari sistem, bir sınır çekerek Türkiye'yi bölme olarak yorumlanmıştır. Daha doğrusu, çözüm niyeti olmayanlar zorlama bir yorumla gerçeği çarpıtmışlardır. DTP'nin önerdiği eyalet sistemi, merkezi yetkilerin bir kısmının dünyanın birçok yerinde olduğu gibi yerellere tanınarak, sistemin daha etkili işlemesine yöneliktir. Bu idari yapının önerilmesi, Kürt olup olmamakla ilgili değildir. Bir zamanlar Kenan Evren ve başka bilinen önemli siyasetçiler de önermişti. Önceleri mecliste bu yönlü tartışmalar olmuştur. Başka platformlarda da bu tartışmalar yapılmıştır. Bu tartışmalardan amaç, idari sistem en verimli nasıl olabilir, sorusuna cevap bulmaktır. DTP'nin önerdiği eyalet sistemi de bu tartışmalarda olduğu gibi, herhangi bir ulus devletçi zihniyetten kaynaklanan ya da devlet gibi ben de bir sınır çizeyim anlayışıyla gündeme getirilmemiştir. Öneri-

"Demokratik özerklik herhangi bir sınır ifade etmemektedir. Bir nevi farklılığın kendini ortaya koyması ya da kabul edilmesidir. Bir yerde farklılıklar kabul edilecekse, ister istemez onun özgünlüğü ve özerkliği olacaktır. Dili, kimliği, kültürü, içinde yer alınan bütünden farklı bir biçimde kendisini ifade edecektir. Tek renk olmayacak, başka bir rengin içinde erimeyecektir"

len bu eyalet sistemi, il sisteminin daha genişletilmiş bir biçimidir.

Demokratik özerklik için illa da demokratik toplum sisteminin istediği eyalet sistemi gerekli değildir. DTP'nin demokratik özerklik için önerdiği diğer talepler, istekler yerine gelirse, eyalet sisteminin varlığı yokluğu o kadar da önemli değildir. Yeter ki anayasal, yasal değişiklikler sonucu Kürt kimliğinin resmi olarak kabul edilmesi, ana dilde eğitimin pratikleşmesi gerçekleşsin ve Kürtler kültürlerini serbestçe geliştirebilsinler. Bu kimlikle, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü temelinde her türlü örgütlenmeyi ve siyaseti yapabilsinler ve yerel meclislerini kurabilsinler.

Eyalet sistemi ayrı bir tartışma konusudur. Eyalet sistemi demokratik özerkliğin içinde veya dışında olan bir şey değildir. Bu tür öneriler, CHP'nin, MHP'nin veya başka bir partinin Türkiye'nin sorunlarının daha iyi çözülebileceği, daha iyi yönetilebileceği düşüncesinden kaynaklı olarak getirdiği bir öneri olabilirdi. Bunu böyle değerlendirmek gerekiyor. Nitekim Önderliğimiz demokratik özerkliği önerirken, kesinlikle bir sınırdan bahsetmiyor. Üniter yapıyı bile bozmasın diyor. Yani Türkiye'deki bütün kurumlar Kürdistan'da da olabilir. Bütün kurumların izdüşümleri veya alt birimleri Kürdistan'da da örgütlenebilir, bu sorun değildir diyor. Demokratik özerklikle üniter yapı anlamına gelen bu tür kurumlaşmalar birbiriyle çelişmez. Kürt Halk Önderi, demokratik özerklik olduğunda üniter yapı ortadan kalkar ya da üniter yapı olursa demokratik özerklik olmaz gibi bir yaklaşımın doğru olmadığını vurguluyor. Gerçeği de budur. Üniter yapı içinde demokratik özerklik kurulabilir. Demokratik özerklik kurulduğunda da üniter yapı ortadan kalkmaz. Bunu bütün siyasetçilerin, devlet adamlarının, demokratların, Kürt sorunu ile ilgili bütün çevrelerin bilmesi gerekir.

Demokratik özerklik Türkiye sınırları içinde herkes için geçerlidir

Sonuç olarak bir ülkede herhangi bir halk kimliği kabul ediliyor, bu halk anadilde eğitimini yapabiliyor, diğer kültürler gibi bu kültür de her türlü imkandan yararlanabiliyorsa, önünde hiçbir engel yoksa, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü temelinde bir halkın her türlü örgütlenmesi önünde bir engel kalmamışsa ve bu halk kendi iradesini tabandan örgütlenerek, yerel iradesini merkeze yansıtmak için meclisler kurabiliyorsa, orada demokratik özerklik vardır. Bu kadar yalın, anlaşılabilir ve açıktır.

Ege bölgesindeki Türk halkı da böyle yerel meclisler kurabilir. Belirli sorunlarını burada çözebilir. Böylelikle merkezin yükünü hafifletebilir. Sadece Kürtler değil, Çerkezler de kendi kimliklerini, kültürlerini rahatlıkla geliştirebilir, meclislerini kurabilirler, ama herhangi bir sınır çizeyim, şu toprak parçası benim, şurası senin demezler, dememelidirler. Dolayısıyla demokratik özerklik, tamamıyla farklı kimliklerin kabul edilmesiyle, doğal olarak onların dil, kimlik, kültür ve örgütlenme özgürlüklerinin tanınmasıdır. Eğer bir ülke demokratik olacaksa, bunları da tanımak zorundadır. Yoksa demokratik olacağım, ama bu halkları tanımıyorum denilirse, o ülkenin demokratik olduğundan söz edilemez.

Demokratik özerklik Türkiye sınırları içinde bütün herkes için geçerlidir Ya da topluluklar ve bireyler –kim olursa olsun– demokrasi içinde kendi kolektif ve bireysel haklarını kullanabilir. Bireysel haklar tanınabilir, ama kolektif haklar kabul edilemez demek yanlıştır. Kürtler bir topluluktur, birey değildir. Türkler de bir topluluktur, birey değildir. Bu nedenle Türklerin kolektif olarak sahip oldukları dili, kimliği, kültürü var. Bir topluluk olarak ortak değerleri var. Ortak geliştirdiği kurumları, değer yargıları var, kültürü var. Ortak belirli hakları var. Dolayısıyla sorunu sadece bireysel haklar temelinde ele almak yanlıştır. Bireysel haklar, o bireyin toplumdan gelen haklarının da kullanılmasını zorunlu kılar. Kolektif haklarından koparılmış bireysel haklar, insan türü için fazla anlam ifade etmez. Bireysel haklar yanında aynı zamanda o bireyin aynı dil, kimlik, kültürde olan toplumuyla birlikte eğitimini ve kültürel faaliyetlerini yapması, demokratik kurumlarını ve meclisini oluşturması demokrasinin doğal sonucu olarak görülmelidir.

Türkçe nasıl ki bir eğitim dili oluyorsa Kürtçe de eğitim dili olur. Türkçe nasıl belirli yerlerde ve resmi kurumlarda ilişkileri sürdürürken kullanılıyorsa, Kürtçe de kullanılmalıdır. Bunları kesinlikle Türkiye'nin bölünmesi olarak görmemek lazım. Hatta bunlar gerçekleştiği zaman Türklerle Kürtlerin birliği, Kürtlerle Türkiye'deki bütün halkların birliği pekişir. Böylece Kürtlerin bizim de şöyle bir sınırımız olsun demesinin anlamı kalmaz. Kaldı ki objektif durum da böyle demelerini gerektirmiyor. Hatta bir sınır çizme, Kürtlerin de işine gelmez. Çünkü nüfusunun yarısı Türkiye'de yaşıyor. Kürdistan'da yaşayan Türkler var, Araplar var. Bu toplulukları ayırmamak gerekiyor.

Apo Kürt'ü milliyetçi zihniyette değildir

Devlet yetkilileri ve inkarcı, sömürgeci siyasetçiler sık sık ortak evliliklerden söz ediyorlar. Bunlar doğrudur. Bizce de bu ilişkileri ayırmamak ve böyle ayrımları ortaya çıkarmamak gerekiyor. Bu ayrımı ortaya çıkarmamak demek, farklılıkların reddi ve bu farklılıkların kendini ifade etmesi, kendi farklılığını gelecek açısından koruması için örgütlenmesinden feragat etmek olarak anlaşılmamalıdır. Aksine, demokratik özerkliği, farklılıkları koruyarak bu ilişkileri güçlendiren bir etken olarak görmeliyiz.

Apo Kürt'ü ulus devlet istemiyor ve milliyetçi zihniyette değildir. Farklılıklarını bir üstünlük ya da ayrılma gerekçesi olarak görmemektedir. Özcesi, farklılıklarını kardeşlik içinde zenginlik haline getirmek, demokratik özerklik olmaktadır. Bundan hem Kürtler hem de Türkler kazanacaktır.

Kürdistan, Kürtlerin üzerinde yaşadığı vatandır. Türkler Anadolu'ya gelmeden önce de Kürtler Ortadoğu'da bugünkü Kürdistan denilen topraklarda yaşıyorlardı. Daha Selçuklular İran'dan Anadolu'ya yönelmeden önce, İran Selçuklu Şahı Sultan Sancar zamanında Kürtlerin yaşadığı bu toprak parçasına Kürdistan denilmiştir. İran Selçuklu devleti içinde Kürdistan bir eyalet ya da satraplık olarak yönetilmiştir. Bu açıdan, Kürtlerin yaşadığı yere Kürdistan demek kadar doğal bir şey olamaz.

"Vatan, ancak yaşadığı topluluklarla anlam kazanan bir olgudur. Topluluk özgürleştiğinde, özgür yaşadığında ister istemez o vatanı da özerk ve özgür olarak değerlendirmek gerekir. Bu açıdan nasıl ki demokratik özerklik Türk milletinin, Türk ulusunun bölünmesi değilse, özerk ve demokratik Kürdistan da Türkiye'nin sınırlarının değiştirilmesi, ayrı bir sınır çizmek değildir"

Özerk ya da özgür Kürdistan, ancak ulus devlet anlayışı gereği –illa da devlet olursa– Kürtlerin yaşadığı toprak parçası olan Kürdistan etrafında çitler kurulursa gerçekleşir yaklaşımı yanlış ve yanılgılıdır. Ulusların özgürlüğünün ulus devletle gerçekleşeceği anlayışı, halkların ve ulusun yeni egemeni olan burjuvazinin anlayışıdır. Kapitalizmin ortaya çıkardığı ulusal burjuvaların ulus devletçi anlayışının sonucu, her ulusa ya da ülkeye bir devlet anlayışı özellikle 19. ve 20. yüzyılda bir dogma olarak kabul görmüştür.

Bugün bu anlayışın yanlışlığı yalnız pratik olarak değil, ideolojik ve teorik olarak da ortaya konulmuştur. Eğer gerçekleşirse, Kürtler demokratik özerklikle demokrasi içinde özgürlüklerini yaşayacaktır. Bu ilişki ve yaşam ortamında da özgürlük ve demokrasi bugünden yarına mükemmel olmayacaktır. Ancak ulus devletçi zihniyet ve bunun kurumlarından daha fazla, demokratik yanı ağır basan bu durumda tam özgürlüğe ve demokrasiye daha yakın durulmaktadır.

Demokrasi ve özgürlüklerin bugünden yarına tam yaşanmaması durumu yalnız Kürtler açısından değil, Türkler, Almanlar, İsveçliler açısından da geçerlidir. Ama demokratik özerklik çerçevesinde özgürleşen Kürt halk gerçeği, özgürleşen ve demokratik yaşama kavuşan Kürt halk gerçeği olacaktır. Halk özgürleştiğinde ve demokratik bir yaşam içine girdiğinde, yaşadığı topraklar da özgür ve özerk olacaktır. Kürt halkının farklılığının demokratik özerkliği, aynı biçimde vatanının farklılığının demokratik özerkliği biçiminde somutlaşacaktır. Burada yine bir sınır çizme yoktur. Bir topluluğun özgür yaşamasıyla, özgürlüğünü elde etmesiyle yaşadığı vatanında özgürleşmesi ortaya çıkacaktır.

Vatan, ancak yaşadığı topluluklarla anlam kazanan bir olgudur. Topluluk özgürleştiğinde, özgür yaşadığında ister istemez o vatanı da özerk ve özgür olarak değerlendirmek gerekir. Bu açıdan nasıl ki demokratik özerklik Türk milletinin, Türk ulusunun bölünmesi değilse, özerk ve demokratik Kürdistan da Türkiye'nin sınırlarının değiştirilmesi, ayrı bir sınır çizmek değildir.

Bugün Avrupa'da birçok farklı kimlikleri kabul eden ülkelerde toplulukların yaşadığı coğrafya, o toplulukların ismi ile anılır. Bugün İspanya'da Baskların yaşadığı coğrafya Bask bölgesi olarak anılır. İngiltere'de ülke tanımlaması olan İskoçya ve İrlanda'dan söz edilir. Gal halkının yaşadığı yerlere Galler denilir. Bu durum Avrupa'daki birçok topluluk için geçerlidir. Kanada'da Fransızca konuşulan coğrafyaya Qubec bölgesi denilir. Bunun bölünmeyle alakası yoktur. Demokratik olmanın gereği, bu isimler telaffuz edilmek zorundadır. Nasıl ki hayvan ve bitki isimlerini, şehir isimlerini değiştirmek doğru değilse, bu toprakların isimlerini değiştirmek de doğru değildir.

Demokratik özerk Kürdistan demokratik özerkliğin somutlaşmış halidir

Bu topraklar eskiden beri Kürdistan olarak bilinmektedir. Osmanlı döneminde de Kürdistan olarak resmi kayıtlara geçmiştir. Bütün dünya ülkelerinin atlaslarında hep Kürdistan olarak geçmektedir. Araplar buraya Kürdistan demektedir. İran'da Kürtlerin yaşadığı coğrafyaya Kürdistan denmektedir. İran da Kürdistan demekten hiçbir rahatsızlık duymamaktadır. Bu açıdan demokratik özerk Kürdistan demokratik özerkliğin somutlaşmış halidir.

Demokratik özerklik gerçekleştiği zaman, ister demokratik özerk Kürdistan diyelim ister demeyelim, demokratik özerk Kürdistan ortaya çıkmış olur. Bu yönüyle demokratik özerklik yaşandığı takdirde böyle bir Türkiye, demokratikleşmenin gereği Kürdistan ismini reddetmeden bu coğrafyanın siyasi ve sosyal konumunu, demokratik özerk Kürdistan olarak kabul edebilmelidir. Bu, demokratik özerkliği kabul etmenin bir gereği olmalıdır. Eğer demokratik özerklik kabul edilir, demokratik özgür yaşam ortaya çıkar, ama Kürtlerin yaşadığı coğrafyanın adı Kürdistan olarak ifade edilmezse, bu durum, demokratik özerkliğin gerçek anlamda kabul edilmediği, bir halkın kimliğinin kabul edildiği, ama onun yaşadığı toprağın kabul edilmediği anlamına gelir ki, bu da zihniyette değişmeyen bazı sorunların var olduğunu gösterir. Eğer İran, Kürdistan diyor, Irak'ta Kürdistan varsa, Kürtlerin en fazla yaşadığı coğrafyaya Kürdistan dememenin bir mantığı, anlamı olamaz. Bu yaklaşım, sorunu hala belirli düzeyde devam ettirmek anlamına gelir ki, bunun da Türkiye'ye faydası olmaz. Özcesi, tarihsel isimlere takılmamak, bundan bir bölünme kaygısı ortaya çıkarmamak lazım.

Bir ülkenin özgürleşmesi için illa da devlet gerekmez

Demokratik özerk Kürdistan, diğer yandan ulus devletçi zihniyetle ve milliyetçi zihniyetlerin bir ülkenin özgürlüğünün ve bağımsızlığının sadece devlet kurmakla mümkün olacağı anlayışını da çürütmektedir. Bir ülkenin özgürleşmesi için illa da devlet gerekmez. Ülkenin özgürlüğü, o halkın özgür ve demokratik yaşamıyla doğrudan bağlantılıdır. Eğer toplum özgür ve demokratik yaşıyorsa, her koşul altında o ülke de özgürdür. Kaldı ki biz insanlık olarak, tüm devlet sınırlarının ortadan kalktığı, ülkelerin ve halkların özgür olduğu bir dünya arzuluyoruz.

Günümüzde Avrupa'da sınırlar giderek ortadan kalkıyor, ama bu sınırların ortadan kalkması, o ülkelerin, halkların özgürlüğünün veya demokratik yaşamının ortadan kalktığı anlamına gelmiyor. Aksine, devlet sınırlarını gereksiz kılma, bunun zihniyetinin derinleşmesi ve tüm toplumlarca kabul edilmesiyle birlikte özgürlük ve demokrasi fikri daha fazla gelişmektedir. Ya da bugün Avrupa'da sınırlar ortadan kalkıyorsa, bunun nedeni, özgürlük ve demokrasi fikrinin gelişmesidir. Bu ger-

çeklik de gösteriyor ki, demokratik özerklik ya da demokratik özerk Kürdistan, aslında özgürlük ve demokrasi fikrinin ve halkların kardeşliği anlayışının derinleşmesinin somut ifadesidir. Bu çerçevede, sınırların olmadığı, ama farklı ulusal toplulukların demokratik temelde bir arada yaşadığı sistemlerde, halklar hiçbir devlette olmayacak kadar özgür yaşar; ekonomik, sosyal ve kültürel gelişme göstererek mutluluğun zirvesine doğru ilerler.

Demokratik özerk Kürdistan'da iki halkın kardeşçe yaşadığı bir ortam gerçekleşeceğine göre, burada demokrasi ve özgürlük fikrinin gelişeceğini kabul etmemiz gerekir. Demokrasi ve özgürlük fikri en fazla da diğer topluluklarla bir arada yaşamak öğrenildiği ve gerçekleştirildiği zaman derinleşir ve pratikleşir. Dolayısıyla herhangi bir devlet sisteminden daha fazla refah ve huzur getirir. Nitekim devletçi zihniyetçiler halklara acı getirmiştir. Ekonomik ve sosyal yaşamın çöküşünü getirmiştir. Ama katı milliyetçi ve devletçi anlayışın aşılması, halklar ve devletlerarası ilişkilerin gelişmesiyle birlikte sınırları kaldırma, federasyon ve konfederasyonlar haline gelme durumları yaşandı.

Devlet ve sınır kavramlarını önemsememe, insanlık açısından sadece ekonomik ve sosyal alanda değil, özgürlükler ve demokrasi alanında da önemli gelişmeler açığa çıkarmaktadır. Bu açıdan da demokratik özerk Kürdistan, ulus devletçi anlayıştan daha doğru ve gerçekçi olduğu kadar, özgürlükçü ve demokratik bir sistem olmaktadır. Dolayısıyla demokratik özerklik, Ortadoğu ve Türkiye gerçeğinde halklar açısından kabul edilebilir ve en verimli çözüm modeli olmaktadır.

Demoktatik konfederalizm toplumun öz örgütlenme sistemidir

Demokratik özerkliğin, demokrasiye duyarlı hale gelmiş bir ülkede farklı etnik ve ulusal toplulukların temel demokratik haklarını demokrasi içinde elde etmesi olduğunu vurguladık. Demokratik konfederalizm ise daha farklı bir konudur. Bir toplumun tabandan başlayarak kendini en geniş bir biçimde demokratik örgütlemesidir. Demokratik kurumlarını oluşturmasıdır. Tabandan başlayarak oluşturulan demokratik kurumlaşmaya dayalı bir sistemdir. Mahalle ve köy komünlerinden mahalle meclislerine ve il meclislerine kadar örgütlenmelerini her alanda geliştirmek ve bunların genel iradesini temsil eden bir halk kongresini kurumlaştırmak demokratik konfederalizmi oluşturmaktır.

Demokratik konfederalizm, demokrasiye duyarlı her toplumda halkların özgürlük ve demokrasi anlayışındaki derinleşmeyle bağlantılı olarak, kendini demokratik kurumlaşmada derinleştirmesidir. Bu, bir toplumun örgütleme sistemidir. Toplumun farklı kesimlerinin söz ve karar gücü olarak kendini irade haline getirdiği demokratik örgütlenmelere kavuşması ve bu örgütlenmelerin de konfederal ilişki çerçevesinde bir araya gelerek bir sistem kurmasına demokratik konfederalizm denilmektedir. Günümüzün kapitalist devletçi, üstten dayatmacı siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel sistemlerine karşı toplumların demokratik iradesinin başat olduğu sosyal, siyasal, ekonomik alternatif bir yaşam modelidir.

Demokratik konfederalizm, herhangi bir devlet ya da federasyon, üniter ya da üniter olmayan kurumlaşmalar içinde toplulukların özgürlük ve demokrasi istekleri ve bu yönlü mücadeleleriyle bağlantılı, alternatif olarak gelişen bir demokratik kurumlaşma modelidir. Devletin tanıyıp tanımamasıyla gerçekleşen bir olgu değildir. Toplumların anlayış ve mücadeleleriyle kendilerinin oluşturduğu sistemdir. Kapitalist devletçi sistemin içinde ve yanında bu sistemi kurarak, alternatif sistemini geliştirip hakim kılmaya çalışır. Daha çok da demokratik sosyalist anlayışta olanların, demokratik komünal bir toplum yaşamını arzulayan ideolojik duruşun ve teorik yaklaşımın öngördüğü toplum sistemidir.

Özgürlüğün, eşitliğin, demokrasinin, adaletin en derin ve rafine biçimde sağlandığı toplumsal sistem olarak tanımlamak da yerindedir. Buna insanlığın sömürü ve baskıyı görmediği neolitik toplumun çağdaş güncelleşmesi de denilebilir. Somut olarak da, tüm sosyal kesimlerin kendi iradeleri ile ortaya çıkardıkları demokratik örgütlenmelerin konfederal bir biçimde sistem haline getirilmesi modeli olarak tanımlanabilir.. Bu temelde kendi özgürlüklerini en kapsamlı biçimde yaşamalarını ifade eder.

Demokratik özerklik eşittir demokratik konfederalizm değildir

Demokratik özerklik ise herhangi bir devletçi yapı içerisinde, farklı toplulukların yaşadıkları bir devlet veya bir ülke içinde bu farklı toplulukların söz konusu devlet veya sistemle hukukunu ifade eder. Örneğin irdelediğimiz Kürt sorunu içinde, Türk devleti ile Kürtler arasındaki hukuku ifade eder. Kürtlerin haklarının demokrasiye duyarlı hale gelmiş Türkiye çerçevesinde kabul edilmesi ve bu hakların yaşam bulması önündeki engellerin kaldırılmasıdır. Bu, toplumun kendi demokratik örgütlenmesinden ya da yaratacağı örgütleme modelinden ayrı olarak, söz konusu sistemle ilişkisini veya o sistem içinde temel demokratik haklarını kullanmasının önündeki engellerin kaldırılmasını ifade eder. Bu yönü ile demokratik konfederalizm toplumun kendi öz örgütlemesini ifade ederken, demokratik özerklik ise bu topluluğun devletle veya herhangi bir sistemle demokratik ilişki hukukunu ifade eder. Bu yönü ile ikisi-

ni birbirine karıştırmamak gerekir. Demokratik özerklik, eşittir demokratik konfederalizm değildir.

Demokratik özerklik, ulusal etnik toplulukların temel demokratik haklarının tanınmasıdır. Bu haklar tanındıktan ya da önlerindeki engeller kaldırıldıktan sonra, söz konusu halk bu hakları kullanmanın yanında, kendi ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi anlayışlarına göre ya demokratik konfederalizmi kurmaya yönelir ya da Avrupa'daki gibi temsili demokrasi sistemini benimser. Başka modellerle kendi demokratik kurumlaşmalarını gerçekleştirmeye çalışır.

Demokratik konfederalizm alternatif bir toplum modelidir

Demokratik konfederalizm ise bir yönüyle ideolojik, teorik bakışla ilgili bir tercihtir. Demokratik özerkliğin kazanıldığı bir toplulukta, farklı sınıf ve tabakalar olabilir. Bunlar kendi ideolojik, teorik yaklaşımlarına göre farklı toplumsal modelleri tercih edebilirler. Demokratik sosyalist ve komünal anlayışta olanlar, daha özgürlükçü, daha demokratik sistem kurmak isteyenler gerçekten demokratik ve özgürlükçü, en ideal model olan demokratik konfederalizme yönelir. Bazıları ise topluma, halka dayanan demokratik sistem yerine –hala devletçi sistemin etkilerini yaşadıklarından– egemen sınıfların etkisi ile tabana dayalı bir örgütleme değil de üst toplum örgütlemesine dayanan ekonomik, sosyal, siyasi bir sistem içinde yaşamlarını sürdürmeye yönelirler. Bunlar farklı tercihler olarak, demokratik özerklik içinde bulunan toplumun önüne çıkar.

Kürtler için demokratik özerk yaşamanın imkanı ortaya çıkarsa, bu sadece DPT ile kurulan bir hukuk değil, bütün Kürtlerle ve farklı siyasal anlayışları da içine alan toplumla geliştirilen bir hukuktur. Demokratik konfederalizm ise daha çok toplumun ve tabanın eğilim gösterdiği bir sistemdir. Özgürlük ve demokrasiyi en kapsamlı yaşamak isteyenlerin iradeleri ve çabalarıyla geliştirdiği alternatif bir toplum modelidir. Tabii demokratik konfederalizm, reel sosyalizmdeki dar sınıf yaklaşımını esas almaz. Yöntemleri merkeziyetçi değildir, daha çok demokratik konfederaldir.

Toplum, demokratik konfederal sistemi kurmaya yönelirken, devletçi ve farklı toplumsal modeli tercih edenler bulunmaya devam edecektir. Demokratik özerk Kürdistan içinde demokratik konfederalizme muhalif olan kesimler de çıkar. Ancak demokratik sosyalist anlayıştaki demokratik konfederalizm sistemleşmeye yönelirken, dar sınıf yaklaşımları içinde olmadığı için, bütün toplumsal kesimlerin kendisini ifade edebileceği bir sistem haline gelir.

Bir de sosyal, ekonomik yaşamdaki komünaliteyi esas aldığı için, kapitalizm anlayışını sınırlayan bir sistemdir. Bunu da zorla değil, kendi sistemini toplum içinde yaygınlaştırarak yapar. Diğer toplumsal kesimleri de sistemleşmeye yönelen halkın demokratik işleyişi içinde tutmaya, yaşatmaya ve giderek bunu her kesime benimseten bir modele dönüştürmeye çalışır. Çünkü demokratik komünal sistemde zoraki dayatmalar yoktur. Aksine, kendi demokratik sistemini kurarak, toplumun imkanlarını bu şekilde örgütleyerek, diğer sistem anlayışlarını ve kurumlaşmalarını daraltan, böylece kendi sistemini hakim kılan bir demokratik irade ve yaklaşımla hareket eder.

Demokratik özerklikle demokratik cumhuriyet çelişmez. Demokratik özerklik, üniter siyasal yapıyla da çelişmez. Ancak demokratik özerkliğin yaşanması ve Türkiye'de yerleşmesi ile birlikte 1923'lerde kurulan cumhuriyet demokratikleşerek demokratik cumhuriyet adını alır. Önderliğimiz buna 3. cumhuriyet de diyebilirler dedi. Çünkü 2. cumhuriyet tanımlaması yanlış anlaşıldı ve cumhuriyet karşıtlığı olarak algılandı. Bu nedenle cumhuriyet karşıtı değil de, cumhuriyetin demokratikleşmesi olarak anlaşılması açısından Önderliğimiz 3. cumhuriyette, demokratik cumhuriyet de denilebilir dedi.

Demokratik özerklik, devlet sisteminin ya da idari yapısının şu veya bu biçimde olmasıyla ilgili değildir. Kaldı ki cumhuriyetin demokratikleşmesi, Kürtler ve diğer topluluklar açısından demokratik özerkliğin yaşanması demektir. Dolayısıyla çelişmesi bir yana, karşılıklı demokratik diyalektik içinde birbirlerini koşullandıran ve bütünleyen bir karaktere sahiptirler.

Toplumun güç olması üniter yapıyı da aşındırmıştır

Demokratik cumhuriyet ile demokratik konfederalizm çelişmez. Ancak şu da bir gerçektir ki, üniterlik artık 19. 20. yüzyıl üniterliği olarak anlaşılmamalıdır. Bir ülkede demokratikleşme geliştikçe, ister istemez otoriter merkezi yapıların zayıfladığı, halkın daha fazla hak sahibi olduğu bir sisteme doğru ilerlenir. Zaten demokrasi, halkın güç kazandığı bir sistemdir. Gücün giderek halka yayıldığı bir sistemdir. Dolayısıyla demokratikleşme, klasik tarzda anlaşılan üniter yapıların aşılmasını beraberinde getirir. Bugünkü üniter Fransa 19. ve 20. yüzyıldaki üniter Fransa değildir. Çünkü demokratikleşme geliştikçe, üniter merkezi yapının yaptığı birçok iş yerele devredilmiştir. Toplumun güç olması, üniter yapıyı da aşındırmıştır. Merkezi üniter yapı, eskisi gibi rahat karar veren ve uygulayan durumdan çıkmıştır.

Bu açıdan toplumda demokrasi geliştikçe, üniter yapı eski karakterini kaybeder. Bu durum üniter yapıyı ortadan kaldırmaya yönelen eylemlerle değil, demokrasinin gelişmesi ile gerçekleşir ve üniter sistem yeni bir biçim kazanır. Bu nedenle demokratik konfederalizmin geliştiği, toplumun tabandan örgütlendiği, komünlerin, meclislerin kurulduğu ve buna dayanan halk kongrelerinin oluştuğu bir ülkede üniter yapı eski biçimi ile kalamaz.

Tabii ki bu tür meclisler ve halk kongreleri de ancak demokrasilere duyarlı ülkelerde gelişebilir. Demokrasiye duyarlı olmayan ülkeler de zaten bu tür örgütlemelere, halkın kendi kendini örgütlediği, kendi yaşamına yön verdiği çabalara engel olur. Biz bunları mevcut durumda demokrasiye duyarlı hale gelmiş devletler için söylüyoruz. Demokrasiye duyarlı hale gelmiş devlet gerçeğinde demokratik cumhuriyet ile demokratik konfederalizm rahatlıkla yan yana yürür. Bunlar da birbirine engel değildir. Demokrasinin bu şekilde kapsamlaştığı bir yerde, zeminde ister istemez üniter devlet de eski biçimlerde kalmaz.

AKP'nin sözde açılımı Alevilere intihar çağrısıdır

"İyi ki Aleviler devlet sahibi olmamışlardır diyoruz. Emevi ve Abbasiler gibi devlet sahibi olsalardı, bugün Aleviler de demokratik özünü, adil ve eşitlikçi özünü fazla koruyamazlardı. Nasıl ki bugün İslam'ın özü devletçi zihniyetler nedeniyle köreltilmiş, dumura uğratılmış, sömürünün ve baskının hizmetine sokulmuşsa, Aleviler de bu hale gelirlerdi"

Maraş katliamından bu yana tam 29 yıl geçti. Maraş'ta şehit düşen tüm devrimci, yurtsever ve emekçileri saygıyla anıyoruz.

Maraş katliamı, esas olarak Türk devletinin Alevi toplumuna yaklaşımının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Aleviler cumhuriyet döneminde rahatladıklarını söyleseler de gerçeklik böyle değildir. Türk devleti siyasal İslam'ın devlet içinde etkili olmasının önüne geçmiş olsa da, iktidarını sürdürmek için İslam'ı kontrol altına alıp kullanmaya çalışmıştır. Bu nedenle devletin dini, İslam'ın Sünni mezhebi olurken, diğer mezhep ve azınlıklar üzerinde Sünni İslam'ın mahalle baskısını sürdürmesine her zaman göz yummuştur. Alevilerin cumhuriyet dönemi boyunca kendi kimliklerini saklaması, ibadetlerini gizli yapması bunun açık kanıtıdır. En kötüsü de, devlet herhangi bir toplumsal gerilim çıkarıp bunun üzerinden otoriter ve baskıcı karakterini meşrulaştırmaya yönelirken, çoğu zaman da Alevileri kurban etmiştir. Devlet, Alevi-Sünni gerilimi yaratarak ya da Aleviliği dıştalayan anlayışları körükleyerek çatışmalı durum yaratmıştır. 1970'li yıllarda da derin devlet kontrgerillayı kullanarak, var olan gerilimleri kavgalara, katliamlara dönüştürmüştür.

Sünniler ve Aleviler arasında gerilim olduğunu bilen baskıcı iktidar odakları, Türkiye'de biraz kışkırtıldığı zaman hemen kavgaya dönüşecek Alevi-Sünni gerilimini kullanmıştır. Nitekim 1970'li yıllarda tüm toplumsal kesimlerin demokrasi mücadelesini, devrimci demokratik direnişini bastırmak için bir darbe planlandığında, yine Aleviler kurban edilmiştir. 12 Mart darbesi, hem NATO'nun Türkiye'yi daha iyi kullanabilmesi hem de devrimci demokratik hareketin bastırılması için planlanmıştır. Bunun için de "kaos var" görünümünü derinleştirmek ve toplumun bir darbe karşısında sessiz kalmasını sağlamak için kullanılacak en uygun gerilim, Alevi-Sünni gerilimi olarak görülmüştür. Başta Maraş olmak üzere Çorum'da, Sivas'ta ufacık bir provokasyonla kavgaya dönüşecek Alevi-Sünni gerilimi, karanlık ellerin kışkırtmasıyla bir Alevi kırımına dönüşmüştür. Bu kırımlar kendiliğinden gelişen olaylar değildir. Gerici iktidar odaklarının en temel gerilim noktalarından olan Alevi-Sünni gerilimi provokasyonla katliama dönüştürülmüştür. Bunun üzerinden de 'bakın anarşi var, kaos var' gerekçesiyle planlanan darbeye meşruiyet kazandırılmak istenmiştir. Maraş katliamının bu çerçevede ortaya çıktığını bilmek gerekiyor.

Alevilerde ortaya çıkan siyasal dinamizm sistem içine mi çekiliyor

Devlet bugün belki bu gerilim noktasını provokasyonla katliamlara dönüştürmeye ihtiyaç duymuyor, ancak demokrasi dinamiklerini bastırmak, zayıflatmak için siyasal İslam'ın önünü açıyor, bu bilinmektedir. Bu da tabii ki Alevilerin Türkiye'nin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamında giderek daha az yer almasını beraberinde getirmektedir. Örneğin Alevilerin dünkü okuma yazma oranıyla bugünkü okuma yazma oranı karşılaştırılsa, özellikle son 20 yılda Alevilerin devlet bürokrasisi ve siyasal elit içindeki yerinin giderek azaldığı görülecektir. Bunları söylerken bürokratlığı ve siyasal elitliği savunmuyoruz, bir gerçekliği ifade ediyoruz. Ekonomik, sosyal alanda da benzeri bir trend görebiliriz.

Tabii ki son yıllarda gelişen demokrasi ve özgürlük mücadelesiyle Alevilerin kimlik ve kültürlerini ifade etme ve kendi kimliklerini açıkça ortaya koyması noktasında belirli gelişmeler vardır. Ancak bunlar tamamen Türkiye'de Kürt'ü ile Türk'ü ile demokrasi mücadelesinde verilen fedakarlıklar sonucudur. Özellikle Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü mücadele, devletin bütün olanaklarını bu mücadeleyi bastırmaya vermesi ve bu mücadeleyi yalnızlaştırmak için diğer kesimlerle daha iyi ilişki sürdürmek istemesi, Aleviler için de imkanlar ortaya çıkarmıştır. Kürt özgürlük hareketinin Alevileri etkileyeceğinden ürkülerek, Alevilerin kimi etkinliklerinin önü açılmıştır. Bu durumu Alevilerin belirli düzeyde değerlendirdiğini de söyleyebiliriz. Cem Vakfı gibi bazı çevreler bu süreci devlet içinde belirli düzeyde yer almak için kullanmaya yönelirken, belirli çevreler de Alevilerin özgürlük alanlarını genişletmek açısından kendilerini örgütleyip Türkiye'nin demokratikleşme mücadelesinin bir bileşeni olmaya çalışmışlardır.

Alevilerde toplumsal ve siyasal dinamizm ortaya çıkmıştır. Bu dinamizmi devlet sistem içileştirerek kendisi için kullanmak isterken, özgürlük ve demokrasi güçleri de özgürlüğün önemli bir değeri ve gücü olarak Türkiye'nin demokratikleşmesinde yer alması için mücadele etmektedir. Gerici siyasal İslami çevreler ise devlet olanaklarını kullanıp bir taraftan sistem

içileştirip özünü kaybettirmeye, diğer taraftan da hakim Sünni mezhep içinde asimile ederek kontrol altına almaya çalışmaktadır.

AKP hükümetinin Aleviler konusunda yeni bir girişimde bulunmasını değerlendirmeden önce, Türkiye'de Aleviler konusunda en son açılım yapacak bir partinin neden böyle bir yola yöneldiğini anlamak gerekir. Alevilerin çok ciddi sorunları olduğu açıktır. Yüz yıllarca sunniliği temsil eden Osmanlı devletinin ceberutluğunu üzerinde en fazla uyguladığı topluluklardan biri de Alevilerdir. Bu açıdan Aleviler konusunda Türkiye'de kapsamlı bir demokratik zihniyet değişimine ve pratikleşmesine ihtiyaç vardır. Sadece demokrasinin gereği olarak değil, yüz yıllardır baskı altına alınan bir topluma karşı verilecek bir özeleştiri de bunu gerektirmektedir. Verilmesi gereken tutarlı ve samimi bir özeleştiri de ancak Alevilerin kimliğini ve ibadetlerini, kültürlerini geliştirmesi için önündeki tüm engellerin ortadan kaldırılmasıyla mümkün olur. Tarihsel bir özeleştiri ve demokrasinin gereği olarak bunun yapılması, artık bir zorunluluk haline gelmiştir.

Demokratikleşmede Alevi kültürünün rolü

Öte yandan Alevi kültürünün devletçi kültürü çok az tanıması, bu yönüyle demokratik özünün güçlü biçimde varlığı da Türkiye açısından büyük bir zenginliktir. Türkiye'de demokrasinin derinleşmesi ve kapsamlılaşması açısından Alevi kültürünün oynayacağı çok önemli roller vardır. Ne kadar devlet o kadar az demokrasi, ne kadar az devlet o kadar çok demokrasi veya demokratik kültür. Aleviler devleti az tanıdığından, demokratik özü ve kültürü kendi içinde en fazla taşıyan bir topluluktur. Dolayısıyla da Alevilerin Türkiye'de hak ettiği yeri almaları, sosyal, ekonomik, kültürel alanda etkinliklerini arttırmaları, Türkiye'nin örnek bir demokrasi geliştirmesinde önemli rol almalarını beraberinde getirecektir.

Bu açıdan Alevilerin demokratik haklarının, kimliklerinin açık olarak tanınması, gelişimin önündeki engellerin kaldırılması, bu konuda özellikle de manevi desteğin, katkının sağlanması çok çok önemlidir. Bunun devlet dışında demokratik kurumlar tarafından yapılması anlamlıdır. Bu konuda bir açılıma ihtiyaç olduğunu görüyoruz. Kürt özgürlük hareketi bunu yıllardır dillendiriyor. Önderliğimiz defalarca, Türkiye'nin Alevi toplumu için demokratik adımlar atması gerektiğini vurgulamıştır. Yine Alevi camiasının Türkiye'nin siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel olarak hayatın her alanında yer almasını ve önündeki tüm engellerin kaldırılması gerektiğini dile getirmiştir.

Aleviler, Kürt özgürlük hareketinin yarattığı ortamda seslerini daha fazla yükseltmeye ve mücadele vermeye başlamıştır. Aleviler artık tümüyle sahipsiz, örgütsüz bir toplum değildir. Kimliklerine sahiplenme ve ibadetlerini daha açık yapma konusunda belirli bir mevzi kazanmışlardır. Bunlar kendiliğinden ortaya çıkmamıştır. Türkiye'de yıllardır verilen demokrasi mücadelesinin bir sonucudur. Özellikle Türkiye'deki devrimci sol hareketler ile 1970'lerden bugüne Kürt özgürlük hareketinin mücadelesi sonucu Aleviler üzerindeki baskılar önemli düzeyde azalmış, Alevi kimliği resmi olmasa da gayri resmi kendini kabul ettirmiştir. AKP'nin bugün Alevilerle ilgilenmesi ya da Aleviler konusunda bir şeyler yapıyor görünmek istemesinin amacı, yıllardır sürdürülen mücadeleyle bağlantılıdır.

AKP'nin açılım politikası

AKP, yıllarca verilen bu mücadelenin hem taleplerini yozlaştırmak hem de sistem içileştirerek Alevi kimliğinin daha iradeli ve demokratik bir toplum haline gelmesinin önüne geçmek için böyle bir girişim başlatmıştır. Böylece hem Alevi toplumunun özgürleşmesi için yıllardır verilen mücadeleyi yozlaştırmak hem de sözde bazı açılımlar yaptığını ortaya koyarak, bu potansiyelin üzerine konmak istemektedir.

Bu gelişmelerin temel nedeni, Türkiye'de sol, sosyal demokrat bir hareketin geliştirilmeyişidir. AKP'nin bu gelişmesinden esas olarak sosyal demokratik hareketi bloke ederek gelişmesini önleyen CHP sorumludur. Aslında Türkiye halkı on yıllardır sosyal demokrat bir hükümete ihtiyaç duymaktadır. CHP buna cevap veremeyince, daha doğrusu demokrasiyi sahiplenirsem bundan Kürtler yararlanır diyerek tutarlı demokratik bir yaklaşım içine girmeyince, AKP demogojik söylemlerle bu alandaki birikimi kendi hanesine yazdırmayı başarmıştır.

Eğer Türkiye'de sol ya da sosyal demokrat bir hareket gelişseydi, kesinlikle AKP iktidara gelemezdi. Ne var ki, en fazla ihtiyaç duyulan bir dönemde Türkiye'de ne tutarlı bir sosyal demokrat ne de sol demokrat bir hareket yaratılabilmiştir. Yoksa Türkiye'de siyasal İslam'ın bu kadar oy alma potansiyeli yoktur. Ancak Türk devleti Kürt özgürlük hareketine karşı kullanmak açısından İslamcı kesimlerin önünü açmıştır. Kürt halkının dini duyguları nedeniyle böyle İslamcı bir partinin kullanılabileceği, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi taleplerinin saptırılabileceği düşünülerek, ılımlı İslam partilerinin her zaman Kürdistan'da etkili olması istenmiştir. Buna rağmen yine de AKP tek başına iktidara

gelecek kadar bir oy potansiyeline ulaşamazdı. Ama bir taraftan hem devlet AKP'nin önünü açtı hem de Türkiye toplumunda İslami kültür geleneği vardı. Sol demokratların olmadığı böyle bir ortamda, Türkiye toplumunun yıllardır biriken demokratik özlemlerini sömürerek, bu konuda gerçekten başarılı bir örgütsel ve siyasal yaklaşım göstererek Türkiye tarihinde ilk defa İslamcı bir hareket tek başına iktidara geldi.

AKP'nin iktidarından bu yana beş yıl geçmiş, ama özlemlere cevap verememiştir. Buna rağmen ortaya yine bir sosyal demokrat hareket de çıkmamıştır. Sol ortaya çıkmayınca, AKP de demagojik olarak sol değerleri dillendirip kendini alternatif kılmaya devam etmiştir. Bu nedenle de çeşitli demokrasi özlemleri olanlar, birçok alanda liberal ve demokratik açılım bekleyenler umutlarını AKP'ye bağlamıştır.

Demokratik reformlarla toplumsal destek sağlanabilir

Türkiye'de demokrasi şampiyonluğunu veya öncülüğünü siyasal İslam söylemiyle AKP'nin yapacağı hiç kimsenin aklına gelmezdi. ***Deniz***lerin, ***Mahir***lerin mücadele ettiği ve yılların devrimci birikimine sahip bir ülkede sol bir demokrat hareketin ortaya çıkması gerekirdi. Bu olmasa bile, dünyanın birçok yerinde olduğu gibi sosyal demokratlar bu birikime sahip çıkıp, toplumun desteğini arkasına alarak alternatif bir siyasal güç haline gelebilirdi. Demokratik reform ve açılımlarla toplumun desteğini alabilirdi. Nitekim 1970'lerin başında böyle bir tutum ortaya koyan Ecevit, % 42 oy aldı. Çünkü "ne ezen, ne ezilen, insanca, hakça bir düzen" dedi. "Ak günlere" dedi. Meydanlara demokrasi, adalet ve eşitlik söylemiyle hakim oldu. Böylece Ecevit o güne kadarki bütün demokrasi özlemlerini bir araya getirdi, hatta belirli bir ivme de kazandırdı. Ne var ki böyle bir geçmişe sahip olan Türkiye'de, hiç de akla gelemeyecek bir biçimde demokrasinin şampiyonluğunu, demagojisini İslamcı AKP yapıyor.

AKP Alevi açılımı yapabilir mi

Bugün siyasal İslamcı kesimlerin, Alevi açılımını da ben yapacağım demesi gerçekten trajik bir durumdur. Alevilerin şimdiye kadar verdiği özgürlük ve demokrasi mücadelesine neden bir İslamcı parti sahip çıktı? Veya şimdi İslamcı bir parti neden demokrasi mücadelesi birikimi üzerinden biz açılım yapacağız diye ortaya çıkıyor? Bu açılımlarda samimi midir, değil midir, ondan önce, AKP neden böyle bir şeye sahip çıkıyor konusunu irdelemek gerekir. AKP gibi ılımlı İslamcı bir partinin çok güçlü açılımlar yapması mümkün değildir. Açılım yapacağını düşünmek bu kadar özgürlük mücadelesi veren, fedakarlık yapan insanlara hakarettir.

AKP'nin Aleviler için açılım yapacağım demesini ve bunu gündeme getirmesini Alevi toplumu çok trajik bir olgu olarak görmelidir. Alevileri bu hale getiren CHP'dir. CHP'nin antidemokratik tutumu, demokrasi olursa Kürtler yararlanır yaklaşımı, Alevilerle ilgili demokratik açılım konusunun bayraktarlığının AKP'nin eline geçmesiyle sonuçlanmıştır. AKP'nin bu yaklaşımı, devletin Diyanet İşleri Başkanlığı aracılığıyla Aleviler üzerinde geliştirmek istediği politikanın farklı bir versiyonudur. Bu, aslında sol demokratların ve Alevilerin verdiği genel demokrasi mücadelesinin Alevilik özgülünde yozlaştırılmaya ve çarpıtılmaya uğratılmak istenmesidir.

Yıllardır verilen mücadele sonucunda devlet, Alevi politikasında değişiklik yapmak zorunda kalmıştır. Gelinen aşamada şöyle ya da böyle bir açılım gerekmekteydi. AKP demokrasi konusunda olduğu gibi, bu konuda da kurnazlıkla bu işi ben yaparım diyerek, bazı Alevi çevrelerin ağzına bir parmak bal çalıp, Alevileri sistem içine çekerek yılların birikimini böyle çarçur etmeye, yozlaştırmaya, saptırmaya yönelmiştir.

Aleviler destekledikleri partileri doğru sorgulamalıdır

Alevilerin neden bu duruma düştük diye, şapkalarını önlerine koyup düşünmeleri gerekir. Özellikle de yıllardır CHP'ye verdikleri desteği sorgulamalıdırlar. 1970 yıllarda CHP'ye neden oy verdiklerini eleştirmiyoruz. 1980'li yıllarda Erdal İnönü'yü neden desteklediler diye de eleştirmiyoruz. Bunların anlaşılır bir yanı vardır. Ancak özellikle sosyal demokrat ve sol ile alakası olmayan Baykal'ın CHP'sini desteklemeyi Alevilerin sorgulaması gerekir. Bu sorgulama doğru yapılırsa, AKP'nin neden ortaya çıktığı daha iyi anlaşılır. AKP, 2003'ten sonra bütün sol birikimin beklentilerini saptırarak, yozlaştırarak, sınırlayarak aslında devlet adına demokrasi beklentilerini nasıl törpüleyip, yozlaştırarak erittiyse, bugün de devlet adına Alevilerin taleplerini yozlaştırma rolünü üstlenmektedir.

"Yıllardır verilen mücadele sonucu devlet Alevi politikasında değişiklik yapmak zorunda kalmıştır. Gelinen aşamada şöyle ya da böyle bir açılım gerekmekteydi. AKP demokrasi konusunda olduğu gibi, bu konuda da kurnazlıkla, bu işi ben yaparım diyerek bazı Alevi çevrelerin ağzına bir parmak bal çalıp, Alevileri sistem içine çekerek yılların birikimini böyle çarçur etmeye, yozlaştırmaya, saptırmaya yönelmiştir"

AKP'nin belki başka konularda demokratik bazı 'açılımlar yapma' potansiyeli olabilir. Daha doğrusu, kendince yararlanmak için bazı açılımlar yapabilir. Nitekim Kürt sorunu gibi temel konularda olmasa da, kendisinin yararlanabileceği çeşitli konularda bazı liberal açılımlar, yumuşatmalar yapma çabası görülmüştür. Özellikle de Kürt özgürlük mücadelesinin sürdüğü ortamda, bunu en iyi ben bastırırım, kitle tabanını en iyi ben sınırlarım biçiminde devletin desteğini de arkasına alarak soruna yaklaşım sergilemiş, yine PKK ve Kürt karşıtlığıyla devletin fazla üzerine gelmesini engelleyerek, siyasal İslam için bazı kanallar açmıştır.

AB ile görüşmeler çerçevesinde bazı yumuşamalar bu temelde yapılmıştır. Ancak Aleviler ve Kürtler söz konusu olduğunda AKP'nin böyle bir açılım yapamayacağı açıktır. Kürtler konusunda ise zaten yapmaz. Çünkü Kürt sorununun çözümsüzlüğü nedeniyle devlet önünü açmıştır. İdeolojik olarak da böyle bir şey yapması mümkün değildir. Eğer İmam Gazzali'den sonra ortaya çıkan dogmatizm konusunda doğru değerlendirmeler ve İslam'ın özüne dönüşü sağlayan reformlar yapılsaydı, Alevilik konusunda da açılımlar yapılabilirdi. Ancak AKP zihniyetinde, tarihsel süreç içerisinde oluşmuş o tutucu ve dogmatik yanın atılması söz konusu olmamıştır. Aksine, oluşan bu dogmatik ve statükocu yanları oy toplama potansiyeli olarak değerlendirmiştir.

Aleviliklerini AKP'ye satarak rant elde edenler

Bırakalım İslam'ın ve Ortadoğu toplumlarının tarih içinde oluşan tutucu, katı hurafe denilen şeyleri bir tarafa bırakmayı, aksine bu tür şeylerin varlığını demokratik bilincin ve kültürün gelişmesi önünde barikat haline getirerek, toplumda etkin olmanın koşulu olarak görüyor. Dolayısıyla AKP, Aleviler açısında değişim yapacak bir zihniyet değişimini yaşamamıştır. AKP'nin yaptığı, toplumun dini duygularını tüccar zihniyetiyle kullanmak, halkın dini inançlarındaki dogmatik yanları kendi iktidarı için bir güç kaynağı haline getirmektir. Dolayısıyla AKP'nin demokratikleştiğini ve zihniyet değişimi yaşadığını sanmak yanlıştır. Sadece kendisi için demokrasi isteyen, kendisi için hak ve hukuk isteyen bir partidir. Başkalarının hak, hukuk istemlerini ve demokrasi, özgürlük istemlerini demagojik olarak sömürüp kullanmaktadır. Bu söylemleri oy potansiyeli olarak kullanmaktadır. Bu yönüyle bazı Alevilerin, işte AKP değişti, Aleviler için bir şeyler yapacak, yaklaşımı tamamen aldatmacadır.

AKP, devletin ve hükümetin olanaklarını bazı çevrelere sunarak Aleviler içinde kafa karışıklığı yaratmaktadır. AKP, Aleviler içinde ayak basacağı köprüler oluşturmaya çalışmaktadır. Aleviliklerini AKP'ye satarak rant konusu yapanlar, aslında AKP'nin Aleviler içindeki keklik soylularıdır. Aleviler de ihanete, kendi toplumunu kandıranlara, kendi toplumuna tuzak kuranlara keklik soylu derler. Reha Çamuroğlu gibi kişilikler keklik soyundandır. Yine Cem Vakfı, AKP işbirlikçisi olmasa da devletin uzantısı olduğu için keklik soyludur.

Alevilerin bir güzelliği, sahiplenecek bir yanı varsa, o da tarih boyunca devletten uzak yaşamış olmalarıdır. Devletten uzak yaşamak demek, baskıcı ve zalim zihniyetten, sömürücüden uzak yaşamak demektir. Zalime, baskıcıya, sömürücüye ortak olmamak demektir. Ruhunu kirletmemek demektir. Bu yönüyle Alevi toplumu aslında devlete bulaşmayarak, insanlığın baskı ve sömürü görmediği neolitik toplumu ve onun değerlerini en güçlü biçimde kendinde yaşatmıştır. Bunlar da özgürlük, eşitlik ve adalet değerleridir. Aleviliğin yaşam ve mücadele felsefesi olarak güzel ve insanlık açısından en değerli olan yanı, devlete bulaşmamış, devletten beslenmemiş olmasıdır. Devlet kurumlarından karnını doyurmayıp, devlet içindeki imkanlara dayanarak kendisini yaşatmamasıdır. Aleviliğin büyüklüğü ve güzelliği buradadır.

"İyi ki Aleviler devlet sahibi olmamışlardır" diyoruz. Emevi ve Abbasiler gibi devlet sahibi olsalardı, bugün Aleviler de demokratik özünü, adil ve eşitlikçi özünü fazla koruyamazdı. Nasıl ki bugün İslam'ın özü devletçi zihniyetler nedeniyle köreltilmiş, dumura uğratılmış, sömürünün ve baskının hizmetine sokulmuşsa, Aleviler de bu hale gelirlerdi. O açıdan, Alevilerin, devletten uzak kaldık, dışlandık diyerek yakınmalarına ve bunu bir eksiklik olarak görmelerine hiç gerek yok.

Sünni devlet baskısı karşısında Aleviler kendilerini koruyabilmeliydi

Bunları söylerken tabii ki devleti ele geçiren Sünnilerin Alevilere baskı yapmasını normal görmüyoruz. Tabii ki Aleviler devletçi sistemler karşısında baskı görmemeliydiler. Kendilerini örgütleyip onlara karşı koyabilmeliydiler. Burada da gerçekçi olmak gerekir. Alevilerin devletçi, iktidarcı ve sömürücü olmamaları onların güzel yanıyken, diğer yandan egemenlerin tarihsel sınıflı toplum içindeki yumuşak karınları olmuşlardır. Çünkü iktidar sahibi devletçiler hırslı, örgütlü olmaktadırlar. Baskı ve zulüm mekanizmalarını ele geçirmek için her türlü örgütlenmeyi ve zoru mubah görmektedirler. Sıkı ve baskıcı örgütlenmeler, güç olmak için devletçi, hiyerarşik, otoriter örgütlenmeler yaratmaktadırlar. Ama Alevilerin felsefesinde bu olmadığı, yine örgütlenerek bunlara karşı durabilme bilinci ve gücü de bulunmadığından, daha çok devletten uzak durarak neolitik toplumun birçok özelliğiyle birlikte yaşamaya çalışmışlardır.

Alevilerin bu özelliği yaşamlarını örgütlemeye imkan verse de, potansiyellerini çok güçlü örgütleyip devletçi sisteme karşı koymalarına imkan vermemiştir. Dün bunlar belki bir zafiyet olarak değerlendirilebilirdi, ama bugün hem Aleviler hem de Kürtler açısından devletle tanışmamış olmak, devletçi zihniyeti yaşamamış olmak bir erdemdir. 21. yüzyılın demokratik sistemini kurmada da en fazla bu erdeme sahip olan, devletle tanışmayan topluluklar rol oynayacaktır. Demokrasi ve özgürlüğün ruhunu ve içeriğini bu topluluklar belirleyecektir. Alevilerin bu güçlü yanını, güzelliğini, erdemini, insanlık açısından büyük değer taşıyan özelliklerini AKP sözde açılımlarla ortadan kaldırmak istemektedir.

Aleviler kendini var eden değerleri sahiplenip korumalıdır

AKP, Aleviliği diyanet içine alacakmış, dedelere maaş verecekmiş, onlara devlet yardımı yapacakmış! Bu açıktan açığa Aleviliği tasfiye etmek ve ortadan kaldırmaktır. Böyle bir sistem içine girmek Aleviler açısından intihardır. Kendilerini var eden değerleri ortadan kaldırma tuzağına düşmektir. Alevilik ne zaman devlet içine yerleşir, Alevi toplumu ibadetlerini, değerlerini ne zaman devlet kaynaklarıyla yürütür ve beslerlerse, o zaman kendi kimliğini kaybetmiş olur. Şimdi bazıları ekonomik ve siyasal rant elde etmek için, 'devlet içi-

ne girelim, diyanet içine yerleşelim, hocalar para alıyor, niye biz almayalım' diyerek Alevliği bozmaya ve yozlaştırmaya, daha doğrusu Aleviliği ortadan kaldırmaya çalışıyor.

Devlet imkanlarını biz de kullanalım demek neye benziyor

1990'lı yıllarda, sosyal demokrat parti belediyelerde iktidar oldu. İstanbul'da, Ankara'da her yerde sosyal demokratlar belediyeleri ele geçirmişti. Bu belediyelerde yer alan yorgun demokratlar, solcular ne yaptılar? 'Biz yemezsek sağcılar yer' diyerek, bütün belediye imkanlarını ceplerine indirdiler, yandaşlarına dağıttılar. Deveyi hamutuyla yuttular. Şu anda sosyal demokratların hala ayağa kalkamayışında bu dönemin belirleyici etkisi olmuştur. Sosyal demokratlığın bu yiyiciliği nedeniyle siyasi İslam belediyeleri ele geçirmiş ve halen de bırakmamaktadır. Şimdi Aleviler de 1990'lı yılların başındaki sosyal demokrat belediyeler gibi, onlar yiyor biz de yiyelim dememelidir. Solculuğun temel ilkesi, başkaları yese de kendisinin yememesiydi. Yani başkaları yese de sen yemeyeceksin! Aleviliğin ilkesi de, başkası devletin imkanlarını yiyebilir, götürebilir, devletin imkanıyla her şeyi yapabilir, eğer sen Aleviysen tüm hazineleri ve devlet imkanlarını önüne serseler almayacaksın, yemeyeceksin, kendini kirletmeyeceksin. Kendini devlet imkanıyla beslendiğin ve kirlettiğinde, devletin içine girip içselleştiğinde, Aleviliğini kaybedersin.

Aleviliğin adil, eşit ve demokratik yanı var. Bu ne demektir? Devlete alternatif olmak ve devletten uzak olmak demektir. Bunlar belirli yönüyle doğrudur. Tabii ki Aleviliğe tümden sosyalist ve demokrat bir sıfat yüklenemez. Ancak devlete bulaşmadığı için, neolitik değerlere sahip; adalet, eşitlik ve özgürlük değerlerini belirli düzeyde koruyor. Şimdi bu yaşam anlayışını ve felsefeyi, 'herkes devlet imkanlarından yararlanıyor, ben de yararlanırım' yaklaşımıyla devlete bulaştırmak aslını inkar etmektir. Aslından kopmak da haramzadeliktir.

Doğrudur, dünyamızda kapitalist kafa ve kapitalist kültür herkeste paragöz, maddi imkanlar peşinde koşan, 'ben de bir şeyler yapayım ben de tutayım, ben de yiyeyim' eğilimini geliştirmiş. Bazı Alevilerin içinde de bu gelişmiş. Bunlar kapitalist kafalı Alevilerdir. İşte diyanete girelim, devlet imkanından yararlanalım veya dedeler de para alsın diyenler, aslında kapitalist kültürün ürünüdürler. Yani Alevilerin beslendiği o neolitik ve doğal toplumun kültürüyle düşünen insanlar değil, kapitalizmin eğitimini görmüş, o kafayla düşünen kapitalizmin ürettiği kişiliklerdir. Bunları Alevi değerleriyle ve kültürüyle yetişen insanlar ve bireyler olarak görmemek gerekir.

Devlet eliyle dini kontrol etme anlayışı yanlıştır

Diyanetin içine girmek kendini ve ruhunu satmaktır. Devlet hiçbir dini, tarikatı, mezhebi kendi içine almamalıdır. Önünü açabilir, ama devlet tarafından yardım verilemez, ne Süünilere, ne Alevilere ne de bir başka dini oluşuma. Devletin niteliği, karakteri ne olursa olsun, verdiği hiçbir şey dinler ve mezhepler için yardım olamaz. Devletin imkanları tabii ki toplumun sömürüsünden ortaya çıkmıştır. Bu imkanlardan yararlanılabilir, ama bu bir devlet kurumuna bağlılık ya da lütuf etme biçiminde olmamalıdır. Esas olarak toplumun gücünden ve ekonomik imkanlarından yararlanma olmalı. İmkanların önünün açılması gerekir.

Bugün Türkiye'de var olan Diyanet İşleri Başkanlığı yanlış bir kurumdur. Sünni mezhebinin diyanet eliyle devletin etki alanına ve yönlendirmesine girmesi yanlıştır. Devlet böyle yapmazsa, toplum radikal İslam'ın ve daha tutucuların eline geçer; bu nedenle devlet tarafından kontrol edilmeli yaklaşımı yanlıştır. İslam'da tarih içinde oluşan dogmatizm ve tutuculuk vardır. Bu özellikler, gericilik biçiminde kendini ortaya koymaktadır. Bunların önüne geçmenin yolu, devleti kontrol altına almak değil, toplumun demokratikleşmesini sağlayarak engellemek olmalıdır. Türkiye'yi demokratikleştirmeyeceksin, ama diyanetle kontrol edeceksin, bu olmayacak bir şeydir. Kendini ve toplumu kandırmaktır. Ancak toplumun demokratikleşmesiyle her türlü geriliği ve saptırmayı kontrol etmek mümkündür. Tercih böyle olmalıdır. Diğeri lafta doğru görünse de gerçekleşmeyecek bir olgudur. 85 yıldır devletin bu anlayışının ne kadar başarılı olduğu ortaya çıkan pratikle değerlendirilebilir. Devlet eliyle dini kontrol etme anlayışı, öz itibariyle yanlıştır. Yanlış olduğu gibi, din ve mezheplerdeki olumlu değerler de böylece bozulur. Hatta gericiliğin beslenmesine yol açar.

Ancak demokratikleşerek tutucu yanlar atılıp doğru yanlar açığa çıkarılabilir. Demokratikleşen toplum zaten o gericilik ve tutuculukları kabul etmez. Demokratikleşen toplum, inançlarını demokratik değerlerle bütünleştirmeye çalışır, demokratik değerlerle bütünleşmeyen inanç değerlerini de yanlış görür. Onları dinin bir gereği olarak görmez, dine sonradan katılan ya da devletçi sistemden etkilenen değerler olarak görür ve kendi dini inancını onlardan arındırmaya çalışır.

Dedelere diyanetten maaş vermek, dedelere en büyük hakarettir. Hiçbir dedenin böyle bir maaşı kabul etmesi düşünülemez. Akıllarına bile getirmemeli ve derhal reddetmelidirler. Tek bir dede bile bunu kabul ediyorsa, o dede değildir. O, Alevi toplumu

içine sokulmuş ajandır. Maaş alırsa, bugüne kadar Aleviliğin mücadele ettiği zalimin, adaletsizin, eşitsizliğin ajanlığını yapan konuma düşer.

Tabii ki Alevi toplumunun üzerinden baskı kalkmalıdır. Böyle olursa, dün kendi inançlarını nasıl yaşattıysa, bugün de yaşatır. Dedeler halktan beslendikleri için halka ve topluma bağlıdırlar. Devletten beslendikleri, devletten aldıkları zaman halktan koparlar ve artık Alevi toplumunu düşünemezler. Alevi toplumunun acısını ve sevgisini hissedemezler. Kimsenin Alevi pirlerini toplumdan ve halktan koparmaya hakkı yoktur. Bu şuna benzer: Kağnıya koşulan öküzlere ot uzatırlar ve boyunduruğa koşarlar. AKP de dedelerin önüne ot uzatarak boyunduruğa koşturmak istiyor.

Alevilerde Osmanlı kavramı devleti ifade eder. Osmanlı söylemiyle dini değil, devleti kastetmişlerdir. Aleviler devlete tepkilidirler. Devletçi zihniyete tepkilidirler. Bu nedenle Alevilerin devletten maaş alması yanlıştır. Zaten Türkiye'deki Sünniliği bozan da bu diyanet anlayışıdır. Gericileşen, toplumdan kopan din, bu diyanet anlayışının ürünüdür. Bu diyanetin dine verdiği hiçbir şey yoktur. Dinde devletçi anlayış yoktur. Devletçi zihniyet, adaletsizliğin ve eşitsizliğin zihniyetidir.

Kerbela kültürü etrafında kenetlenmek

İslam devletleşince bozulmuştur. Alevilik, İslam öncesi kimi değerlerden de beslenmiştir, ama en fazla da Hüseyin kültüyle kimliğini bulmuştur. Aleviliğin ve Hüseyin'in özelliği nedir? Devletleşmemişlerdir. Hatta Hüseyin'e sistem içileşme teklif edilmiş olmasına rağmen reddetmiştir. Aleviliğin en büyük kavgası Emevilerle kavgası değil midir? Emevilik İslam'ın devletleşmesidir. İslam, Emevilerle birlikte tamamen egemen tüccar sınıfların eline geçerek gerçek anlamda devletleşmiştir. Aleviler dahil, toplumlar üzerinde zulüm düzeni kurulmuştur. Zaten devlet olunduğunda başka türlü davranılması da düşünülemez. Bu tarihsel gerçek ortadayken devletleşmek, devletten beslenmek Kerbela kültürüne hakarettir.

Kerbela'dakiler niye teslim olmadılar? Yezid'e, Muaviye'ye niye teslim olmadılar? Hz. Hüseyin devlet içileşmeyi kabul etmedi. Ama onlar devletleşti. Devlet ve tüccar dini oldu. Hz. Hüseyin, 'ben devlet dini, tüccar dini olmam, benim müslümanlığım devlet ve tüccar müslümanlığı değildir' dedi. Bu nedenle Kerbela'da katledildiler. Kerbela'da zorla dayatılanı, AKP şimdi devlet imkanlarını kullanarak siyasi yoldan dayatmak istiyor. Bu neye benziyor? Alevileri sıkıştır, zorluklar yaşat, ondan sonra ot uzat ve boyunduruğa koş. Peki, yüz yıllarca bu acı, bu çile bunun için mi çekildi! Bu zorluklara bunun için mi katlanıldı! Biraz bireysel imkan sunulduğunda, sosyal, kültürel imkan sunulduğunda üzerine atlamak için mi bunlara katlanıldı? Asla!

Bu açıdan AKP'nin bu açılımı çok tehlikelidir. Ciddiye alınması ve boşa çıkarılması gerekiyor.

Alevilerin AKP'nin bu yaklaşımına karşı derhal birlik içinde tutum takınması gerekir. Bazı keklik soylular bu tutum içinde olmayabilir, ama Alevi kültüründen kopmayanlar bu tutum etrafında kenetlenmelidir. Böyle bir birlik ve tutum içinde olmamak, tarihsel olarak büyük bir günahın suç ortağı olmaktır. Bu, başta Kerbela'da direnen Hz. Hüseyin ve arkadaşları olmak üzere tüm şehitlere ve bütün direnenlere ihanet anlamına gelir. Bunu herkesin çok iyi bilmesi ve anlaması gerekir.

Aleviliği diyanetin ipoteğine almak

Aleviler, diyanet içine girmeyeceğiz, diyanet içinde yerimiz yoktur demelidirler. Devlet tüm dinlere aynı mesafede davranmalıdır tezi, Alevilerin sahiplenmesi gereken doğru tezdir. Kim diyanet içine girmek istiyorsa, erimek istiyor demektir. Bugün Sünnilik Türkiye'de devletleşmiştir. Böylece İslam'ın adaletçi, eşitlikçi yanı diyanet üzerinden devletin ipoteğine alınmıştır. Alevilik, diyanet içine girerse sadece kirlenip bozulmayacak, aynı zamanda "diyanet Sünniliğinin" asimilasyonuyla karşılaşacaktır. Zaten giderek yavaş yavaş Aleviliği böyle dinsel olarak asimle etme, diyanet Sünniliğine benzetme yolu denenmektedir. Tarihte zorla, baskıyla yapılmak istenenler, şimdi adım adım içine çekilerek yapılmak istenmektedir. Alevilerin bu oyuna gelmemesi gerekiyor.

Başbakan muharrem ayında gelip Alevilerle birlikte iftar açarak açılım yapacakmış! Bunlar medyatik gösterilerdir. Politikacılar bu tür yollara başvururlar. Bu tür gösteriler yerine, Alevilerin inançlarına, değerlerine saygı duyuyor musun, onları yüceltiyor musun? Aleviliğin eşitlik, özgürlük ve adalet gibi güzel değerleri olan bir inanç olduğunu söyleyebiliyor musun? Yoksa Aleviliği bir sapkınlık olarak mı görüyorsun? Zenginliğimiz derken böyle mi değerlendiriyorsun? Hıristiyanlığa da, Yahudiliği de şuna da buna da saygımız var demek ayrıdır. Önemli olan, hiçbir dini alt üst görmeden değerli bulmak ve eşit mesafede yaklaşmaktır. Her dinin ve mezhebin değerini o inancın insanlarına bırakmak gerek. Dolayısıyla dedelere maaş bağlamak, Aleviliği diyanet içine almak tehlikeli bir durumdur.

Her şeyden önce dine ve dinlere bakışta bir zihniyet değişimi gerekmektedir. Dinlerin ve mezheplerin devlete bağımlı hale getirilmesi ve devlet tarafından kontrol edilmesi kabul edilemez bir durumdur. Devlete bağlamak ve kendine göre yorumlamaktan vazgeçmek gerekir. Bu yönlü bir zihniyet değişimi gerçekleşmeden yapılan gösteriler, atılan adımlar açılım değil, olsa olsa özünden boşaltma ve asimilasyon olarak değerlendirilebilir.

"Solculuğun temel ilkesi, başkaları yese de kendisinin yememesiydi. Aleviliğin ilkesi de, başkası devletin imkanlarını yiyebilir, götürebilir, devlet imkanıyla her şeyi yapabilir. Eğer sen Aleviysen tüm hazineleri ve devlet imkanlarını önüne serseler de almayacaksın, yemeyeceksin, kendini kirletmeyeceksin. Devlet imkanıyla beslenip kendini kirlettiğinde, devletin içine girip içselleştiğinde Aleviliğini kaybedersin"

"AKP, Aleviliği intihar etmeye çağırıyor. 'Özünü terk et, düne kadar karşı durduğun, direndiğin devlete secde et' diyor. Devlet sömürü ve baskının sembolleştiği bir sistemdir. Devlet, Aleviliğin özünde olan eşitliğe, adalete, özgürlüğe ve kadına doğru yaklaşım geliştiremez. Devlet olgusu bunlarla çelişen bir olgudur. Bu yüzden Alevilik devlete yaklaştıkça özünden uzaklaşır, devletten uzaklaştıkça özünü korur"

AKP, Aleviliği intihar etmeye çağırıyor. 'Özünü terk et, düne kadar karşı durduğun, direndiğin devlete secde et' diyor. Devlet, sömürü ve baskının sembolleştiği bir sistemdir. Devlet, Aleviliğin özünde olan eşitliğe, adalete, özgürlüğe ve kadına doğru yaklaşımı geliştiremez. Devlet olgusu bunlarla çelişen bir olgudur. Bu yüzden Alevilik devlete yaklaştıkça özünden uzaklaşır, devletten uzaklaştıkça özünü korur.

Diyanet devlet ve laiklik

Öte yandan laik bir sistemde böyle diyanet işleri başkanlığı olmaz. Din devlete bağlı hale getirilemez. Din adamlarına devlet maaş bağlamaz. Böyle bir sistem laik olamaz. Avrupa'daki laiklik de böyle ortaya çıkmamıştır. Avrupa'da laiklik esas olarak kilisenin devletle birleşmesi, devletin parçası haline gelerek devletin toplumları baskı altına almasının ideolojik aracı olarak kullanılmasına karşı halkın isyan etmesiyle ortaya çıkmış bir olgudur. Avrupa'da reform hareketi, esas olarak dinin devletten ayrılması, devleti elinde tutan kişilerin elinde kullanılan bir araç haline gelmesine karşı gerçekleşmiş bir olgudur. Laiklik, kilise ile devlet işlerinin ayrılması olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye'de ise tersine, devlet bizzat dinin içine girmiştir. Dinin devlet tarafından örgütlendirilmesi, camilerde imamlara maaş bağlanması, dinle ilgili kararların bizzat başbakanlığa bağlı olan diyanet işleri başkanlığı tarafından verilmesi Türkiye'deki sistemin laik olmadığının kanıtıdır. Diyanet işlerinin bir bakana bağlı olduğu sistem laik olabilir mi.? Devletin dinden uzaklaşması ve elini dinden çekmesi gerekiyor.

Aleviliğin laik olmayan bir sistem içine alınması yanlıştır

Devletin herhangi bir dinden ya da mezhepten yana görünmesi ya da devletin resmi bir dininin ve mezhebinin olması yanlıştır. Diyanet işleri başkanlığı kurumu dinin resmileştirilmesidir. Aleviliğin de laik olmayan bir sistem içine alınması yanlıştır. Türkiye devleti kullanma ya da kontrol altına alma biçiminde dinle içi içe geçmiştir. Zaten devletler, tarihte dinleri her zaman bir ideolojik araç olarak kullanmışladır. Bu yönüyle devletler hiç bir zaman laik olmamışlardır. Bugün de her yerde benzer gerçeklik vardır. Bugün Türkiye'de din, devlet eliyle özünden boşaltılmakta ve egemenlikleri için kullanılmaktadır.

Aleviler kesinlikle diyanet işleri başkanlığı içinde yer almamalı ve dedelerinin maaşının devlet tarafından ödenmesine karşı çıkmalıdır. Bunu yapmazlarsa, sahte bir laiklik ortaya çıkar. Şimdiye kadar dinle devlet işlerinin ayrılmasından söz eden Aleviler, devletin dine karışmasının savunucusu haline gelirler. Devletler her zaman hakim dini kullanmak isterler. Bu nedenle de Aleviler dışlanmış bir inanç olmaktan çıkmak istiyorlarsa, Türkiye de gerçek laikliğin savunucusu olmalıdırlar. Diyanet içinde yer almak ya da devlet imkanlarından beslenmek gerçek laiklikten vazgeçmek olur.

Alevi kimliğinin, kültürünün horlanmadan, baskı altına alınmadan toplumda etkin olması için devlet anlayışı yerine gerçekten devletin dine el atmadığı laiklik anlayışına ulaşmak gerekir. Aleviler geçmiş yüzyıllarda zaman zaman katliamlarla karşılaşmışlardır. Devlet, cumhuriyet döneminde özellikle kendi siyasal, ekonomik, kültürel, sosyal sistemini kurmak için dini kesimleri kontrol altına almış, bu belli yönleri ile Alevilerin hoşuna da gitmiştir. Eskiden din devlet üzerinde kontrol sağlarken, şimdi devlet din üzerinde kontrol sağlamaya ve bu temelde kendine göre kullanmaya çalışmaktadır. Bu anlayışta da eskiden olduğu gibi, Alevilerin kimliğini, özgürlüğünü tanıma durumu yoktur. Devlet içinde Sünnilik tek mezhep gibidir. Kemalistler ve burjuva, bir devlet yaratmak isteyen asker sivil bürokratlar, iktidarları tehlike altına girmesin diye Sünniliği devlet dini haline getirip sınırlandırarak, kontrolleri altına almışlardır.

Eskiden din devlet üzerinde kontrol sağlardı

Öte yandan Alevilerin bütün cumhuriyet dönemi boyunca her yerde kendi kimliklerini sakladıkları bir gerçektir. Ancak 1970'lerden sonra Türkiye'de devrimci, demokrat sol hareketin gelişmesi ile birlikte Aleviler kendi kimliğini daha az saklar hale gelmişlerdir. Tabii o zamanki sol zihniyet kaba materyalist bir yaklaşımla tüm dinlere olduğu gibi İslam'a da uzak durmuştur. Aynı yaklaşım Aleviliğe de gösterilerek, bu toplumun temel demokratik haklarına karşı ilgisiz kalınmıştır. Buna rağmen sol, sosyalist hareketin gelişimi, farklı kimliklerin üzerindeki baskıların hafiflemesine yol açmış, baskı altına alınmasına da engel olmuştur. Alevilerin bu gerçeği görmeleri gerekmektedir. Devlet içinde yer alarak kendi kimliklerini özgürleştiremezler. Gerçek kimliklerine, özlerine uygun bir ibadet ve yaşam biçimi ortaya çıkaramazlar. Bunu bilmeleri gerekiyor.

Tabii tarih içinde devleti ele geçiren güçler tarafından çok baskıya uğradıkları için bir kısım Alevi, devlet içine girelim, devlet içinde yetkili olalım, böylelikle güçleniriz biçiminde yanlış eğilim taşımaktadır. Özellikle cumhuriyet döneminde böyle bir eğilim Aleviler içerisinde geliştirilmiştir. Ne var ki devletle bütünleşen, devlet içine giren Alevilerin hiç de Aleviliği savunmadığını, devletin yedeği durumuna geldiğini, yaşanan gerçeklik ortaya çıkarmıştır.

Aleviler demokratik kimliklerini yitirmemeli

Aleviler kimliklerini, kültürlerini ancak demokrasi ortamında yaşayıp geliştirebileceklerini görmelidir. Devletle bütünleşen Aleviler giderek demokratik kimliklerini yitirdikleri gibi, hem devletten hem de hakim mezhepten etkilenerek özlerini önemli oranda kaybetmişleridir. Dolayısıyla da Aleviliğe hizmet eden, demokrasiden yana değil, devletten yana tutumları nedeniyle de Aleviliğe zarar veren bir pozisyona düşmüşlerdir.

AKP'nin açılım adı altında Aleviliği intihara çağırma yaklaşımına karşı Alevi toplumu şu soruya cevap vermelidir: Aleviler devlet himayesine girerek mi kimliğini, demokratik yaşamını sağlayacak, yoksa devlete karşı gelişen demokratikleşme mücadelesi içerisinde kalarak mı varlığını sürdürecektir? Bu sorulara verilecek cevap çerçevesinde AKP'nin Alevilere dayattığı tuzak anlaşılabilir, isteklerine evet ya da hayır denilebilir. Bu temel soruya doğru cevap verilmeden doğru tutum almak mümkün değildir. Alevilerin devlet içine çekilmesi süreci AKP'yle başlamadı.

Kürt özgürlük hareketinin gelişmeye başlaması ile birlikte devlet, Alevilerin demokrasi mücadelesi içerisinde yer almaması ve Kürt demokratik hareketine yakınlık duymaması için Alevilere daha hoşgörülü bir yaklaşım göstermeye başlamıştır. Bunda da esas amaç, Aleviler üzerindeki baskıyı hafifleterek, göz kırpıp biraz yumuşak yaklaşarak Alevilerin Kürt özgürlük hareketine destekçi konuma gelmesini engellemektir. Çünkü Aleviler de kendi hakları, hukukları, kimliği ve demokratik yaşamları için demokrasi mücadelesi vermek zorundadırlar. Nitekim 1960'lı yıllardan sonra demokrasi mücadelesi içerisinde yer almışlardır. Alevilerin her türlü demokrasi ve özgürlük mücadelesine sempati duyabileceklerini bildiklerinden, inkarcı, sömürgeci Türk devleti, Kürt özgürlük hareketini yalnızlaştırmak için Alevileri bu demokrasi ve devrimci mücadeleden uzak tutacak bir özel savaş politikası izlemiştir.

Devletin bu özel savaş politikasına karşı Alevilerin geliştirdiği mücadele ve ortaya çıkardığı demokratik taleplere doğru bir cevap verilmesi gerekirken, AKP, devletin bu politikasına kendi cephesinden yeni bir boyut kazandırmak istemiştir. Devletin Aleviliği sistem içileştirme çabasını kurnazca kullanıp, onların inançlarını asimle etmek istemiştir. AKP'nin ve devletin bu politikasına bazı çevreler yatmış bulunmaktadır.

Bunun önemli bir nedeni de, Türkiye'de kapitalizmin gelişmesiyle birlikte Alevilerin giderek kırdan şehre doğru önemli bir yerleşim içine girmeleridir. Küçük yerleşim yerlerinde baskı gördükleri ve horlandıklarından, bu baskı ve horlanmadan kurtulmak için geçmişten beri büyük şehirlere gitmeleri, Alevilerin çeşitli olgulara bakışlarında değişiklik yaratmıştır. Alevi kesimlerde şehir içine girmek bir nevi sistem içine girmek anlamına da gelmiştir. Zaten şehir ya da uygarlık, devletçi sistemin en temel öğesidir. Şehirleşme aynı zamanda devletçi uygarlaşmadır. Tarihte neolitik toplumun, neolitik değerlerin, eşitlikçi değerlerin olduğu kır toplumunun sistem içileşmesi her yerde şehir içine kayma ile gerçekleşmiştir. Alevilerin bir kesimi de bu şehirleşme sürecinde bürokrat ve devlet memuru olmanın yanında, kimi ekonomik faaliyetler içine girmiştir. Sistem kapitalizm olduğu için bu, ekonomik faaliyetlerde burjuvalaşmaya doğru yönelme anlamına gelmektedir. Alevi toplumu içinde bu yönlü yeni bir burjuva sınıf doğmuştur. Bir kısmı büyük burjuva olmaya doğru yol alırken, önemli bir kesimde de küçük burjuvalaşma gelişmiştir. Bu burjuvalaşma eğilimi Türkiye gerçeğinde görüldüğü gibi, kendilerini daha da büyütmek için devlet imkanlarından yararlanmaya yöneltmiştir. Çünkü kapitalist sistemi geliştiren, onu koruyan devlettir.

Alevi toplumunu geçmişteki kır toplumu gibi neolitik değerleri savunan, çok fazla kastlaşmamış bir topluluk olarak görmemek gerekir. Artık giderek ayrışmış, tabakalaşmış bir topluluk haline gelme gerçeği var. Bu tabakaların da Aleviliği kendine göre yorumlaması var. Toplum tabanı Aleviliği gerçekten tarihsel özüne göre yaşamaya, eşitlikçi, adaletçi, özgürlükçü yanını korumaya çalışırken, diğer taraftan devletle bütünleşerek bu adaletçi, özgürlükçü, eşitlikçi yandan kopan ve Aleviliğin özünü devlet içine çekerek eritip yozlaştırmak isteyen keklik soylular da bulunmaktadır.

Keklik soylu kavramını bilerek kullanıyoruz. Çünkü Alevilerde de kendi cinsini tuzağa düşüren avcı kekliğine hiç iyi gözle bakılmaz ve ihanetçi olarak görülür. Bu niteliğe sahip kişilere de keklik soylu denir. Reha Çamuroğlu gibiler, Cem vakfı çevresi etrafında toplananlar aslında Alevilerin keklik soylularıdır.

AKP'nin açılımlarına karşı mücadele

AKP'nin açılımı Alevi kesimler tarafından tartışılmaktadır. Görüldüğü kadarıyla büyük oranda bir karşı çıkış var. Bu yaklaşıma kuşku duyanlar ağırlıktadır. Olumlu yaklaşanlar da var. Olumlu yaklaşanlarla karşı çıkanlar arasında bir mücadele olduğu da görülmektedir. Olumsuz yaklaşanlar, çoğunlukta olsa da, AKP ve devlet içerisinde kimi kesimler de devletin imkanlarını kullanarak Alevi toplumunu etkilemeye çalışmaktadır.

Dedelerin devletten maaş almasının doğru olmayacağı söyleniyor. Diyanet içerisine girildiğinde dedelerin hocalaşacağı biçiminde değerlendirmeler, kaygılar, eleştiriler var. Bu olumlu tartışmalara rağmen, yaşananlar tüm boyutlarıyla tartışılmamaktadır.

Esas olarak Aleviliğin neolitik toplumun değerlerini sahiplenme, özünü ko-

ruma, bu çerçevede de Aleviliğin sistem içileşmesine ve devlete yakınlaştırılmasına karşı durma tutumunun ve tartışmalarının geliştirilmesi gerekiyor.

Adaletçi eşitlikçi özgürlükçü yön ideolojik yaklaşımlarla korunmalı

Tartışmalar daha çok Aleviliğin mücadele ve yaşam felsefesini koruma temelinde değil de, diyanet içerisine girilirse Sünniliğin etkisine ne kadar girilir biçiminde yürütülmektedir. Tabii bu tür karşı çıkışlar ve tartışmalar da doğrudur, anlamlıdır, ama dar kalmaktadır. Gelinen aşamada Aleviliğin adaletçi, eşitlikçi, özgürlükçü yanının ideolojik yaklaşımla korunması ve devletçi sisteme karşı ideolojik yaklaşımın sergilenmesi gerekir. Karşı çıkış sadece belli pratik kaygılardan, kuşkulardan öte, tamamen felsefi ve ideolojik temelde olmalıdır. Ancak tartışmalar bu yönlü olursa Aleviliğe gerçek anlamda değer verilmiş olur. Aleviliğin gerçekten değerli olan o tarihsel özü korunmuş olur.

Eğer toplum Aleviliğin sistem içine çekilmesine karşı tavır koyar duruma getirilmez, Alevi toplumu böyle bir düşünce etrafında birleştirilip örgütlendirilmez, hem AKP'ye, hem devlete karşı bir duruş gösterilmezse Alevilerin gücü etkin bir biçimde ortaya çıkarılamaz. Özcesi ideolojik kararlılık ve hassasiyet yaratılamazsa, gevşek yaklaşımlar ve parçalı duruşlarla sonuçta ister AKP hükümeti döneminde olsun ister başka bir iktidar döneminde olsun Alevilik tümden sistem içileşerek özünü kaybetmeyle karşı karşıya gelebilir. Bu açıdan tartışmaların felsefik, ideolojik, demokratik ve özgürlükçü duruş temelinde yapılması bu tuzağa karşı iyi bir tedbir olacaktır.

AKP'nin asimilasyoncu, sistem içileştirici, yozlaştırıcı yaklaşımlarına karşı mücadelenin başka bir boyutu da gerçek anlamda demokratik sol bir hareketin ortaya çıkarılmasıdır. Türkiye'de demokrasiyi tutarlı olarak savunacak, başta Kürt, kadın ve Alevi sorununa tutarlı yaklaşım sergileyecek, demokratik duruş gösterecek bir hareketin ortaya çıkması gerekmektedir.

> **"İdeolojik kararlılık ve hassasiyet yaratılamazsa, gevşek yaklaşımlar ve parçalı duruşlarla ister AKP hükümeti döneminde olsun ister başka bir iktidar döneminde olsun Alevilik tümden sistem içileşerek özünü kaybetmeyle karşı karşıya gelir. Bu açıdan tartışmaların felsefik, ideolojik, demokratik ve özgürlükçü duruş temelinde yapılması bu tuzağa karşı iyi bir tedbir olacaktır"**

Kürt özgürlük hareketi tabii ki doğru, tutarlı bir yaklaşımla hem Kürt sorununa hem Alevi sorununa hem de kadın sorununa bir çözüm yaklaşımı ortaya koymaktadır. Ancak tek başına Türkiye'nin demokrasisine yol açacak gücü yeterince ortaya çıkaramamaktadır. Veya demokrasi mücadelesinin ayağı tek taraflı kalmaktadır. Bu da istenen sonucu yaratamamaktadır. Bu açıdan da AKP'nin veya herhangi bir sağ partinin demokratik söylemlerle toplumu kandırmasının ve yönlendirmesinin önüne geçmek gerekmektedir.

Şunu vurgulamalıyız ki, halkın büyük demokratik özlemleri var. Türkiye'de ise demokratik bir birikim var. Türkiye'deki demokratik birikimi hiç küçümsememek gerekir. AKP bunu iyi görüp, demagojik söylemlerle bütün bu demokrasi özlemlerini kendi etrafına toplayarak demokrasi savunuculuğu yapmaktadır. Bunun sonucunda demokratik gelişmeleri ben yaparım, Kürt sorununda ben adım atarım, kadın sorununu da ben hallederim yaklaşımı içine girmiştir.

AKP'nin Kürt sorununu yozlaştırma gücü yoktur

Kürt sorunu tabii ki tehlikedir. El atılması, klasik asker sivil bürokratların tepkisini ortaya çıkarır. Bu nedenle AKP'nin bu sorunu açıkça sahiplenerek yozlaştırma gücü yoktur. Çünkü bu konuya sahiplenme bile tehlikelidir. Kürt sorununda çözüm umudu yaratarak durumu idare etmeye çalışırken, kadın ve Aleviler konusunda ise somut adımlar atacağı izlenimi vererek, bu alanların demokratik taleplerini yozlaştırma çabası içine girmiştir.

Yıllarca demokrasi mücadelesiyle ortaya çıkan kadın özgürlük istemi ve talepleriyle, Alevilerin demokratikleşme özlemlerini çarpıtarak, kendi anlayışı çerçevesinde bir kalıba sokarak tüketmeye çalışmaktadır. AKP'nin girişimlerini esasında böyle görmek gerekiyor. Bunun önüne geçecek olan da kesinlikle sol, sosyal demokrat bir harekettir.

Alevi toplumunun AKP açılım yapacak mı yapmayacak mı biçiminde bir gündemle oyalanması bile doğru değildir. Devletten demokratik bir açılım gelmez. AKP gibi bir hükümetten ise hiç gelmez. Aleviler ancak sol demokratların etkili olduğu bir hükümet ya da toplumsal siyasal bir hareketle kimlik özgürlüğünü, bunun özüne bağlı kalarak demokratik yaşamı ortaya çıkarabilir.

Bazıları sistem içileşmiştir, bilinçli olarak boyunduruğa giriyorlar. Bazıları da cahilce, 'herkes faydalanıyor biz niye faydalanmayalım' diyerek bu tür bir tuzağa girmeyi savunmaktadır. Bu açıdan yanlış eğilimlere karşı ideolojik mücadele vermek, AKP hükümetinin veya devletin kullanacağı zemini zayıflatmak gerekmektedir. Bu konuda Kürdistan Demokratik Aleviler Federasyonu'na ciddi görevler düşmektedir. Kendi dar gündemleri içinde kalmak yanlıştır. Geçmişte Aleviliği kendine göre yorumlayan yanlış eğilimlere karşı doğru bir mücadele vermesi gerekir. Tabii ki ne Aleviliğin sistem içileştirilmesini ne de Aleviliği farklı bir biçimde yorumlayan anlayışları kabul edebiliriz.

Aleviliği yeni bir yaşam felsefesi ve inanç biçimidir. Bu açıdan bilimsel yaklaşımı esas almak, sağ ve sol dogmatizme düşmemek gerekiyor. Her şeyden önce de Aleviliğin özündeki özgürlükçü eşitlikçi, demokratik yanı öne çıkarmak, bu öz etrafında bütünleştirip her türlü yanlış yaklaşımlara karşı mücadele etmek gerekmektedir.

ZAFERE GÖTÜREN YOL: ÖCALANCA DİRENMEK

"Düşmanın hamlesini başarısızlığa mahkum son hamle haline getirmek istiyorsak, bu bir onur savaşıysa ve bu savaşta kazanmaktan başka seçeneğimiz bulunmuyorsa, kazanma kararlılığıyla dolup taşıyorsak, o zaman düşman şimdiden kaybetmiş demektir. İşimiz zordur, süreç zorluklarla yüklüdür. Ancak devrimciliğin kendini sınayacağı süreçler de yine böylesi zorlu süreçlerdir. Bir kişiden başlayıp milyonlaşan ve bütün dünyanın gündemine oturan bir devrimci hareketin militanı zorlukları güler yüzle karşılar; bu zorluklar ham demiri çeliğe dönüştüren örs ve çekiç işlevini görür. Bizler de Demirci Kawa geleneğinden geldiğimizi unutmayacağız. Kawa'nın demirci körüğüyle devrim ateşini kızıştıracak, kişiliklerimizi bu ateşte yakıp çelikleştirecek, düşmanımızı da bu ateşte yakacağız"

Bugün ülkemizde özgür Kürtlüğü yok etme temelinde yürütülen kirli bir özel savaş ve buna karşı gelişen bir devrimci direniş mücadelesi yaşanıyor. İşbaşındaki özel savaş rejimi adeta bir şehvete dönüştürdüğü kan dökme tutkusunu toplumda da egemen kılmak için yoğun çaba harcıyor. Bu temelde ırkçı milliyetçiliği körükleyip Kürt düşmanlığını alabildiğine tırmandırıyor. Kürt kurumları kapsamında görülen yasal kuruluşların binaları kundaklanıyor. Büyük kentlerde Kürt kökenli insanlara karşı linç eylemleri düzenleniyor. Kara ve yeşil faşizm ülke ve ulus olarak Türkiye'nin bütün olanaklarını seferber edip Özgürlük hareketini boğmaya çalışıyor. Bu koşullarda Kürt düşmanlığı yapmaktan imtina eden ve Özgürlük hareketini 'terörist' diye damgalayıp lanetlemeyenler 'vatan haini' ilan ediliyor. Dokuz yıldır bir tabutlukta yaşamaya mahkum edilmesi yetmiyormuş gibi, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan alçakça zehirleniyor; anlam olarak bitirilemediği için bu kez bedensel olarak tasfiye edilmek isteniyor. Kısacası 'Çılgın Türk', özgür Kürt'ün üzerine kanlı şiddetini kusmakta sınır tanımıyor.

Üç yaşını doldurmamış çocukları bile şovenizme alet edip toplumu şiddet kullanmaya yönlendiren bu rejim, sadece kendi gücü ve olanaklarını kullanmakla yetinmiyor; Özgürlük hareketimizi ezmek için bazen tehditler savurarak, bazen yalvararak adeta tüm dünyayı yardımına çağırıyor. Malezya'dan İspanya'ya, ABD'den İngiltere'ye, Avusturalya'dan Mısır'a kadar çalmadık kapı bırakmıyor; PKK'yi 'terörist örgütler' listesine alması için herkese dayatmada bulunuyor. Tehdit ve şantaj yönteminin yanı sıra zaaflarına da hitap ederek Kürt işbirlikçiliğini kendi yedeğine almayı deniyor. Hatta en fazla da bunu başarması halinde sonuç alacağına inanıyor. İmha savaşında başvurduğu 'Truva atı' taktiğinin bir boyutunu bu yönlü çabalar oluşturuyor. Tarihte gelene ağam gidene paşam diyen, kendi aile ve aşiret çıkarları için halkın en kutsal değerlerini peşkeş çekmeye hazır Kürt işbirlikçilerini iyi tanıyan Türk özel savaş rejimi, bugün de kaderini adeta bu kesimlere bağlamış bulunuyor.

TC rejimi bireyi iskelete halkı ayakta gezen ölüler topluluğuna çeviriyor

Irkçı faşist rejimin kullanmaya çalıştığı en etkili silahlardan birini de ağır tahribata uğramış toplumsal zeminin olumsuz etkilerini aşamamış, bu yapısı yüzünden devrimle karşıdevrim arasında bir sıkışmayı yaşayan Kürt kişiliğinin zayıflığı oluşturuyor. 'Kaleyi içerden düşürme' taktiğinin ikinci boyutu da bu oluyor. Önder Apo'nun deyişiyle, hayvanlaştıran bir rejim gerçeği olarak TC, sadece bireyleri değil, bir bütün olarak toplumu da temel insanlık değerlerinden uzaklaştırıyor; bireyi bir iskelete, mensubu olduğu halkı ise ayakta gezen ölüler topluluğuna çeviriyor.

Kişilik öncelikle belli bir toplumsal zeminde şekilleniyor. Kişiliği şekillendirme, kişiye değer yükleyip onu potansiyel sahibi kılma ve potansiyelini dışa vurabileceği koşullarla buluşturmadır. Oysa on yıllarca özüne yabancılaştırma hedefine kilitlenmiş bir inkar ve imha sistemi altında yaşayan Kürt toplumu önemli ölçüde kendisi olmaktan çıktığı için, kendi bireyine de hiçbir şey veremiyor. Bu durumda kişilik tamamen potansiyelsiz kalıyor ve adeta bir boşluğu yaşıyor. Dolayısıyla Özgürlük hareketi zemininde kişilik yeniden yaratılıyor ya da kişi kendini yeniden yaratma sorumluluğuyla karşı karşıya getiriliyor. Kişilikte oluşan bu boşluğu devrimci değerlerle doldurmak, daha başından beri Özgürlük hareketinin en temel çabasını teşkil ediyor.

Temelde zayıflıkları kullanma savaşı olarak özel savaş, namlunun ucuna yerleştirdiği gücü, saflarını dolduran insanların zaafları ve yetmezlikleriyle yenilgiye götürmek isteyen bir savaştır. İnsandaki zaaflar ve zayıflıkların aslında bedensel değil, düşünsel karakter taşıdığı iyi biliniyor. İnsandaki her zaaf ve zayıflık, öncelikle bir düşünsel ve duygusal zaaf ve zayıflıktır. Düşünsel, duygusal zayıflık ve gerilik, kişiliğin irade sahibi olmasını engellemede belirleyici olgulardır. Sadece özel savaşın değil, genel olarak savaşın amacının sonuçta kendi iradesini hasmına kabul ettirmek olduğu göz önüne getirildiğinde, iradeleşmenin önemi ve değerinin yanı sıra, bu insanlık dışı

savaşın tehlikesi de kendiliğinden anlaşılır. Bu anlamda faşist özel savaş rejimi en çok da bu alanda yoğunlaşıp irade kırmaya çalışıyor; böylece kendisinde irade keskinliğini yaratamamış bireyi bu zaafıyla çözmeyi öngörüyor. Çokça denemesine karşılık sonuç alamamış görünse bile, yine de 'Pişmanlık Yasası'nı bir silah olarak kullanmakta ısrar ediyor. Bu çerçevede 'Eve Dönüş Yasası'nı yeniden gündemleştiriyor; PKK ile henüz bütünleşmediğini düşündüğü gerillaya yeni katılmış gençlere, 'eve dönüp ananızın dizi dibinde oturun' diyor.

Kürt bireyi kendine karşı katmerli ihaneti ve yabancılaşmayı yaşamıştır

Önder Apo şahsında Kürt halkının özgürlük uğruna direnişini boğmak isteyen 15 Şubat komplosunun da Özgürlük hareketinin yanı sıra, Kürt toplumu ve dostlarının zaaflarını kullandığı aşikardır. Önderliğin, kendisini esarete götüren trajedinin kaynağında yetersiz yoldaşlık ile sahte dostluğun yattığını belirtmesi de bu gerçeği doğruluyor. Ancak komplonun başarısını sadece bu iki etkene bağlamak elbette doğru olmayacaktır. 'Neden komplo?' sorusuna verilecek yanıt, bizzat Önderliğin deyişiyle, *"Kürt olgusundaki zayıflıklar ve sorunsalın ucuz hesaplara kurban edilebilecek özelliklere sahip olmasıdır."* Ağacı içerden kemiren kurt örneği toplumun direniş gücünü tüketen Kürt egemen sınıflarının tarihsel işbirlikçi karakteri, Kürdistan'a egemen olan dış güçlerin ülke ve halk olarak bu alanı istedikleri biçimde kullanmalarına yol açmıştır. Kürdistan'da diledikleri gibi at koşturan bu güçler, bunun için bir bedel ödeme durumuyla pek karşılaşmamışlardır. Sömürge hukukunun dahi uygulanmadığı bir ülke olan Kürdistan'da işgalcinin ve hainin yaptıkları yanına kar kalmış, bunlardan hesap sorabilecek aydın bir güç ortaya çıkmamıştır. Sonuçta Kürdistan sömürge bile olamayan bir ülke, Kürt toplumu köle bile olamayan bir toplum derekesine düşmüştür. Önder Apo'nun ve O'nun düşüncelerinin cisimleşmiş hali olarak PKK'nin ortaya çıktığı döneme kadar Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun ürkütücü ve yürekleri sızlatan gerçeği bu olmuştur.

Bugün de Türk özel savaş rejiminin hala devam eden etkilerini değerlendirmeye çalıştığı, tabiri caizse bu lanetli toplum gerçeğini Önder Apo Atina savunmasında şu cümlelerle tanımlamaktadır:

"Çok acı da olsa söylemek durumundayım ki, kerhane işletmesinde patron, bekçi ve kullanılan kullar ilişkisinde bir ticaret ve yaşam mantığı vardır. Herkes az çok ne yaptığını bilir. Bunlar kader felsefesine derinden boyun eğerek, gereken neyse düzeni öyle sürdürüp giderler. Kürdistan ve içindeki Kürt toplumsal olgusu o hale getirilmiştir ki, kırk haramilerin soygun düzeninden bile daha geri insanlık dışı uygulamalara sahne olmuştur. Ne doğru dürüst hesap alanı ne de soranı vardır. En başta kendine karşı katmerli ihaneti ve yabancılaşmayı yaşayan sözde Kürt bireyi, üstteki işbirlikçisinden en diptekine kadar kendi öz varlığına karşı ya kara cahil, ya ukala lafazan ya da çok bilinçli hain durumundadır. Bir tavuk ve köpek için adam vurur, ama tarihin artık kanıtlanmış ilk büyük insanlık devrimi olan 'neolitik devrimi' gerçekleştiren kültürün toplumsal dokusunun ayakta kalan en eski halkı olduğu halde, en azından on beş bin yıllık biçimlenen kültürel varlığa sahip çıkmaya, bunun için bir damla ter dökmeye yanaşmaz. Ucubelik, ironi buradadır. Tüm lanetlilik, zorbalık, yalan ve gerilik bu gerçeklikte gizlidir."

Kürdistan çağdaş harami kapitalist sistem tarafından yönetilmektedir

PKK'nin ortaya çıkışıyla ülkemize damgasını vuran bu insanlık dışı tablonun değiştiği, zalim ve haksızdan hesap sormayı asli görevi sayan PKK'nin mucizevi bir biçimde Kürt halkını ayağa kaldırıp bu tabloyu büyük ölçüde değiştirdiği söylenebilir. Kürt'ün diriliş eylemi olarak Önderlik çıkışının Kürdistan'da 'bir özgürlük hareketi olma' olanaklarını ortaya çıkardığı ve bunun da yukarıda özellikleri ortaya konulan tabloyu tepeden tırnağa sarstığı kesindir. Önder Apo'nun ve başında bulunduğu PKK hareketinin yalnızca Kürdistan'ı fiili olarak yöneten sömürgeci devletlerin değil, neredeyse bir bütün olarak egemen dünya sisteminin boy

hedefi olması da bu nedenledir. Kaldı ki, dünya dengelerinin kurulduğu 20. yüzyılın başında Kürdistan'ı bölüp parçalayan ve yakın dönemde ABD'nin müdahale ettiği Ortadoğu'daki statükoyu tesis eden kapitalist Batı sistemidir. Bu anlamda Kürdistan'ı bir uluslararası sömürge olarak tanımlamak yerindedir. Dünyamızda bu özellikleri taşıyan başka bir sömürge ülke bulmak zordur. Dolayısıyla Kürdistan sadece dört sömürgeci devlet tarafından değil, bünyesindeki her devletin üzerinde çağdaş bir harami gibi davrandığı kapitalist dünya sistemi tarafından yönetilmektedir.

İmparator Bush'un bir eyalet valisi muamelesi yaptığı Erdoğan'la görüşmesinde, "PKK Birleşik Devletler, Türkiye ve Irak'ın ortak düşmanıdır" biçimindeki açıklaması da özünde Kürdis-

tan'ın bu uluslararası sömürge statüsünü koruma kararlılığını ifade ediyor. Aynı şekilde Joost Lagendijk, PKK'nin eylemlerini şiddetle kınadığını belirtir ve DTP yöneticilerini PKK'ye karşı net bir tavır almaya davet ederken, sadece evlilik yoluyla Türklerle akrabalık bağı kurmuş biri olarak konuşmuyor, tıpkı Olli Rehn gibi o da AB'nin Kürtlere karşı tutumunu dillendiriyor. Yani AB de tıpkı ABD gibi Kürt özgürlük hareketini ezsin diye Türk özel savaş rejimine sınırsız ve koşulsuz destek sunuyor. Öyle ki, genelde küresel kapitalizm, özelde de kapitalist Avrupa, Marks'ın bir zamanlar, *"Avrupa üzerinde bir heyula dolaşıyor: Komünizm heyulası!"* dediği duruma benzer bir durumla karşı karşıya bulunuyormuş gibi davranıyor. Ancak bu kez kapitalizmi dehşete düşüren heyulanın yerinde komünizm değil, Kürt özgürlük hareketi oturuyor. Hayalet geçmişten gelen, geçmişin ruhunu taşıyan, bu ruhla ete kemiğe bürünüp bedenleşen, bu haliyle bugünün egemen sistemini hesap vermeye zorlayan ve onun varlığını tehdit eden bir gerçekliği anlatıyor. PKK hareketi, gerçekten de insansal varoluşu esas alan egemen sistem dışı bir sistemin temsilcisi olarak, yalana dayalı bir sistem olan hiyerarşik ve devletçi sistemin temellerine saldırıyor. Bu yüzden de tüm sistemin kendisi için onurlandırıcı anlamı olan düşmanlığını kazanıyor.

Terör kapitalist uygarlık sisteminin nesebi gayri sahih çocuğudur

Hiyerarşik ve devletçi sistem, şiddet kullanımı üzerinde vücut bulan bir sistemdir. Devletin kendisinin bir 'zor tekeli' olması da sistemin temel karakterinin bu olduğunu gözler önüne seriyor. Tanımında birlik sağlanamadığı iddia edilen 'terör' belası, gerçekte sistemin bu karakteristik özelliğinin belli koşullarda yoğunlaşmış haline denk düşüyor. Başka bir deyişle 'terör' de tıpkı şiddet gibi sistemin özünde var olan bir olgudur. Sistemin etki alanının dışına çıkmamış kimi örgütler ve kişilerin bazen uyguladıkları örgütsel ve bireysel terör de aslında devlet terörünün uzantısı olarak gelişme gösteriyor. Bu durum, Beyaz Avrupalı tarafından işgal edilen Amerika'da, saldırıya uğramış bazı kabile topluluklarının sömürgeci saldırganları taklit edip, yakaladıkları beyazların kafa derilerini yüzmelerine benziyor. Dolayısıyla günümüzde çokça kınanan devlet dışı terör de devlet terörünün bir ürünüdür. Sistemin kendisi bir bakıma bu tür güçlere terör dersi veren bir eğitmen konumundadır. Sistem bazen dolaysız, çoğu zaman da dolaylı olarak bu tür terörü besleyip büyütüyor. Bu anlamda terörü genelde devletçi, özelde kapitalist uygarlık sisteminin nesebi gayri sahih çocuğu olarak tanımlamak, kesinlikle bir doğruya parmak basmaktır.

Direnmek kendi varoluşunun anlamını korumaktır

Devletçi sistem şiddeti sadece belli dönemlerde ya da bir direnişle karşılaştığı zaman uygulamıyor. Tersine, sistemin her eylemi şiddet içeriyor. Daha doğrusu devletçi sistem genelleştiği ve toplumda kendisini içselleştirdiği ölçüde şiddeti de yaşamın her alanına yayıyor. Önder Apo'nun dediği gibi, salt şiddet kullanımına dayanarak bir hayvanı ağılda tutmak bile zordur. Şiddetin toplumdaki etkisi geçicidir; sistemin kalıcılığını sağlayan esas itibariyle inançtır. Bu durum yine de şiddetin devletçi sistem içindeki yerini ve rolünü azaltmaz, bu sistemin şiddet tekelini elinde bulundurduğu gerçeğine gölge düşürmez. Şiddetin her biçimini en yoğun ve yaygın bir biçimde uygulayan sistem ise kapitalist sistemdir. Savaşlarda soykırım düzeyine varan bir şiddetin uygulanması, insanlığın ensesine atom bombası silahının dayatılması, doğanın en ağır biçimde tahrip edilmesi, tüm canlı türlerini etkileyecek ölçüde atmosfer ve hidrosferde ortaya çıkan sorunlar sistemin bu acımasız şiddetinin göstergeleridir.

Sistemin bu saldırgan özelliğinden hareketle şiddeti insanın saldırgan doğasıyla izah etmek elbette doğru değildir. Saldırganlık doğada var olsa bile, burada esas olan varlıkların doğal oluşum yasalarıdır. "Gerçekten doğal toplumdaki gibi olmasa da, her doğal olgunun bir öznelliği –içinde hareket ettiği yasası, anlam düzeyi–" bulunmaktadır. Dışarıdan bir müdahaleyle karşılaşmadığı müddetçe, her doğal olgu varoluşunun anlamına uygun olarak gelişimini sürdürür. Dışarıdan müdahale bu doğal akışın önünü kesmeye çalışırken, gelişimini sürdürmek isteyen olgu ise kendi varlığının anlamını korumak üzere direnişe geçer. Meşru savunma bu temelde vücut bulur. Bu anlamda meşru savunma temel bir doğa yasasıdır. Bu çerçevede tek bir kişinin bile bütün dünyaya karşı başarılı bir meşru savunma yapabileceğine inandığını belirten Önder Apo, *"burada geçerli olan, karşı güçlerin fiziki ağırlığı değil, gelişimin özündeki yasadır"* demektedir.

Kuşkusuz doğada sapmalar her zaman ortaya çıkar, buna rağmen yine de sapmalar esas haline getirilemez. Yine Önderliğin dediği gibi, *"çevresini esas almayan hiçbir oluş yoktur. Kısa süreli sapmalar da akışla birlikte yeni iç ve dış koşullar altında süreçle bütünleşir. Aksi halde tümüyle sistem dışı kalarak varoluşlarını yitirirler."* Bu çerçevede, direnme gerçeğinin doğadaki hemen her olgunun öznelliğiyle bağını kurmak hiç de zor olmasa gerekir. Direnmek, kendi öznelliğiyle uyum içinde olmak ve kendi var oluşunun anlamını korumak demektir. PKK mücadelesinde simgeleşen ***'Direnmek Yaşamaktır"*** şiarının anlamı da budur.

"Şiddetin toplumdaki etkisi geçicidir. Sistemin kalıcılığını esas olarak sağlayan inançtır. Şiddetin her biçimini en yoğun uygulayan kapitalist sistemdir. Savaşlarda soykırım düzeyine varan bir şiddetin uygulanması, insanlığın ensesine atom bombasının dayatılması, doğanın ağır biçimde tahrip edilmesi, tüm canlıları etkileyecek ölçüde atmosfer ve hidrosferde ortaya çıkan sorunlar sistemin acımasız şiddetinin göstergeleridir"

Toplumsallık insan türünün varlık koşuludur

Toplumsallık insan türünün varlık koşuludur. Yani bir sapma durumunu yaşamadığı müddetçe, insan toplumu komünal varoluş ilkesi temelinde demokratik bir duruş sergiler. Özgürlük, eşitlik, adalet ve dayanışma bu toplumsal yaşam tarzının temel özellikleridir. Aynı şekilde toplumun doğayla uyumu esastır. Ana kadın, toplumsallaşmanın temel gücü ve bilge yöneticisidir. Kadının ve erkeğin özelleşmesinden söz edilemez. Mülkiyet nedir bilinmediği için sınıflaşma da yoktur. Emekle yaratılan değerler herkesindir. Üretmek yaşamı mümkün kılan en temel eylem olduğundan emek kutsaldır. Buna bağlı olarak emek değerleri de kutsal sayılmaktadır. Üretmek, üreterek varlığını sürdürmek ve yaşamı anlamlı kılmak tüm toplumun temel çabasını oluşturur. Burada şiddete ve savaşlara yer yoktur. Kadının rengini yansıtan bu toplum tamamen barışçıl bir toplumdur. Ana tanrıça kültü, doğal toplum adı verilen bu toplumun zihniyetini yansıtır. İnsanlığın ilk görkemli zihniyet yücelmesi budur, gerçek insanlık bu demektir. Kadın emeğinin şekillendirdiği insanlık kutsal insanlıktır.

İnsanlık tarihinin en büyük sapması olarak ortaya çıkan ataerkillik, süreç içinde devletçi topluma geçişin koşullarını hazırlar. Ataerkilliğin doğuşu ve gelişimi aynı zamanda yalana dayalı ideolojiler döneminin de başlangıcına tekabül eder. Başka bir deyişle hiyerarşik ve devletçi toplum yalancı ideolojilere dayanarak gelişimini sürdürür.

Toplumsallığı dağıtmak insanın direnme gücünü en aza indirmektir

Erkek egemen sistem bu ideolojilerle toplumu etkilediği ölçüde zor aygıtını da geliştirir; şiddet kullanımına oldukça hız verir. Askeri örgütlenmenin giderek güçlenmesi, devletin kurumlaşmasını sağlayan esas etken olur. Bu anlamda devletin kurumlaşmasını sağlayan güç, esas olarak askeri şeftir. Doğal toplumla hiyerarşik ve devletçi toplumun çatışması, özünde özgürlükle köleliğin çatışmasıdır. Doğal toplum özgürlüğü ifade ederken, devletçi toplum bir köle toplumu olarak karşımıza çıkar. Tarihsel süreç içinde kölelikte yaşanan yumuşama köleliğin bitişine değil, tam tersine köleci devlet sisteminin içselleşip derinleşmesine ve genelleşmesine yol açar.

Bir zihniyet ve kurumsal akış olarak devlette kesinti yoktur. Bu durum devletin varlığına bağlı olarak köleliğin de kesintisiz bir biçimde varlığını sürdürdüğünü gösterir. Köleliğin süreğen olmasının en çarpıcı göstergesi, kadının sistem içindeki durumudur. Sistem olgunlaşma sürecine girdiğinde, kadının konumunda yalnızca sesin ve süsün gelişimi anlamında bir değişimden söz edilebilir. Artık eski tanrıça özelliklerinden eser kalmamış, tümüyle erkeğe göre şekillenmiş bir kadın gerçeğine ulaşılmıştır. Toplumsallığı tümüyle dağıtan bir sistem olan kapitalizmde bu daha fazla böyledir. Kadın ve özellikle ana kadın toplumsallığın temel gücü olduğuna göre, toplumsallığı en çok gerileten sistem olan kapitalizmi en tehlikeli kadın karşıtı sistem olarak tanımlamak yerindedir.

Esasta arkaik ve kısmen klasik kölelik çağlarında kölelik sembolleri olarak kadının kulaklarına, burnuna, boynuna, kollarına ve ayak bileklerine takılan halkalar artık süslenme eşyalarına dönüşmüştür. Pranga ve bukağının yerini halhal, hızma, küpe ve gerdanlık almıştır. Bunun anlamı, köleliğe karşı direnme istemi ve gücünün zayıfladığı ve giderek kırıldığıdır. Sistem pranga, bukağı ve kelepçeye ihtiyaç duymadan da egemenliğini icra etmektedir. Kuşkusuz köleliğin en tehlikeli biçimi prangasız ve bukağısız yaşanan köleliktir. Genelleşmiş ve derinleşmiş kölelik sistemi olarak kapitalizmde yaşanan kölelik türü buna denk düşmektedir. Toplumsallığı dağıtmak, insanın direnme gücünü en aza indirmektir. Kapitalizmin yaptığı işte budur. Kapitalist sistem bir ahlaksızlık sistemidir.

Direnmek yabancılaşmayı reddetmek insanlık gerçeğinde ısrar etmektir

Direnmek denildiğinde birçok insanın aklına hemen şiddet araçlarının gelmesi doğru değildir. Bu durum, sadece zora dayalı uygarlık sisteminin bireyin algılama yeteneğini ne ölçüde çarpıttığını gösterir. Direnmek, öncelikle yabancılaşmayı reddederek temel insanlık gerçeğinde ısrar etmek demektir. İnsanlık gerçeğinden uzaklaşma ve giderek temel insanlık değerlerine yabancılaşma devletçi uygarlık sisteminin eseri olduğuna göre, direnmek genelde devletçi uygarlık yaşamına ve özelde kapitalist modern yaşama bulaşmamak ya da ondan kopmak anlamına gelir. Hayal edilen özgür yaşama ve temel insanlık değerleriyle buluşmaya götüren yolun ve yolculuğun başlangıcı budur.

Daha işin başında insanlığın lanetine bulaşmama kararlılığına sahip olmadıkça, yani devletçi uygarlık sisteminin dışında kalma bilinçli olarak tercih edilmedikçe bir direnme gerçe-

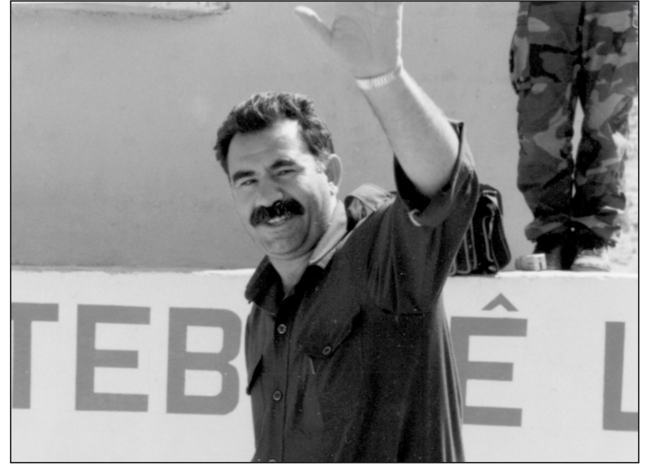
ğinden söz edilemez. Direnmek, özgürlüğün inkarı olan devletçi sistemin çizdiği yola girmeden kendine yeni bir yol çizmek, bu çerçevede her şeyden önce yürünecek yolu netleştirmektir. Bunun da büyük bir anlayış gücünü gerektirdiği ortadadır. Anlamak da bir direnme biçimidir, bunun da ötesinde bir savaştır, hatta en büyük savaştır. Önder Apo'nun deyişiyle, en büyük savaş anlayışı derinleştirmek, tüm eşyanın özündeki düzeni bir çırpıda kavrayacak düzeye gelmektir. Öyleyse direnmek anlamaktır diyebiliriz. Daha doğru bir deyişle, ne kadar anlıyorsak o kadar yaşıyoruz demektir.

Yaşam tehdit altındadır ve alabildiğine çirkinleştirilmiştir

Önder Apo, gerçekleştirdiği devrimci çıkışta en temel esin kaynağının bir anlayış olduğunu, ihanete uğramış yaşamın mevcut haliyle yaşanmaya değmeyeceği anlayışının kendisini önderlik çıkışına götürdüğünü belirtmektedir. O'nun, PKK'nin çıkışının çok daha öncesinde bu anlayışa ulaştığı ortadadır. Daha doğru dürüst toplumla, hatta aile ile tanışmadığı çocukluk yıllarında yaşamın arzulandığı biçimde yaşanamayacağını fark eden Önder Apo, aynı şekilde yaşamın tehdit altında olduğunu, düşmanlarının çok olduğunu ve alabildiğine çirkinleştirildiğini bilince çıkarmıştır. Bu tepkili yaklaşım, kendi deyişiyle, daha sonraları bilimsel olarak da kanıtlanacak olan ülkenin harap gerçeği kadar halkın kimliksizleşmesinin ve klasik kölecilikten daha kötü bir konuma düşürülmesinin ürünüdür.

1970'li yıllar, başlangıçtaki bu tepkili yaklaşımın nedenlerinin açığa çıkarıldığı, bu anlamda ilk ciddi doğruların yakalandığı dönem olarak, Önderlik çıkışının temel doğrultusunu da belirlemiştir. Kısacası Kürt halkının yaşadığı toplumsal zemini bir 'ölüler yatağı' olarak tanımlayan Önder Apo'nun, bu zeminde herkes gibi kendisine sunulanı yaşamak yerine, 'ben böyle yaşamayacağım' diyerek kendi yolunu çizmesi, yaşamını bir bütün olarak dolduran soylu direnişinin başlangıcını teşkil etmektedir. O'nun muazzam gücü, bir reddedişi anlatan bu üç kelimelik cümlede gizlidir.

Aslında insanın insan olma hikayesini anlamaya çalışan herkes, insanın zorluklara karşı direnerek insanlaştığını, böylece hayvanlıktan uzaklaşıp farklı bir tür olarak varlığını kanıtladığını ve gelişimini sürdürdüğünü anlamakta güçlük çekmeyecektir. İnsan başlangıçta doğanın acımasız yasalarına karşı direnir. Örneğin soğuğa ve açlığa karşı direnir, vahşi hayvanların saldırılarına karşı direnir, yağmura ve çamura karşı direnir, direnir de direnir. Sonuçta birinci doğa içinde ikinci doğa olarak varlaşır. Kendisini düşünen doğa olarak anlayış gücünü geliştirir. Dünyaya gelişinde doğanın neredeyse en zayıf varlığı olan insan bireyi, toplumsallaşarak muazzam bir güç biriktirir. Zaten insanlaşma serüveni bir bakıma bu toplumsallaşma serüvenidir. Toplumsallaşmanın insanlığın varoluş koşulu olmasının anlamı da budur. Toplumsallaşmanın kendiliğinden gerçekleştiğini sanmak saçmadır. Tüm bilgeler ve peygamberlerin düşünce ve eylemleri insanın toplumsallaştırılmasına yönelik olmuş, bu sayede insan doğanın en harika varlığı kimliğine hak kazanmıştır. Böylesi direniş çabaları olmasaydı, insan da kaçınılmaz olarak öteki varlıklar gibi doğanın yazgısına tabi olur ve biyolojik bir yaşamın sınırları içinde hareket etmek zorunda kalırdı.

Özgürleşmek yaratmaktır

Daha önce de değindiğimiz gibi, her doğal olgunun içinde hareket ettiği bir yasası, bir anlam düzeyi vardır. Önderliğin de ifade ettiği gibi, çevresini esas almayan hiçbir oluş yoktur. Düşünen ve tasarımda bir varlık olarak insan da bağrında kendisini var ettiği doğayla benzer bir ilişki içindedir. Doğal toplum insanının doğayla uyuma büyük özen göstermesi bunun kanıtıdır. Ama bu uyum teslimiyete benzer bir uyum değildir. İnsan kendi yasallığını kurarken doğanın yasalarını keşfetmeye çalışır; uyum işte bu keşif temelinde gerçekleşir. Kaldı ki, yasa bilinmeden yasanın kendisiyle uyum sağlanamaz. İnsan doğayı tanıdığı ve buna bağlı olarak yasalarının farkına vardığı ölçüde kendi doğasını kurar. Doğa içinde yeni bir doğa yaratmak insana özgüdür. Bu anlamda insan kendi kendisini yaratır. Bu yaratma eyleminin kendisi bağrında muazzam bir direnişi barındırır. Direniş olmadan yaratma eylemi gerçekleşemez. Özgürleşmek yaratmaktır.

İnsan olmak, özünde doğanın dayattığı yazgıya karşı yeni ya da karşı bir yazgı olarak var olmaktır. Başlangıçta doğanın, ardından doğal toplumun antitezi olarak gelişen hiyerarşik ve devletçi toplum sisteminin dayattığı yazgıya karşı direnme olmadan insan olarak var olmak olanaksızdır. Bitkiler ve hayvanlar tümüyle doğal varlıklardır. Doğayla kesin uyum sağladıkları müddetçe var olur, tersi durumda varlıklarını yitirirler. Bitkiler ve hayvanlarda da belirli bir dirençten söz edilse bile, bu direnç insandaki direnme gücüyle kıyaslanamaz. Bunun nedeni, hayvanlar ve bitkilerdeki bilinç yoksunluğudur.

İnsan bilinciyle insanlaşıp hayvandan farkını ortaya koyar. Direnmeyi bilinçle geliştirir. İnsanda özgürlük düzeyinin yüksek olmasının da bilinçle bağı vardır. İnsan bütün bir doğal toplum süreci boyunca daha çok dışındaki güçlere karşı direnir. Direniş

esas olarak doğa güçlerine karşıdır. Dilin ve düşüncenin gelişimi insanın anlama gücünü arttırır. Anlayış gelişip derinleştikçe, özgürlük düzeyi de yükseliş gösterir. Doğayla uyum içinde olmak, onu olduğu gibi kavrama olanağı sağlar. Toplum yalana ihtiyaç duymadığı için gerçeği daha sağlıklı kavrar. Kavrayış düzeyi bilimsel olarak geri olabilir, bu gerilik sezgiselliği ön plana çıkarabilir, doğayı kavramada sezgisellik temel rol oynayabilir. Ancak yine de girilen yol doğrudur, gerçeğe götüren yoldur.

Devletçi toplum insanın insana karşı direnişini geliştirmiştir

Hiyerarşik ve devletçi toplum sistemine geçiş, insanın insana karşı direnişini ortaya çıkarır. Milyon yıllara dayanan bir gelişmenin ürünü olan insan toplumu bize insan gerçeğinin doğru tanımını da verir. Doğal toplum insanı zihniyeti, yaşam tarzı, ilke ve ölçüleri, ahlakı ve bir bütün olarak kutsallık atfettiği değerler sistemiyle insan olan insandır. Önderliğin *"İnsanlığın geçmişi daha gerçektir. Ona saygılı olacağım. Yaşamı orada arayıp bulacak ve yeniden başlatacağım. Gelecek bu çabaların işleyiş halinden başka bir şey değildir"* değerlendirmesini bu çerçevede ele almak en doğrusudur. Devletçi toplum insanlığı, doğal toplumu ve insanını geriletip baskın çıktığı ölçüde kendisini var edebildiği için insanın gerçek özünden büyük ölçüde kopmuş bir insanlıktır, bir sınıflı toplum insanlığıdır. Doğal toplum tarihi ileriye ve yukarıya doğru bir gelişme ve yükseliş tarihi iken, sınıflı toplum bir alçalma ve düşüş tarihi olma özelliklerine sahiptir. Sınıflaşma insanlıktan düşmedir. İlkinin kutsallık tarihi antitezinin lanetli tarihiyle karşı karşıyadır. İlkinde herkes birlikte üretir, eşitçe paylaşır ve yanındakini kendi varlığının doğrulanması olarak ele alırken, ikincisinde üretime hükmetme, üretilen değerleri gasp etme, üretenleri en korkunç yoksunluğa mahkum ederken onların yaratım değerleri üzerinde çalışmadan cennet örneği bir yaşam sürdürme vardır.

"Ben böyle yaşamayacağım demek, egemen sisteme karşı net, kesin ve keskin tavır almaktır. Onun kirine ve pasına asla bulaşmama kararlılığını taşıyan bir duruştur. Buna kopuş da denemez, çünkü kopmak için bağlanmak gerekir. Önderlik gerçeğinde ise sistemden kopuş değil, sistemin dışında kalış vardır. Bu anlamda Önderlik, özellikle Kürt ve Kürdistan gerçeğinde ihanete bulaşmamış yegane insandır"

Hiyerarşik toplum sistemine bulaşmış insan ihanete bulaşmış insandır

Hiyerarşik ve devletçi toplum insana ve onun temel toplumsal değerlerine ihanet etmiş toplumdur. Kölelik ile özgürlük, ihanet ile bağlılık, teslimiyet ile direniş ikilemleri esasta bu toplum sisteminin ürünüdür. Doğal toplumun ve bu topluma özgü değerlerin devletçi topluma karşı direnişi kesin ve süreklidir. İnsanlığın varlığını hala sürdürüyor olması bu direniş sayesindedir.

Doğal toplum değerleriyle direnmese ve bu direnişi günümüze kadar taşırmasaydı, bugün kesinlikle bir insanlık gerçeği de söz konusu olmazdı. Önder Apo'nun dediği gibi, *"insan tür olarak ortadan kalkıncaya kadar büyük oranda başladığı gibi olacak, ağırlıklı olarak başlangıç özellikleri neler ise öyle sona gidecektir. İnsandan başka türün çıkması halinde, o artık insan olmayacaktır. Eğer bugünkü insan ilkel insandan çok farklıysa, daha insan olan ilkel insandır; insandan çıkan ise bugünkü insandır. Dolayısıyla eleştirilmesi gereken, daha çok tehlikeli bir biçimde kendi kaynağını inkar eden, bugünkü sözde ilericilik ve teknik üstünlükle kendini şişiren ve tüketim canavarı haline getiren insandır. Bu tüketim canavarının tarihi nasıl yok ettiği, yine yeraltı ve yerüstüyle doğayı nasıl yaşanmaz duruma getirdiği ve tedbir alınmazsa tümüyle insanı yutacağı"* artık bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçekliktir. *"Dolayısıyla ilkel insana ve onun yaşam tarzına dönüş bir gerileme ve ilkçağları anımsama değil, kurtuluşun vazgeçilmez temel yaklaşımlarından biri olsa gerekir. Aksi halde bugünkü insan kendi yarattığı ve insanlığı bütün yönleriyle –tarihiyle, geleceğiyle– tehdit eden en büyük tekniklere ve onun toplumsal tarzına sahiptir ve bu bir imha aracı durumundadır. Eleştirimiz bu nedenle şiddetlidir ve önemle üzerinde durulmayı gerektirir."*

Hiyerarşik ve devletçi toplum sistemine bulaşmış insan ihanete bulaşmış insandır. Bu gerçeğin altını özenle çizmek gerekir. İhaneti sadece bir dostluğa, bir yoldaşlığa, mensubu olunan bir topluma, halka, ulusa ve ülkeye yapılmış ihanetle sınırlandırmak ihaneti daraltarak ele almaktır. En korkunç ihanet, insanın doğal gerçekliğine saldırıyla gelen ihanettir. İlk olmak aynı zamanda temel oluşum gerçeğini temsil etmek, neyse o olmak, kendisi olarak varlığını sürdürmek, aynı anlamda özgürlüğünü ve özgünlüğünü korumak demektir. Elbette biçimsel değişiklikler olur, kaldı ki özün korunması biçim değişikliğini zorunlu hale getirir. Gelişme ve güçlenme bu özün korunmasıyla mümkündür. İhanet özden kopuşu, özün uzağına düşmeyi, ona yabancılaşmayı anlatır. Sınıflı devletçi toplum, insanı kendi özüne yabancılaştıran toplumdur.

Önderlik gerçeğinde sistemden kopuş değil dışında kalış vardır

Bu noktada yeniden Önder Apo gerçeğine dönmek ve bu çerçevede O'nun direnişi üzerinde durmak gerekir. Yine Önderliğin henüz çocukluk yıllarında mevcut toplumu gözleminden yola çıkarak, *"ben böyle yaşamayacağım"* demesinin anlamı mutlaka doğru kavramanmalıdır. Yaşamak, her şeyden önce bir toplumda yaşamak, bir toplumun mensubu olarak yaşamak, bir sistemin kişiliğini kazanmak ve bu sistemin gerçekliğini yaşamaktır. Dolayısıyla "ben böyle yaşamayacağım" diyen biri, gerçekte verili toplumsallığa katılmayacağını, onun yaşam tarzına ortak olmaya-

cağını, egemen sistemin kişiliğini benimsemediğini, ona karşı duracağını ve sistemin gerçeklerini yaşamayacağını söylüyor demektir. Bu, tümüyle özgün, egemen sisteme karşı net, kesin ve keskin tavır alan bir duruştur. Onun kirine ve pasına asla bulaşmama kararlılığını taşıyan bir duruştur. Buna kopuş da denemez, çünkü kopmadan önce ve kopmak için bağlanmak gerekir. Önderlik gerçeğinde sistemden kopuş değil, sistemin dışında kalış vardır. Duruşun asıl özgünlüğü buradadır, gücünün derinliği buradadır. Bu anlamda Önderlik, özellikle Kürt ve Kürdistan gerçeğinde ihanete bulaşmamış yegane insandır. O bakir bir ruhun ve kişiliğin temsilidir.

Önderliğin Urfa savunmasından yapılan aşağıdaki uzun alıntı bu gerçekliğin daha iyi anlaşılmasına hizmet edecektir:

PKK'nin *"... 'Urfa'nın tarihsel ve somut gerçekliğiyle ne tür ilişkisi vardır?' biçiminde bir soruyu kendime sıkça sormaktan geri kalamıyorum. PKK'nin kurucusu olarak, Urfa'nın en uç noktasında, kuzeyinde, Fırat'a yakın Ömerli köyünden birisi olmak nasıl bir etkiye yol açmış olabilir? Geçerli olan köy kültürü mü, Urfa kültürü mü, yoksa daha evrensel değerler midir? İddia edildiği gibi, çağdaş bir hareket olmayı başardı mı?*

Geriye dönüp baktığımda, kendi pratiğime esas damgasını vuran gerçekliğin peygamberliğin yenilenmiş, güncelleşmiş biçimi olduğu daha ağırlık kazanmaktadır. Benim, dolayısıyla PKK'nin 20. yüzyılla fazla ilgisi yoktur. Şeklen, sözcük düzeyinde, laf olsun diye yüzyılla ilişki kurulmuş gibi olmaktadır. Kişi olarak 20. yüzyılın ruhuna, kişiliğine –tabii eğer böyle bir şey varsa– hiç ulaşmadığımı, anlayıp özümseyemediğimi söylemeliyim. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni, Avrupa'yı, SSCB'yi o dönem için anlamlandıracak bir konumdan hayli uzak bulunulmaktadır. Uygar gibi gözükülmektedir. Elbiseleri biraz giyilmiştir. Ama ruhundan, bilincinden habersiz ve uzak olunduğu açıktır. Daha da ilginci, aşılan feodal dünyayı da anlamış, özümsemiş olmaktan uzağım. O kültürün de hiçbir özelliği anlam bulmuş değildir.

Kurulan yeni dünya ile özde hiçbir ilişki gelişmiyor, aşılan feodal çağdan da hiçbir şey anlamış değilim. Tek başına kalmış bir çocuktum. İşin garip tarafı aile, köy ve okul içinde de durum aynıydı. Öğrenilen ana, baba isimleri, kardeş, kadın, erkek, öğretmen, akraba kavramları daha çok sözcük düzeyinde tekrarlanıyor. Şu ortaya çıkıyor: Bu dünyadan galiba hiçbir şey anlamayacağım. Öğretmek istediklerini anlama yeteneğini pek gösteremeyeceğim. Fakat görünüşte benzerleri gibi olunmaya çalışılıyor. En iyi neyse ona saygı duyuluyor. Ama yine özden yoksunluk esastır. PKK de benzerleri gibi kurulsun, iş yapsın diye gereken çabayla kuruluyor, geliştiriliyor. Hatta dünyanın en dikkat çeken örgütü haline geliyor. Hepsi adeta yüzyılın hatırı için yapılıyor..."

"Sadece özgün duruş sahibi olmak, her zaman gerçeği bulmak ve çözümde net olmak anlamına gelmez. Bundan daha fazla gerçeğin peşinde koşmayı ve çözüm arayışında olmayı ifade eder. Gerçek olmadan yaşanamaz, doğru yaşamak için gerçeği tanımak gerekir. Anlayış savaşı denilen savaş işte bu gerçeği arayış eyleminin kendisidir. Başlangıcına kadar uzanıp oradan tanıma ve tanımlama çabası olmadan gerçekle buluşma sağlanamaz"

Gerçek olmadan yaşanamaz doğru yaşamak için gerçeği tanımak gerek

En görkemli direniş budur: Tek başına kalmak pahasına bile olsa, öğretmen konumunda olanların 'öğretmek istediklerini anlama yeteneğini göstermemek', hem 20. yüzyılın kapitalizm dünyasını hem de aşılan feodal dünyayı özümsemekten uzak durmak, kişiliğini onların ruhuna ve bilincine kapatmaktır. Bu, tam anlamıyla özgün, özgün olduğu kadar da aykırı bir duruştur. Mevcut kirli somuta bulaşmayan ve büyük ölçüde soyut yaşamaya dayanan bir duruştur. Ne var ki özgün duruş sahibi olmak, her zaman gerçeği bulmak ve çözümde net olmak anlamına gelmez; belki de bundan daha fazla gerçeğin peşinde koşmayı ve çözüm arayışında olmayı ifade eder. Gerçek olmadan yaşanamaz, doğru yaşamak için gerçeği tanımak gerekir. Anlayış savaşı denilen savaş işte bu gerçeği arayış eyleminin kendisidir. Başlangıcına kadar uzanıp oradan tanıma ve tanımlama çabası olmadan gerçekle buluşma sağlanamaz. Bu anlamda *'insanlık başlangıcında gizlidir'* sözü öyle ucuz bir söz değildir; gerçeğin nerede yattığını gösteren ve bizi ulaşmamız gereken hedefe yönlendiren en temel yol gösterici ilkedir.

Gerçeğin düşmanları Önderlik karşısında yenilmiştir

Önder Apo kişiliği bir çözüm kişiliğidir. Bu yerel değil evrensel, yüzeysel değil derinlikli, dar değil kapsamlı bir çözümdür. Sadece Kürtler için değil tüm insanlık için bir çözümdür. O'nun gerçekliği, arayış yürüyüşü daha çocukluğunda bile tüm insanlık ve gerisindeki evren üzerine olmuştur. Bu yüzden o dar ulusal sınırlar içine hapsedilemeyecek ve hapsedilmemesi gereken bir önderlik gerçeğinin temsilidir. Her açıdan herkesten farklıdır; O'nu başkalarından farklı kılan, gerçeği herkesten daha iyi anlaması ve daha iyi hissetmesidir. O'nun sahip olduğu

eşsiz direnme gücü, bu yüksek anlam ve duygu gücünden gelmektedir. Kendisinin deyişiyle, zaten en güçlü insan da anlamın ve hissin yaşattığı insandır. Fiziki ağırlıkları ne olursa olsun, gerçeğin düşmanları böyle bir insan karşısında çoktan yenilmişlerdir: Onu eritme gücünü bulamadıkları, bunu başarmadıkları ve asla başaramayacakları için, gerçeği karartma çabalarında sonuç alamadıkları ve kendisini gerçeği yakalamaktan alıkoyamadıkları için yenilmişlerdir. Yalana dayalı beş bin yıllık uygarlık sisteminin üzerini örten kara perdeyi yırtıp yalancıların mumunu söndürdüğü, Prometheus gibi ateşi tanrılardan çalıp ezilen insanlığın eline verdiği için yenilmişlerdir. Devletçi uygarlık sisteminin şifrelerini çözüp gerçek yüzünü açığa çıkardığı, böylelikle onu çözerek aştığı, onun da ötesinde özgürlüğü bir hayal olmaktan çıkarıp yaşanılabilir kılan ezilenlerin birleşik sistemini yaratmasını bildiği için yenilmişlerdir. En soylu direniş bu değilse nedir?

Apocu militanlık olanaksızlıklarla büyüyen bir militanlıktır

Hem aşılan feodal sistemi hem de egemen sistem olan kapitalizmi karşısına alan bu önderliğin, adına yola çıktığı bir halkı özgürlük davası için ayağa kaldırmaya çalışırken neye dayandığı ve gücünü nereden aldığı gerçekten çok önemlidir. Toplumu adına devrimci bir çıkışı gerçekleştirmek isteyen hemen her lider, öncelikle bunun için ne tür olanaklara sahip olduğunu bilmek ister. Ne kadar güçlü bir toplumsal zemine dayandığını, arkasında ne kadar güç bulunduğunu ve ne kadar savaş araç gerecine sahip olduğunu sorgular. Bir ilke olarak bağlı kalmak zorunluluğunu hissettiği gerçekçilik de bunu gerektirir. Ortada olanak denilebilecek herhangi bir şey bulunmuyorsa, her şey aleyhte seyrediyorsa, dost elini uzatabilecek bir güç ortalıkta görünmüyorsa, o zaman neyle mücadele edeceksiniz? Bu müthiş bir zaaf ve zayıflık değil mi? Bu zaaf ve zayıflık mücadele azminiz ve kararlılığınızı olumsuz yönde etkilemez mi?

PKK öncesi Kürdistan'da yaşıyorsanız, Kürt toplumunu özgürlük yürüyüşüne kaldırmak istediğinizde, "başarma şansımı arttıracak ne kadar olanağa sahibim?" diye sormanız, daha işin başında kaybetmiş olmanız demektir. Sahip çıktığınız ve sözcülüğünü yaptığınız davayı yaşamsal önemde görüyorsanız, böylesi bir soruyu da soramazsınız. Çünkü aradığınız olanakların hiçbiri yoktur. Dolayısıyla Apocu militanlık olanaklar üzerinde yürüyen bir militanlık değildir.

"Gelişmek isteyenlere hemen şunu vurgulamak gerekir ki, hayırlı bir işe başlamak için çok fazla olanağa gerek yoktur. Tarihimizin bize öğrettiği de budur. Birkaç söz ve iyi duygular birleşirse, yeter ki bu işe inanın ve onun için yaşayın, fırsat buldukça onun gelişmesine büyük ilgi gösterin, gerisi gelir." Önder Apo'nun kendi mücadele ve yaşam deneyiminden çıkarıp başarının altın anahtarı olarak PKK militanlarına armağan ettiği, zafere taşıyan anlam ve duygu yücelmesi işte bu cümlelerde özetlenmektedir. Başarı ve zafer için gerekli olan ve olanakların en büyüğü olarak değerlendirilmesi gereken şey, militanın doğru duygularıdır, doğru düşünceleridir ve onlarla doğru temelde yaşamasını bilmesidir.

Önderliğin bunu PKK'nin tarihinden çıkarılması gereken en önemli ders biçiminde tanımlaması son derece anlamlıdır. Demek ki, kendilerini soylu davaların başarısına adayan insanlar için en büyük olanak insanın kendisidir. Bu insan da kapitalizmin köleleştiren bir güncelliği yaşamaya mahkum ettiği, dünü ve yarını olmayan zavallı varlığı değil, az da olsa onu kendisi yapan, 'topraklara ihanet etmeyen', 'sömürgeciliğin ve kapitalizmin kendisini en ucuzundan haraç mezat kapmasına rıza göstermeyen' insandır. Ana toprakların gerçeğinden habersiz, kapitalist modern yaşama imrenerek bakan birinin bu tür bir militanlığın kıyısından geçmesi bile düşünülemez.

Düşmanını yenmesini bilmeyen ölmeyi hak etmiş demektir

Devrimcilerin başlattığı ya da çoğu zaman katılım sağladığı 'hayırlı iş', çoğunlukla bir halkın mutlaka sahip çıkılması gereken özgürlük davasını omuzlayıp eyleme geçmektir. Bu, sanıldığı gibi kolay bir iş değildir. Öyle ki, halk bazen kendi davasını dillendiremeyecek ölçüde güçten düşmüş olabilir, hatta imdat çığlığını atacak gücü bile kendisinde bulmayabilir; adeta komalık denilen bir durumu yaşayabilir. Böylesi bir durumda bu halkı ayağa kaldırmak ölüyü diriltme türünden mucizevî bir karakter taşıyabilir. Tıpkı 1970'ler öncesi Kürdistan'da olduğu gibi yine de böyle bir halk ve onun sessiz çığlığı vardır. Halkın davasına büyük bağlılık bu sessiz çığlığı işitmeyi gerektirir. Bu tabloda bir boğazlayan, bir de boğazlanan iki varlık söz konusudur. Devrimcinin görevi, boğazlananın yaşama hakkını korumak üzere boğazlayana karşı harekete geçmektir. Boğazlamak bir düşman eylemidir. Bu eylemi akamete uğratarak halkın yaşama hakkını güvence altına almanın yolu düşmanı yenmekten geçer. Düşman son derece güçlü olabilir. Dikkatini düşmanın gücü üzerinde yoğunlaştıran bazıları, insanları böyle bir

düşmana karşı savaşa sürmeyi insafsızlık olarak değerlendirebilir. Ancak bu doğru değildir. Düşmanını yenmesini bilmeyen ölmeyi de hak etmiş demektir. Savaşın özü de zaten budur; savaş yaşamaya hakkı olanla olmayanı birbirinden ayrıştırır.

Önder Apo bir mücadele felsefesi olarak değerlendirdiği aynı gerçekliği şu çarpıcı cümlelerle özetler: *"Benim felsefem, düşmanını yenmeyenin ölmesi gerektiğidir. Düşmanıyla uğraşması gerektiğini bilmeyenin hiçbir şeye hakkı olamaz, bir kelimeyi bile boşuna konuşamaz. Başından beri benim eylemimin özü budur. Düşmanı yenmesini bilmeyenler benim nazarımda hep aşağılık, namussuz ve şerefsizdir. Bunlar çirkin ve esef edilecek kişiliklerdir. Benim böyle bir felsefem var. Düşmanı yenmeyi her boyutta, başta düşünce ve moral düzeyinde sürekli kılamayan ve bunu adım adım pratikleştirmeyen kişi bir hiçtir."*

"Evrenden bir toz zerresine kadar her olguya anlam verebilecek güce ulaşmadıkça, insanı ve dolayısıyla kendinizi de tanıyamazsınız. Bu çerçevede gerçeklik arayışı esasında insanın kendisi olma istemi ve çabasının anlatımıdır. Bu da insan olmaktır. PKK'de yeniden yaratılan, özüne dönmüş insandır. Başlangıcıyla yeniden bağ kuran, insansal varoluş gerçekliğiyle buluşan, bu temelde geleceğe yönelen insandır"

Özeleştiri direnmenin başarı düzeyinde gelişen halidir

Görüldüğü üzere gerçek direnme, düşmanını yenmesini bilen direnmedir. Düşmanını yenme düzeyine ulaşamamış bir direnmenin ciddi bir değeri yoktur. Her direniş, mücadele ya da savaş öncelikle kişilikte, kişinin ruhu, duyguları ve düşüncelerinde kazanılır. İnsan savaşmak istediği düşmanını ilkin kendi kişiliğinde yener. Önderliğin bu savaşı iç zihniyet savaşı olarak değerlendirdiğini iyi biliyoruz. Bilgelik düzeyinde seyretmesi gereken bu savaş, en kapsamlı fetih savaşlarından çok daha zor olduğu kadar çok daha değerlidir. Dönemin bilinen dünyasının fatihi olan İskender'in Bilge Kalinos'u *"O, benden daha büyük düşmanlarını yenmiştir"* sözleriyle yüceltmesi, aynı zamanda nefs savaşı denilen bilgelere özgü bu savaşın büyük önemine ve değerine işaret etmektedir.

Partimizde düzeltme kadar en büyük gelişme silahı olarak kullanılan özeleştirinin içeriği de buna denk düşmektedir. Doğru, yerinde, zamanında ve isabetli yapılmış bir özeleştiri direnmenin başarı düzeyinde gelişen halini ifade eder. Zafer kişiliği denildiğinde anlaşılması gereken kişilik gerçekte budur. Bu anlamda özeleştiri, "hata yaptığımı kabul ediyorum" deyip özür dilemek biçiminde algılanamaz. Özeleştiri özünde bir duruştur, bir savunma duruşudur, dolayısıyla bir düşünsel ve ruhsal donanım halidir, bir fethedilememe durumudur. Bilgelik de zaten böyle vücut bulur. Bilgeyi savaşarak geriletebilirsiniz, hatta kendisini yok edebilirsiniz, ama asla fethedemezsiniz, ruhuna, duygularına ve düşüncelerine egemen olamazsınız, kendinizi hiçbir zaman onda içselleştiremezsiniz, onu kendi sisteminizin insanı haline getiremezsiniz. Yenilgi kabul etmez direniş hali bu şekliyle yaşanır. Yenilmez PKK militanlığı da yine böyle vücut bulur.

Aldatma bir saptırma girişimidir

Devletçi toplum sisteminin yalana dayalı bir sistem olarak kendisini var ettiği, aynı anlamda hile ve aldatmayı esas aldığı iyi biliniyor. Aldatma bir saptırma girişimidir, gerçeğin olduğundan daha farklı biçimde gösterilmesi çabasıdır. Egemenlikli sistem bu sayede kötüyü iyi, güzeli çirkin, yanlışı doğru olarak kabul ettirebilir. Kişinin ve giderek toplumun seçme yetisinin bu tarzda çarpıtılması zihinsel ve ruhsal köleleşmenin yolunu açar. Bedensel kölelikten daha beter olan bu kölelik türü kaçış kişiliğine götürür. Sözü edilen kişiliğin kaçtığı şey aslında kendi gerçekliğidir. Sistemin aldattığı kişilik, zihinsel ve ruhsal köleliğin derinleşmesi ölçüsünde aldatan bir kişiliğe de dönüşür. O, öncelikle gerçeklerle yüzleşmekten kaçar, ciddi davranmak ve anlayış sahibi olmaktan ısrarla uzak durur. Gerçek yaşamın bir bilinçlilik hali, gerçek ölümün ise bir anlamama durumu olduğunu kabul etmeye yanaşmaz. Bir yaşam kandırmacılığı içinde özünde yitik bir varlık olarak yaşadığına inanır. Başkalarını da yaşadığının en iyisi olduğuna inandırmaya çalışır. Dolayısıyla kendisini yeniden yaratma çabasına yönelmez. Seçme hakkını kullanmayı düşünmeksizin, sistem tarafından kendisine sunulanı olduğu gibi kabul eder. Eleştiriyi yıkım, özeleştiriyi de bitiş olarak değerlendiren kaçış kişiliğinin ucubemsi gerçekliği tamı tamına böyledir.

Kaçış kişiliği düşmanı vurmak adına çoğunlukla kendini vurur

Kürt kişiliğinde bu daha fazla böyledir. Kendini kandırmada bu kişiliğin üstüne yoktur. Genelde devletçi sistem, özelde Türk sömürgeciliği kendisine parya muamelesini layık gördüğü halde, ona göre kendisinden daha iyisi yoktur. Müthiş kendine göredir, adeta kendine tapınır, korkunç bireycidir, genellikle bildiğini okur. Hemen her konuda görüş belirtir, ama görüşlerinin somut gerçeklikle bağı yoktur. Çalışır, emek harcar, doğru yaşadığını sanır, ancak düşmanın eseri olan kişilik özelliklerinden kopmadığı için yaptıkları çoğu kez düşmana göredir. Düşmanla savaşır görünür, ancak düşman vurmak adına çoğunlukla kendini vurur. Bunun farkında olmadığı için kendisine gaflet kişiliği de denilebilir. Bütün bu davranışlar ve ruh halleri onun sağlıklı değil, hasta bir kişilik olduğuna işaret eder. Belki bilinçli olarak kötülük yapmayı düşünmez, ama kişilik özellikleri onun bütün pratiğini deyim yerindeyse bir yanlışlıklar komedyasına dönüştürür. İyi niyetine rağmen bu hastalıklı ruh haliyle devrimci gelişmeyi tehdit eder.

"Cehennemin yolu iyi niyet taşlarıyla döşenmiştir" deyişi, belki de en çok bu kaçış kişiliği için geçerlidir.

Dolayısıyla devrim çemberi içine alındığında, ameliyat masasına yatırırcasına kendisini bir dizi operasyona tabi tutmak gerekir. Bu nedenle Önderlik parti ortamını kesintisiz biçimde sürdürülmesi gereken sistemli bir mücadele ortamı olarak değerlendirdi. Bu anlamda parti tarihimiz, parti içi savaşımın tarihi oldu. Sözü edilen yoğun mücadele kuşkusuz olumlu sonuçlar da verdi. Hastalıklı birçok insan sağlığına kavuşturularak bizzat hasta işleriyle uğraşacak duruma getirildi. Pratikte yenilmezliğini kanıtlayan çok sayıda devrimci kişilik bu temelde yaratıldı.

Gerçeklik arayışı insanın kendisi olma istemi ve çabasının anlatımıdır

Parti ortamını toplumun bir maketi gibi ele almak, ağır bir tahribata uğramış toplumsal zeminin derin etkilerini yaşayan kişilikleri parti ortamına çekip çok yönlü çözümleyerek kendi gerçeklikleri ve temel insanlık değerleriyle yeniden buluşturmak, böylece yeni insanı ortaya çıkarmak, bu temelde yakalanan çözümü topluma taşırmak özünde Önder Apo'ya özgü bir tarzdır. Bu tarzın içinde bireyde toplumun, belli bir tarihsel zaman diliminde bütün bir tarihin çözümü vardır. Güncel olanın, bunun da ötesinde insanı günceli yaşamaya mahkum eden kapitalizmin ötesine geçmeyen tahlillerle gerçeği yakalamak mümkün değildir. Önderliğin deyişiyle, bulunduğunuz çağdan ve zamandan ne kadar uzaklaşırsanız, o kadar bütün çağlar ve zamanların içine uzanabilirsiniz. Kapitalizmin sınırları içinde yakalanmış gerçek, gerçeğin çeyreği bile olamaz. Evrenden bir toz zerresine kadar her olguya anlam verebilecek güce ulaşmadıkça, insanı ve dolayısıyla kendinizi de tanıyamazsınız. Bu çerçevede gerçeklik arayışı esasında insanın kendisi olma istemi ve çabasının anlatımıdır. Bu da insan olmaktır. PKK'de yeniden yaratılan, özüne dönmüş insandır. Başlangıcıyla yeniden bağ kuran, insansal varoluş gerçekliğiyle buluşan, bu temelde geleceğe yönelen insandır.

PKK kutsal olanın tarihiyle buluşma hareketidir

Lanetli tarihin yarattığı beş bin yıllık ürkütücü kirlenmeyi deşifre etmek, deşifre edilse bile bunu gırtlağına kadar bataklığa gömülmeyi yaşam sananlara kabul ettirmek, bundan hareketle kendilerini bataklıktan çekip alarak insanca yaşamın yoluna sokmak o kadar kolay değildir. Bu eyleme karşı direnen her zaaf ve zayıflık, özünde lanetin kutsallığa karşı direnişidir. Birbiriyle çarpışan güçler aslında kutsallığın tarihi ile lanetin tarihidir. Hesaplaşma kesinlikle bu güçler arasında cereyan etmektedir. PKK kutsal olanın tarihiyle buluşma hareketidir. Öze dönüş hareketi olmasının anlamı da işte budur.

Elbette lanete karşı kutsal olanın da bir direnişi vardır. Önder Apo bu direnişle en başta kendini yarattı, PKK'de örgütlü eyleme dönüştürdüğü bu direnişin mimarı oldu. Lanetin direnişi ne denli şiddetli olursa olsun kendisini geriletmedi. O'nun şahsında gerçeğin inadı yalanın inatçılığına hep baskın çıktı. Lanet kendini ne denli ustaca örtbas ederse etsin, yakayı ele vermekten kurtulamadı. Aldanmayan ve aldatmayan insan olarak Önder Apo, en yüksek duyarlılık olarak tanımladığı bilme gücüyle lanetin tarihini temsil eden sistemin hep bir adım önünde oldu. Tek başına da olsa, insansal varoluşun ve kutsal insanlığın seçkin temsil gücü olarak, devletçi uygarlık sistemi karşısında büyük insanlık onurunu korumasını bildi.

Yaşanılacaksa yüreği bir başarı için çalıştırmak gerekir

Sınıfsal akıl –egemen sınıf aklı– da duyarlıdır; egemen sınıfın duygudan kopmuş zekası, kendi sınıf çıkarları temelinde müthiş yoğunlaşır. Egemen sınıf olarak burjuvazi, kendi egemenlik sistemine yönelik en büyük tehdidin nereden geleceğini iyi bilir. Tehdidi bertaraf etmek üzere sistemin bütün olanaklarını harekete geçirir. Komploculuk, onun bu tehdidi savuşturma sürecinde başvurduğu en etkili kirli silahıdır. Komploculukta dost, yoldaş ve hatta kardeşleriniz size karşı kullanılır. Dostluk ve yoldaşlığa adeta batıl inanç düzeyinde bir bağlılığınız varsa, sağlam dostluklar olmadan yaşamın değer ifade etmeyeceğini düşünüyor ve buna göre davranıyorsanız, o zaman komplocular için başarının kapısını aralamışsınız demektir. Dostluğu yüceltmeniz ve dostlarınıza bağlılığınız kuşkusuz sizin yüceliğinizin kanıtı olabilir, ama bunun komplocular tarafından bir zaaf olarak değerlendirileceği kesindir. Nitekim sınıfsal akıl tehlikeyi sezdi, tehdidi gördü, planlar hazırlayıp uygulamaya koydu. Onun gerilettiği tarihsel Kürt ihanetini yeniden yükselişe geçirmek üzere harekete geçip Önder Apo'yu tutsak aldı. Irkçı şovenizmi körükleyerek bir toplumsal linç ortamı yaratan Türk egemenlerinin eline teslim etti.

En dürüst davranan partililerin bile 'ne de olsa Önderlik var, yaşadığımız eksiklikleri yine tekrarlasak da, O bunları gidermesini bilir' deyip

kendilerini rehavete kaptırdıkları bir durumda, bu gelişme akılları donduran bir şeydi. Tehlike kocaman bir mertek gibi gözlerinin içine girse bile, onlar bunu görmek istemiyorlardı. Kendine güvensizliği Önderliğe duyulan sahte güvenle gizleme yaklaşımı, gaflet kişiliğinin en tipik yaklaşımlarından biri olarak, ciddiyetten uzaklık ve koma halini yaşayanın duyarsızlığı olarak, komplocuların başarısında rol oynayan etkenlerden biri oldu. Oysa Önderliğin bu konudaki uyarıları oldukça netti: *"Bir büyük yenilgi kendisini kapıya dayattığında eğer kalbiniz küt diye durmadıysa, siz şereften yoksunsunuz. Bu davada ağır bir yenilgi kendisini kapıya dayattığında, 'bize bireysel yaşam yolu açıldı' diyemezsiniz. Ben bu tehlikeyi açıkça görüyorum. Yenilgi kapıya dayandığında, yüreğiniz rahatlıkla kendini yaşatacağını sanıyor. Benim kalbim ise yıllar sonrasını görür. Aynı zamanda yaşadığı bütün tehlikeyi görerek sadece dayanabilmek için çalışır. Yüreği durduracak yenilgiler karşısında gelişebilmek için dayanabilmek, bu yenilgiyi mümkünse kader olarak karşılamamak ve önleyebilmek, yaşanılacaksa yüreği bir başarı için çalıştırmak gerekir."* Uluslararası komplo belli ki dayanmanın ötesinde, yenilginin kapıyı aralaması anlamına geliyordu.

İnsan olan insan ancak uçurumun kenarında kanatlanır

Komplocular İmralı sürecini yenilginin ve ölümün yolunu açan bir sürece çevireceklerine inanıyor, öncelikle anlam bakımından, bu da olmazsa bedensel olarak Önderliği yok edeceklerini sanıyorlardı. Oysa Önder Apo çocukluğunda içine girdiği gerçeği arayış yürüyüşünü henüz tamamlamadan tutsak düşmüştü. Bu nedenle asıl tehlike düşmandan değil buradan geliyordu. Ama O, mucizevi sonuçlar doğuran bir tarz ve temponun sahibi olarak bu kritik yenilgi anını bir kez daha tersine çevirmeyi başardı. Öyle ya, insan olan insan ancak uçurumun kenarında kanatlanır. O da öyle yaptı: Direnişin en görkemli hali olarak 'kanatlı düşünme', kendisine anlamsal ve bedensel ölümün dayatıldığı bu süreçte yeni bir doğuş yapma gerçeğine götürdü. O'nun deyişiyle, *insanlar bilinçlerini yitirmez ve ders almasını bilirlerse, en önemli dönüşüm süreçlerini yaşadıkları en zorlu olaylarda gerçekleştirirler.* Önder Apo da böylesi bir süreci en acımasız olaylar içinde yıllarca yaşayarak gerçekleştirdi.

Bir kez daha altını çizmekte yarar var: Özellikle devrimciler için ölüm özünde bir anlamama durumudur. Anlamak ama gerçekten anlamak, yeniden doğuşun heyecanını yaşamaktır. Hele bu anlama edimi, anlam bakımından ölümü dayatanlar karşısında bir anlam yücelmesini anlatıyorsa, tüm insanlık adına en büyük zafer kazanılmış demektir.

İmralı süreci Önder Apo için bir yeniden doğuş süreci oldu. Bu doğuşun heyecanını bizzat O'nun değerlendirmelerinde görmek elbette çok daha anlamlıdır. *"Ana topraklarını böylece ilk defa tarihin derinliklerinde anlamaya başlıyor, binlerce yıllık kördüğümler, atılmış çelişkileri çözümlüyor, bu seferki doğuşun anlamlı olduğunu fark ediyordum. Ölümü dayatanlar, tüm 20. yüzyıl, tüm komplocular, kimler olurlarsa olsunlar hepsine dayanabileceğimi, bunu halen bana inanan bazı dostlara mesaj olarak sunmamın değerli olduğunu, onların da bunu hak ettiklerini kabul etmiştim. Dayattıkları Hiroşimalardan bile tehlikeli paket bomba kılınmamın ve halklarımızın üzerine böyle atılmamın tüm inceliklerini çözebiliyor; pimlerini söküp tüm malzemeyi bombacıların suratına fırlatıp rahatlıyordum. İnsandan yanaydım, zorba tanrılar bir kez daha yenilmişlerdi."*

Komplo bedenden önce zihinleri ve ruhları vurur

Önderliğin 'bir büyük yenilginin kapıya dayanması' tehlikesine yönelik uyarıları komplodan çok daha öncesine aittir. Bu anlamda Önderlik komplonun gelmekte olduğunu sezmiş, komplo karşısında bazılarının bireysel yaşam yoluna girebileceklerini önceden haber vermiştir. Bu uyarı aynı zamanda komplonun en önemli hedeflerinden birinin de açığa vurulmasıdır. Önderliğin etkisizleştirilmesiyle işe başlayıp PKK'nin tasfiye edilmesi hedefine kilitlenen komplonun, bununla hareketi sistemle bütünleştirmeye çalıştığı açıktır. Daha önceleri mayalansa da, 2003 yılı sonu ve 2004 yılı başında hareketi tümüyle denetimine almak üzere harekete geçen tasfiyeci provokasyon çizgisinin amacı da budur. Uluslararası komployla bu amaç çakışmasının kendisi bile, provokasyon çizgisinin komplonun uzantısı olduğunu göstermeye yeterlidir. Yaşanan şey bir içeriden müdahaledir. Sisteme entegre olma girişimi pradigmal değişimin pratikleştirilmesi olarak sunulmuş, değişimin yönü sisteme katılmaya yönlendirilmiştir. Aynı dönemde Türkiye'nin çıkardığı 'Topluma Kazandırma Yasası' ile tasfiyeci provokasyon çizgisinin uygulamaya koyduğu 'Sosyal Reform Projesi' arasında da bir amaç örtüşmesi vardır. Kısaca içine girilen yol 'bireysel yaşam yolu'dur.

ABD destekli iç tasfiyeciliğin nasıl tasfiye edildiğini anlatmaya gerek yoktur. Bu sürecin, komplonun yeni bir uygulama aşaması olduğunu belirtmek yeterlidir. Altı çizilmesi gereken nokta, komplonun harekete mensup insanların bedenlerinden önce zihinlerini ve ruhlarını vurmaya çalıştığı gerçeğidir. Direniş bu temelde kırılmak istenmiş, teslim almaya bu noktadan

"Uluslararası komplo yenilginin kapıyı aralaması anlamına geliyordu. Komplo, harekete mensup insanların bedenlerinden önce zihinlerini ve ruhlarını vurmaya çalıştı. Direniş bu temelde kırılmak istenmiş, teslim almaya bu noktadan başlanmıştır. PKK militanlığı ilkin yaşamda vurulmaya çalışılmıştır. Yaşamda kaybettiniz mi, isterseniz sisteme karşı en büyük meydan savaşlarını kazanın, siz çoktan kaybetmişsiniz demektir"

başlanmıştır. PKK militanlığı ilkin yaşamda vurulmaya çalışılmıştır.

Yaşamda kaybettiniz mi, isterseniz sisteme karşı en büyük meydan savaşlarını kazanın, siz çoktan kaybetmişsiniz demektir. Örnek Sovyetler Birliği'dir. Sovyetler Birliği insanı, sosyalist anayurdu savunduğu inancıyla Nazi işgaline karşı destansı bir direniş örneği gösterdi. Bu uğurda 20 milyonu aşkın üyesini şehit verdi ve direnişini zaferle taçlandırdı. Ancak yaşamda kaybettiği için yıkılmaktan ve koptuğunu iddia ettiği kapitalist sisteme yamanmaktan kurtulamadı. Bu anlamda PKK'nin ve PKK militanlığının en büyük kazanımı özgür yaşamdaki ısrarıdır. Her zaman *"olacaksa bir yaşam ya özgür olacak ya da hiç olmayacak"* diyen Önder Apo, bununla gerçekte PKK direnişinin en derin özüne vurgu yapmaktadır. Nitekim AİHM'e sunduğu savunmada aynı gerçeğe ısrarla parmak basacak, *"yaşam ya özgür olacak, ya hiç olmayacak' ilkesine bağlılığım doğuştan ölüme veya sonsuzluğa kadardır"* diyecektir.

"PKK'nin ve PKK militanlığının en büyük kazanımı özgür yaşamdaki ısrarıdır. Her zaman "olacaksa bir yaşam ya özgür olacak ya da hiç olmayacak" diyen Önder Apo, bununla gerçekte PKK direnişinin en derin özüne vurgu yapmaktadır. Nitekim AİHM'e sunduğu savunmada aynı gerçeğe ısrarla parmak basacak, "yaşam ya özgür olacak, ya hiç olmayacak' ilkesine bağlılığım doğuştan ölüme veya sonsuzluğa kadardır" diyecektir"

Gecikmeli 'bireysel irade' ve 'bireysellik' keşfi pespaye bir bireyciliği geliştirdi

Hareketin bünyesinde değiştirilmek istenen toplumun olumsuz özellikleriyle yaşayan ve militanlaşmaya karşı direnen hastalıklı insan tipi, ne kadar iyi niyetli olursa olsun, Önder Apo'nun esaretini kendisinin özgürlüğü olarak ele aldı. Önderliğin fiili denetimi koşullarında yeterince 'kendini yaşama' olanağı bulamayan bu tip, bu yeni dönemde koşar adım bireyciliğe yöneldi. Egemen sistem insanına ve yaşamına öykünme oldukça hız kazandı. Özellikle legal zeminlerde yaşanan bu durum, düzene savrulmanın en ilginç göstergesi oldu. Gecikmeli 'bireysel irade' ve 'bireysellik' keşfi, saflarımızdaki birçok kimsede sistem insanının bile yaşamak istemediği pespaye bir bireyciliği yaşama arzusunun depreşmesine yol açtı. 'Zevkler ve renkler tartışılmaz' safsatası altında ilgiler değişti, sözüm ona beğeni ölçüleri değişti, kılık kıyafetler değişti, hal ve hareketler değişti, davranış biçimleri değişti. Kuşkusuz bu ileriye ve yukarıya değil, geriye ve aşağıya doğru bir değişim olma özelliği taşıyordu. Aslında kapitalizmin insanı nasıl bayağı bir varlığa indirgediğini anlatan Kafka'nın bir romanındaki insanın hamamböceğine dönüşümü, legal zeminde bulunan kadrolardaki değişimin özünü de ortaya koyuyordu. Bu bir sisteme teslim olmaydı.

Yaşam yeni toplumsallığımızdır

Önder Apo, 9 Ekim 1998 ve sonrasını *'özünde modernist paradigmanın bakış açısının kendi şahsında yaşanan iflası'* olarak tanımlar ve ulaştığı yeni paradigma ile gerçeği arayış yürüyüşünü başarıya taşırken, bizdeki zayıf insan, yaşama 'at gözlükleri' ile bakmakta karar kılma yolunu seçti. Önderlik devletçilik ve iktidarcılık hastalığından kurtardığı sosyalizmi yeni toplumsallaşmanın ideolojik kimliği olarak tanımlar ve özgürlüğe götüren yolun bu kimlikteki netlik ve kararlılık olduğunu ifade ederken, o yüzünü milliyetçiliğe ve liberalizme çevirdi. Önderlik *'yaşam yeni toplumsallığımızdır'* derken, o 'gerçek olan benim bireyciliğimdir' dedi. Önderlik bir evrensel çözüm dönemi olarak ele alınması gereken üçüncü doğuş döneminin temel özelliğinin *'genelde devletçi uygarlık ve özelde kapitalist modern yaşamdan kopuş'* olduğunu dile getirirken, o aşılan kapitalist moderniteye en geriden kapılanmayı tercih etti. Kısacası Önderlik yaşam ve mücadele olgusunda ölçüler çıtasını çok daha yükseğe çıkarırken, o ortada çıta denilen bir şey bırakmadı. Üstelik bütün bunları da sözüm ona Önderliğe bağlılık adına yaptı.

Hareketten kopan kadın kendi cehennemine doğru yol alır

'Önderliği nezaketle öldürmek': Bu sözler, hareketimiz içinde bir bakıma iç çeteciliğin vaftiz babalığını yapmış birine, 'Kör Cemal' olarak bilinen kişiye aittir. Karşı durarak değil, sahip çıkar gibi görünerek Önderlik gerçeğiyle savaşmak, bir özel savaş taktiği olarak, devrimcileşmemiş bu kişiliklerin de başvurdukları taktik oldu. Doğrudan Önderliğin kendisi bu taktiği deşifre ettiğinde, sahte bağlılık gösterileri ve övgüler yerini kopuş, kaçış ve sövgülere terk etti. 'Eve dönüş' çağrıları temelinde kimilerinin 'şefkatli kollarına' atıldığı sistem erkek egemen sistemdi. Dönek erkek yeniden bu sisteme geçiş yaparken, bir bakıma 'kendi cennetine' dönüyordu. Oysa aynı sistem kadının cehennemiydi. Hareketten kopan kadın, kendi cehennemine doğru yol alıyordu.

Kapitalizmin 'sesli, süslü kafes bülbülü' haline getirdiği tutsak kadınlık, aynı zeminlerde çalışan saflardaki kimi kadınlar için bir çekim merkezi oldu. Biçimde bu kadına özenme başladı. Kulaklar, boyunlar, kollar ve parmaklar takılarla donandı. Olanaklar ölçüsünde giyimde de aynı kadın tipi taklit edildi. Erkeğin beğeni ölçülerine uygun tarzda kendini şekillendirme, geleneksel kadının içine girdiği pazarlamacı bir yaklaşım olarak, bu biçimde bizdeki kadının üzerinde de etkisini gösterdi. Önderlik her ikisini de çok tehlikeli bulduğu ve şiddetle mahkum ettiği halde, erkekteki egemenlik anlayışı ile kadındaki pazarlamacı yaklaşım, bir sisteme savrulma ve sistem içileşme hali olarak ne yazık ki bu biçimde bize de yansıdı.

Yaşamda kaybetmenin en ürkütücü hali olarak kültür sanat alanındaki savrulma, adeta sistemce fethedilmenin başarısına tanıklık etmek ister bir

duruma düştü. Kadın eksenli bir hareket olan Apocu hareket, sistemin en büyük saldırısına bu cepheden uğradı; kadını cinsel bir meta olarak yansıtan ve aşkı 'kız tavlama' ya da 'kadını ayartma' olarak sunan sözde sanat ürünleri ortalığı doldurdu. Paragöz sanatçı tipi, postmodern kültür pazarında hangi kültürel nesnenin geniş tüketici kitlesi bulabileceğini anlama çabası içinde, günlük kültürel tüketim nesneleri üretmeye başladı. Bu nesnelerin kulaktan daha fazla göze hitap etmesi için hazırlanan kliplerde kadına saldırı ve hakaretlerde bulunuldu.

Güney Kürdistan'da devlet benzeri bir yapılanmaya geçiş ve buna bağlı olarak Kürtçe yayın yapan televizyonlardaki artış, bu tür kadın ve özgürlük düşmanı ürünlerin üretimini daha da hızlandırdı. Gerekçe bu ürünlere rağbetin daha yoğun olması, daha fazla dinleyici ve izleyici kitlesiyle buluşması, dolayısıyla daha çok gelir getirmesiydi.

Kısacası kültür cephesinde komünal demokratik kültürden kopma ve halka yabancılaşma hayal bile edilemeyecek boyutlar kazandı. Oysa tarihe bakıldığında, halkların öteki cephelerde geliştirdikleri direnişler kırılsa bile, kültürel cephedeki direnişin varlığını sürdürdüğü görülür. Bin yılların yabancı egemenliği altında Kürt toplumu kendisi olmaktan büyük ölçüde çıktığı halde, folkloru ve müziğiyle Kürt kültürünün varlığını sürdürmesi bunun kanıtıdır. Buna karşılık son süreçte bu alanda görülen teslimiyet, sözde sanatçı tipinin çapsızlığı, ruhtan yoksunluğu, halktan kopukluğu ve halkın temel kültürel zemini ve değerlerinden uzaklaşmasının bir sonucudur.

Ahlaki yaşam varoluş tarzına özgür irade ile katılım göstermektir

Hareketimiz *'Önderliği yaşa ve yaşat'* şiarı altında yükseltmeye çalıştığı *'Êdî Bese'* hamlesiyle işte bu sisteme savrulmaya dur dedi. Sistem anlamsal bakımdan bitiremediği Önderliği bu kez zehirleyerek yok etmek istiyordu. Ona Önderliği zehirleyerek yok etme cesareti veren, biraz da yaşanan bu sağa savrulmaydı.

Hareketimizin komplonun bu insanlık dışı yönelimini açığa çıkarıp deşifre etmesi ciddi bir başarıydı. Belli ki düşman yetersiz devrimciliğin de gerisine düşen kişiliklerin duruşunu kullanmaya devam ediyor, genelde zaaflarımızı ve zayıflıklarımızı komplonun yeni hamlesel çıkışının sonuç alması için yararlı bir malzeme biçiminde değerlendiriyordu. 'Êdî Bese' hamlesi buna dur dedi. Türk özel savaş rejiminin alabildiğine çılgınlaşması ve 'bıçak kemiğe dayandı' deyip toplum yaşamının bütün alanlarında imha savaşını yoğunlaştırması, 'zehirleyen' karakterinin açığa çıkarılması kadar, hareketimizin çabalarına rağmen önlenemeyen Önderlikten kopuşa 'artık yeter' demesiydi. Botan'da yoğunlaşan savaşta yaşanan asker kayıpları işin bahane yanıydı. Çılgınlığın asıl nedeni, komplonun tüm hamlelerine rağmen hareketimizin hala ayakta durması ve olumsuzlukları giderip düzeltmeyi sağlama kararlılığıyla 'Êdî Bese' hamlesine yönelmesiydi.

'Önderliği yaşamak ve yaşatmak', Önder Apo'nun deyişiyle, ideolojik, politik ve örgütsel çizgi temelinde oluşan yeni toplumsallığa tutkuyla bağlanmakla gerçekleşebilir. Bu, sadece yasa ve kuralların gerektirdiği bir bağlılık değildir. Bu, toplumsallığı derinliğine tanımaktan, tanıyarak güzelliklerinin farkına varmaktan, içerdiği anlam yücelmesine tanık olmaktan gelen tutkulu bir bağlılıktır. Bu yeni toplumsallaşma öncelikle PKK zemininde hayat bulacak ve burada hayat bulduğu ölçüde Kürt toplumunda gerçekleşecektir. Yaşam bu yeni toplumsallığımız olacaktır. Bunun dışındaki yaşam arayışları ve kaçamakları boşluk ve kayıp anlamına gelmektedir.

Soluyacağımız bu yaşam, bilimselliği esas alan ve politik özgürlüğü yeni yaratımların çabası olarak gören bir yaşam ustalığı ve bilgeliğidir, başka bir deyişle çağdaş müminliktir. PKK militanında somutlaşması gereken ahlaki tutum işte budur. *"Bu ahlaki gücü gösteremeyenin her çabası sapmalara uğramaktan kurtulamaz. Ahlaki yaşam, özünde insan toplumunun varoluş tarzına sürekli zihniyet ve özgür irade ile katılım gücünü göstermeyi ifade eder. PKK'nin gerçek büyük değerleri bu ahlaki tutuma sahip olanlarca gerçekleştirilmiştir. Gerçekten PKK çizgisinde bir yaşam çizgisine sahip olmak isteyenler bu ahlaki gücü göstermek durumundadır."*

Bu paragraftaki alıntı öncesi cümlelerin de aslında tümüyle Önderliğe ait olduğunu Bir Halkı Savunmak kitabını okuyan herkes iyi bilir.

Katılım sağlanamayan bir önderlik yaşanamaz ve yaşatılamaz

Önderlik gerçeği her zaman izleyicilerinin kendisine katılmasını emreder. Katılım sağlanamayan bir önderlik yaşanamaz ve yaşatılamaz. Dolayısıyla bir Önderlik cisimleşmesi olan PKK hareketi saflarında yer alan herkes, bu çerçevede Önderliğe katılımını gözden geçirmek, Önderlikle nasıl bütünleşebileceğini bilince çıkarmak ve bunun

"Bu halk elbette nankör davranmayacak, elbette böyle bir Önderliğe sahip çıkacak, böyle bir Önderliğe sahip olmayı tarihin kendisine sunduğu en büyük özgürleşme şansı sayacak ve onunla gurur duyacak. Önderliğin bütün değerlerin bileşkesi olduğunu bilerek hareket edecek. Değerlerin gerçek yaratıcısına çözümün asıl muhatabı olarak yaklaşılmadıkça, Kürt sorununun çözülmesinin mümkün olmadığının bilincinde olacak ve buna uygun davranacak"

başarılı çabasını sergilemek zorundadır. *"Bu çizgideki önderlik tüm evreni, insansal varoluşu, toplumsal gerçekliğimizi, halkın demokratik özgürlüğünü bağrında taşımaktadır. Sadece ulusal değil evrenseldir. Kusuru ve yanlışlıkları varsa, bu temel kategorilerde aranmalıdır. Yoksa gölgesinde yaşayarak, basit bencil veya kölecil dünyalar kurarak yaşanabileceğini sanmak gaflet ve hatta sapıklıktır... Görünüşte katılım gösteriyormuş gibi davranıp pratikte başka konumlar arz eylemek, eski tabirle 'münafıklıktır'. Önderlik gerçekliğim kabul edilmeyebilir. O durumda uygun bir açıklama ile ayrılmak bir haktır. Bir yandan anladık deyip katılmamak veya katıldım deyip gerekeni yapmamak yoz, sorumsuz bir yaşamı ifade eder ki, bunun da kalıcılığı ve anlamı olamaz."*

Kaldığımız yerden devam edelim. *"Önderlik tarzım asla dayatma değildir. Büyük bir inanç ve bilgelikle beslenir. Bu yönlü gücü olmayanlar uzak durmalıdır. Çağımızın hasta ettiği bireyler bu tarz önderliğe katılamazlar; katılsalar da sonuç alamazlar. Son gruplaşmaların temelinde, başından beri önderlik gerçeğine yeniden yaptığım tanımlama temelinde katılımını gerçekleştirememek rol oynamıştır. Eğer bize ilgi ve saygı varsa, gerçekten ideolojik, politik ve örgütsel bir ortak yürüyüşte iddialı, kararlı ve eylemli olmak isteniyorsa, benim onlara değil, onların bana katılımı gerekir. Benim bedenen diri olmam veya ölmem belirleyici değildir. Ulaşılan anlam, irade ve ahlak belirleyicidir. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm bir evren, var olan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir. Ona dayalı halkımızın demokratik, özgür ve eşitlik içinde yeniden yapılanmasıdır."*

Unutmak ihanettir

Bir kez daha vurgulayalım: Önderlik yaşanmadan yaşatılamaz. Hem bedensel hem de anlamsal bakımdan Önderliği yaşatmanın yolu, Önderlik gerçeğinin yaşanmasından geçmektedir. Önderliğin, 'bedenen diri olması veya ölmesinin belirleyici olmadığı' biçimindeki sözleri kimseyi yanıltıp rehavete sürüklememeli, Önderliğin özgürlüğüne kilitlenmesi gereken mücadelemizde gevşemeye asla yol açmamalıdır.

"PKK tüm hedeflerini bir yana bıraktı, sadece Öcalan'ın özgürlüğünü istiyor" biçimindeki değerlendirmeler, kimlerden gelirse gelsin, bir düşman propagandasıdır. Bu tür iddiaların sahipleri anlam ve duygu yüceliğini tanımamış, kendi mide salgılarını düşünce diye ortaya atan, halkın hayati özgürlük davasının kıyısından bile geçmemiş, yüceliklere saldırmayı varlık gerekçeleri haline getiren lanetli tarihin cüce sözcüleri ve ihanetin elçileridir. Onların bakış açılarına göre önder ya bir işbirlikçi aşiret reisi veya kabile şefi ya da soy kütüğünü paşalığa ve beyliğe dayandıran uyduruk bir asalet temsilcisidir. Önder Apo kendisini, bu tür önderliklerin üst üste yığılmış pisliklerini temizleyen bir insan olarak tanımladı. Gömlek değiştirir gibi efendi değiştiren bu tür önderler sözcüğün gerçek anlamında ihanetin elçileridir. Bunlar bu uğursuz elçilik görevlerini rahatça icra etsinler diye Önder Apo İmralı tabutluğuna konulmuştur. Namuslu hiçbir Kürt bu gerçeği bir an için bile olsa unutmamalıdır. Unutmak ihanettir.

Önderlik varlığımızın anlamı sevdamızın odağıdır

Biz Önderliğimizin özgürlüğünü istiyor ve bunu büyük özgürlük yürüyüşümüzün merkezine oturtuyoruz. Bunu sadece O'na olan minnet borcumuzu ödemek için yapmıyoruz. Bizi halk olarak horlanma ve aşağılanmanın derin uçurumundan çekip çıkardığı ve insanlığın temel değerleriyle buluşturduğu için böyle davranmıyoruz. Önderliğimizin özgürlüğüne kenetlenmemizde elbette bunların da büyük payı ve rolü var. Ancak biz bütün bunların ötesine geçiyoruz. Her birimiz bu hedefe kilitlenmiş eylemimizle aslında insan olarak kendimizi gerçekleştiriyoruz, kendimizi yeniden var ediyoruz, halk olarak demokratik, özgür ve eşitlik içinde kendimizi yeniden yapılandırıyoruz. Önderliğimizin özgürlüğü bütün bunların bir arada ve birlikte gerçekleşmesini ifade ediyor. O bizim varlığımızın anlamıdır; sevdamızın odağı, yüreğimizi sevgi çağlayanına çeviren bir güzellik çağrısı, eşitlik, özgürlük ve adalet dünyamızın mimarı, bizi aydınlığın özgürleştiren ruhuyla buluşturan Prometheus'umuz, ölümsüz şehitlerimizin sadık sözcüsü, put kırıcısı Çağdaş İbrahim'imiz, halkımızın Özgürlük Güneşi'dir. Biz O'nu böyle biliyor, böyle tanıyor, böyle anlıyor ve böyle savunuyoruz.

Bir zamanlar Kürt sorunu diye bir sorun yoktu; Kürt gerçeği tarihin karanlıklarına gömülmek üzereydi. İnkar ve imha sistemi Kürt gerçeğini mezara gömerek bu sorundan kurtulduğuna inanıyordu. Ancak Önder Apo inanılmazı başardı ve öldüğüne karar verilen bir halkı ayağa kaldırdı. Dili kesilen ve düşüncesiz bırakılan bu halkın beyni ve yüreği oldu; onun duygularını ayaklandırdı, kendisine düşünce ve ruh verdi. Kendisini kaynağında yine kendisinin yer aldığı insanlık değerleriyle tanıştırdı. Sonuçta kendisini özgür yaşamakta kararlı ve bunun için her türlü bedeli ödemeye hazır bir halk düzeyine yükseltti. Bu halk elbette nankör davranmayacak, elbette böyle bir Önderliğe sahip çıkacak, böyle bir Önderliğe sahip olmayı tarihin kendisine sunduğu en büyük özgürleşme şansı sayacak ve onunla gurur duyacak. Önderliğin bütün değerlerin bileşkesi olduğunu bilerek

hareket edecek. Değerlerin gerçek yaratıcısını iğrenç bir intikam duygusuyla her günü birkaç ölüme bedel insanlık dışı koşullara mahkum eden bir rejimin, bundan geri adım atıp kendisine sorunun asıl muhatabı olarak yaklaşmadıkça, Kürt sorununun çözülmesinin mümkün olmadığının bilincinde olacak ve buna uygun davranacak. Bu temelde *ya özgür yaşam ya hiç, ya Önderliğin özgürlüğü ya hiç, ya özgür Kürdistan ya hiç* diyecek. Özgürlük ahlakının bu bilinç ve duruşun kendisini olduğuna inanarak bundan asla geri adım atmayacak, ahlaksızlığın sistemine teslim olmayacak.

Her kadro bir Önderlik gerçekleşmesidir

Önderliğin özgürlüğü konusunda halkımızın duruşunu değerlendirirken gelecek zaman diliyle konuşmamız, bu halkın bugüne kadar böyle davranmadığını göstermez. Geçerli olan bunun tam tersidir. Kürt halkı her zaman Önderliğini sahiplendi. En ağır baskılar altında bile O'nun adını dilinden düşürmedi. *"Bijî Serok Apo"* sloganını partili militanlardan önce bu halk dillendirdi. Bilinç derinliğiyle olmasa bile güçlü sezgileriyle O'nun şahsında bin yılların köle yaşamına son verecek kurtarıcının ortaya çıktığına inandı. Bu yüzden köyleri yıkılsa da direndi, evleri yakılsa da direndi, metropol kentlerin varoşlarına sürülse de direndi, açlığa mahkum edilse de direndi, yakınları kurşunlansa da direndi, linç eylemlerinin hedefi olsa da direndi. Soysuzluğun boyun eğişte ve teslimiyette yattığını bilerek, kendisine dayatılan kör kadere direndi. Şairin dediği gibi acıyı bal eyledi, acı çekerek bilgeleşti, ana toprakların özgürleşmesi çabasından geri adım atmadı. Böylece soylu bir halk olduğunu tüm dünyaya gösterdi. Bundan sonra da gösterecek. Mucizelerin kaynağının halkın kendisi olduğunu bilerek kendi gücüne güvenecek. Önderliğin özgürlüğünün kendi emeğinin eseri olacağının bilinciyle eyleme geçerek bu hedefe mutlaka varacak.

Halkımızda sorun yoktur. Bu halktan şikayetçi olan, Brecht'in dediği gibi, gidip kendisine başka bir halk bulmalıdır. Sorun kadrolardadır, sorun öncülük rolünü doğru oynaması gereken kadrolarımızdadır, sorun bizdedir. İster yanında yıllarca kalmış olsun, isterse kendisiyle fiili anlamda hiç buluşmamış olsun, her kadro kendisine bir Önderlik gerçekleşmesi olarak yaklaşmak durumundadır.

Önderlik, kendisini parti içinde bir numaralı kişi olarak değerlendirenlere, PKK'de böyle bir numaralandırılmış hiyerarşi olmadığını söylüyor. *"Mutlaka bir birincilikten söz edilecekse, o da hizmette birinciliğimdir"* diyordu. Aynı şekilde kadro da bir hizmet insanıdır, halka hizmet etmekle yükümlüdür. Halk devrimcinin Kabe'sidir. Halkın huzuruna çıkan bir kadro, Allah'ın huzurunda olduğuna inanan bir mümin gibi ruhsal arılığa, düşünsel yetkinliğe ve layıkıyla hizmet vermeye hazır olmak zorundadır.

Ne yazık ki bu noktada halkın değerlerine, yaşam tarzına ve ahlak anlayışına aykırı yaşayan, davranışı, giyim kuşamı, duruşu ve davranışlarıyla halka yabancılaşmışlığı temsil eden kadrolarımız az değildir. Sistem kişiliğine öykünen, bunu biçimine ve davranışlarına yansıtan kadro sadece halkı partiden soğutur. AKP'nin Kürdistan'da oy oranını yükseltmesinde halkın bu kadro tipine duyduğu tepkinin küçümsenmeyecek bir etkisi vardır. Bunlar halkın deyişiyle, Müslüman mahallesinde salyangoz satmak isteyen tiplerdir, dolayısıyla kaçırtma kişilikleridir.

İhtiyaç keşfin anasıdır

Partimiz bu kişiliklere artık yeter diyor ve kendilerinden Apocu öze dönüş erdemini göstermelerini bekliyor. Kendilerini Önderliğe bağlılıklarını tazelemeye, Önderlik gerçeğine katılımlarını yenilemeye, sistemden tam bir kopuşu sağlamaya, partinin ideolojik derinliğini ve ruhsal temizliğini yakalamaya davet ediyor. Bu temelde Öcalanca direnme tarzını anlayıp özümsemeye, Önderlik tarzıyla donanmış ve temposunu yakalamış olarak Türk özel savaş rejimine karşı direnmeye ve kazanmaya çağırıyor.

Düşman cephesi hayvanlaştıran bir rejimin sahibi kimliğiyle bizi yok etmeye çalışıyor; direnmeden bizleri teslim almak istiyor. Adeta kurbanlık koyun gibi boynumuzu kılıcının altına uzatmamızı bekliyor. Halk ve hareket olarak onurumuzla oynuyor. Öyle inanılmaz derecede vahşi, barbar ve insanlık dışı bir düşman ki, 'silah bıraktırmak'tan söz eden kendi cephesinden bazı güçleri bile 'teröristlerin ağzıyla konuşmakla' itham ediyor. Daha açık bir ifadeyle "En iyi Kürt ölü Kürt'tür" demeye getiriyor. Dayatılan çözüm nettir: Öldürmek, kırımdan ve kıyımdan geçirmek, Kürt gerçeğini tarihten silmek! Önderliğimizin zehirlenmesi düşmanın bu konuda net ve kararlaşmış olduğunu gözler önüne seriyor.

Bu imha fermanı karşısında bizim de düşmanın bu stratejik hamlesini her yönüyle açığa çıkarıp teşhir eden, aynı şekilde kendi hamlesini düşmanınkinin katbekat üstünde bir netlik ve kararlılıkla pratikleştiren bir militan duruşa ihtiyacımız var. İhtiyaç keşfin anasıdır denir. Düşmanın bu hamlesini soykırımcı yüzünün açığa çıkacağı korkusuyla geliştirdiği başarısızlığa mahkum son hamle haline getirmek istiyorsak, bu bir onur savaşıysa ve bu savaşta kazanmaktan başka seçeneğimiz bulunmuyorsa, kazanma kararlılığıyla dolup taşıyorsak, o zaman düşman şimdiden kaybetmiş demektir. İşimiz zordur, süreç zorluklarla yüklüdür. Ancak devrimciliğin kendini sınayacağı süreçler de yine böylesi zorlu süreçlerdir. Bir kişiden başlayıp milyonlaşan ve bütün dünyanın gündemine oturan bir devrimci hareketin militanı zorlukları güler yüzle karşılar; bu zorluklar ham demiri çeliğe dönüştüren örs ve çekiç işlevini görür. Bizler de Demirci Kawa geleneğinden geldiğimizi unutmayacağız. Kawa'nın demirci körüğüyle devrim ateşini kızıştıracak, kişiliklerimizi bu ateşte yakıp çelikleştirecek, düşmanımızı da bu ateşte yakacağız. Çılgın bir savaşta ısrar eden bu barbar düşman bizim savaşma kapasitemizi mutlaka görecek, görmek istemezse adeta gözünün içine sokarak görmesini sağlayacağız. Barışın kapısını böyle ardına kadar açacak ve Önderliğimizi özgürleştireceğiz. Bu bizim namus borcumuz ve şeref sözümüzdür. Söz onurdur, onurumuzu çiğnetmeyeceğiz.

Önder Apo'nun 17 Eylül 1996 tarihli çözümlemesi

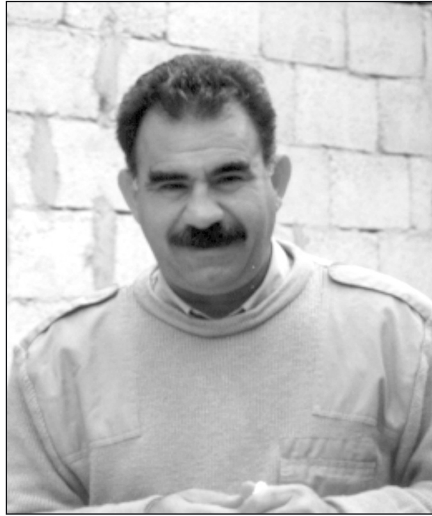
Alevi muhalefeti halkçıdır zulüm ve adaletsizliğe karşıdır

"PKK'nin zaten başından beri halkların direniş geleneklerini temsil etmek gibi bir özelliği vardır. Tarihten de gelen, hangi din ve mezheple ifade edilirse edilsin, yine aynı direnişçi geleneklere saygılı olmayı, kesinlikle onlara karşı dar bir yaklaşım içinde olmamayı ve ideolojik olarak onları da özümsemeyi dikkate alan bir özelliğe sahiptir. Dolayısıyla hangi halk tabakasıyla, mezheple ve hatta dinle karşılaşırsak karşılaşalım, en ufacık bir ayrılık görmüyoruz. İdeolojik bagajımız hepsini içine alacak zenginlikte ve genişliktedir"

Gerek Türkiye, gerek Kürdistan'da, hatta Ortadoğu'da dini sorun ve onun ayrılmaz parçası olan mezhep sorunu; tarihin derinliklerinden gelmekle birlikte tamamen sosyal, siyasal, hatta ulusal boyutu olan bir öze sahiptir. Ortaçağın mücadele gerçeği günümüzdeki gibi yalın sınıf, ulus mücadeleleri değildir. Daha çok dini ideolojilere ve onun da mezhepsel kolları biçiminde bir anlatıma sahiptir. Hiçbir grup, 'ben şu sınıftanım, şu halktanım' diye ortaya çıkıp mücadele edemez. Her halk ve onun içindeki sosyal grup, 'ben şu dindenim, bu mezhep benim' diye ortaya çıkar ve büyük bir mücadeleye girişir. İdeolojik söylem böyledir.

Özellikle kapitalist gelişmeyle birlikte hem ulusal, hem sınıfsal mücadele açık ve biraz bilimsel kavramlar temelinde teorikleştirilmiş ve daha sonra programa, örgüte, eyleme, savaşa kavuşmuş olarak çağı doldurmuştur. Bunun için de yine dinsel, mezhepsel mücadeledeki ağır payı taşımak zorundadır. Çünkü yüzyılların mücadele gerçeğidir. Hem ulusal, hem sınıfsal geleneği temsil ederler. Dolayısıyla kapitalizmle birlikte sona ermeleri düşünülemez.

Günümüze kadar ağırlıklı olarak Ortadoğu'da bu böyledir. En milliyetçi hareketler bile, kendini ağırlıklı olarak dinsel, mezhepsel görüntülere ve söylemlere bağlı olarak dile getirirler. Hatta bugünkü Türkiye'nin koşullarında bile hükümet, İslam ideolojisi ile büyük bir güç kazanmıştır. Sınıfsal kimliğini açıkça ortaya koymuyor, hatta bu ideolojiyi sakıncalı buluyor –ki, Türkiye bölgenin en kapitalist geçinen bir ülkesidir– ama buna rağmen en gelişen parti olabiliyorsa, demek ki bizim dini söylemi dikkatle değerlendirmemiz ve devrim lehine sonuçlandırmamız büyük önem taşıyor.

Ortodoğu tarihinde İslam bir devrimdir

Ortadoğu tarihinde bilindiği üzere İslam bir devrimdir. Köleciliğe, oldukça geri klan, kabile ve aşiret düzenlerine karşı Arabistan yarımadasında ortaya çıkan büyük bir devrimdir. Her ortaya çıkan devrim gibi bu devrimde de ilk çıkışın arılığı, Hz. Muhammed'in kişiliğinde çok net dile getirilir. Ancak belli bir aşamada, özellikle iktidarlaşmaya gittiği dönemde çok sayıda kişi, tabaka ve menfaat işin içine girdiğinde devrimin sağı solu, ortası ortaya çıkar.

İslam Devrimi hızla iktidara ulaştıktan, büyük servetler, ganimetler ortaya çıkarıldıktan, iktidar bu anlamda büyük bir gücün kaynağına dönüştükten sonra, Hz. Muhammed'in henüz öldüğü günlerde, cenazesi yerdeyken mücadele başladı. Kimisi, 'iktidar Hz. Ali'nin hakkıdır,' kimisi, 'Osman'ındır, Ebubekir'indir' dedi. Tüm bunların altında daha geniş bir anlam yatmaktadır. Hz. Muhammed'in hem Ali'ye çok büyük emek harcaması ve hem de Ali'nin peygamber ailesinden, Ehl-i Beytten gelmesi söz konusu. Osman ve Ebubekir'in ise bu ailenin dışından olmaları ve uzun süre İslam'a karşı gelmiş Kureyş'in diğer kabilelerinden gelmeleri, hele Muaviye gibi bir yerde sonradan müslüman olan ve sağ kesim diyebileceğimiz, müslümanlığın özüne fazla inanmayan, onun nimetlerinden yararlanan, devleti ele geçiren bir kesim olmaları anlaşılırdır.

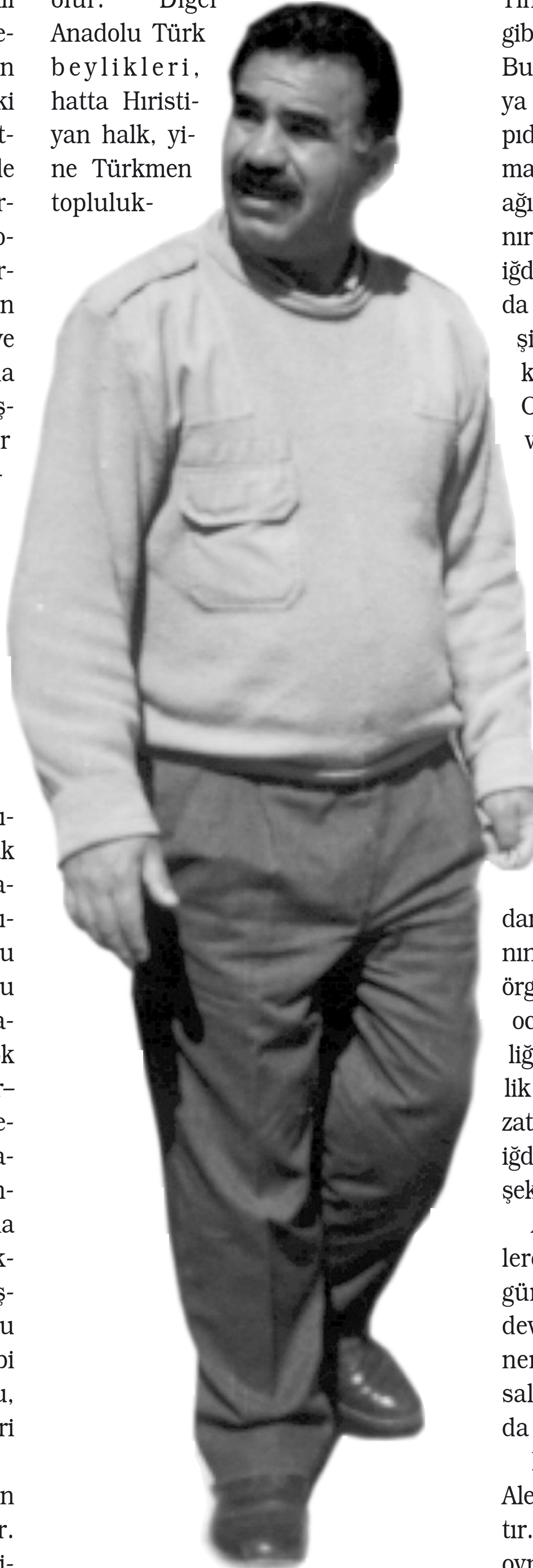
Her devrimin sağı güçlü olur biraz. Çünkü eski rejimi, İslam'ın deyişiyle münafıklığı arkasına alır. Çıkarı bozulanı, menfaatçıları, ucuza ve kolaya konmayı temel aldığı için güçlü olacağı beklenir. Devrimin özünü, saflığını temsil etmek isteyenler ise sürekli azınlıkta kalma gibi bir durumla karşı karşıyadır. Bu, daha sonraki Fransa, Rusya ve benzeri devrimlerde de görülmüştür.

Bilindiği üzere Ali taraftarları, Alevi diye ortaya çıkar ve bin üç yüz yılı aşkın bir süredir –günümüze kadar– bu mücadele böyle bir kaynaktan gelmiştir. İktidar, daha çok Muaviye'nin özellikle Şam'da oluşturduğu imparatorluktur. Sünni söylemi esas alır, feodal imparatorluğu kurar. Daha sonra Abbasiler, Selçuklular, Osmanlılar ve Ortadoğu'da kurulan diğer irili ufaklı birçok devlet bu söylemi esas alır. Aleviler ise Hz. Ali'nin öldürülmesinden sonra torunları, oğlu, ardından on iki imamların ve etrafındaki kesimin katliamdan geçirilmesi sonucu, özellikle iktidar karşıtı olan halklar içinde örgütlenirler. İraniler gibi, yine Ortadoğu'nun diğer dağ halkları gibi iktidardan zarar gören, ona muhalefet eden halklarda taban bulur, gizli kalır ve kendi iç geleneklerini oluşturur. Daha çok halkçı, adaletsizliğe karşı, direnişçi, savaşçı bir tarzda her ülkede, her halk içinde belli bir ağırlığa sahip olarak hükümlerini sürdürürler. Alevi muhalefeti, o dönemin bir yönde halk muhalefeti, sınıf muhalefeti oluyor, hatta tabakalar muhalefeti olabiliyor. Ezilen kavimler –ki, İraniler böyledir– muhalefetidir.

Anadolu Aleviciliği

Ortadoğu'ya Türk akınları başladığında, Türk beyleri henüz tam olarak olgun bir sınıflaşmaya tabi tutulmamışlardı. Ama feodal toplumla karşılaştıklarında ve kendileri de artık bu toplumsal yapı içinde iktidara doğru ilerlediklerinde, önce Abbasilerle, daha sonra Ortadoğu'nun diğer birçok gücüyle –buna Bizanslılar da dahildir– karşılaştıklarında, feodal devlet geleneği ile tanıştılar. Boyların üst tabakası, yani beyler hızla onlarla bütünleştiler ve üst tabakayı, dolayısıyla devleti oluşturdular. Bunlara Türkmen denilir. Şiddetli bir sınıfsal ayrışma ile birlikte alta doğru ayrıştılar. Bu bir çatışmaydı. Bunlarda bilindiği gibi Alevi gelenek doğar ve sonra da bu, doğal olarak dağlara sürülür. Diğerleri kentlerde yoğunlaşır, iktidara gider.

Selçuklu beyleri Türk boylarının önderliğinde kurulan bir devlettir. 1040 yılından itibaren Oğuz beylerinin öncülük ettiği akınlarla İran içlerine gelip önce İran'daki bazı devletleri aşarlar, Abbasiler içinde etkili olurlar ve giderek beylikleri birleştirerek devlet kurarlar. Daha sonra Selçuklu imparatorluğu doğar. Onun da ardından, giderek Osmanlı beyliği, devleti ve imparatorluğu gelişir. Tabii bu da sert mücadelelerle olur. Diğer Anadolu Türk beylikleri, hatta Hıristiyan halk, yine Türkmen toplulukları, beylikleri kendilerini büyük bir mücadele içinde bulurlar. Osmanlıların merkeziyetçi eğilimleri ile bu beyliklerin karşı faaliyeti zaten çelişmek durumundadır. Bir de sınıflaşma devam etmektedir.

Şeyh Bedrettin, hem bazı beyliklerden, hem Hıristiyanlardan güç almaya çalışır hem de bir sınıfsal harekettir. Yine Celali isyanları vardır, bilindiği gibi bu epey büyük bir köylü isyanıdır. Bu dönemde Alevi hareketleri de ortaya çıkar. Yavuz Sultan Selim'in bir çırpıda kırk bin Aleviyi kuyulara doldurması olayı vardır. Sünni söylemi çok ağır bir biçimde iktidara egemen kılınır. Alevilerin büyük kesimi imha ve iğdiş edilmiş, kalanların bir kısmıyla da Bektaşi ocağı kurulmuştur. Bektaşilik, Alevilerin devlete teslim olmuş kesimini ifade eder. Kaldı ki Yeniçeri Ocağı, Yavuz'un geliştirdiği bir ocak ve resmi tarikatı da Bektaşiciliktir. Bununla da kontrol altına alıyor.

Aleviliğin ulusal kökene dayanması ayrılık gerekçesi mi

Aleviliğin de ulusal bir kökene dayanmasını fazla ayrılık gerekçesi olarak görmemek lazım. Tabii ulusal köken göz ardı edilmemekle birlikte, fazla bir aykırılığa da yol açılmaması gerekir. Kürdistan Aleviliği ile Türk Aleviliği arasındaki ayrılık, ulusal farkından ziyade, Bektaşiciliğin Yavuz zamanından beri bir devlet mezhebi olarak örgütlendirilmesidir. Bu, ulusun resmi ocağıdır. Dolayısıyla bunu Türk Aleviliğinin ulus farkından doğan bir özellik olarak değerlendirmek yerine, bizzat siyasal iktidarın, devletin Aleviciliği iğdiş etmesi –ki içinde Kürt de olabilir– şeklinde tanımlanabilir.

Anadolu'da da sanırım Türkmenlerden, Bektaşiliğe aykırı olanlar bugün de vardır. Ayrımı böyle yapmak, devletin iğdiş ettiği Alevilik ile direnen Aleviliği ayırmak önemlidir. Ulusal farklılıklardan doğan bazı farklar da olabilir tabii.

Bir de Fars Aleviliği vardır. Fars Aleviliği her zaman iktidara oynamıştır. Hatta Araplar da kısmen iktidara oynamışlar. Bunlar fazla olmamakla

beraber vardır. Suriye'de Alevilik yüzde on civarındadır, ama yüzde doksan üzerinde etkili olabilmektedir.

Alevilik bir doktrin değildir

Aleviliğin farklı bir doktrin olmadığı açık. Hatta Hıristiyanlık'taki gibi Katolik, Ortodoks, Protestan gibi ayırıma gitmediği de açık. Ama İslamiyet içerisinde etkili bir bölünmedir. Sünniliğin kendi içinde ne kadar mezhebe ayrıldığını bilmemiz gerekir. Aleviliğin de kendi içinde çok kolay ayrılacağı kaçınılmazdır. Bu neden böyledir? Ulusal farklar, sosyal farklılıklar çok ileri düzeyde. Neden birbirine çok benzemiyorlar? İran'ın kendisi bir imparatorluk geleneğidir. Orada Sünni Emevi ve Abbasi imparatorluğuna karşı, Alevi geleneğiyle, Ali geleneğiyle mücadele edecektir. Ama diğer yandan büyük bir devlettir, o devleti esas alacaktır. Dolayısıyla devlet anlayışına, devlet felsefesine son derece yakındır.

Anadolu'daki Alevilikte ise tam tersidir. Burada devlete Sünni gelenek hakim olduğundan, son derece ezilen, mistik bir felsefeye dayanacağı açıktır. Kürdistan'da belki daha değişiktir; Zerdüştçülüğe yakın olacaktır.

Baba İshak'ta olsun, Bedrettin'de olsun, yine daha sonraki birçok isyanda olsun, Kürtlük, Alevilik ve Türkmenlik birbirine karışmıştır. Burada sınıfsal karakterin yakınlığından bahsetmek gerekir. Sanırım hem Selçuklu hem de Osmanlı döneminde böyle bir gelişme de vardı. Bu şunu gösterir: Devletin ayrıştığı birçok sınıf, tabaka, hatta başka uluslardan kültürler hızla bir önderlik altında birleşmekten uzak durmamışlardır. Baba İshak bunun bir örneğidir, Şeyh Bedrettin bunun bir örneğidir. Buna benzer birçok örnek vardır.

Kemalist rejim
İslam'a karşı bir öze sahiptir

Osmanlı İmparatorluğu yıkıldığında, Mustafa Kemal'in eylemi ortaya çıkar. Mustafa Kemal bunun farkındadır ve kendisine dayanak ararken, Anadolu'da bu Bektaşiciliği, Aleviliği de göz önüne getirir. Bir toplumsal kesimin desteğini alırken, bunları da düşünür. Alevi kesiminin yüzyıllardan beri baskı altındaki durumunu göz önüne getirerek, cumhuriyeti veya Türkiye Cumhuriyeti diye tabir ettiğimiz devleti, biraz bunlara dayandırarak geliştirmek ister, doğal bir müttefik bulur. Aslında kesinlikle böyle bir özü yoktur. Kemalist rejim, genelde İslam'a karşı bir öze sahiptir. Mezhebi kollarda karşıtlık çıkar. Daha doğrusu, dini ideolojiyle beslenmiş bütün menfaat gruplarını, kendisinin önünde bir engel olarak görür. Başta Osmanlı sultanı böyledir, birçok yerel güç odağı böyledir. Bunlar çıkarlarını İslam ideolojisiyle dile getirirler. Bu da kendisi için, kendi diktatörlüğü için kabul edilmezdir. Dolayısıyla İslam'a karşı çıkar. Aslında siyasi güce karşıdır. Yalınkat bir diktatörlük geliştirmek ister. Bunun için de bu güç odaklarının dağıtılması gerekir.

Alevilerin gücünü, hatta müftünün gücünü arkasına alır, sonrasında da hepsini tasfiye eder. Dersim isyanında Aleviliği de büyük bir katliama tabi tutar. Burada mühim olan, Türkiye Cumhuriyeti başlangıçta gerektiği gibi Alevi oyununu oynamıştır. Daha sonra da hepsini kırmıştır. Bütün İslam'ı böyle kırmıştır. Devlet içinde iğdiş edilmiş bir diyanet reisliği kurarak, dini devletin hizmetinde mükemmel bir işleve tabi tutmuştur.

"Aleviliğin yanılgısı derindir. Devleti bir yerde laik sanır, din yetkisinden, dolayısıyla Sünni yetkiden arınmış sayar, öyle inanmak ister, öyle bağlanır, öyle bir yaşam tarzıyla bütünleşmek ister. Fakat bu bir yanılgıdır. Devlet, Osmanlı Sünniliğini daha değişik bir biçimde, sinsi diyanet reisliği biçiminde ideolojik bagajına almıştır. Aleviliği de hem sınıfsal nedenleriyle hem de ideolojisinin direnişçi özelliği nedeniyle baskı altına almıştır"

Aleviliğin yanılgısı burada daha derindir. Devleti bir yerde laik sanır, din yetkisinden, dolayısıyla Sünni yetkiden arınmış sayar, öyle inanmak ister, öyle bağlanır, öyle bir yaşam tarzıyla bütünleşmek ister. Fakat bu bir yanılgıdır. Devlet, Osmanlı Sünniliğini daha değişik bir biçimde, sinsi diyanet reisliği biçiminde ideolojik bagajına almıştır. Aleviliği de hem sınıfsal nedenleriyle hem de ideolojisinin direnişçi özelliği nedeniyle baskı altına almıştır. Hatta daha derin bir biçimde bunu yapmıştır. Sorunun özü buradan kaynaklanmaktadır.

Alevilik kontrol altında tutuluyor

Cumhuriyet için kontrol altında tutulması gereken bir kesimin devrimci geleneğini belki Osmanlı sultanlık geleneğine karşı kullandı. Kendisine karşı yönelmemesi için de Dersim'de görüldüğü gibi çok özel tedbirler alacaktır. Zaten Dersim katliamından sonra geliştirdiği yeni bir yeniçerileşme vardır. iğdiş edilmiş Alevilik de diyebiliriz buna. Yedi yaşında aldığı o çocukları cumhuriyet okullarında mükemmel eğitiyor ve cumhuriyetin en sağlam öğeleri haline getiriyor. Yavuz Bektaşiliği Yeniçeriliğin nasıl sağlam bir ocağı haline getirilmişse, cumhuriyet de aynı olayı diğer Alevi kesim üzerinde deniyor ve kadro devşiriyor. Sonuç, bugün karşımıza yeni bir Alevi partisini çıkarıyor.

Daha önceleri Türkiye tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti döneminde, 1965'lerde, bilindiği gibi bir devrimci sol yükseliş vardı. Bu yükseliş, Alevileri de bağrında hızla topluyordu. O zaman bir birlik partisi ortaya çıkarıldı. Görülecektir ki, bu bir devlet partisidir. Alevilerin devrimci direnişçi geleneğinin solla, o dönemin sosyalist ideolojisiyle birleşmemesi, sol devrimci muhalefete katılmaması için bu parti dayatıldı. Bu, çok önemli bir hareketi barajladı. Devrimci hareketi çok güçlü bir sosyal tabandan yoksun bıraktı. Ne zamana kadar? Devrimci sol zaafa düşünceye ve iktidar için bir tehlike olmaktan çıkıncaya kadar. Bu partinin de rolünü oynayıp tasfiye olduğunu biliyoruz.

Aleviler üzerinde oynanan oyunlar

Daha sonra özellikle PKK'nin öncülük ettiği ulusal kurtuluş savaşının Alevi geleneğiyle birleşmesi sorunu ortaya çıktı. Güneyde yükselen hareket kuzeyi de bağrına aldığında, Aleviler üzerindeki oyun tekrar daha kapsamlı oynanmaya çalışıldı. Çok sayıda ideologla birlikte, palazlanmış sermaye çevresi yaratılmak istendi. Milyarlar, hatta triliyonlar akıtıldı. Dernek kurmalarına dolaylı izin verildi, kendi adamlarını yerleştirdi. Daha ileri gidenleri de sindirtti. Maraş katliamı gibi, daha sonra Gazi Osman Paşa ve Sivas'taki katliamlar da bu dönemin yükselen ulusal kurtuluş savaşı ile birleşmelerini engellemeyi amaçlayan, devletten kaynaklı katliamın ta kendisidir.

Bunu hem dönem itibarıyla hem de biçimde çok iyi planlayıp uyguluyorlar. Maraş katliamı bilindiği üzere PKK'nin ilanının gerçekleştiği yıl yapıldı. O bölgede PKK hızla gelişiyordu; Adıyaman, Maraş, Elbistan, Malatya gibi Kürt Aleviliğinin yoğun olduğu yerlerde bir kök salma dönemine girilmişti. Hatta ağırlıklı olarak buralarda yerleşiyordu. Diğer yerlere daha ulaşmamıştı. Tam da bunun engellenmesi için Maraş katliamı gerçekleşti. Ecevit iktidardı, CHP hükümeti hiçbir tedbir almadı. Bu katliamın sabaha kadar sürmesi, bizzat bu partinin gözetiminde yürütüldü.

Bu, aynı zamanda şu anlama geliyordu: "Kürdistan'da yeni yükselen ulusal harekete yaklaşırsanız, imha olursunuz!" Nitekim çok büyük bir geri çekilme yaşandı. Alanın büyük bir bölümü metropole ve Avrupa'ya akıtıldı. Hem yol açıldı, hem korku dayatıldı. Böyle büyük bir boşalma! Bugün öyle sanıyorum ki, Pazarcık, Elbistan ve Malatya'nın birçok yeri, Maraş alanının ise neredeyse dörtte üçü boşaltılmış durumdadır. Bu, katliamla bağlantılıdır. Malatya'da ve Adıyaman'da da birçok katliam girişimleri oldu. Bu, kaçışları daha da hızlandırdı. Yerine bildiğimiz gibi büyük bir sermaye birikmiştir. Maraş'taki bu sermaye, Türkiye'de birinci sırada bir büyümeye ulaşmıştır. Bu da bu katliamla ilişkilidir. Alevi ağırlıklı zenginleşme ortadan kaldırıldı. Artık faşistlere, katliam güçlerine dayalıdır. Nitekim bütün seçilen milletvekilleri ve büyüyen sermaye bunların elindedir.

Kontrgerilla yöntemleriyle tasfiye edilen Alevilik

Malatya'da da, Adıyaman'da da, Sivas'ta da benzer bir gelişme var. Kontrgerilla yöntemleriyle tasfiye edilen Aleviliğin yerini, en faşistleri, bir yerde sağ ve diğer tarifin gereği de sermayedar alıyor. Faşizm bir tarife göre, sermayenin en şoven, en eli kanlı kesimi oluyor. İşte burada da yoğunlaşan budur, hem de katliamlar temelinde.

Daha sonra, İstanbul'da Gazi Osman Paşa'da benzer bir katliam gerçekleştirildi. Burası çoğunlukla Alevilerin oturduğu bir yerdir. Bizim de hızla taban teşkil etmeye çalıştığımız, yine Kürdistan Alevi bölgelerinden oraya göçen bir kesimde kabarışın geliştiği yerdir. Benzer bir provokasyonun ardından, bir katliam girişimi oldu. Bu neyi amaçlıyordu? Yükselen ulusal kurtuluş dalgasına, özellikle 1990'lardan sonra kuzeye ulaşan harekete, yani 1994'lere denk geliyor. Dersim'e adam akıllı girmiş ve Sivas'a doğru adımlar atmıştı. Buna barajlama koymak açısından bu katliam geliştirildi. Tabii o zaman bir de Sivas katliamı gerçekleştirildi. Sonuç, devlet içinde, bizzat hükümet içindeki bu kesimin, toplumsal temeldeki bu kabarışı durdurması oldu. Sivas ezici bir biçimde bunların tabanı haline geldi. İstanbul'da da bu kayış frenlendi önemli oranda.

Alevi particiliği devletin bir oyunu mu

Onun yerine şu tür bir Alevicilik geliştirildi: Bu, tarihte görüldüğü gibi parayla, korkuyla ve bir sürü temsilcilerle oluşturulmuş, günümüzde Ali Haydar Veziroğlu, Prof. İzzetin Doğan, Avrupa'da çığ gibi büyüyen Alevi dernekleri vb tarafından temsil edilmektedir. Cumhurbaşkanının katliamdan hemen sonra yeniden, "Bektaşicilik benim himayemdedir" söyleminde olduğu gibi, devletin ağır etkisi altındaki gelişmeler hız kazandı. Şu anda rejim, Aleviliği oldukça kontrol altında tutuyor.

Bilindiği gibi, Demokratik Barış Hareketi partileştiriliyor. 1965'lerde olduğu gibi, bu sefer yirmi yıl sonra, 1995'lerde tekrar bir Alevi partisi ile karşı karşıya bırakılıyoruz. Başarılı olur mu olmaz mı ayrı bir şey, ama bunun devletin bir oyunu olduğu açık. Ulusal kurtuluş mücadelesi diri olduğu, gelişmesini sürdürdüğü için, yine Türkiye'de de halkın muhalefeti bu tip oyunlarla kolay kolay durdurulamayacağı için, eskisi kadar başarılı olmayacakları başından bellidir, ama mühim olan oyunun sürdürülmesidir.

Günümüzde, böyle bir tarihi temeli olan bu sorun halen canlılığını korumaktadır. Dikkat etmemiz gereken, doğru yaklaşım ve doğru bir pratikle bu direniş geleneğini, doğal mecrasına akıtmaktır. PKK'nin zaten başından beri halkların direniş geleneklerini temsil etmek gibi bir özelliği vardır. Tarihten de gelen, hangi din ve mezheple ifade edilirse edilsin, yine aynı direniş-

çi geleneklere saygılı olmayı, kesinlikle onlara karşı dar bir yaklaşım içinde olmamayı ve ideolojik olarak onları da özümsemeyi dikkate alan bir özelliğe sahiptir. Dolayısıyla hangi halk tabakasıyla, mezheple ve hatta dinle karşılaşırsak karşılaşalım, en ufacık bir ayrılık görmüyoruz. İdeolojik bagajımız hepsini içine alacak zenginlikte ve genişliktedir. Hareket, başından itibaren hem halklar, hem mezhepler mozaiğine uygundur, dolayısıyla içimizde böyle bir sorun yoktur. Tam tersine, toplumdaki sorunu da halletmeye çalışırken, bu doğal özelliğimiz nedeniyle, doğal bir çözümleyici oluyoruz.

Şu anda PKK'de her tür mezhepten gelen insanlar büyük bir kardeşliği yaşamaktadır. Hıristiyan'ı, Ezidi'si, Zerdüşt'ü, dinsizi dinlisi, Türk'ü, Kürt'ü, Arap'ı, Laz'ı, Çerkez'i hemen hepsi kendisini ifade etmektedir. Bu özelliği ile gelişime yatkındır. Dolayısıyla, Alevilik üzerindeki oyunu bozmakta hem epey birikimimiz var hem de ideolojik olarak siyasi yaklaşım itibarıyla uygulamaya dikkat edilirse zorluk çekmeyiz. Geniş bir demokratik uzlaşma tecrübesine de sahibiz. Birçok Türkiye devrimci gruplarıyla, partileriyle olduğu kadar, böylesine toplumsal, sosyal grupların ideolojik değerleriyle de anlaşmak ve ittifaka gitmek bizim için zor değildir.

Aleviler ve Kürdistan sorunu

Alevilik ile Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi arasında çok önemli bir ilişki vardır. Hem Alevi, hem Kürt olmaları, Kürdistan ulusal sorunu açısından durumlarını daha da yakıcı kılmaktadır. Çünkü sorunu en çok derinden yaşayan onlardır. Dolayısıyla kim, 'Alevilerin bir Kürt sorunu yoktur' diyorsa, bu en büyük çarpıtmadır. Belki de Hakkari Kürtlerinden, Mardin'den daha fazla –ki, onlar için de günümüzde önem kazanmıştır– Alevilerin bir Kürt sorunu var. Çünkü boşaltılan yerler en çok o bölgelerdir, baskıya ve katliama uğrayan yerler oralardır. Salt mezhep özelliklerinden dolayı değil, ulusal özellikleri onları tarih boyunca hedef durumuna getirmiştir.

Her kim 'Kürt sorunu, Kürdistan sorunu Alevileri ilgilendiremez' diyorsa veya 'Türk Alevileri buna karşı olmalı' diyorsa o, en büyük yalanı söylüyor demektir. Hiç kimse İbrahim Kaypakkaya gibi ne Alevi geleneğine bağlıdır, ne ondan gelir ne de O'nun kadar bilinçlidir. Buna benzer bildiğimiz birçok direnişçi var. Kürdistan'ı esas alıyorlar, Kürdistan'a geliyorlar. Demek ki Anadolu Aleviliğinin de Kürdistan'a, Kürt sorununa doğru yaklaşmaya oldukça ihtiyacı var. Kurtuluşları orasıyla bağlantılıdır. Tarih boyunca böyle olduğu gibi, günümüzde de bu kesim böyledir. Nitekim günümüzde Anadolu Türkmen Aleviliğinden saflarımıza oldukça gelen vardır.

Özel savaşın MHP kolu erkenden iç Anadolu Türkmenlerinin üzerinde oyun düzenledi, şimdi daha da yaygın uyguluyorlar. Bu, özel savaşın bir çalışmasıdır, bunu iyi biliyoruz. Türkmenler yoğunluklu olarak iç Anadolu, Toroslar ve Karadeniz'de yaşarlar. Onları özel etkileme yöntemlerini geliştirmişlerdir. Onların daha çok kent, aydın ve işçileriyle uğraşmışlardır. Belki Türkmen ve Alevi sahasını ihmal etmişlerdir, ama şimdi geliştireceklerdir.

Dolayısıyla Anadolu Aleviliğini doğal bir müttefikimiz olarak değerlendiriyoruz. Kürt Aleviliği ise bundan sonra sorunla daha derin uğraşmak zorunda. 'Aleviliğin pek fazla ulusallığı yoktur' deniliyor. Hayır, hem Kürt Aleviliğinin çok önemli bir ulusal sorunu vardır hem de Anadolu ve Türkmen Alevisinin çok önemli bir ulusal sorunu vardır. Söylediğim gibi, katliama en çok uğrayan Kürt Aleviliğidir. Türkiye'de de baskılara en çok başkaldıran Alevi kökenlilerdir ve onlar da en çok ulusal sorunla ilgilenmiştir.

Alevilik kültür ve özgür yaşam

Alevilik olayında devrimci geleneğe bağlı ve düzene karşı direnişini sürdürmek isteyen birçok kesim var. Sanırım Avrupa'da bu Alevi dernekleri federasyonu içinde ayrışan, ortaya çıkan bir grup dost vardı. Biz onun değerli öncülerinden "Pir" diye tabir ettiğimiz Ali Haydar Cilasun ile bir buluşmayı gerçekleştirmiştik. Bu, sanırım biraz sonuç verdi. Aleviler bünyesinde bir ayrışma gelişti. Sınırlı da olsa, bu önemli bir sonuca ulaştı. Bunu daha da derinleştirmek önümüzde bir görev olarak durmaktadır.

Bilindiği üzere Alevilik, daha çok kültür yanı çokça işlenmiş, ama siyasi yanı değerlendirilmemiş bir özelliğe sahiptir özellikle Türkiye ve Kürdistan'da. İran'daki Şia tamamen siyasal bir olaydır. Dini motifler daha çok siyasal iktidar için kullanılır. Suriye'de bile Alevilik ağırlıklı olarak iktidardadır ve tamamen siyasal bir güce, üstünlüğe sahiptir. Türkiye'deki Aleviliğin ise siyasetle fazla bir tanışmışlığı yoktur. Daha çok kültürel bir olay olarak, özgür yaşam yanı ağır basan, fakat iktidarla bütünleşemediği için bunu da tam yaşayamayan, dolayısıyla bu sorunu sürekli yaşayan bir özelliğe sahiptir.

Sanırım kültür yanı ağır basan bu derneklerin durumunu siyasal bir kanala akıtmak en temel bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Kendilerini fazla siyasileştirmeden salt kültürel bir çalışmayla dar tutarlarsa, kendi içinde yozlaşır. Zaten devlet Aleviciliğinin de yapmak istediği budur. Bu anlamıyla en oportünist bir kesim olur. Düzenin oy potansiyeli olur ve sahte bir laiklik demagojisi altında da kendilerini yaşıyorken düzeni yaşatmış ve böylece de kendi tarihi özleriyle çelişmiş, kullanılmış olurlar.

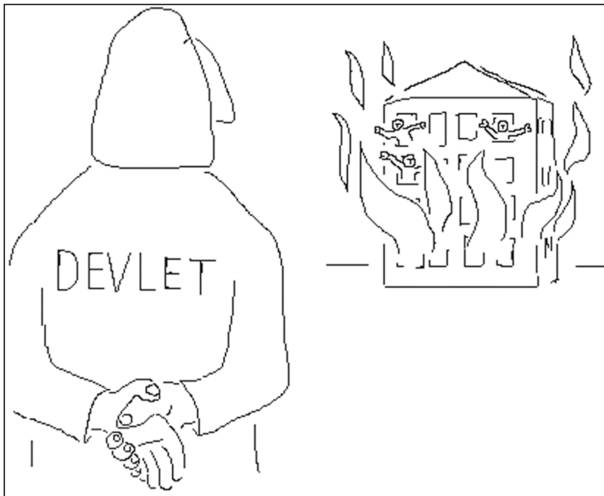
"Türkiye'de laiklik ideolojisi, modernizm, Alevicilikte büyük bir desteğe sahip olmuştur. Özgürlük özelliği burada yanlış bir kanala akıtılıyor. Tutucu olmayalım, özgürlükçü olalım derken, tam bir yozlaşmaya uğruyor. Ortada tam bir devlet oyunu var. Burada siyasi kanal yok, halbuki özgürlük siyasi kanal ister. Özgürlük tam doğru yaşanılmak isteniyorsa, mutlaka siyasal bir amaca ve araca bağlanmak zorundadır"

Kültür Aleviciliğini siyasi Aleviciliğe dönüştürmek

Bu, nasıl bozulacaktır?

Bu durum kültür Aleviciliğini, siyasi Aleviciliğe dönüştürmekle aşılır. Şüphesiz kültür Aleviciliği değerli olmakla birlikte yetersizdir. Daha çok kapalı kalmış, yüzyıllardan beri dağ koşullarındaki gibi özgür olmaya özen göstermiştir. Ama günümüzün gelişen ulusal, toplumsal koşullarında artık bu yetmiyor. Dikkat edilirse, aşınmanın bir yolu çok kötü bir yozlaşmadır. Türkiye'de laiklik ideolojisi, modernizm, Alevicilikte büyük bir desteğe sahip olmuştur. Özgürlük özelliği burada yanlış bir kanala akıtılıyor. Tutucu olmayalım, özgürlükçü olalım derken, tam bir yozlaşmaya uğruyor. Ortada tam bir devlet oyunu var. Burada siyasi kanal yok, halbuki özgürlük siyasi kanal ister. Özgürlük tam doğru yaşanılmak isteniyorsa, mutlaka siyasal bir amaca ve araca bağlanmak zorundadır.

Bireysel Alevilik, düzende bugün yoğun olarak yaşanıyor, ama köledirler ve üzerinde her türlü oyun oynanmıştır. Bireysel tepkileri var, ama hiçbir sonuca götürmemektedir. Çünkü siyasal örgütü yok. Neden? Toplumsal muhalefetle bütünlüğü yok. Neden? İktidar sorununa doğru yaklaşımı yok. Tam tersine, karşısında olması gereken iktidarların elinde bir oyuncak. Bazı yozlaşmış kültür değerleriyle alabildiğine karıştırılıyor ve felç edilmişlerdir. Günümüzde eğer buna dikkat edilmezse, nasıl ki Nakşilerin bir tutuculuğu varsa ve devlet bir kanadıyla bunu kullanıyorsa, Alevi tutuculuğu da tehlikeli bir hal alacaktır. Buna aslında dikkat çekmek gerekir. Alevi kültür çalışmaları adı altındaki tutuculuk eğer aşılmazsa, onun özü bir yerde ihanete uğramış olur.

Yozlaşmaya karşı devrimci direnişçilik

Bu kültür, tarihte çok büyük direnişlere yol açmıştı. Türkiye solunun geliştiği dönemde de aslında Alevi kökenli birçok iyi direnişçi vardı. Kaypakkaya gibi çok iyi tanıdığım birçok Alevi kökenli militan vardı. Dersim'de yüzlerce, binlercesi var. Devrimle bütünleşirlerse, kahramanlaşabilirler. Hatta ***Zilan (Zeynep Kınacı)*** gerçekliğinde de bunu görmek mümkündür. Mutlaka bu gelenekle bir bağlantısı vardır, ama bu PKK ortamında olmuştur.

Zeynep bir hemşireydi, PKK ortamı olmasıydı yozlaşıp gidecekti. Zaten o tehlikeyi yaşadığını belirtiyor. Ama PKK'nin büyük devrimci ideolojisi ve ondaki militan kişilikle birleşince, böylesine çok büyük ve insanlık tarihinde eşine ender rastlanan bir eylemin sahibi oldu. Demek ki, yozlaşmaya karşı devrimci çerçeveyi iyi ortaya koymak lazım. Eğer bu olursa, büyük bir gelişmeye yol açabilir. Henüz bunun olanakları tümüyle silinmiş değildir.

Düzen bundan çok korkuyor, korktuğu için de trilyonlar döküyor. Naylon örgütlerle, yozlaşmayı özellikle teşvik eden sanat programlarını da müthiş geliştiriyor. Örneğin, Müslüm Gürses gibi birçok Alevi ozan türemiş. Hatta Arif Sağ en büyük ustası geçinir, onu bile hizmetlerine almışlar. En son Erzincan Özel Savaş Valisi, "ben gerillayı buraya yaklaştırmadım" diye övündü. Yazıcıoğlu ile kol kola rayting yaptılar. Onların hepsi planlıdır. Özel olarak bunları yanlarına aldılar, bütün devlet televizyon ve radyolarında ağırlıklı olarak bunlara program düzenlettiriyorlar. Onların yarısı bu gelenektendir, ama devletle bütünleşme içerisinde bulunmaktadırlar. Devlet bunlar vasıtasıyla Alevi kitlesi üzerinde yozlaştırma ve özünden boşaltma yaklaşımlarını geliştirmektedir.

Aleviciliğini aşmayan çabalar içinde olmamak

Önümüzdeki dönemde bu yozlaştırmaya karşı, devrimci mücadelemizin sınırlı olarak temsil ettiği bir geleneği daha da geliştirmemiz gerekir, bunu tartışıyoruz. Bu potansiyel, öyle kolay tasfiye edilecek bir potansiyel değildir. En başta yapılması gereken; bu dar kültür Aleviciliğini aşmayan çabalar içinde kalmamak, onu aşmak, yozlaşmaya karşı tedbir almak, devrimci kanalı sağlam kurmak, genel devrimci hareketle birleştirmektir. Bunun imkanının fazlasıyla olduğu gibi, üzerinde yoğun ve özenle çalışılması gerektiği de bir o kadar açıktır. Anadolu Aleviliği, Kürdistan Aleviliği, Ortadoğu Aleviliği önemini korumakla birlikte, kendisini devrime tam olarak kanalize etmiş de değildir. PKK'yi düşünecek olursak, biz Ortadoğu Aleviliğiyle de siyasal düzeyde bağlantıları geliştirmiş durumdayız. Yine Türkiye'de de bağlantıları geliştirdik, Kürdistan zaten ağırlıklı olarak bizim için tabandır. PKK, bu konuda en iddialı bir öncü örgüt konumunu sağlamıştır.

Dolayısıyla Alevi hareketinin PKK öncülüğünde büyük bir destek bulması ve çıkış yapması imkan dahilindedir. Zaten günlük olarak gelişimi de buna yol açıyor ve PKK'nin öncülük ettiği genelde devrimci hareket, özelde ulusal kurtuluş savaşı, sahte Alevi partisini, Alevi trilyonlarını ve sanat alanında da yozlaştırmaya götüren birçok kişiliği, grubu ortaya çıkarmış, teşhir de etmiştir. Bunu daha da planlı, örgütlü bir hale getirme görevi vardır. Yaptıklarımızla yetinmiyoruz, daha fazlasını yapmaya, hatta iktidara taşırmaya da çaba göstereceğiz.

Demokratik özerklik

"Demokratik özerklik, Türk devletinin Kürtlerin tümüyle yeni bir birlik sözleşmesi yapmasıdır. Zora ve asimilasyona dayanan birlik yerine, demokratik bir siyasi birlik kurulmasıdır. Yalnız PKK ya da Koma Civakên Kürdistan sistemiyle değil, tüm Kürtlerle yapılan bir anayasal sözleşme olmaktadır. Dolayısıyla PKK ve Koma Civakên Kürdistan'ın siyasi projesinin kabulü olmaktadır. Esas olarak da PKK'nin başlattığı ve 35 yıl kesintisiz yürüttüğü mücadelesinin sonucu olmaktadır"

Önderliğimiz sık sık Türkiye'de Kürt sorununun demokratik özerklik çerçevesinde çözüleceğini belirtmekte, bunun Türkiye koşullarında en uygun çözüm olduğunu vurgulamaktadır. Önderliğimiz, demokratik cumhuriyet içinde Kürt sorununun çözümünden söz ederken kastettiği, cumhuriyetin demokratikleşmesi temelinde gerçekleşecek bir demokratik özerkliktir. Ulusal sorunların çözümü eskiden daha çok bağımsız devlet ya da federasyon olarak anlaşıldığı için, demokratik cumhuriyet ya da demokratik özerklik anlamazlıktan gelinmiştir.

Ulus devlet kavramı, esas olarak kapitalizm çağının başlamasıyla birlikte burjuvazinin savunduğu bir devlet biçimidir. Aynı etnik topluluğun ya da uluslaşma sürecine giren halkların yaşadığı ülke sınırlarını ulus devlet çizgileriyle kuşatarak sömürme, tekelini ele geçirme burjuvaların temel amacı olmuştur.

Kapitalizmin gelişmesi için elverişli bir çerçeve olarak görülen ulus devletler, tek bir ulusu esas alarak kurulmuştur. Bu devletlerin sınırları içinde ağırlıklı olarak bir ulus var olsa da, bir çoğunda farklı halklar da yaşadığından, zaman içinde bu halklarla söz konusu devletler arasında sorunlar yaşanmaya başlamıştır. Devlet içinde ağırlığı bulunan ulusun ayrıcalıklı olması ya da baskı altında tutulmaları, farklı ulusların, halkların, etnik toplulukların hakim ulus adına hareket ettiğini söyleyen ulus devletlere karşı mücadele içine girmesini beraberinde getirmiştir. 20. yüzyılın bir yönüyle de ezilen halkların sömürgeci ulusal devletlere karşı mücadele yüzyılı olması gerçeği böyle ortaya çıkmıştır.

Ulus devlet zihniyeti, her ulusa bir devlet yaklaşımının ürünü olduğundan, ezilen uluslar da benzer bir zihniyetle ulus devlet olmak istemişlerdir. Öyle ki bu zihniyet BM'de de benimsenmiştir. Sosyalistler de esasında burjuva yaklaşım olan bu düşünce ve pratiklerden etkilenerek, ulusların kendi kaderini ele almayı ağırlıklı olarak devlet olma biçiminde yorumlayarak, burjuva ulus devlet anlayışına meşruiyet kazandırmışlardır. Ezilen ulusların 20. yüzyılda devlet amaçlı mücadele etmelerinde, bu sol düşüncenin ağırlıklı etkisi vardır.

Bölgesel özerkliği oluşturan ünitelerin mücadelesi merkezi devletin yetkilerini daha fazla sınırlayabilir

Devlet dışında diğer bir çözüm olarak da federasyon gündeme getirilmiştir. Federasyonlar, söz konusu ulus devletin anayasası çerçevesinde, ulus devlet sınırları içindeki bir halka ya da ulusa verilen özerklik biçimlerinden biridir. Federasyon, kimi ülkelerde daha geniş, kimi ülkelerde daha dar bir yönetime sahiptir. Genel olarak federe devlet denen ünitelerin, anayasada belirlenmiş çerçevede merkez üniteye bağlı olmasını ifade eder. Ayrı meclisi, hükümeti ve kurumları bulunur. Ancak bu meclis ve hükümetlerin hangi konuları ele alacağı ve kullanacağı, yetki alanının sınırları anayasada belirlenmiştir. Bu anayasanın demokratik olup olmaması şart değildir. Federasyon yalnız demokrasiye duyarlı devletlerde değil, demokratik olmayan ülkelerde de uygulanabilmektedir.

Federasyonlara yakın diğer bir sistem de eyalet sistemidir. Eyalet sistemi olan ülkeler, federal devletlere yakın özelliklere sahiptir. Zaten birçok federal devletin yerel birimleri veya üniteleri eyalet olarak tanımlanmaktadır. Almanya, federal bir devlet, ama alt birimleri eyalet olarak tanımlanmaktadır. ABD, birleşik devletler olarak ifade edilir, hükümetine de federal hükümet denir. Alt birimler ise eyalet olarak adlandırılır. Bu sistemlerde eyaletlerin görev ve sorumluluk alanları da anayasalarla belirlenmiştir. Eyalet sistemlerinin anayasada belirlenmiş yetki ve görev sınırları da aynı değildir. Eyalet sisteminin uygulanması da söz konusu ülkenin demokratik olup olmamasıyla ilgili bir konu değildir. Örneğin Pakistan ve İran'da da eyalet sistemi vardır. Ancak demokrasiye duyarlı olan devletlerde eyaletlerin daha fazla söz ve karar sahibi olması demokratikleşmenin doğası gereğidir.

Federasyon ve eyalet sistemleri dışında bölgesel özerklik denen statüler de vardır. Bunların da sınırları merkezi devlet anayasası tarafından çizilmiştir. Bu yerel birimlerin kullandığı yetkiler, federe devletlerin kullandığından daha azdır. Bu nedenle federal devletlerdeki yerel ünitelere devletçik de denmektedir.

Ulus devletler içinde bölgesel özerklik, yerel otonomi gibi uygulamaların olması, bu devletlerin demokrasiye duyarlı olduğu anlamına gelmez. Bölgesel özerkliğin olduğu ülkeler demokrasiye duyarlı olabilir de olmayabilir de. Bu devletlerde de yerel birim şu yetkileri kullanır, şu işleri yapar denilerek, sorumluluk çerçeveleri çizilir. Bu sorum-

lulukları demokratik kurallar içinde yapması gibi bir koşul aranmaz. Söz konusu ulus devlet demokrasiye duyarlı ise bölgesel birimlerde de demokratikleşme gelişir. Öte yandan bölgesel özerkliği oluşturan üniteler eğer mücadele verirse, merkezi devletin yetkilerini daha fazla sınırlayabilir. Bu tür mücadele ve sınırlamalar, federal devletler içinde söz konusu olabilir. Bu tür mücadeleler sadece yerel birimlerin yetkilerini artırma niteliğinde olabileceği gibi, demokrasi açısından da gelişme ortaya çıkarabilecek niteliktedir.

Yerellerin yetki ve inisiyatifinin olması demokrasinin varlığı anlamına gelmez

Yerellerin yetki ve inisiyatif alanının var olmasının demokrasinin varlığı anlamına gelmediğine en iyi örnek feodal devletlerdeki yerel otonomilerdir. Feodal beylikler, merkezi feodal devletin yetkilerini zaman zaman sınırlarlardı. Fakat bunun demokratik bir gelişme olmadığı açıktır. Doğu'daki merkezi feodal devletlerden farklı olarak Avrupa'daki yerel prensler, merkezi yönetimden özerk bir yaşam statüsü edinmişlerdir. Avrupa'da demokrasinin gelişmesinde belirleyici etkenlerden biri olmasa da merkezi feodal krallıkların bu prenslikler üzerindeki otorite sınırlarının belirlenmiş olması nedeniyle bu yerel otoritelerin demokrasinin gelişmesinde sınırlı düzeyde etkilerinin olduğu da söylenebilir.

Ulusal sorunların çözümü, 20. yüzyılda esas olarak bağımsız devlet, federasyon veya bölgesel özerklik biçiminde gerçekleşmiştir.

Siyasal literatürde kullanılan konfederasyon biçimindeki devlet birlikleri bağımsız kabul edilen devletlerin sözleşme ile bir araya gelmesini ifade ettiğinden, ayrıca değerlendirmeye gerek yoktur. İki ya da üç –daha fazla da olabilir– bağımsız devlet bazı konularda güçlerini birleştirmek ya da bazı işleri birlikte yapmak için anlaşarak bir konfederasyon devletler birliği kurabilirler. Eğer ulusal sorunlarda böyle konfederasyon tanımlı çözümler gündeme gelmişse, bunu devlet olma kategorisi içinde değerlendirmek gerekir.

Ulusal sorunların çözümünde tartışılan ve bazı ülkelerde uygulanan diğer bir model de kültürel özerkliktir. 19. ve 20. yüzyılda bu tür çözüm modelleri görüldüğü gibi, bugün de kültürel özerklik bir model olarak birçok yerde uygulanmaktadır. Kültürel özerklik kimi ulusal topluluklar için bir çözüm biçimi olarak gündeme gelmiştir. Bu özerklik biçiminde esas alınan, söz konusu ulus veya topluluğun kültürel haklarını kullanmasıdır. Bu nedenle coğrafi tanımı ifade eden federe, eyalet veya bölgesel kavramlar kullanılmaz. Bazı yerlerde bölgesel kültürel özerklik tanımı yapılsa da burada ağırlıklı olarak öne çıkan yine de kültürel özerklik yanıdır. Kültürel özerklikte de esas olan, federe ya da bölgesel özellikte olduğu gibi, bir toplumun devletle ilişkilenme düzeyinin tanımlanmasıdır.

Kültürel özerklik, bir toplumun kimlik, dil ve kültürünün tanınması, bu hakların söz konusu toplum tarafından kullanılmasını ifade eder. Bu özerklik biçiminde, söz konusu toplumun veya ulusun okulları ve kültür kurumları olur. Bunların yönetimi ve çalıştırılması, merkezi devletin yasalarına uyulmak koşuluyla bu topluma verilir. Bu özerklikte herhangi bir siyasi yetki düzeyi yoktur. Kültürel özerklik dışında bu topluma devletle ilişkilerini düzenleyen farklı inisiyatif alanları tanınmamıştır. Söz konusu topluluk bir coğrafya üzerinde homojen bir biçimde yaşıyorsa, buna bölgesel kültürel özerklik tanımı yapıldığı da olmuştur. Ancak bölgesel kavramının kullanılması, söz konusu topluma kültürel haklar dışında bir sorumluluk alanı vermemiş, kültürel alan dışındaki tüm yetki söz konusu merkezi hükümete ait olmuştur. Bölgesel kültürel özerkliğin uygulandığı kimi yerlerde yetkileri sınırlı meclislere de rastlanmaktadır.

Farklı toplumların dil ve kültürünün gelişmesine imkan verilmesi zihni engeli ortadan kaldırır

Kültürel özerklik tartışmalarının en bilineni Rusya'da yahudiler için önerilendir. Yahudiler tüm Rusya'ya dağılmış olduğundan, bulundukları her yerde kendi kültürlerini geliştirmelerine imkan tanınması ve böyle bir statüye kavuşmalarına kültürel özerklik denilmiştir. Ancak bu düşünceye taraf olanlar da, milliyetçi bir eğilimi taşıdığı iddiasıyla karşı çıkanlar da olmuştur. Bugün Bulgaristan'da yaşayan Türkler de bu nitelikte bir kültürel özerkliğe sahiptir. Bulgaristan'da demokratikleşme geliştikçe bu özerkliğin alanı da genişlemektedir.

Diğer çözüm biçimlerinde olduğu gibi kültürel özerklik için de söz konusu devletlerin demokrasiye duyarlı olup olmaması koşul değildir. Ancak ulus devlet gerçeğinin diğer ulusları ve kültürleri eritme eğilimi dikkate alındığında, farklı toplumların kimliğinin tanınarak dil ve kültürünün gelişimine imkan verilmesi, söz konusu ülke demokratik olmasa da demokrasinin gelişimi açısından zihni bir engelin ortadan kalkması olarak görülebilir.

Bugün kültürel özerklik yaygın bir uygulama alanına kavuşmuştur. Birçok devlet içinde azınlık diye tanımlanan halk grupları ve topluluklar bulunmaktadır. Bu devletlerde demokratikleşme geliştikçe bu toplu-

lukların kimlik, dil ve kültür sorunları demokrasi içinde çözüme kavuşturulduğunda veya bu toplulukların birçok bakımdan dil, kültür ve kimliklerini geliştirmeye teşvik edildiğinde büyük toplumsal gelişmelerin yaşandığı görülmektedir

Demokratik özerklik demokrasinin varlığını ön koşul olarak kabul eder

Demokratik her gelişme, geçmişte inkar edilen ve bastırılan farklı kimliklerin kendisine gelmesi, kültürel olarak açılıp serpilerek insanlık açısından birer zenginlik haline gelmesine yol açmaktadır. Demokratik gelişim –en fazla da ezilen uluslar, halklar, topluluklar ve kültürler açısından– özgür yaşamın önünün açılması demektir.

Önderliğimizin ifade ettiği demokratik özerklik ise belirttiğimiz tüm bu biçimlerden ayrı bir çözüm yaklaşımını ifade etmektedir. Sözünü ettiğimiz modellerin her birinden biçimsel olarak bazı benzer yanların alınmış olduğu düşünülse de, tüm bu modellerden farklı bir çözüm biçimidir. Kültürel özerkliği çağrıştıran bazı yanları görülse de ondan da farklıdır. Demokratik özerklik, demokrasinin varlığını ön koşul olarak kabul eden bir özerklik biçimidir.

Önderliğimiz, *"Türkiye'de Kürt sorunu demokratik özerklikle çözülür"* derken, demokratik konfederalizm ya da demokratik komünalizmden vazgeçmiş değildir. Demokratik özerklikle demokratik konfederalizm birbirinin alternatifi değildir. Demokratik özerklik söz konusu devletle ilişkiyi, hukuku tanımlarken, demokratik komünalizm devlet dışı toplumun demokratik örgütlenme ve yaşam biçimini tanımlamaktadır. Bu nedenle demokratik özerklik ile demokratik komünalizm farklı kategorilerin tanımı olmaktadır.

Demokratik konfederalizm ya da tabandan başlatılarak gerçekleştirilen demokratik örgütlenme ve yaşam biçimi tüm devletler için geçerlidir. Demokratik komünalizmde, devlet ve devletçi sisteme bütünüyle demokratik bir karşı duruş gösterilmektedir. Ya da kendini devlet dışında tanımlama ve ifade etme vardır. Federasyon, bölgesel özerklik, kültürel özerklik ya da demokratik özerklik bir toplumun ya da halkın söz konusu devletle kurduğu ilişkiyi tanımlar. Demokratik komünalizm ise devletle bir ilişki tanımı değildir. Sadece devlet demokrasiye duyarlı olarak kendine tahammül ettiği ve kendisini tanıdığı müddetçe o da söz konusu devleti, devlet+demokratik konfederalizm ilişkisi içinde tanır.

Kürt halkının ulusal kimliğinin anayasa çerçevesinde kabul edilmesi demokratik özerkliğin temel özelliğidir

Demokratik konfederalizm, devleti yok saymadan tamamen halkın demokratik kurumlaşma modelidir. Bir federasyonun böyle bir zorunluluğu yoktur. Federasyon için önemli olan, devletten kopardığı özerkliktir. Böyle bir hukuka kavuştuktan sonra, kendisi de çoğu zaman söz konusu devletin yereldeki izdüşümü olur ve bir devletçik biçiminde örgütlenir. Böyle olduğu zaman bile halkı oluşturan tüm topluluklar bu federasyon içerisinde kendi demokratik konfederal –demokratik konfederalizm– örgütlenmelerini gerçekleştirirler. Böylece söz konusu federasyon+halkın demokratik örgütlenmesi sağlanır.

"Önderliğimiz, *"Türkiye'de Kürt sorunu demokratik özerklikle çözülür"* derken, demokratik konfederalizm ya da demokratik komünalizmden vazgeçmiş değildir. Demokratik özerklikle demokratik konfederalizm birbirinin alternatifi değildir. Demokratik özerklik devletle ilişkiyi, hukuku tanımlarken, demokratik komünalizm toplumun devlet dışı örgütlenme ve yaşam biçimini tanımlamaktadır. Demokratik özerklik ile demokratik komünalizm farklı kategorilerin tanımı olmaktadır"

Önderlik, *"Güney Kürdistan'da büyük olasılıkla üçlü federasyon çözümü olacak,"* dedi. Mevcut durumda yasal ve fiili olarak üçlü federasyona dayalı bir federal devlet gerçeği ortaya çıkmıştır. Böyle olması, Güney Kürdistan ve Irak'ın diğer alanları için demokratik konfederalizm çalışması yapmamızı ortadan kaldırmaz. İster Kürt devletçiği olsun, ister başka devlet olsun, Kürdistan halkını demokratik komünalizm doğrultusunda örgütlülüğe kavuşturmamız, demokratik özgürlükçü çizgimizin gereğidir. Dolayısıyla bir Kürdistan federasyonu, demokratik Kürdistan konfederalizminin alternatifi değildir. Ya da onun yerine geçmez. Federasyon, Irak devleti ile olan ilişkiyi tanımlarken, demokratik komünalizm ise Kürt halkının özgürlükleri ve adaleti en fazla geliştireceği demokratik kurumlaşmasını ifade etmektedir.

Federasyon, aslında bir proto devlettir. Bu nedenle özgürlükçü demokratik konfederalizm karşısındaki konumu bir devlet konumudur. Bu yönlü bakıldığında, demokratik konfederalizm –devleti yok sayma ya da devletin yerine geçme anlamında değil– devlete alternatif olduğu gibi, federasyona da alternatiftir. Yani federasyonda olduğu gibi devletle ilişkilenme biçimi değil, onu aşmanın, söndürmenin modelidir. Bu nedenle Kürt özgürlük hareketi, Güney Kürdistan'da demokratik komünalizmi kurumlaştırma mücadelesini her koşulda sürdürmeye devam edecektir.

Türkiye devleti karşısında Kuzey Kürdistan halkının konumunu ifade eden demokratik özerklik birçok yönüyle irdelenebilir. Böyle bir statünün ya da konumun ortaya çıkması için, Türkiye'nin demokratikleşmesi gerekir. Çünkü Türkiye'de demokratikleşme gelişmeden demokratik özerklik çözümü ortaya çıkmaz.

Demokratik özerkliğin diğer temel bir özelliği ve gerekliliği de Türk devletinin Kürt halkının ulusal kimliğini tanıdığını anayasa çerçevesinde kabul etmesidir. Ulusal kimliğin kabul edilmesiyle birlikte, Kürtçe'nin eğitim dili haline gelmesi ve kültürel gelişimi için tüm engellerin kaldırılması gerekmektedir. Diğer diller ve kültürler hangi olanaktan yararlanıyorsa, Kürt dili ve kültürünün de aynı olanaklardan yararlanması, Kürt kimliğini tanımış olması demokrasinin gereğidir.

Demokratik özerklik bir halkın temel haklarının yaşam bulmasıdır

Buraya kadar belirtilenler ve kabul edilen haklar, belirli düzeyde bir kültürel özerkliği de çağrıştırmaktadır. Ancak demokratik özerklik bundan öte bir şeydir. Her şeyden önce söz konusu devletin demokrasiye duyarlı olması gerekir. Türkiye söz konusu olduğunda, buna cumhuriyetin reformlarla demokratik cumhuriyet haline gelmesi de diyebiliriz. Dolayısıyla demokratik özerklik sadece Kürtler için değil, tüm Türkiye halkları açısından geçerli bir demokratikleşme modeli olmaktadır. Örneğin Ege bölgesindeki halk da tüm toplulukları ile özgür ve demokratik yaşama kavuşarak, yerel meclisleriyle siyasal ve sosyal yaşamın daha aktif öznesi haline gelerek, devlet karşısında demokratik özerklik konumunu yaşayacaktır. Eğer farklı etnik ve dinsel topluluklar varsa kendi dillerini, kültürlerini geliştirecek, yerel meclisleriyle de hem özgün sorunlarını hem de merkezin el atmasının gerekmediği diğer ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarını kendileri çözeceklerdir. Aslında demokratik özerklik, bir halkın olmazsa olmaz haklarını özgür ve demokratik bir biçimde kullanmasıdır. Bireyin yaşam hakkını tanımak kadar, toplulukların, halkın, ulusun, kültürün yaşam hakkının da tanınması olmaktadır.

Günümüzde bir insanın yaşam hakkını tanımak yetmez. Onun düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü tanımak da demokrasinin olmazsa olmaz koşuludur. Bir topluluk olan Kürtlerin kendi meclislerini kurması ve bir yönetim ortaya çıkararak devleti doğrudan ilgilendirmeyen sorunlarını çözme imkanına kavuşması ya da yerel meclislerin bu yönlü çalışmasına engel olunmaması da bu özerkliğin diğer bir boyutudur. Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi günümüzde genel bir demokratik eğilim olduğu gibi, farklı dili ve kültürü olan bir halkın kendi meclisini oluşturması ve birçok işin böyle bir irade tarafından yürütülmesi de ulusal sorunların çözülmesi açısından çok önemlidir. Devletlerin giderek küçüldüğü, birçok yetkinin yerellere ve demokratik kurumlara bırakıldığı bir çağda halkların böyle bir meclise ihtiyacı olduğu gibi, halkların var olan sorunlarının devletle çatışmalı biçimde karşı karşıya gelmeden çözülmesi için de bu meclisler gereklidir.

Demokratik özerklik içerik olarak bunları kapsamaktadır. Bu çözüm modeli, sınırları belli ve kendini devletin yerine geçiren bir model veya proto devlet olan federasyon değildir. Demokrasi koşullarında bir halkın temel demokratik haklarının yaşam bulması ve kendi iradesini bir meclisle ifadelendirmesini tanımlamaktadır. Günümüzde halklar ve tüm toplumlar iradelerini meclisleriyle ifade ediyorlar. Bir yerel meclisin varlığı devletle çatışmayı değil, gerilimi azaltan ya da çelişkilere dayanan gerilimin demokratik mücadele kuralları içerisinde kalmasını sağlayacak bir faktör olarak işlev görür. Kaldı ki yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve yerel meclislerin oluşumu, artık demokrasinin gelişimine tekabül eden kurumlar olarak görülmelidir.

Demokratik özerklik, Türk devletinin Kürtlerin tümüyle yeni bir birlik sözleşmesi yapmasıdır. Zora ve asimilasyona dayanan birlik yerine, demokratik bir siyasi birlik kurulmasıdır. Yalnız PKK ya da Koma Civakên Kurdistan sistemiyle değil, tüm Kürtlerle yapılan bir anayasal sözleşme olmaktadır. Dolayısıyla PKK ve Koma Civakên Kurdistan'ın siyasi projesinin kabulü olmaktadır. Esas olarak da PKK'nin başlattığı ve 35 yıl kesintisiz yürüttüğü mücadelesinin sonucu olmaktadır.

Demokratik özerklik devlet yetkilerini paylaşma değildir

Demokratik özerklik, bir genel meclis ve Türkiye cumhuriyeti hükümetini yok saymamaktadır. Bu durumda inkarcılıktan vazgeçildiği için, bu meclis ve hükümet Kürtlerin Kürdistan'da demokratik örgütlenme ve kurumlarına engel olmaktan çıkacaktır. Böyle bir Türkiye, Kürtlerin kendi kimlikleriyle siyaset yapma dahil her türlü demokratik örgütlenmesini demokrasinin gereği kabul eden, demokratik bir duyarlılığa kavuşmuş ve birçok konuda reforma uğramış bir devlet haline gelecektir.

Demokratik özerklik yalnız Kürt halkının demokratik haklarını kabul etmiyor, aynı zamanda kendini demokratik reforma uğratan bir devlet gerçekliğinde pratikleşen siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel bir yaşam modelidir. Demokratik özerkliğin şu köyden, şu kasabadan geçen bir sınırı yoktur. Ancak Kürt halkının kimliğini, temel demokratik haklarını, meclis oluşturma dahil demokratik kurumlaşmasını kabul ettiğinden, doğal olarak sınırları çizilmemiş özerk demokratik Kürdistan gerçekliği ortaya çıkmış olacaktır. Bu özerklik devlet yetkilerini paylaşma değil, farklı bir ulusun kendi özgünlüğünü her alanda ifade etmesini içermektedir. Burada demokratik haklarını ve özgürlüklerini demokrasi içinde yaşayacağından bu, aynı zamanda özgür Kürdistan gerçeği olmaktadır. Demokrasi özgürlüklerin en fazla yaşanacağı vahaysa, Kürdistan'ın demokratik özerkliği özgür Kürdistan gerçekliği olarak da anlaşılmalıdır.

Dikkat edilirse demokratik özerklikte vurgu, Kürdistan'ın ve Türkiye'nin demokratikleşmesine yapılmaktadır. Şöyle federasyon olsun, şöyle otonomi olsundan çok, şöyle bir demokrasi olsun konusu demokratik özerklik çözümünün esasıdır.

Demokrasiyi gerçek anlamda uygulayan bir ülke yok

Demokrasi, halkın kendini yönetmesi olarak tanımlanır. Hala böyle bir demokratik ülke gerçeği yoktur. Bu açıdan ele alındığında Avrupa'da İsveç, Norveç, Hollanda ve İsviçre örnekleri bile kusurlu demokrasilerdir. Hatta hala egemen sömürücü sınıfların hakimiyeti olduğu için, ne kadar demokratik oldukları bile tartışılırdır. Ancak halka ekonomik, siyasal, kültürel alanda nefes aldıran ve devletin merkezi gücünü sınırlandırma anlamında nispi bir demokratikleşmeden de söz edilebilir.

Türkiye'nin çok katı bir merkezi devlet ve katı bir Kürt inkarcısı olduğu dikkatte alınırsa, Kürt kimliğini kabul eden, ana dilde eğitimi pratikleştiren, Kürt kültürünün gelişimi önündeki engelleri kaldıran ve Kürt halkının kendi kimliğiyle parti kurması dahil örgütlenme özgürlüğünü kabul eden bir Türkiye, önemli bir demokratikleşme hamlesi yapmış olacaktır. Kürt halkının temel haklarını kullanması, özgürlüğünü yaşaması önünde şimdiye kadarki en büyük engel demokratik olmayan zihniyet ve kurumlaşmalar olduğundan, Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde gerçekleşecek demokratik özerkliğin Kürt halkı açısından bir özgürlük hamlesi olacağı açıktır. Demokratik bir ortam elde edildiği takdirde, Kürt halkı bir federasyon ve devlet koşullarından çok daha fazla demokratik ve özgür yaşama kavuşabilir.

Demokratikleşen bir Türkiye ve Kürdistan koşullarında, devlet kendisine ister üniter desin ister demesin, merkezi devletin yetkilerinin sınırlanacağı, yalnız Kürt halkının değil, Türkiye halklarının da devletin o güne kadar elinde tuttuğu birçok yetkiyi demokratik bir irade olarak devralacağı açıktır. Zaten bunlar demokratikleşmenin doğrudan sonuçlarıdır. Demokratikleşen Türkiye de Kürt halkının demokratik özerkliği, üniter devletin önemli oranda aşılması anlamına gelmektedir.

"Demokratikleşme eğiliminin arttığı ve ulusal sorunların demokratikleşme temelinde çözüme kavuşturulmasının imkan dahiline girdiği günümüzde, uluslar demokratik kurumlaşmasını sağlayarak her türlü özgürlüğünü demokratik halk gücüyle oluşturabilir. Önderliğimizin belirttiği gibi, 'Serkeftin Halkı' haline gelen Kürtler de demokratik özerklik koşullarında demokratik komünalizmi kurumlaştırıp hasret kaldıkları özgürlükleri en iyi biçimde yaşayabilir"

Demokratik özerklik özgürlükçü bir çözüm modelidir

Bir daha vurgulamalıyız ki, demokratik özerklik ile demokratik konfederalizm birbirinin alternatifi değildir. Demokratik özerklik, Kürt sorununun Türkiye sınırları içinde demokratik siyasi çözüm seçeneğidir. Kuzey Kürdistan için uygulanabilir, gerçekçi ve Kürt halkının demokrasi ve özgürlük ihtiyacına cevap verecek niteliktedir. Demokratik özerklik, Türkiye'nin diğer alanlarına dağılmış Kürtler açısından da dil, kültür özgürlüğünün gerçekleşmesi ve asimilasyonun durdurularak, ulusal kimliğin demokratik koşullarda ifade edilmesinin en iyi yoludur. Demokratik özerkliğin, demokratik uluslaşma gerçeğinin en iyi ve en derin biçimde gerçekleşeceği siyasal bir zemini ortaya çıkaracağı da diğer bir gerçektir.

Demokratik konfederalizm ise Kürdistan halkının kapsamlı demokratik kurumlaşması temelinde siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik alanda kapsamlı bir demokratik ve özgür gelişimi yaşamasının ifadesidir. Demokratik özerklik, demokratik komünalizmin de en iyi kurumlaştırılabileceği bir zemindir. Bu zemin iyi değerlendirildiğinde, Kürtler söz konusu devlet sınırları içinde devlet+demokrasi formülünün Kürdistan'da pratikleşmesiyle devlet dışı özgür yaşamı istediği gibi kurumlaştırıp yaşayacaktır.

İsviçre'nin kantonları, demokratik özerkliğin bölgesel uygulanışıdır. İngiltere'de İskoçya ve Galler, İspanya'da Bask ve Katalan özerk bölgeleri de demokratik özerkliğin farklı bir biçimi olarak görülebilir. Fransa'da Korsika adasının da benzer bir demokratik özerkliğe doğru ilerlediği söylenebilir.

Ulusal sorunun çözümünün devlet ya da federasyon olarak algılanmasının, tarih sahnesine yeni çıkıp gelişme eğilimi gösteren burjuvazinin, sömürüsünü o günkü koşullarda en iyi gerçekleştirebileceği çerçeve olan ulusal devlet anlayışının tezahürü olduğu açıktır. Öte yandan demokrasinin olmadığı ya da ulusal devletlerde hakim ulus adına hareket ettiğini söyleyen kesimlerin şovenist ve baskıcı olmaları da ulusları bu tür eğilimler içine girmeye zorlamıştır.

Demokratikleşme eğiliminin arttığı ve ulusal sorunların demokratikleşme temelinde çözüme kavuşturulmasının imkan dahiline girdiği günümüzde, eğer devlet ve iktidar olma amaçlı çözümler aranmayacaksa, demokratik özerklik de önemli bir çözüm alternatifidir. Böyle bir imkana kavuşulduğunda, burjuvalar gibi sömürücü bir iktidar ve devlet olma arzusu bulunmuyorsa, uluslar demokratik kurumlaşmasını sağlayarak her türlü özgürlüğünü demokratik halk gücüyle oluşturabilir. Önderliğimizin belirttiği gibi, 'Serkeftin Halkı haline gelen Kürtler de demokratik özerklik koşullarında demokratik komünalizmi kurumlaştırıp hasret kaldıkları özgürlükleri en iyi biçimde yaşayabilirler.'

Devlet ve federasyon dışında ulusal sorunlar çözülmez demek, ulus devletçi, sömürücü burjuva anlayışının dışa vurumudur.

Demokratik özerklik, bir ulusun dil, kimlik ve örgütlenme özgürlüğünden vazgeçmek değil, aksine, demokratik koşullarda ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeyi en derin ve yüksek düzeyde yaşamasını sağlayan özgürlükçü demokratik bir çözüm modeli demektir.

***Bu yazı "Kürtler Ne İstiyor" kitabından alınmıştır.**

Kadının taşıdığı fedai ruh günümüze kadar gelen bir özgürlük yeminidir

"Kadın özgürlük militanlarımızın taşıdığı fedai ruh, *Zilanlardan, Semalardan, Ronahi ve Berivanlardan, Viyanlardan* günümüze kadar uzanan bir özgürlük yeminine dönüşmüştür. Özgürlüğün fedailiğini, dolayısıyla özgürlüğünün garantisi olarak gördüğü Reber Apo'nun yaşamı söz konusu olduğunda, Reber Apo'nun fedaisi olmaya her zaman hazır olan bir kadın özgürlük militanı gerçeğimiz vardır"

Önderliğimizin 21.yüzyılın kadın yüzyılı olacağı tespiti, oldukça çarpıcı ve kadın özgürlük arayışında olan kadınlarda, özellikle de Kürt ve Ortadoğulu kadınlarda büyük umutlara yol açan bir tespit olmuştur. Önderliğimiz bu tespitinin altını yazdığı savunmalarda; bilimsel, tekniksel, ideolojik, felsefik, siyasi ve sosyal yönleriyle muazzam bir biçimde doldurmaktadır.

Bu tespit nasıl açımlanabilir?

Bu tespit, dünyada yaşanan gelişmelerin derin analizlerine dayanıyor. İnsanlık tarihinde kadın aleyhine yaşanan iki temel kırılma noktası bulunmaktadır. Bu kırılmalardan birincisi, hiyerarşik zihniyetin gelişmesi ve kendisini çeşitli kurumlaşmalar biçiminde toplumsal özgürlük aleyhine dayatmasıdır. Bu kırılmaya verilen ilk kurbanlar, toplumsal bir kesim olarak kadınlardır. Marks'ın ekonomik açıdan yaptığı özel mülkiyet çözümlemesi ve bunun yol açtığı toplumsal sınıflaşma tespiti, ilk olarak kadın ile erkek arasında yaşanmıştır. Bu temelde Marks'ın ekonomik çözümlemelerinde eksik kalan bir yan olarak da eleştirebileceğimiz bu halka, toplumsal sınıflaşmanın, katmanlaşmanın en dip halkasıdır.

Bu en dip halkada belirginlik kazanan ilk özellikler; sahip ve sahip olunan, sahip olanın sahip olduklarını kendi kanından, kendi soyundan gelen yeni bir kuşağa devretmesi anlayışıdır. Buna günümüz dilinde "miras" denilmektedir. Miras, miras sahibinin sahip olduğu maddi ve manevi varlıkları kendinden sonraki, ama kendi kanından veya soyundan gelenlere bırakma kültürüdür. Bu kültür, sonrasında büyük bir soylu sınıfın kurumlaşmasına yol açmıştır. Soylu sınıf, soyunu kendinden öncekilerin ona devrettiği servet üzerinden sürdürür. Kendinden öncekilerin maddi serveti üzerinden yükselen soylu sınıfın büyük bir asalaklık içerisinde üstün sınıf olma kültürü, zamanla toplumsal bir meşruiyet de kazanmıştır. Bu meşruiyet, ataerkil aile kurumu biçiminde kendisini erkek lehine katı bir kurumlaşmaya kavuşturmuştur. Aile aşirete, aşiret milliyete, milliyet giderek devlet sınırlarıyla çizilmiş geniş bir aileye evrilmiştir.

Cinsel kırılma noktası

Bu sınıflaşma ve özel mülkiyetin üzerinden geliştiği en dipteki ayırımcılık, böylelikle cinsler arası ayırımcılık olarak başlamıştır. Bu sınıflaşma kültürü, tahakküm eden erkek, tahakküm edilen kadın, sahip olan erkek sahip olunan kadın, egemen erkek köle kadın, yöneten erkek yönetilen kadın biçiminde bir zincirin halkaları olarak giderek uzamıştır. Kadınla aynı ezilen sınıfa konan halklar, kültürler, etnik kökenler, toplumsal kesimler ile sermaye sahibi, güç ve iktidar sahibi egemen sınıflar, atbaşı çoğalmıştır. Kadın, giderek halklar ve tüm ezilen kesimler açısından yaşanan bu ilk cinsel kırılma, insan aklının mitolojik aşamasında gerçekleşmiş, oldukça eski, ama bir o kadar da toplumsal bellekte yer etmiş bir kırılma noktasıdır.

İkinci kırılma noktası ise tek tanrılı dinlerin gelişmesiyle yaşanmıştır. Tek tanrılı dinlerin zihinsel yapısında erkek egemenliği tam bir kurumlaşma sağlamıştır. Bu kurumlaşma kendisini tanrının cinsiyetinde somutlaştırmıştır. Doğal toplumun zihinsel yapısında tanrısallaştırılan kadınlık değerleri yerini birinci kırılma ile sonuçlanan ciddi çarpışmalar sonucu erkek lehine, "erkek tanrı" anlayışına bırakmıştır. Bu dönemde kadınlık değerleri yok sayılmış, kadınlığın eskiden kutsanan değerleri adeta birer günah, birer haram olarak dinsel yasaklara dönüşmüştür. Eril değerler üzerinden gelişen tek tanrılı dinler sürecinde toplumsal yapıda oldukça katı haram ve helaller geliştirilmiş, bunlar birer toplumsal yasaya dönüştürülmüştür. Cinsiyetçi toplum gerçeği bu dönemle beraber daha fazla pekişmiş ve kendisini, günümüze kadar ulaşan ataerkil egemen kurumlaşmalara kavuşturmuştur.

Tek tanrılı dinler sürecinin ardından gelişen ve tanrısal varlığın soyutluğunu sorgulamaya başlayan modern çağ ise tanrısal varlığı insan olgusuna indirgemiş ve her bireyin kendi kendisinin tanrısı olduğu temasını öne çıkarmıştır. Her bireyin kendi kendisinin tanrısı olması, bireyin hareket alanını sınırsızca açmıştır. Geçmişte insandan soyut ele alınan tanrısal varlığın bireye koyduğu hareket sınırlılığının ortadan kalkması, uyanan bireyin adeta geçmişten öç alırcasına dizginsiz bir biçimde serbestliğe koşmasını beraberinde getirmiştir. Dizginsizce gelişen bireycilik hastalığı bireyi ait olduğu, içinde şekillendiği topluluğun tarihsel kültürel değerlerinden koparmış, büyük yozluklara ve köksüzlüklere yol açmıştır. Bireyciliğin sınırsız hareket alanının kapitalist ideolojinin sınırsız kar hırsıyla birleşmesi, egemen

sınıfın bireyini şişirmiş, ezilen kesimi ise daha da fakirleştirmiştir. Ezilen sınıfın bu fakirleşmesi düşünsel, siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik bir fakirleşmeye dönüşmüştür.

Liberal ideoloji marjinalleştirmeyi hedeflemiştir

Modernite ile son aşamasına giren erkek egemenlikli sistem bu şekilde tarihsel evrimini ilerletirken, diğer taraftan toplumun komünal değerleri de kendi bünyesinde önemli oranda bir evrimleşmeyi ve ilerlemeyi yaşamıştır. Kendi iç çelişkileri sonucu önemli oranda liberalizme evrilen kapitalist ideolojinin uygulama sahaları içerisinde toplumsal nefes boruları da aralanmış bulunmaktadır. Özellikle II. Dünya Savaşı ardından (1945'lerden sonra), yine iki kutuplu dünya sisteminin reel sosyalizmin çözülüşü ile ortadan kalkmasıyla liberal yasalar giderek güç kazanmıştır. Liberal ideoloji ve pratik uygulama yasaları kendisini burjuva sınırlarında bir demokrasi ve insan hakları anlayışında ifade etmiştir. Kapitalist sistemin giderek liberal ideolojiye evrilmesinde, toplumun komünal değerlerinin yeniden canlanması ve belli bir direnç göstermesi esas kaynak olmuştur. Bu direnç, özellikle de 1968'lerde oldukça güç kazanmaya başlamıştır. Liberal ideoloji ve uygulama yöntemleri, egemen sisteme karşı giderek güç kazanan radikal direnişçi hareketlerin marjinalleştirilmesini ve onları bazı küçük tavizlerle sisteme yeniden entegre etmeyi hedeflemiştir.

Liberal anlayışın çeşitli toplumsal kesimlere ve bireye, demokrasi ve insan hakları adı altında –marjinal sınırlarda da olsa– verdiği küçük tavizleri, liberal ideolojinin kendi iç çelişkisi olarak tanımlamak yanlış olmayacaktır. Marjinalleştirme ve sisteme eklemleme hedefiyle de olsa sistemden koparılan küçük tavizler, toplumsal uyanış ve gerçek bir demokrasi arayışına zemin hazırlamaktadır. Kadının, insan hakları çerçevesinde içine girdiği hak arayıcılığı ve eşitlik, özgürlük hareketlerine dönüşme olanakları bu anlamda güçlenmeye başlamıştır. Sistem kadını düşürmek, cinsel bir objeye dönüştürmek, fuhuş ve pornografi pazarlarında sermayeye çevirmeye çalışırken, giderek bilinçlenen, uyanan, sistemin düşürücü yüzünü sorgulayan, buna karşı koyma gücünü örgütlemeye çalışan bir gerçeklik de ortaya çıkmaktadır.

Bütün kadınlar için geçerli olmasa da, bu konuda büyük eşitsizlikler yaşansa da çağımızın bilimsel ve tekniksel olanakları, kadınları hapsoldukları evin sınırları dışına çıkarma olanaklarını oluşturmuştur. Erkekle kadın arasında ilk cinsel kırılma sürecinden beri geçerli olan işbölümünde giderek önemli değişimler yaşanmaktadır. Kadınların bir kısmı artık eskisi gibi günün yirmi dört saatini ev sınırları içerisinde geçirmek zorunda olmaktan çıkmıştır. Belli bir eğitim, örgütlenme ve hukuksal haklar olanağı yakalamanın zeminlerini oluşturmaya başlamıştır. Son iki yüz yıldır gelişmekte olan kadın mücadeleleri giderek hız kazanmaktadır.

Feminist akımlar sınıflaşma gerçeğinden kurtulmamıştır

Sistem içerisinden kadının açtığı bu gedik, kuşkusuz tüm kadınlar için eşit oranda geçerli değildir. Çünkü kadınlar arasında da sistemin yaratmış olduğu sınıflaşma gerçeği söz konusudur. Günümüz feminist akımlarının kendini bir türlü kurtaramadıkları en büyük handikaplardan biri de, kadınların kendi iç parçalılığını ortaya çıkaran bu sınıflaşma gerçeğinden kendilerini kurtaramamalarıdır. Sınıfsal ayrışmaların yanı sıra kuramsal farklılıkları bir türlü aşamamaları da feminist hareketlerin aşması gereken bir yetersizliktir. Soruna kimisi erkekle eşit haklara sahip olma sorunu olarak bakmakta, kimisi sorunun eşitlik sorununu aşan bir özgürlük sorunu olduğunu, kimisi sorunun Marksizm sınırlarında olduğunu, kimisi kültürel bir sorun olduğunu, kimisi ise toplumsal olduğunu savunmaktadır. Ayrı ayrı ve birbirinden oldukça farklı düşünce formları biçiminde örgütlenen feminist hareketlerin ortak bir kadın özgürlük ideolojisinde buluşamaması ve ortaklaşamaması da kadının sahip olduğu potansiyel sinerjiyi parçalayan önemli bir yan olmaktadır.

Feminist hareketlerin yaşadığı bir diğer önemli yetersizlik ve bu hareketlere enerji kaybettiren önemli yanlardan biri de örgütlenmede yaşadıkları anlaşmazlıklardır. Hiyerarşiye ve tahakküme açık bünyesi ve iktidara dönüşme riski taşıyan karakterini gerekçe göstererek, istikrarlı bir örgütlenme espirisinden kaçınmaktadırlar. Örgütlülükten kaçınma gerçeği de feminist hareketleri oldukça gevşek ve disiplinsiz yapılara dönüştürmektedir. Çok gevşek, disiplinsiz ve istikrarsız yapılar, son derece sıkı disiplinle örgütlenmiş olan erkek egemenlikli sistemin baskısı karşısında güçsüz ve marjinal kalmaktadır. Bu anlamda istikrarlı örgütlenmelere dönüşmekten çekinen feminist hareketlerin kadrolaşma ve militanlaşma gücü de ortaya çıkamamaktadır. Kısaca 21. yüzyılın başında feminist hareketler, cinsiyetçi toplum gerçeğini ve erkek egemenliğini sorgulama, yine kadın özgürlüğünü gündemleştirme konusunda oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Ancak oynanan bu rolün daha da etkinleşmesi için yaşanan çeşitli yetersizliklerin hızla aşılması gerekmektedir. Feminist hareketlerin örgütlenme, mücadelede süreklilik, özgür kadın kad-

rolaşması ve ortak bir kadın özgürlük ideolojisinde ortaklaşmaları kapsamındaki yetersizliklerini fark edip gidermeleri, mevcut çabalarını daha etkin, daha hızlı ve daha sonuç alıcı kılacaktır. En önemlisi de, sistemin bu hareketleri oldukça sınırlı tavizlerle erkek egemen sisteme eklemleme çabalarının farkına varması ve kendisini marjinal konumdan kurtarmasıdır.

21.yüzyılın bir kadın yüzyılına dönüşmesi şansı, feminst hareketlerin, yine kadın özgürlük hareketlerinin kendini bu yetersizliklerinden kurtarmasına bağlı olarak gelişebilecektir. Çağımızın düşünsel, bilimsel ve tekniksel olanakları kadın özgürlüğünün sağlanması yolunda bu sürecin zeminini oluşturmaya başlamıştır. Bu, umut verici bir gelişmedir.

Kadın anayasasının hazırlıkları sürüyor

Kadın özgürlük hareketimize ise bu konularda feminist hareketleri oldukça aşan bir konumda bulunmaktadır. Kadın özgürlük hareketimizi bugünkü güçlü pozisyonunda tutan en belirleyici etken, sahip olduğu kadın özgürlük ideolojisinin temel ilkeleridir. Bu ilkeler; yurtseverlik, toprağa ve doğaya olan sevgi ve bağlılık, mücadelede süreklilik ve kesintisizlik, güçlü bir mücadele için örgütlülük, bu örgütlülüğü sürekli̇leştirecek kadın özgürlük kadrolaşması, yeni bir toplumun üzerinden yükseltilmesini hedefleyen estetik ve güzellik ölçüleridir. Daha da derinleştirip ayrıntılandırabileceğimiz bu ilkeler, kadın özgürlük mücadelemizin giderek derinleşmesini, büyümesini ve genişlemesini sağlayan yanıdır.

21. yüzyılın açığa çıkardığı koşulları buna yakın analiz eden Kadın özgürlük hareketimiz, yaptığı bu tespitlerin ortaya çıkardığı ihtiyaçlar temelinde kendisini örgütlemektedir. Örgütlenmede yaşadığımız açılım ve genişleme, kadın özgürlük mücadelesinin bu ihtiyaçlarından kaynaklı olarak geliştirilmektedir.

Geçmişte kadın birliği, giderek kadın ordulaşması ve partileşmesi biçiminde kendisini örgütleyen Kadın özgürlük hareketimiz, son olarak kendisini kadının demokratik konfederal sistemi biçiminde tanımladı ve bu temelde örgütledi. Kadının konfederal yapılanması; ideolojik, toplumsal, siyasal, gençlik ve meşru savunma bileşenlerinden oluşmaktadır. Bu bileşenlerin her biri, hareketimizin bir yanını yürütüp tamamlamaktadır. Şu anda üzerinde çalışılan kadın anayasası hazırlıkları da kadının demokratik konfederal sisteminin toplumsal yasalarını oluşturmayı hedeflemektedir.

Bu yönlü başlattığımız tartışma ve oluşum sürecimiz hızla ilerlemektedir. Bu anlamda mevcut örgütlenme biçimimiz ne ilk ne de son örgütlenme biçimimizdir. Örgütlenme modelleri, bir hareketin önüne çıkan gelişmeler ve ihtiyaçlar çerçevesinde sürekli değişim ve dönüşüme açık mücadele araçlarıdır. Statik, değişmeyen, kendini yenileme kabiliyeti olmayan örgütsel yapılar, devrimciliğin dinamik olma özelliğinden uzaklaştırır. Hareketimiz bu anlamda statik değil, değişime ve dönüşüme kendisini sürekli açık tutan dinamik bir örgütlenme espirisi ve karakteri taşımaktadır.

Kürdistan özgürlük mücadelesi içerisinde gelişip serpilen Kadın özgürlük hareketimizin bu dinamik yapısı, onu feminizmin yaşadığı daralmalardan ayırmaktadır. Ancak farklılıklara yaklaşım espirisi ise zenginlikler yaratma temelindedir. Kadın hareketimizin Kürdistan özgürlük mücadelesinin yaşadığı değişim dönüşüm gerçeği ile ilişkisi ise birbirini besleyen karakterdedir. Birbirinden kopuk olmadığı gibi iç içe, kadın özgürlüğü ile beraber toplumsal özgürlüğü de esas alan bir program üzerinden yürümektedir. Örgütlenmede yaşadığı değişim ve dönüşüm süreçleri de bu anlamda karşılıklı birbirini besleme ve tamamlama temelinde gelişmektedir.

"Kadın özgürlük hareketimizi güçlü pozisyonunda tutan en belirleyici etken, sahip olduğu ilkelerdir. Bu ilkeler; yurtseverlik, toprağa ve doğaya olan sevgi ve bağlılık, mücadelede süreklilik ve kesintisizlik, güçlü bir mücadele için örgütlülük, bu örgütlülüğü sürekli̇leştirecek kadın özgürlük kadrolaşması, yeni bir toplumun üzerinden yükseltilmesini hedefleyen estetik ve güzellik ölçüleridir"

Kadın hareketimizin içinden doğduğu toplumsal realite, Kürt toplumsal realitesidir. Bu realiteden doğmuş bir hareketin, bu realitenin özgürlük ihtiyaçlarını karşılaması gibi bir sorumluluğu bulunmaktadır. Kadın özgürlük hareketimiz bu anlamda iki temel gerekçeden yola çıkarak özgürlük mücadelesi yürütmektedir. Birincisi, Kürt halkının siyasal, toplumsal sorunlarını çözmek ve bağrından çıktığı halkının özgürlüğünü sağlamaktır. İkincisi, kadınların hem devlet nezdinde hem de toplumsal gericilik nezdinde kadın olmaktan kaynaklı yaşadığı sorunlara çözüm üretmek ve kadın özgürlüğünü sağlamaktır. Bu iki gerekçe, Kadın özgürlük hareketimizin temel hareket noktalarıdır. Her iki gerekçe birbirini besleyen ve birbirini tamamlayan karakterdedir. Kadın özgürlüğü nasıl ki toplumsal özgürlükten geçmekteyse, toplumsal özgürlük de kadın özgürlüğünden geçmektedir. Toplumun önemli bir kesimi olan kadınların yaşadığı sorunlar aslında toplumun genel tablosunu göstermektedir.

Kadının özgürlüğe tutkusu onu direnişçi kılıyor

Özgürlük hareketimize karşı içerden ve dışarıdan saldırıların en yoğun gerçekleştiği bir yıl geçirdik. Türk devletinin ve AKP hükümetinin Önderliğimizi zehirlediği tüm kamuoyuna deşifre edildi. Önderliğimiz yönelik siyasal, sosyal, ruhsal ve psikolojik imhayı esas alan devlet politikaları daha önce görülen uygulamalardı. Ancak bu kez Önderliğimizin fiziksel varlığına da kastedilmek istenmektedir. Önderliğimizin zehirlenme durumu deşifre edildikten sonra, halkımız siyasi iradesi olarak kabul ettiği Reber Apo'ya karşı geliştirilen bu saldırıyı kabul etmediğini net bir biçimde gös-

terdi. Özellikle de Avrupa'da yaşayan yurtsever halkımız buna karşı sahiplenme ve direniş refleksini fedaice bir duruş içerisinde ortaya koydu. CPT, Avrupa'da başlatılan süresiz açlık grevinin ardından Önderliğimizin tutuklu bulunduğu İmralı adasına gitti. Ancak CPT, bu konuda halkımızı ve hareketimizi oyalamaya çalıştı. Hala yaptığı analizlerin sonuçlarını kamuoyuna resmi bir biçimde açıklamış değil.

Kadın Önder Apo'nun ve özgürlüğün fedaisidir

Özgürlüğe olduğu kadar Reber Apo'ya bağlı olan kadın özgürlük kadroları, bu saldırı karşısında sonuna kadar fedai bir duruş içerisine girdiler. Kadın özgürlük militanlarımızın taşıdığı fedai ruh, ***Zilanlardan, Semalardan, Ronahi ve Berivanlardan, Viyanlardan*** günümüze kadar uzanan bir özgürlük yeminine dönüşmüştür. Özgürlüğün fedailiği dolayısıyla özgürlüğünün garantisi olarak gördüğü Reber Apo'nun yaşamı söz konusu olduğunda, Reber Apo'nun fedaisi olmaya her zaman hazır olan bir kadın özgürlük militanı gerçeğimiz vardır.

2007 yılı içerisinde Türk ve İran devletlerinin gerçekleştirdiği sayısız askeri operasyon karşısında, bu ruhla büyük bir direniş sergilenmiştir. YJA-Star güçlerimiz bu temelde direnişi yükselten bir yıl geçirdi. Gerçekleşen sayısız askeri operasyon içerisinde meşru savunma temelinde birçok eylem gerçekleştirdi.

Son bir yıl içerisinde Türk ordusu ve AKP hükümeti, uluslararası savaş kurallarını ihlal eden bir yaklaşımla, askeri operasyonlarda kimyasal silah kullanarak, gerilla cenazelerini tahrip eden ahlaksız bir tarzda savaşı sürdürdü. Gerilla cenazelerini tahrip ettiği ya da kimyasal silah kullandığı için, bazı cenazeleri ailelerine hala vermiş değildir. Halkımızın geleneksel değer yargılarının gerektirdiği biçimde cenaze törenlerine izin vermemekte, törenlerden dolayı birçok yurtsever insanımızı gözaltına alarak, işkence ve tutuklamaya maruz bırakmaktadır.

Bu uygulamalar yetmiyormuş gibi, kirli savaş yöntemleriyle de Kürt gençlerini onursuzca ajanlaştırma ağı içine çekerek, hareketimizi içerden çökertme planları peşine düşmektedir. Türk devleti, ordusu ve özel savaş elemanlarından oluşturulan JİTEM, ortak işbirliği içerisinde Kürt gençleri ile oldukça kirli yöntemlerle oynamaktadır. Otuz yılı aşkındır sürmekte olan Kürt özgürlük mücadelesinin tarihi boyunca devlet ve ordu bu kirli yöntemleri hep kullandı. Ancak son yıllarda mücadelemizin büyük bir direniş ruhuyla yükselmeye devam etmesi karşısında çaresizliğe giren Türk devleti, bu kirli savaş yöntemlerini daha da derinleştirmeye ve yoğunlaştırmaya başlamaktadır.

JİTEM aracılığı ile devlet, Kürt gençlerini özellikle de genç kızları ağına düşürmektedir. Son dönemde Türk ordu yetkililerinin de itiraf ettiği gibi, devlet gençlerin gerillaya katılımını engelleyememektedir. Bunu da kendisi için büyük bir başarısızlık olarak görmektedir. Bu başarısızlığını da her türlü insanlık suçunu işleyerek geliştirdiği özel savaş taktikleri ile giderme çabasındadır. Geliştirdiği bu kirli taktiklerine, gençlerin sosyal arayışlarını çok çirkince alet etmektedir. Aşk ve sevgi adına kurduğu çirkince tecavüz tuzaklarından tutalım, tuzağına düşürdüğü genç kızları, aile değer yargılarıyla, toplumsal değer yargılarıyla tehdit etmeye kadar her türlü düşürme yöntemini uygulamaktadır. Devlet, kullandığı bu kirli ve çirkin yöntemlerle gençlerin özellikle de genç kızların gerillaya özgürlük amacıyla katılımını engelleyerek, özgürlük değerlerine darbe indirmeyi amaçlamaktadır. Bu çirkin oyunda nasılsa devletin kaybedeceği bir şey yoktur. Bu nedenle de özgürlük arayışında olan Kürt gençlerini, özgürlük savaşı veren Kürt özgürlük savaşçılarına karşı birer silah olarak kullanmaya çalışmaktadır.

JİTEM'in tuzakları birer kadın katliamıdır

Kadın özgürlük hareketimiz, devletin özel savaş aygıtı olan JİTEM'in özellikle de genç kızlara karşı geliştirdiği bu çirkin tuzakları birer kadın katliamı, kadın cinayeti olarak değerlendirmektedir. Devletin ve ordunun kadını kadınla vurma taktiği olarak değerlendirmektedir.

Devletin, tuzağına düşürdüğü genç kızların yaşam arayışı, yaşam umudu ve yaşam zemini bırakılmamaktadır. Genç kızlar üzerinde ordunun bütün erkeksiliği kullanılmaktadır. Erkek egemenlikli ordu, özel savaşın tüm fiziksel, ruhsal ve cinsel şiddetini genç kızları düşürmek ve ajanlaştırmak için kullanmaktadır. Devlet, Kürt halkına karşı askeri, siyasi, kültürel, ekonomik açıdan yürüttüğü savaş ve katliam konseptinin içine cinselliği de bir savaş silahı olarak yerleştirmiştir.

Kürt gençlerini kültürel ve ahlaki yozlaşmaya sürükleme politikası bilinmektedir. Ancak ajanlaştırdığı genç kızlara karşı özel savaş elemanlarının erkekliğini ve cinselliğini birer savaş silahı olarak kullanmış olması, hem halkımız hem de hareketimiz açısından kabul edilmemekte, büyük bir öfkeye neden olmaktadır. Ajanlaştırılarak saflarımıza gönderilen bazı genç kızların aileleri durumun vahametini öğrendiğinde, halkımızdan ve hareketimizden özür dileyerek, yurtsever Kürt ailelere devletin bu uygulamalarını deşifre eden önemli mesajlar verdi.

Kadın hareketimizin sahip olduğu ideolojik ve örgütsel duruştaki netlik, ajanlaştırılan kişiliklerin hemen deşifre olmasında büyük rol oynamıştır. Hareketimizin yaşam ortamına hakim

olan kadının özgür yaşam kültürü ve kabul red ölçüleri, kadının özünden uzaklaşan bu tür muğlak duruşlara yaşam fırsatı tanımamaktadır.

Kadın hareketimiz, TBMM'nin Güney'e operasyon tezkeresini alması ardından gelişen durumlar karşısında da net bir şekilde direnişçi bir tutum içerisinde olmuştur. Operasyonun ruhsal, psikolojik ve askeri yanlarını hesaplayarak, kendisini bu duruma göre örgütlemiştir. ABD ve Türk devletinin geliştirdiği tasfiye etme, marjinalleştirme ve teslim alma planlarına karşı, büyük bir netlik içerisinde mücadeleyi yükseltme kararlılığını ortaya koymuştur. Türk devletinin son günlerde tekrar gündemleştirdiği yeni "pişmanlık yasası"nı büyük bir öfkeyle kınamaktadır. Kadın özgürlük hareketimiz, özgürlük arayışından pişmanlık duyacak bir hareket değildir. Özgürlüğe soyunmuş, özgürlük yolunda yol almış, özgürlük uğruna canını ortaya koymuş, paha biçilmez bedeller ödemiş olan bir hareketten bunu beklemek büyük bir hayal olur ancak. Türk devleti ve ordusu bunu böyle bilmelidir.

Toplumsallaşmayan bir kadın hareketi sisteme eklemlenmekten kurtulamaz

Kadın özgürlük hareketimizin toplumsal, siyasal ayağını oluşturan örgütlülüğü YJA'dır. YJA, kendisini Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında örgütlemektedir. Toplumdaki kadının yaşadığı sorunlarla yüzleşen ve çözüm yollarını oluşturma arayışında olan bir pozisyona sahiptir. Hareketimiz, Kürt toplumu içerisinde egemen olan gericilikle ve cinsiyetçi toplum gerçeği ile mücadele konusunda önemli bir mesafe kat etmiştir. Ancak bu konuda hala kat edilmesi gereken uzun bir yolun olduğunun da farkındadır.

Kadının cinsiyetçi toplum gerçeğinden kaynaklı yaşadığı boğulma durumu ile mücadele etmek, zor ve büyük iddia düzeyi isteyen bir iştir. Bu hedefi gerçekleştirecek temel mücadele araçlarını geliştirme temelinde örgütlülüğe ağırlık veren bir yıl geçirdik. Toplumsal örgütlülüğümüz, eskiye oranla daha güçlü bir düzeye ulaşmış bulunmaktadır. Ancak kadının toplumsal gericilik ve erkek egemen baskısı karşısında yaşadığı sorunların ağırlığını tam karşılayabilecek bir çözüm düzeyine ulaşabilmiş değildir. Bunun çabası ve arayışı sürmektedir. Son bir yıl içerisinde özellikle de kadının yerel örgütlülüklerine ağırlık verilmiş olması, kadının yaşadığı bu sorunlara kendi çözüm iradesini geliştirmesi temelindedir.

Toplumdaki kadının, kendini özgürce ifade edebileceği, saklı kalan kadınlık özünü ve bu özü oluşturan kadınlık değerlerini yeniden açığa çıkarabileceği,

"Kadın özgürlük hareketi, Türk devletinin tekrar gündemleştirdiği yeni "pişmanlık yasası"nı büyük bir öfkeyle kınamaktadır. Kadın özgürlük hareketimiz, özgürlük arayışından pişmanlık duyacak bir hareket değildir. Özgürlüğe soyunmuş, özgürlük yolunda yol almış, özgürlük uğruna canını ortaya koymuş, paha biçilmez bedeller ödemiş olan bir hareketten bunu beklemek büyük bir hayal olur ancak"

yabancılaştırıldığı cins kimliğini yeniden edinebileceği, yaşadığı değersizleştirilme psikolojisini aşabileceği, özünde saklı bulunan yaratıcı yanlarını ortaya serebileceği, kaybettiği kabiliyetleri yeniden kazanabileceği özgün zeminlere acil ihtiyacı bulunmaktadır. Kadın için oluşturulacak bu özgün özgürlük zeminleri kadını erkeğin baskısından ruhsal ve psikolojik açıdan uzaklaştıracak ve kendi benliğinin farkına vardıracaktır. Kadın hareketimizin, özgürlük mekanları deneyimlerinden yola çıkarak toplumdaki kadına da buna benzer özgürlük zeminlerini oluşturma girişim ve projeleri vardır. Kadının bulunduğu ve yaşadığı tüm alanlarda özgün örgütlülüğünü oluşturması, kendi kendini yürüten, yönlendiren, sorunlarını oturup tartışabilen, çözüm araçlarını geliştiren ortamlar yaratması, bu açıdan hayati önemdedir. Bu temelde son bir yıllık süreçte özellikle de üzerinde çalışılan temel proje, kadın meclislerini geliştirme projesi olmuştur.

Bazı alanlarda oluşturulan, bazı alanlarda ise henüz oluşturmaya dönük girişimleri devam eden kadın meclisleri, kadının kendisini ilgilendiren ve gündemine almayı düşündüğü her türlü soruna kendi özgür iradesi ile çözüm bulabileceği zeminler olacaktır. Kadın meclislerinin temel bir amacı kadının her türlü sorununu gündemine alarak çözümünü üretmesiyken, diğer bir işlevi ise kadının yabancılaştırıldığı kendi yazısız tarihini öğrenmesi ve yeni bir özgürlük tarihi yazmaya başlamasıdır. Tarih bilinci kadar, kendi cinsini daha yakından tanımasının, yaşadığı sorunların sadece birey olarak kendisiyle sınırlı olmadığının, aslında tüm kadınların ortak sorunları olduğunun bilincini edinebileceği, kendi cinsini yeniden sevebileceği, çağımızda kadınlık değerlerinin yeniden güç kazanabilecek altın değerinde bir potansiyele sahip olduğunun farkına varabileceği, kısacası kendisini ideolojik, felsefik, siyasal, sosyal, kültürel ve tarihsel açılardan eğitebileceği zeminler olacaktır.

Kadın meclislerinin üçüncü bir işlevi ise kadının salt bir cins olmaktan kaynaklanan sorunları kadar, içinde yaşadığı toplumsal yapının ve bu toplumsal yapının çatıştığı egemen rejimlerle mücadele etme perspektifidir. Kadın oluşum zeminlerinin sadece kadının gündelik sorunlarıyla kendini sınırlı bırakması, toplumsal dönüşümdeki öncülük rolünü yadsıyan bir anlam taşıyacaktır. Dolayısıyla kadın özgürlük mücadelesini genel toplumsal özgürlük mücadelesi ile iç içe ele alan bir yaklaşımın esas alınması gerekmektedir.

Örgütlülük her şeyin başında gelir

Her alanda örgütlenecek kadın meclis ve komün zeminlerinde bilinçlenip aydınlanan, kendi sorunlarına kendi özgür iradesi ile çözüm oluşturan, kendi yaşam yasalarını kendi kararlarıyla oluşturabilen kadının hiçbir cinsiyetçi toplum yasası ve egemen erkek iktidarı karşısında kendini zayıf

hissetmeyeceği açıktır. Bu anlamda örgütlülük, kadın için her şeyin başında gelmektedir. Örgütlülük, güçlü olmak, kendini güçlü hissetmektir. Sadece his düzeyiyle de sınırlı olmayıp kendi aldığı kararları uygulama insiyatifi kazandırır. Örneğin, herhangi bir semt, mahalle veya köyde bir kadın veya genç kızın taciz, tecavüz veya farklı bir şiddete maruz kalması durumunda orada yaşayan tüm kadınların toplanıp kıyametleri koparması gerekir. Bunu yapan erkeğe karşı kesin bir yargılamaya gitmeli ve kadınların kendi aralarında toplanıp uygun bulacağı bir yaptırım kararına gitmeleri gerekir. Bu toplanma zeminlerini bile birer meclisleşme zemini olarak tanımlamak mümkündür. Çünkü bu toplanma anlarında sorunlar tartışılır ve kararlara ulaşılır. Ardından da uygulamaya geçilir. Dolayısıyla verdiğimiz örneğin gelişebileceği bir alanda yaşayan tüm kadınların ortak alacağı karara hiçbir gücün karşı koyma cesaretinin olamayacağı bilinmelidir. Büyüklerimizin de bize eskiden öğütlediği gibi, birlikten ve örgütlülükten güç doğar.

Bir kadın tek başına ona uygulanan baskı ve şiddete karşı direnme gücünü gösteremeyebilir, içine atabilir, kendiyle sınırlı kaldığı için yaşamda boğulma sınırına gelebilir. Ancak birlikte hareket ettiği, paylaştığı, sorunlarını tartıştığı, ama tartışmalarında dertleşme ile sınırlı kalmayıp çözümleyici yaklaştığı zaman kendisinde direnme ve karşı koyma gücünü de bulabilecektir.

Kadın özgürlük hareketimizin hem ideolojik, hem toplumsal, siyasal hem de meşru savunma alanlarındaki faaliyetlerinin sonuç alıcılık düzeyi, hareket kadrosunun göstermiş olduğu performansa endekslidir. Önderliğimizin de bu konuda belirttiği gibi, tüm kadınlara bir anda ulaşıp hepsini eş zamanlı özgürlüğe ulaştırma şansımız, mevcut egemen sistem çarkı içerisinde fazla mümkün değildir. Tüm kadınları bir anda özgürleştiremeyeceğimize göre, kadın özgürlük mücadelesi ile daha hızlı tanışmış, yaşamını özgürlük yolunda adamaya karar kılmış bir kadrolaşmaya ihtiyaç bulunmaktadır. Bu temelde Kadın özgürlük hareketimizin saflarında, toplumdaki kadını özgürlüğe kaldırmaya yetecek düzeyde oluşmuş donanımlı önemli bir kadro bileşimimiz bulunmaktadır.

Kadronun eğitim ve örgütlenme ihtiyacı daha da derinleştirilerek sürdürülmektedir. İdeolojik ve meşru savunma alanlarımızda bulunan kadromuzun eğitim, ideolojik ve örgütsel donanım sorunları belli bir disiplin içerisinde istikrarlı yürümektedir. Fakat toplumsal ve siyasal alanda faaliyet yürüten kadromuzun bu ihtiyacı yeterince giderilememiş olabilir. Ortaya çıkan pratik tarz ve tempo, hareketimizin toplumsal alanda bulunan kadronun bu ihtiyaçlarını yeterince gideremediğini ortaya çıkarmaktadır. Toplumsal ve siyasal alanın çalışma karakterinden de kaynaklanan bu yetersizliklerin giderilmesi için hareketimizin önüne koymuş olduğu çeşitli planlamalar bulunmaktadır.

Tüm toplumsal kesimdeki kadına ulaşılmalıdır

Toplumsal ve siyasal alanda yaşanan daralmanın temel nedenlerinden biri de bu alanda çalışma yürüten kadronun kendisini eğitmeye zaman ayıramamasıdır. Bu alandaki kadronun, çalışma aktivitesi içerisinde iken de kendisini ideolojik, felsefik, siyasal, sosyal ve örgütsel anlamda eğitmesine özen göstermesi gerekmektedir. Eğitimi çalışma etkinliği dışında ele alan yaklaşım, olanakların elverişsizliği karşısında kadroyu donanımsız bırakabilmektedir. Bu durum, iyi beslenemeyen bir insanın fiziksel, ruhsal ve psikolojik olarak bünyesinin zayıflaması gibi bir duruma yol açar. Dolayısıyla kadronun bulunduğu her yerde kendi kendini disipline etmesi, planlı programlı kılması önemli olmaktadır. Örneğin hareketimizin gündemindeki konular dönemsel olarak her kadronun ulaşabileceği tarzda hazırlanmaktadır. Ancak alanların yoğun pratik koşuşturması gerekçe gösterilerek, bu gündemler yeterince takip edilmemektedir. Kendi hareketinin gündemindeki konuları takip edemeyen bir kadronun yürüteceği faaliyet ise kendine göre vasat bir durumu açığa çıkarır.

Toplumsal alanda daralmaya yol açan bir diğer konu ise kadronun toplumsal sorunlara olan yabancılığıdır. Bu yabancılığın giderilmesi, toplumsal alana gitmeden önce görülecek özgün eğitimlerle olabileceği gibi, içinde aktivite gösterilen toplumsal yapının içine daha sıkı girmekle de giderilebilir. Yani bir kadro toplumsal ve siyasal çalışma yürütüyorsa, o alanın kitlesinin içine de girmelidir. Kitledeki kadının yaşadığı sorunları somut olarak ancak böyle tanıyabilir.

Ancak son yıllarda toplumsal ve siyasal alanda yaşanan kitlesel daralmanın altında yatan en temel neden kadroda ortaya çıkan bürokratik tarzdır. Daha çok kurumsal yapılar içindeki durağan atmosfere kendisini hapseden, kitlenin kendisine gelmesini bekleyen bir tarz açığa çıkmaktadır. Bu tarz memurvari bir tarzdır ve egemen sistemin bürokratik tarzının etkisini yansıtmaktadır. Egemen sistemin toplum yaklaşımını eleştiren bir kadın hareketi olarak, bürokratik ve memurvari tarzla mücadele etmemiz gerekmektedir. Bu konuda sistemin etkisinde bulunan diğer kadın oluşumlarının içine girdiği elitleşme pratiğini aşmak gerekmektedir.

Kısmen bilinçlenmiş, biraz açılmış, belli arayışlara girmiş kadınlarla sıkı bir örgütlenme ilişkisi içinde olmamız gerektiği kadar, toplumun en bilinçsiz, en örgütsüz, en gözü kapalı kadınına da ulaşmamız gerekmektedir. Sadece bugüne kadar ilişkilendiğimiz, örgütlü kıldığımız kadına gitmekle sınırlı kalmak, kitleselleşmede daralmaya yol açmaktadır. Bu anlamda şimdiye kadar dokunamadığımız, ulaşamadığımız, elinden tutamadığımız kadına ulaşma kanallarını oluşturmak en temel hedefimiz olmalıdır. Kadın hareketimizin önüne koyduğu bu hedefe ulaşması ise toplumsal ve siyasal alanda etkinlik içerisinde bulunan kadroları aracılığı ile mümkündür. Toplumdaki kadına dönük oluşturulmuş projelerin gerçekleşmesi ve sonuç alması, bu alanda bulunan kadronun göstereceği performansa bağlıdır. Bunun için kadronun tarzını, temposunu ve donanım sorunlarını bulunduğu alanda tartışması ve ortaya çıkan yetersizliklerini tespit edip gidermeyi hedeflemesi hayati önemdedir.

DEMOKRATİK ÇÖZÜME ÇAĞRI DEKLERASYONU

KCK Yürütme Konseyi ve KONGRA GEL Başkanlık Divanı

Ortadoğu'nun en temel ve köklü sorunlarından birisi, Kürdistan sorunudur. Bu sorunun siyasal, ulusal ve toplumsal temelleri olmasına rağmen, ilgili güçler tarafından doğru ele alınmamaktadır. Bölge barışı, istikrarı ve güveni açısından oluşturduğu önemi oranında muhataplarıyla tartışılmamaktadır. Bunun yerine, Kürtlerin iradesine rağmen bölge ve uluslararası düzeyde ikili üçlü taraflar arasında bir güvenlik ve terör sorunu olarak tartışılmakta ve kendi aralarında politik bir pazarlık konusu yapılmaktadır.

5 Kasım 2007 tarihinde Washington'da ABD Başkanı G.W. Bush ile TC Başbakanı R. T. Erdoğan görüşmesinde de halkımızın özgürlük mücadelesinin temsil gücü olan PKK mesnetsiz bir biçimde düşman ilan edilmiş, tasfiye edileceği belirtilmiş, ancak PKK'nin varlık nedeni olan Kürt sorununun nasıl çözüleceği hakkında ise hiç açıklama yapılmamıştır. AB ise, Türk devletinin imha operasyonlarına yeşil ışık yakmakta, böylece yeni Kürt katliamlarının gelişmesinde cesaret verici bir rol oynamaktadır. Bu tür yaklaşımların öteden beri tekrarlandığı ve şimdiye kadar herhangi bir çözüm üretmediği açıkça ortadadır.

Böylesi bir süreçte, başta Türk tarafı olmak üzere çeşitli çevreler hareketimizden tek taraflı ateşkes yapmamısını istemektedir. Bir taraftan halkımızın bin bir emekle otuz yıllık mücadelesinin birikimi olarak ortaya çıkardığı örgütlenme ve kurumlaşmasının tasfiye edilmesi gündeme alınırken, diğer taraftan çeşitli kanallar yoluyla sorunu çözecekleri yönünde mesajlar gönderilmektedir. Kamuoyuna da TC Başbakanı R. T. Erdoğan hiç güven vermeyen bir biçimde belirsiz, oyalayıcı, muğlak bir dille bir projelerinin olduğuna dair beyanlarda bulunmaktadır. Başbakanın konuşması üzerine Ağustos 2005'te kısa süreli, 1 Ekim 2006'da ise süresiz ateşkes kararlarımız askeri saldırılarla cevaplandırıldığından, ciddi bir güven sorunu olduğu açık ortadadır. Mevcut güvensizlik ortamında pratik adımlar görülmeden Kürt halkının güven duymayacağı görülmelidir. Öncelikle hangi gücün gerçek anlamda sorunun çözümünden yana olduğu, hangi güçlerin halkımızı ve hareketimizi beklentiye sokarak mücadelesiz kılmaya ve bu temelde tasfiyeye yönelmek istediği netleşmesi gereken bir husustur.

Bütün bunlarla beraber, ortamı rahatlatacak, çözüm zeminini oluşturacak girişimler yerine, hareketimize karşı kapsamlı bir saldırı konsepti temelinde izolasyon ve tasfiye amaçlı projeler her gün kamuoyunda tartışılmaktadır. Bununla paralel bir biçimde Türk devleti hız kesmeyen operasyon ve baskılarını, Kürt halkının askeri, siyasi ve toplumsal dinamikleri üzerinde şiddetli bir saldırı hamlesini devam ettirmektedir.

Açıktır ki, Kürt sorunu kritik ve hassas bir aşamaya gelmiştir. Biz Özgürlük hareketi olarak bu önemli ve hassas aşamada çözüm projemizi ortaya koyarak çözüm için gerekli kolaylığı sağlama, aynı zamanda çağrı yapan ilgili güçlere de cevap vermeyi bir görev biliyoruz.

Önderliğimiz ve hareketimizin 15 yıldan beri Kürt sorununu barışçıl yollarla çözmek için çeşitli çabalar gösterdiği bilinmektedir. 1993 yılından bu yana hareketimiz beş kez tek taraflı ateşkes ilan etmiş, barışçıl ve demokratik sürecin gelişmesi için yoğun çabalar sergilemiştir. Ancak her defasında Türk devleti bu çabalarımızı kapsamlı imha operasyonlarıyla cevaplandırmıştır. Biz Kürt tarafı olarak sorunu şiddet yöntemiyle değil de barışçıl yöntemlerle çözmeye dair samimiyetimizi ortaya koymak için, 1999 yılında biri gerilladan biri de siyasi alandan olmak üzere iki ayrı grubunu barış elçisi olarak Türkiye'ye gönderdik. Yine aynı dönemde, çatışma zeminini ortadan kaldırmak için her türlü fedakarlığı gösteren hareketimiz, ağır kayıplar pahasına güçlerin çatışma sahasının dışına çıkarılmasını da gerçekleştirmiştir. Her defasında tek taraflı fedakarlıkla çözüm için sunduğumuz olanaklar Türk devleti tarafından zayıflık olarak değerlendirilip, tüm çözüm yolları kapatılmıştır.

Kamuoyunun da iyi bildiği gibi, bir yıl önce başta ABD ve AB olmak üzere çeşitli uluslararası güçler ile Türk devletinin bazı kurumları, yine başta DTP olmak üzere Türkiye'deki çeşitli siyasi çevreler, bazı aydın ve yazarlar, Irak devleti ile Güney Kürdistan bölge hükümeti temsilcileri hareketimizden ateşkes talebinde bulunmuşlardır. Önderliğimizin de çağrısıyla beraber hareketimiz 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere süresiz ateşkes ilan etmiştir. Türk devleti bu ateşkes sürecini dikkate almak bir yana, bunu Türkiye'nin parçalanma senaryosu olarak değerlendirmiştir. Bu nedenle de ateşkesi ve ateşkes konumunda bulunan güçleri tümüyle ortadan kaldırmak için, saldırılarını eskiye göre iki katına çıkarmıştır. Bu amaçla 1 Ekim 2006 tarihinden bu yana geçen süreç içerisinde Türk devlet güçleri toplam 579 imha amaçlı operasyon gerçekleştirmiş, bu operasyonlarda 460 kez çatışma yaşanmış ve bu çatışmalarda her iki taraftan bini aşkın kayıplar verilmiştir.

Bu dönemde Türk ordusunun genelkurmaylığı, tek fert kalmayana kadar operasyonlarını devam ettireceğini, tüm gerillaların şiddet yöntemiyle ortadan kaldırılması gerektiğini kamuoyuna defalarca açıklamıştır. Ayrıca çeşitli düzeylerde maddi ve manevi zayiatlar yaşanmıştır. Bununla beraber Türk

devleti Kürt halkının siyasal zemindeki iradeleşmesini bastırmak için, siyasal linç dahil her türlü psikolojik savaş ve sindirme yöntemlerini geliştirmiştir. Bu saldırılar sadece sivil halk ve gerilla ile sınırlı olmayıp Kürt halkının oylarıyla seçilmiş temsilcilerini de kapsamıştır. Hareketimizin ve halkımızın en hassas noktası durumunda bulunan Kürt Halk Önderliğine karşı geliştirilen izolasyon ve tecridin dozajı arttırılırken, direkt yaşamına kasteden zehirlenme saldırısı da yapılmıştır.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da Kürt halkının tüm özgürlük dinamiklerine saldırılarında sonuç alamayan Türk devleti, "sorunun kaynağı dışarıdadır" diyerek, Güney Kürdistan'a müdahaleyi gündemleştirmiştir. Bu amaçla özünde Ortadoğu'da yeni bir istikrarsızlığın ve savaşın zemini olabilecek tezkereyi TBMM'den çıkarmıştır. AKP hükümeti çıkardığı tezkere kararını bir siyasi ve askeri koz olarak ABD ve Güney Kürdistanlı siyasi güçler karşısında kullanmaktadır. Türk devleti, 1998 ekiminde Suriye devletine yapılan siyasi ve askeri baskı benzeri kapsamlı bir saldırıyı gündemleştirmiştir. Bununla hem ABD'yi hem de Güney Kürdistanlı güçleri hareketimiz üzerine saldırtmayı ve böylece Kürtler arası bir iç çatışmayı geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu stratejinin ilk hedefi hareketimizi tasfiye etmek olurken, ikinci aşamadaki hedefi ise, tüm parçalardaki Kürt ulusal dinamiklerini zayıflatmak ve denetime almaktır.

Türk devleti yaptığı tüm bu saldırı ve planlarına rağmen kendisini saldırıya uğramış taraf olarak göstermekte ve mağduriyet edebiyatı yapmaktadır. Bunun için tüm diplomasi ve enformasyon kanallarını kullanarak bu çarpıtmaya destek bulmaya çalışmaktadır. Ne yazık ki Türk devletinin bu manipülasyonuna çeşitli uluslararası güçler ekonomik ve politik nedenlerden dolayı destek vermişlerdir. Bunun insani vicdanı zorlayan bir haksızlık olduğu açık ortadadır.

Oysa durum tam tersidir. Saldırı altında olan Kürt halkı ve onun yasal, meşru temsilcileridir. Yapılan operasyonların sayısı, kapsamı ve generallerin demeçleri de bunu açıkça göstermektedir. Gerilla saldırıda değil, meşru savunma pozisyonundadır. Saldırı pozisyonunda olan Türk ordusudur ve verdiği kayıplar da bu saldırganlığın sonucunda yaşanmış kayıplardır.

2006'da hareketimize ateşkes için çağrı yapan güçler, bu süre boyunca Türk devletinin gelişen bu saldırıları karşısında genellikle sessiz kalmış ve sürecin barışçıl bir yöne doğru evrilmesi için ciddi bir çaba göstermeyip taahhütlerini yerine getirmemişlerdir. Şimdi ise ağırlıklı olarak aynı güçler bir kez daha ateşkes ilan etmemizi istemektedirler. Biz gerçekten demokratik çözüm amaçlı tüm çabalara ve çağrılara saygı duyarız. Silahların susması ve barışçıl bir sürecin gelişmesi için üstümüze düşen sorumlulukların gereğini yerine getirme kararlılığında olduğumuzu belirtmek istiyoruz. 1 Ekim 2006'dan itibaren geçerli olmak üzere ilan ettiğimiz ateşkes tarafımızdan kaldırılmış değil, ancak Türk ordusu ve devletinin saldırısıyla ateşkes ortamı kalmamıştır. Eğer bugün Türk devletinin güçlerimize, Önderliğimize, değerlerimize, halkımıza ve demokratik kurumlarına yönelik saldırıları durursa, mevcut çatışma durumu, yerini çatışmasız bir ortama bırakacaktır. Böylece silahların susması durumu pratikleşmiş olacaktır.

Bu durumda, bize ateşkes çağrısı yapan ve Kürt sorununun barışçıl yöntemlerle çözülmesini isteyen güçlerin, Türk devletinin 2006'da ilan ettiğimiz ateşkese uyması için çaba göstermeleri sorunun çözümünün ana halkası olmaktadır. Çünkü buna Türk ordusunun da uyması halinde istenen ortam oluşmuş olacaktır. Bunun ardından, bir siyasi proje temelinde silahların tümden devre dışı edileceği bir sürecin gelişmesi imkan dahiline girecektir. Bize göre bu siyasi proje için daha önce kısmen DTP'nin de ifade etmeye çalıştığı demokratik özerklik çerçevesinin esas alınması uygundur. Çözümün Demokratik Türkiye Cumhuriyeti bünyesinde Demokratik Özerk Kürdistan ekseninde gelişmesi, kalıcı gönüllü birliğin zeminini yaratacaktır.

Bunun açılımının şu maddeler çerçevesinde ele alınması sorunun çözüm anahtarı olacaktır.

1- Kürt kimliğinin tanınması ve Türkiyelilik üst kimliği çatısı altında tüm kimliklerin anayasal güvenceye kavuşturulması.

2- Kürt dili ve kültürü önündeki engellerin kaldırılması, anadilde eğitim hakkının tanınması ve Kürdistan bölgesinde Türkçe'nin yanında Kürtçe'nin ikinci resmi dil olarak kabul edilmesi, bunun yanında diğer azınlıkların kültürel haklarına saygı gösterilmesi.

3- Düşünce, inanç ve ifade özgürlüğü temelinde serbest siyaset ve örgütlenme hakkının tanınması, anayasa ve yasalarda başta cins ayrımcılığı olmak üzere tüm toplumsal eşitsizliklerin kaldırılması.

4- Bir toplumsal uzlaşma projesiyle iki toplumun karşılıklı birbirini affederek barışı ve özgür birliği tesis etmesi amacıyla PKK Önderliği dahil, tüm siyasi tutukluların serbest bırakılması, siyasal ve toplumsal yaşama katılımlarının engellenmemesi.

5- Özel savaş amacıyla Kürdistan'da bulunan güçlerin çekilmesi, Köy koruculuğu sisteminin lağvedilmesi ve köylülerin köylerine geri dönüşü için sosyal ve ekonomik projelerin geliştirilmesi.

6- Yeni bir yerel yönetimler yasası ile yerel yönetimlerin yetkilerinin artırılarak yeniden düzenlenmesi.

7- Yukarıdaki maddelerin gerçekleşmesine paralel olarak, gerillanın her iki tarafın belirleyeceği bir takvim dahilinde kademeli olarak silahlarını bırakıp yasal demokratik toplumsal yaşama katılım sürecinin başlatılması.

Bu temelde mevcut sınırları değiştirmeden Kürt sorununu çözmek mümkündür. Önemli olan, Kürt halkının da özgürce yaşayabileceği demokratik bir ortamın yaratılmasıdır. Bu proje, her iki tarafın da çıkarlarını birleştiren ve özgür birlik temelini güçlendirecek en kalıcı çözümün zemini olacaktır. Kürt halkının varlığı ve özgürlüğü, herhangi bir halkın veya devletin çıkarlarını tehdit etmemektedir. Halkımız sadece halk olmaktan kaynaklı doğal haklarını istemektedir. Ulusal ve toplumsal gerçekliğini yaşamak istemektedir. Bu da ancak Kürdistan üzerinde egemen devletlerin de-

mokratikleşmesi ile mümkündür. Bu nedenle, Kürt sorununun çözümü aynı zamanda bölgede demokrasi ve istikrarın gelişmesine de hizmet edecektir.

Kürt sorununun barışçıl demokratik yöntemlerle çözümü için Türkiye'deki tüm demokrasi güçlerini, barıştan ve halkların kardeşliğinden yana olan çevreleri, demokrat aydın ve yazarları sorumluluklarına sahip çıkmaya çağırıyoruz. Türk devletinin Kürt halkını terörize etme politikasının ve ırkçılığın geliştirilmesi önünde durmak, demokrat olmanın en temel görevi durumundadır. AKP'nin sahte ve işbirlikçi Kürtleri kullanarak takkiyeci yaklaşımları geliştirmesi soruna çözüm olmadığı gibi, çok tehlikeli bir biçimde kan dökmeye yol açabilecek bir politikadır. Tüm demokrat çevreleri AKP'nin bu tür tehlikeli politikalarına karşı çıkmaya ve halkların kardeşliği temelinde demokratik çözümün gelişmesi için çaba göstermeye çağırıyoruz.

TC devletini ve AKP hükümetini 84 yıldan bu yana sürdürülen, ama hiçbir çözüm vermeyen inkar ve imha siyasetini terk etmeye ve Kürt halkının iradesini tanıma temelinde, sorunu özgür birlik esprisi ile çözmek için sunduğumuz projeyi tartışmaya çağırıyoruz. TC hükümeti sorunun çözümünü dışarıda değil, Türkiye'nin içinde ve Kürt halkının meşru yasal temsilcileri ile diyalogta aramalı ve sorunu bir Türkiye sorunu olarak görüp çözümünü bu temelde ele almalıdır.

Her ne kadar Kürdistan kendi iradesinin dışında dört parçaya bölünmüş olsa da, Kürt halkının kaderinin birbirine bağlı olduğu son gelişmelerle birlikte bir kez daha kendisini göstermiştir. Bu açıdan Güney Kürdistan bölge hükümeti başta olmak üzere tüm Kürdistani güçler de sorunun barışçıl çözümü için çaba göstererek, sorumluluklarına sahip çıkmalıdır. Bilinmeli ki, Türkiye'deki Kürt sorununun barışçıl çözümü tüm Kürdistan parçalarının geleceği ile ilgili bir konudur.

Başta ABD olmak üzere uluslararası güçlerin Kürt özgürlük hareketini düşman ilan etmesi, sorunu çözmeyecektir. Sorunun kaynağı Türk devletinin iddialarının aksine hareketimiz değil, Türk devletinin inkar siyasetidir. Kürt sorununun demokratik çözümü hem bölgenin huzur, istikrar ve güveni için hem de dünya barışına önemli bir katkıdır. Bu açıdan Kürt sorununun adil çözümü için uluslararası ve bölgesel güçlerin siyasi proje geliştirmeleri halinde bunu tartışmaya açık ve hazır olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Tekrardan gündeme getirilen Öcalan'sız ve PKK'siz çözüm arayışları sadece zaman tüketmeye ve kaosun derinleşmesine yol açacaktır. Çünkü halkımızın iradi temsili düzeyindeki güçlerin dıştalanması, halkımız tarafından hiçbir biçimde kabul görmeyecektir.

Kürt tarafı olarak sorunun barışçıl çözümünde gerekli bütün girişimleri ve mütevazı çözüm önerilerini geliştirmemize rağmen, silah zoruyla yok edilme konseptinin dayatılması halinde, haklı olarak buna karşı büyük bir irade ve kararlılıkla direneceğimiz kesindir. Kürdistan'ın tüm parçalarında Kürt halkı sorunları şiddetle değil, diyalog ile çözmek istemektedir. Bölgede demokrasi, barış ve istikrardan yana olan tüm güçlerin bu sorunun çözümü için çaba göstermelerini anlamlı bulur ve değer biçeriz. Kürdistan'daki egemen devletlerin ve uluslararası güçlerin Kürt sorununu bir istikrarsızlık unsuru ve devletler arasında ikili üçlü ittifaklar temelinde bastırma değil, demokratik ve adil çözüm temelinde bölgesel işbirliğin, halklar arasında kardeşliğin, istikrar ve güvenin geliştirilmesi amacı ile tüm tarafların temsil edileceği uluslararası bir konferans platformunun geliştirilmesi halinde, dört parçada kalıcı çözümün zemini güçlenmiş olacaktır.

Bölgesel istikrara ve çözüme hizmet edecek böyle bir yaklaşım yerine Kürt siyasi güçleri arasında çelişki yaratarak birbirleriyle çatıştırma politikasını geliştirmek, kesinlikle art niyetli bir yaklaşımdır. Kürt halkının hiçbir dostu bu politikayı desteklememelidir. Kürtler arası çatışma döneminin artık geçtiği bilinerek, hiçbir Kürt siyasi gücünün buna prim vermemesi gerekmektedir. Bütün Kürdistani güçler, ulusal demokratik birlik çizgisinde durmayı yurtsever olmanın asgari gereği olarak kabul etmeli ve bu duruşu mutlaka başarmalıdır. Çünkü tarihin bu döneminde halkımızın özgürlük davasının başarıya ulaşması için ortaya çıkan fırsatları doğru değerlendirme ancak böyle bir politik duruştan geçmektedir. Bu nedenle hiçbir Kürt siyasi gücü inkar ve imha siyasetine umut verecek bir politika izlememeli, Kürtler arası birlik ve dayanışmaya daha fazla önem vermelidir.

Tüm yurtsever Kürdistan halkı bulunduğu bütün alanlarda, kadını, genci ve bütün toplumsal kesimleri ile sürecin ulusal demokratik birlik çizgisinde gelişmesi için duyarlı olmalı, bunu boşa çıkaran yaklaşımlar karşısında tutum sahibi olmalıdır.

Bugün Kürt sorunu her zamankinden daha fazla çözüme yakındır. Çözümü kendi çıkarları için tehlikeli gören egemen devletler, büyük bir tedirginlik ve panik içinde sürecin önüne geçmek için her türlü çabayı sergilemektedir. Kürt halkını iradesizleştirme ve tasfiye konsepti biçiminde ortaya konulan inkar, imha siyasetinin sonuç almayacağı kesindir. Tasfiyeyi amaçlayan her türlü girişim, çözümü değil çözümsüzlüğü, barışı değil çatışmayı, istikrarı değil istikrarsızlığı geliştirecektir.

Şurası çok iyi bilinmeli ki, PKK önderliğinde örgütlenen Kürt halkının bugün dayandığı ulusal demokratik dinamikler ve elde ettiği zengin direniş tecrübesi daha uzun yıllar özgüce dayalı bir mücadeleyi ve direnişi geliştirebilecek güçtedir. Bundan halkımızın, dostlarımızın ve ilgili güçlerin hiçbir şüphesi olmamalıdır. Bu açıdan şiddetle tasfiye değil, diyalog yöntemiyle çözüm, sonuç alıcı olacak olan tek doğru yöntemdir. Aksi taktirde büyük bir çatışma ve kaos sürecinin gelişeceği ve bundan da herkesin zarar göreceği açık bir durumdur.

Biz hareket olarak böyle bir sürecin gelişmesi değil, barışçıl demokratik çözümün gelişmesi için, ilgili güçlerin bize yaptığı çağrıların gereği olarak bu deklarasyonla çözüme açık olduğumuzu resmen bildiriyor ve ilan ediyoruz. Konuyla ilgili tüm güçleri de Kürt sorununun demokratik barışçıl çözümü için çaba göstermeye ve sorumluluklarına sahip çıkmaya çağırıyoruz.

30 Kasım 2007

Ayrı zamanlarda aynı mekana doğru düştük yola

"Gençlik yıllarında verilen sözler unutulmazdır. Sözden dönmek, o heyecanlı ve ateş gibi yakıcı, bir güzel rüya ya da tatlı bir seher vakti gibi kuşatıcı yıllara anlamsız bir bakışla ve ihanet dolu sözlerle yaklaşmak olur ki, bu bizden uzaktı. Sürükleyen, sözün kendisiydi. Sürükleyen, sözün kendisinde gizliydi. Verilen sözün anlamı bilinerek verilmişti ve gerekleri yerine getirilmeliydi. Bizler de öyle yaptık"

Nedendir bilinmez,
çeker derinliklerine
geçmişimiz,
boğar,
damarlarımızdan,
iliklerimize kadar,
kurutur bizi…
serilir bedenimiz toprağa,
tarih sala verir an'a,
geleceğimiz gözyaşı döker,
umutlarımız kefen olur,
sarılır yüreğimize…

Bir düş görür gibi
dolaşırız mavilikleri,
birden karanlık olur gökyüzü,
parlar zifiri karanlık
ışık sanır,
peşine takılırız
koşar adımlarla,
ölüme yaklaşırız

Zakir Taş (Mahir)

1997 yılının mayıs ayında Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde okuyan 14 arkadaş daha önceden birbirimize verdiğimiz sözü pratikleştirerek partiye katıldık. Bu arkadaşlardan ***Zelal (Nebahat Karataş), Merwan (Mustafa Yılmaz), Ferhat, Renas, Bawer*** arkadaşlar 1999 yılında daha ülkeye yeni ulaşmış, ama bu cennet topraklara merhaba bile dememişken şehit düştüler. En son ***Mahir (Zakir Taş)*** arkadaşın şehit düştüğünü duydum.

Bu arkadaşların anısına yazı yazmak gerekiyordu, fakat yazmanın kendisi kolay olmuyordu. Kolay değildi, çünkü durmadan yarımlarla bölünüyoruz ve hayat yarımlarla bölündükçe maviye çalan umutlarımızla çarpıyoruz yüreğimizi. Hayallerimizin duruluğuyla topluyoruz bilincimizi ve yeniden verilmiş bir söz oluyoruz her defasında. Ama acı da verse yaşananlar, hiçbir şeyi çıkarmıyoruz hayatımızdan. Üniversite kantininde oturup dağa çıkma sözünü verdiğimiz o gün, tüm retleri yüklenip, sistemin insanı kendine yabancılaştıran kalıplarını kırıp, yeni kabul ölçülerine sarılıp gidiyoruz dedik. Ve o an, kabul ettiğimiz, kendimizden bile sakınmaya çalıştığımız yeni yaşamın kelimelerin anlatmaya yetersiz kalacağı acılarının olacağını da bilerek, ama bu acıları ardımızda bırakmadan, onları hayatımızdan çıkarmadan, her daim kendimizle taşıyacağımıza da söz verdik. Biliyorduk ki acıları unuttuğumuz an, sözümüz de tuzla buz olacaktı, umut göçebe hayatlar sürmeye başlayacaktı içimizde ve biz kendimize yabancılaşacaktık bir kez daha.

Ve ayrı zamanlarda düştük yollara. En kısa zamanda mekanı olmayan bir zamanda buluşacaktık. Hepimiz sözümüzü yerine getirmenin sabırsızlığı ve heyecanı içindeydik. Kısa zamanlara hayallarimizin büyük dünyasını kuracak, zamanı kendi ellerimizle süsleyecektik.

Hoşçakalların zamanı kısa olacak, buluşmaların zamanı geçecekti artık tekmil yollardan. Mekanın sınırsızlığında ve zamanın sonsuzluğunda arayıp bulacaktık birbirimizi. Fakat olmadı, vadilerde yankılanan gülüşlerini duyduk, gecelerde kılavuz eylediğiniz ay ışığında yürüdük, ıslandığınız yağmurlarda ıslandık, tanıklık yaptığınız güneşin doğuşunu selamladık. Bir hayatı birlikte paylaştığınız arkadaşlar sizleri anlatırken tekrar tekrar yaşayarak dinledik sizleri, ama ayrılık zamanlarını çıkaramadık, tekmil yollardan buluşmaları geçiremedik. Biz mi geç kalmıştık, yoksa siz mi zamansız gitmiştiniz bilinmez, ama ben hayallerimizi gerçekleştireceğimiz günleri kucaklıyorum hala.

Her geçen zaman anılarına karşı bağlılıkta kendini sorgulattığında, vicdan sızlatan anlar yaşandığında yazı yazmak da büyük bir yük oluyordu. Suç ağır ve tek bir savunulacak yan kalmadı, yazmalıyım şimdi.

Mahir arkadaşın şahsına yazacağım bu yazı, bir anlamda bu yıllarda birlikte olduğum ve beraber partiye katıldığım o güzel yoldaşların anısınadır.

Mahir arkadaş, Muş doğumlu, yurtsever, ekonomik anlamda orta halli bir ailenin çocuğuydu. Bizim arkadaşlığımız da 1996 yılında üniversitede gelişti. O'nu görür görmez ne olduğunu bilmediğim, isim koyamadığım bir şey beni O'na çekmişti. Hem her şeye isim koymaya gerek var mıydı, onu da bilmiyorum, ama araya yılların ve yolların girdiği zamanlarda bile her daim benimle birlikte olacak kadar güçlü hislerdi bunlar. Bir empati vardı aramızda. Bunun için de sözcüklere çok fazla ihtiyaç hissetmedik.

Birlikte bir öğrenci evi tuttuk. Birlikte kaldığımız bu ev ortamında O'nu daha iyi tanıdım ve her yönüyle değer verilmesi gereken bir insan olduğunu gördüm. Yüreği dağları aşacak kadar büyüktü.

Şehit Renas, Bawer, Merwan, Ferhat, Bedran ve Zelal

Okulda, Kürdistan Gençlik Birliği (YCK) örgütlenmesi içinde aktif olarak yer alıyordu. O dönemde YCK daha çok Türkiye metropollerindeki Kürt gençliği içinde örgütleniyordu. Bir anlamda gerillanın dağda yaptığını metropollerde yapıyordu. Metropollerdeki Kürt gençliği potansiyelini mücadeleyle, Kürdistan'la, Önderlikle buluşturuyordu. Bizleri gerillaya katılmaya ve Kürdistan halkı için mücadele etmeye götüren örgütlenmenin adıydı YCK.

Mahir arkadaş mücadeleyle bizden önce tanışmış ve aktif olarak katılmıştı. O'nu görür görmez değer vermemin sebebi de buydu belki, yani mücadeleye adanmış bir hayattı O'nunki.

Okul yıllarında ülke üzerine, Önderlik üzerine ve uğruna milyonlarca insanın seve seve ölüme gittiği sosyalizm üzerine tartışmalarımız oluyordu. Hepimizi en fazla heyecanlandıran ve hayallerimizi süsleyen gerçeklik ise gerillaydı. Bizler için gerilla ulaşılmaz olanın adıydı. Güzel, iyi, samimi, dürüst ve yüreğini büyütenlerin oluşturduğu bir topluluktu.

Gerilla olmak, Kürdistan dağlarında ARGK saflarına katılıp savaşan bir militan olmak, içimizi heyecanla dolduran ve kıpır kıpır eden bir arzuydu. Gerilla deyince ölüm anlamını yitiriyordu. Yaşamın daha da güzelleştirilmesiydi tek istediğimiz. Ve bunun için ne gerekiyorsa yapmak. Bu uğurda mücadele ederken ölüm gelse de ansızın, onu buyur edecektik sofralarımıza. Tartışmalarımızın ana ekseni gerillaydı. Neden söz edersek edelim, her söz gelip gerillada buluşuyordu. *"Gerilla olalım, elimize kleşi alıp düşmana karşı savaşalım, ondan sonrası önemli değil. En uzun yaşayanımız 8 ay yaşamalı, daha fazla yaşamak oportünizm olur"* diyorduk. Bu sözlerle takılırdık birbirimize. Bu sözlerimiz yaşamayı anlamsız gördüğümüzden değil, mücadele için her şeyin yapılması gerektiğini duruca anlatmanın kendisiydi.

Mücadeleyle, gerillayla ilgili okuduğumuz her satırda kendimizle aramıza giren sınırları bir adım daha geçiyor ve yeni bir yaşamın eşiğine yaklaşıyorduk. Her ay okur okumaz gelecek ay çıkacak olan Ali Fırat'ın yazılarını merak ediyor ve heyecanla bekliyorduk. Yeni bir ufuk açıyordu önümüzde ve içimizdeki tüm sınırları yıkıyordu bu yazılar.

Bu yazılarda ülke sevgisi, gerilla yaşamı, özgürlük ve sosyalizm özlemleri o kadar net ortaya konuluyordu ki, gerillaya katılmak için gereken kararlaşma sürecini daha da hızlandırıyordu. Elbette başka Kürt öğrenciler de vardı. Onlar da bizlerle ilişki içindeydiler, hatta bazılarıyla aynı evlerde bile kalıyorduk. Fakat karar verme anı geldiğinde, her kişi partiye, gerillaya katılma kararını vermede aynı yüreklilikte yaklaşamıyordu. Biz mücadeleye katılım kararını hiç tereddüt etmeden verenler için güneş bir ayrı doğuyordu, hayat bir başka akıyordu. En büyük hayallerimizden birisi de partinin kurucularından olan arkadaşları görmekti. Onlara tarifi imkansız bir ilgimiz vardı.

Mücadeleye atıldıktan sonra zaman bir başka akmaya başladı. Tüm anları dolu dolu yaşamaya başladık. Eylem planlamaları yapıyor, eylemden eyleme koşuyor, kalan zamanlarda yaptığımız eğitimlerde yoğun tartışmalar yürütüyorduk. Bu tartışmalarda en çok Merwan, Zelal ve Mahir arkadaşlar öne çıkıyordu. Üçünün de teorik olarak birikimli olması, diğer arkadaşların da yer yer onları bilinçlice tartışmaya çekmeleri, tartışmaları bazen sabah saatlerine kadar devam ettiriyordu. Bu tartışmalarda genelde birbirimizi ikna etmede zorlanırdık. Hal böyle olunca tartışmalar daha da derinleşirdi. Fakat sosyalizm, gerilla mücadelesi ve PKK söz konusu olduğunda herkes aynı fikirleri paylaşırdı. 'Özgür bir Kürdistan, özgür bir Türkiye demekti.' Herkesin ortak düşüncesi buydu. Sosyalizm ancak Kürdistan'da gerilla mücadelesiyle ve faşist Türk devlet sisteminin yıkılması ile kurulabilirdi.

İnatlaşma denince aklıma en çok Mahir arkadaş gelir. Birikimliydi ve ne istediğini bilmenin güveniyle doluydu. Duruşu güven veriyordu, söylediği sözler de eğer varsa düşüncelerde bir sis perdesi onu aralıyordu. Bu nedenle de sözü dinlenen ve saygı duyulan bir arkadaştı. Tabii bir de duygusal, kırılgan, her an küsmeye hazır bir yanı vardı. Bu yanı da ortamın havasını bir başka açıdan değiştiriyordu.

Eylemlerde yine hem planlayan hem de öncü düzeyde yürütendi. O hep en öndeydi. Kendisini kıyıda köşede tutmak isteyenleri bile örgütler, yönlendirirdi. Yani O, büyük bir askeri komutan adayıydı, bunu biliyorduk. Anlattıklarım bir abartı değil, sadece varolan gerçekliğin dile gelişidir. Zaten dağa çıktıktan sora hep askeri alanlarda kalmasının bir sebebi de buydu. Teorik anlamda da kendini daha da yetkinleştirme fırsatları varken o askeri alanı tercih etti.

Gerilla olacağımıza söz vermiştik. Eskişehir'de ayrılmıştık, ama ikinci buluşma noktamız gerillaydı mekanı neresi olursa olsun. Ve O'nun hep gerillada kalmakta ısrar etmesi birbirimize verdiğimiz sözlerin ne kadar bağlayıcı olduğunun göstergesi oluyor.

Gerilla yaşamı yaşamların en güzeliydi. Zordu, büyük bir sabır, feda-

karlık, inanç ve amaca bağlılık istiyordu, işte bu da farklılıktı ve biz gençliğin hayallerini süslüyordu. İçinde bulunduğumuz ortamlar, aile, okul, arkadaş çevresi vb ilişki biçimleri yeterli değildi. Gençlik yılları arayış yıllarıydı ve bizim arayışlarımızın yönü zaten belirlenmiş, söz olup dökülmüştü dudaklarımızdan.

Gençlik yıllarında verilen sözler unutulmazdır. Sözden dönmek, o heyecanlı ve ateş gibi yakıcı, bir güzel rüya ya da tatlı bir seher vakti gibi kuşatıcı yıllara anlamsız bir bakışla ve ihanet dolu sözlerle yaklaşmak olur ki, bu bizden uzaktı. Sürükleyen, sözün kendisiydi. Sürükleyen, sözün kendisinde gizliydi. Verilen sözün anlamı bilinerek verilmişti ve gerekleri yerine getirilmeliydi. Bizler de öyle yaptık. 1997 yılının mayıs ayında partiye katıldık. Daha sonra 14 arkadaşın hepsi aynı alanda, eğitim sahasında tekrar bir araya geldik. Yunanistan eğitim sahasında partiyi tanıma, gerillaya hazırlama amaçlı verilen eğitimlere aktif olarak katılım gösteriyorduk. Yaşama katılımda, görevleri yerine getirme ve eğitimlere katılmada herkes gerekenleri yapmaya çalışıyordu. Eğitim ilerledikçe, kişiliklerimiz de gelişiyor ve kendimizi daha iyi tanımaya başlıyorduk.

Mahir arkadaşın bu dönemde hem tartışmalarıyla hem de askeri duruş ve görevlere yaklaşımıyla dikkatleri üzerine çekiyordu, ilgi odağı haline geliyordu. Bazen de derinlerde gizli kalmış ve kendisini aniden dışarıya vuran feodal yanlarıyla şaşkınlık yaratıyordu. Dedim ya, kişiliklerimizi her yönüyle tanıyorduk. Bu, birbirimizi hem eleştirerek doğruya çekmeyi hem de doğru tarzda arkadaşlık ve yoldaşlık yapmayı beraberinde getiriyordu.

Eğitim sahasında hepimizin yoğunlaşması ülke, dağ, gerilla üzerineydi. Tüm rüzgarlar dağa doğru esiyordu. Gerillaya gitmek için eğitimin bir an önce bitmesini sabırsızlıkla bekliyorduk. Bir yandan da ya sağlık sorunlarımız çıkarsa, ya parti bizi farklı yerlere gönderirse diye kaygılanıyorduk. Çünkü yüreğimiz baştan başa dağ olmuştu. Devre sonu platformlarında gelir diye en çok korktuğumuz eleştiri, "arkadaşın askeri duruş sorunları var, arkadaş ARGK'ye uygun değil, iyi bir gerilla olamaz" eleştirileriydi.

Eğitim devremiz bittiğinde artık yerimizde duramaz olmuştuk. Özlemiyle büyüdüğümüz dağlara gitmeliydik. İşte biz böyle sabırsızlıkla beklerken, yönetimdeki arkadaşlar bizleri çağırıp konuştular. Ve her yurtsever Kürt insanının hayali, binlerce yoldaşın gitmek isteyip de ulaşamadığı veya ulaşamadan şehit düştüğü o kutsal mekana, Güneş'in mekanına gideceğimizi söylediler. Önder Apo'yu görmek öyle imkansız gibi geliyordu ki bize, şimdi gideceğimizi söylediklerinde gerçekten gidip Önderliği göreceğimize, O'nun eğitiminden geçeceğimize inanamıyorduk. Mahir arkadaşla yine aynı gruptaydık.

Nisan 1998'de Önderlik sahasına geçtik. Burada 6 ay eğitim gördükten sonra 9 Ekim uluslararası komplosu nedeniyle Önderlikle sözleşemeden birçok arkadaş dağlara, gerilla sahasına geçtik. Mahir arkadaşla en son Maxmur kampında beraber kaldık. Sonrası aynı zaman, farklı mekanlar ve büyüttüğümüz hayallerimiz.

Dağda aynı yollarda birlikte yürüme imkanımız hiç olmadı. Yani O'nun izini ben sürdüm ya da O benim yürüdüğüm yollarda yürüdü. Gelen giden arkadaşlarla damıtılmış selamlar gönderdik birbirimize. Bir gün selamı yerine şehadet haberini aldım Mahir arkadaşın. Şimdi Mahir yeni bir mücadele gerekçesi, şimdi Mahir yarım kalmış bir hayat yüreğimde. Şimdi Mahir yazı yazma sebebim.

Tüm ölümler zamansızdır, ardında yaşanmamışlıklar bırakır ve biz şimdi bu vakitsiz gitmelerin asırlık sızısıyla tutuyoruz yarına dair düşlerimizin ellerinden.

1996'dan 1999 yılına kadar hep beraber olduğumuz, birlikte kaldığımız bir grubumuz vardı. 6 yoldaş şehit düşerken, biz kalanlar bu yoldaşların umutlarını da yüklenerek yürüdük en uzak diye bilenen yerlere. Ömürlerden uzakları çıkarmanın mücadelesini ekledik mücadelemize. Yürümek, yorulmak, ter içinde kalmak, yağmurlarda ıslanmak, coşkun suları aşmak sorun değildi, anılara boğulup geride kalmaktı asıl zor olan.

Daha ne yazmalıyım, hangi kelime kifayetsizliğinden sıyrılıp onları anlatabilecek bilmiyorum. Daha fazla şey söylemek gerek biliyorum, ama şimdi sessizlik hüküm sürüyor fırtınaların ortasında.

Eskişehir Üniversitesinde okuduğumuz o dönemde bu yoldaşlarla paylaştığımız ortak duygularımızı ve düşüncelerimizi o dönemin hala dipdiri olan heyecanıyla ve o heyecanın diliyle, cümleleriyle sonuca bağlayacağım.

Devrimci olmak heyecan ister, kaygısız olmayı, ardına bakmamayı gerektirir. Kendine adanmış değil de adandığın bir amaç ister. Birçok zaman seni bağlayan, adım atamaz hale getiren hayallerine bir anda yüz çevirmen gerek. Ve yüzünü dönerken anlamsız hayallerden, çevirip yüzünü sol yanına, sol yanında bulunan o cevhere, bir anlık değil, bir ömür seni yürütecek o sevdana sımsıkı sarılman gerek. Ötesi kendiliğinden olmasa da gelir. Yürüyeceksin hem de durmadan. Her zorluk acı vermez bileceksin. Gidenlerin acısını hayalleriyle, amaçlarıyla sağaltıp huzur bulacaksın.

Yaşamı gençleştirmek, ruhu genç tutmak güzelleştirir. O zaman yaşam anlam kazanacak, dahası güzel olacak elinizi uzattığınız her şey, siz bunu bilmeseniz de bilenler olacak. Kedere boğduracak, hüzün verecek bir anınız olmayacak, en nihayetinde karışıp bu evrenin karmaşasına, bu ahenge renk katacaksınız. Şu kısa erimli olan yaşam kim bilir nasıl da kıskanacak sizleri o zaman.

Taşıması zor olsa da anılar canlı tutulacak, söz anlamını yitirmeyecek, onur olacak, kendisinde gizini saklı tutacak, tılsımı çözülemeyecek. Umut, o sürükleyen gizemli gerçeklik kendi ellerimizle oluşturulacak ve bu toprağın çocukları, kadınları, erkekleri, unutmanın ihanet olduğunu bilerek sizleri her zaman yad edecek. Bu bizlerin sizlere sözüdür.

Sözümüz özümüzdür. Sözümüz umutla beslenen gerçekliğin huzurunda, Güneş'in mekanında ortaya konulan onurumuzdur.

Mücadele arkadaşları adına
Edip Ezgisu

Sarya'nın yarım kalan dansının bize tuttuğu aynalara cesurca bakalım

"Her halkın türkü yapanları, yaşamın en içli telinden hissettiler acıları, güzellikleri, yoklukları. Zulümleri, sevdaları, toprağın her derde deva gücünü. Hissettiler ve bir halk adına şiir, türkü, dans yarattılar. Bu kadar sözden sonra Sarya desem, yazdıklarımın anlamı bir anda başka olur, biliyorum. Bir tek isim nasıl bunca kelimeyi baştan sona değiştirir? Sarya demek dans demek. Sarya demek şiir demek, oyun yazarlığı, gazetecilik demek. Hepsinden öte, Kürt halkının, kadınının sanatını yaratmak adına tüm sahte sanat kimliklerinden, sanat yalancılıklarından soyunmak demek"

Özlemlerin,
sevdaların,
tüm yarımlıkların
vebalin kaldı boynuma...
Kanatır içimi,
gözlerindeki hüzün,
yarım kalmış
dansının hüznü, bilirim...

"Bir halkın türkülerini yapanlar, yasa koyanlarından daha güçlüdür" diyor Shakespeare. O zaman bir halk en son, türkü yapanlarını unutmalı. Oysa zamanın, acımasız savaş koşullarının hafızamızı en çok zayıflattığı alanlardan biri bu oluyor. Sanatçılarımız, en nadide hazinelerimiz gün yüzüne yeterince çıkamadan, halkıyla yeterince tanışamadan silikleşiyor. İşte bu an, en tehlikeli yok olma biçimimizi kendi elimizle hazırladığımız an oluyor. Ne yaşadığımız toprak, ne yazdığımız özgürlük tarihinin anaç elleri onları terk etmiyor. Terk eden, toplumsallaşmanın emekle yaratılması biçimlerinden kopan, doğallıktan ve özünden uzaklaşan insan bireyciliği oluyor.

Kendi toplumsallaşmasının ve bireyselleşmesinin anlamlı arayışında ısrarlı her Kürt ve Ortadoğu insanının direnmesi gereken bir terk ediş, unutuş biçimi olmalı sanatını ve sanatçısını hafızalarında silikleştirme. Yaratmak için hala çok yönlü mücadele içinde olduğumuz özgür toplum ve özgür birey olmanın hangi büyülü, hangi incelikli halkasını onların oluşturduğunu, hangi eşsiz ilmeğini onların dokuduğunu asla unutmalıyız. Her biri bir ilmeğini, her biri bir dokusunu yarattı bugünkü değerlerimizin ve bizi biz yapan, yapacak olan insanlığımızın. Her biri bir ihanete, her biri bir yabancılaşmaya, her biri bir köksüzlüğe cevaben yaşadı dağların asi, teslim alınamaz görkemli başlarında. Her biri sazını, sözünü, ezgisini yüreğinin derinliklerinde büyütmekten vazgeçmeden gerillacılığın da heyecanını, yeni yaşam ebeliğini tatmaktan, onunla kimliğini örmekten vazgeçmedi.

Sarya desem yazdıklarımın anlamı bir anda başka olur

Her halkın türkü yapanları, mutlaka yaşamın en içli telinden hissettiler acıları, güzellikleri, yoklukları. Zulümleri, sevdaları, toprağın her derde deva gücünü. Hissettiler ve bir halk adına şiir, türkü, dans yarattılar. Bu kadar sözden sonra ***Sarya*** desem, yazdıklarımın anlamı bir anda başka olur, biliyorum. Bir tek isim nasıl bunca kelimeyi baştan sona değiştirir? Bunu yazdıklarıma bir biçimde tanıklık edenler, yaşayanlar belki daha iyi anlar. Sarya demek dans demek. Sarya demek şiir demek. Sarya demek oyun yazarlığı demek. Sarya demek gazetecilik demek. Hepsinden öte Sarya demek, Kürt halkının, kadınının sanatını yaratmak adına tüm sahte sanat kimliklerinden, sanat yalancılıklarından soyunmak demek...

Önderliğin, *"hiçbir yaşam kanunu özgür yaşam kanunundan daha güçlü değildir"* sözü, tüm sanatların da temelidir. Bunun en güzel örneği, kadınların özgür oldukları *"şiir tenli"* zamanlarda toplumsallaşmanın temelini oluşturan buluşları, bilim teknik ve sanatsal gelişmeleri yaratmalarıdır. Kadınların köleleştirildikleri ve günümüze kadar gelen süreç, bu kanunun da hiçe sayıldığı süreçtir. Şehit Sarya'nın ülkeyle buluştuktan sonra belki de en çok hissettiği gerçeklik buydu. Sanatını dağlarının, toprağının, yarattıklarının gücünden, güzelliklerinden alan ilk şiir ruhlu kadınların yarattığı "şiir tenli" zamanların efsanelerinin ayak izlerine bastığı andan itibaren Sarya değişti. Bunu, akademide birlikte kaldığı bir mücadele arkadaşıyla Zap'da yeniden karşılaştığında, *"Ahh heval, ayağım bu topraklara değdi değeli çok değiştim, ben başka bir Sarya oldum"* diyerek ifade

ediyordu. Bu sözler acelecilikle ve anlaşılmama kaygısıyla ayak üstü söylenmiş olsa da, ne istediğini bilen ve kişiliğini, sanatına dair arayışlarını bu bilmenin üzerine oturtan bir Kürt kızının yüreğinden gelen duyguların ifadesiydi.

Yaratmak istediği sanatın bu kanuna yeniden yaşam şansı tanımasında rolü olsun istedi. Kölelik altındayken ya da ruhun, düşüncenin, duyguların köleliğe bağlı kaldığı yaşam zeminlerinde özgür sanat, insan için sanat mümkün değildi.

O, dağlardan önce de sanat çalışmalarında yer aldı. Arayışlarının, yaratmak istediği güzelliklerin takıldığı, tıkandığı birşeyler vardı. Belki adını koyamıyordu. Belki yetkin tanımlarına ulaşamıyordu. Ama O, toplumsal genlerinin şiir tenli zamanlarda atılmış temelleriyle ruhunu okuyordu, dinliyordu. Ve arayışlarının zirveleşmesi için zirvelere varmak gerektiğini duygularının dilinden öğreniyordu. Bu yüzden mücadelenin yeniden yeniden yaratıldığı akademiye götürdü O'nu sanatçı ruhu.

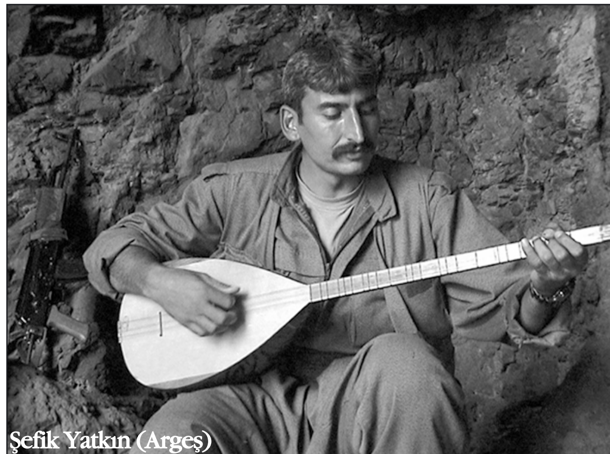
Burada hiçbir şeye ezbere, kalıpçı, alışılagelmiş yaklaşmadı. Çelişkileri, özgünlükleri ve köklerine kavuşamamış arayışları ile yaşadı Önderliği, eğitimleri, yoğunlaşma ortamlarını. Dürüstlüğü, samimiyetiyle yaklaştı. Koparıldığı, yabancılaştırılmak istendiği her değeri tanıdıkça sadece ruhunu, düşüncesini ve yüreğini değil, bunlarla şekillenen sanatçılığını da besledi. Ve ardından şiir tenli zamanları yaratan şiir ruhlu kadınların, tanrıçaların diyarına, Zap'a ulaştığında başkalaştı, değişti. Burada özgür yaşam kanununun tüm kanunlardan daha güçlü olduğunu, ama bunu yaratmanın yüksek bir bilinç kadar yüksek bir sanatçı hissedişiyle olabileceğini öğrendi. Yaşamı, içindeki kıpır kıpır deli dolu ruhla, ama büyük bir ciddiyet ve olgunlukla karşılıyordu Sarya. Yaratacağı sanatsal sıçramaların basamaklarını döşüyordu.

.... (Şehit Sipan)

Avaşin gibi mavi duru ve deli dolu akmak istiyordu Sarya

Avaşin'in mavi yüreği gibi akmak istedi yeniliklere, üretmeye, halkının sanatçısı olmayı hak etme arayışına. Avaşin'in ana yatağı gibi üretmek, onun gibi mavi, duru, deli dolu ve gizemli akmak istiyordu. Maalesef Avaşin'in bir perisini daha kanla kınaladılar savaş tanrılarına. Oysa ki şairin sözü hala tazeydi vicdanlarda; *"kandan kına yakılmaz."* Kan kanununu değil, 'yaşa ve yaşat' kanununu sevdi Sarya. Elindeki silah, savaş tanrılarının dayatmasına karşı çözümsüz kalan bir halkın başvurduğu bir yoldan başka bir şey değildi. Bunu en iyi Sarya anlardı. O, bu halkın yüreğinin, ruhunun kızıydı.

Kültürel katliama dair sezgisi bundandı. Kültürel katliam savaş tanrılarının bir hükmüydü. Bu hüküm sadece türkülerle, danslarla yıkılabilseydi, Sarya sadece bununla yetinirdi. Ama canı, yaşam hakkı alınmak istenen bir halkın sanatçısı olmak sadece türkülerle olmuyordu. Türküleri duyan, türkülerle sarsılan vicdanları yoktu savaş tanrılarının. *"Türküleri yakmayın. Türküler çiçektir en umutsuz zamanda açan"* diyen bilge sesi duymadılar.

Şefik Yatkın (Argeş)

Sarya yarım kalan bir dans yarım kalan bir ezgi yarım kalan bir şiir

Ve Avaşin'i geçip Miroz alanına girerken, en umutsuz zamanlarda açan bir çiçeği öldürdüler, bir türküyü yaktılar, iki kadın yoldaşıyla birlikte. O'nu vuran eller de Kürttü. Kürtlerin bugün de en zayıf karnı olan kendi kendinin, halkının haini olma gerçeği tarih karşısında hesap verdiğinde, en ağır suçlarından biri de Sarya gibi bir sanatçıyı katletmesi olacak. Acaba Sarya'yı dans ederken görselerdi, yine o tetiğe basarlar mıydı? Türkülerin, dansların, sanatın yönettiği bir dünyada olsaydık diye düşünüyor insan elinde olmadan. O'nu vuranlar bilselerdi bir halkın yüreğinden, insanlığından hangi nadide çiçeği kopardıklarını, yine de kıyarlar mıydı bilinmez. Ama yarım kalan bir dans, yarım kalan bir ezgi, yarım kalan bir şiir oldu Sarya. Dilimize, insanlığımıza, Kürtlüğümüze, kadınlığımıza dair. Şimdi şiir yazanlar, türkü yakanlar, dans edenler, bir halkın kültür sanatını yarattığı iddiasında olanlar bu yarımlığın tuttuğu aynalarda bakabilmeli kendi ürettiklerine.

Hepimiz yeni bir yaşamı, özgür yaşam kanununun hükmünü yaratmaya iddialı ve kararlıyız. O zaman sürekli bakmamız gereken aynalardan birisi Sarya'nın yarım kalan dansıdır. O da bu dansı, kendisinden öncekilerin yarımlığını tamamlamak için onların aynasına bakarak sürdürmek istedi, sürdürdü. Şehit ***Mizgin***'in, Şehit ***Sefkan***'ın sesi olmak istedi. Şehit ***Sipan, Serhat, Baran*** ve en son ***Delila*** da Sarya'nın yarım kalan dansını, sesini tamamlamak için O'nun Avaşin'de kalan, çağıran gözlerinin peşine düştü.

Savaş ortamında, dağların koynunda hala devam eden bir dans bu. Herkes kendi adına tamamlamaktan sorumlu. Ancak kendisine sanatçıyım diyen, özgürleşen Kürtlerin özgürlük kültürünü yaratma adına iş yapanların bu yarımlık karşısındaki sorumluluğu daha büyük. Ayrı bir anlama sahip. Özellikle de kadın sanatçıların.

Sarya'nın yarım kalan dansının aynasından bakabilmeliyiz

Sanata akması gereken ne çok yarım kalmış özgürlük haykırışları var. Ne trajedilerimiz, acılarımız ve emeklerimiz var. Özgür Kürt kadınının Şehit ***Sema*** arkadaşımızın dediği gibi, kendisini kendi küllerinden yeniden yaratma gerçekliği hala devam ediyor. Zorlukları, sorunları, engelleri hangi türden olursa olsun sanatçı inceliğiyle, hissedişi, üretkenliğiyle aşılacak birçok yanı var. Ve bunlar, tüm sanatçı arayışlara yelken açtıracak kadar güçlü bir esinti. Başka yerlere bakmamızın, ilgimizin ancak zenginleştirici bir anlamı olabilir, ama asıl koşu içimize olmalı. Arayışlarımıza, yeteneklerimize, sanatçı ruhumuza yelken açtıracak asıl rüzgarlar bizim ıssız, sınırsız denizlerimizde. Halkımızın gerçeğine yürekten baksak görürüz. Nice yaşanmış yakın tarihli acılarımız var ki, evrenin enerji akışı içinde dolaşıyor. Bir türkünün, bir destanın, bir tiyatronun, bir romanın, bir şiirin ruhunu oluşturmayı bekliyor. Sadece onu duyacak kulakları, görecek gözleri, hissedecek ruhu ve duyarlılığı bekliyor. Cesareti, dürüstlüğü, samimiyeti bekliyor. Onu taşıyan yarım kalmış danslarının tamamlanmasını bekliyor. Onu içecek ve şikayet etmeyecek Sarya'sını bekliyor. Yine öyle büyük direnişleri var ki, kendisini konu edinecek filmleri, belgeselleri bekliyor. "Sanatçınım" diyen evlatlarının körlüğünün, soğukluğunun, inkarcılığının ve yabancılaşmasının yarattığı hastalıkların iyileşmesini bekliyor.

O'nun ruhunu giyinebilmek haykırışlarına ses olabilmektir

Freemuse'dan (Müzikal İfade Özgürlüğü) Ole Reitov'un belirttiği, *"sansür tek kanallı olmayabilir. Dogmatik ideolojiler, yaratılan korkular sansürü tanımlayan ana unsurlardır. Yasaklı diller ve kadın sanatçılara baskı ise sansürün ta kendisidir"* sözleri, Kürt halkına uygulanan çok yönlü sansürü de anlatıyor. Türkiye'de geliştirilen aşırı milliyetçi şovenist dalga halkımızın dili, kültürü üzerinde ağır bir baskı yaratırken, bu dil ve kültürün kendisini tarihsel zenginliği, gücü üzerinde devam ettirmesini ve yeniden yaratmasını, üretmesini aşırı derecede sınırlandırmaktadır.

Bu, yıllardır yaşadığımız bir gerçekliktir. Sonuçlarını en fazla da tarihinden, kültüründen, dilinden uzaklaşan birey ve toplum gerçekliği biçiminde ortaya koyuyor. Buna önemli düzeyde yabancılaşma, kendisi olmaktan çıkma da diyebiliriz. Oysa ki Önderliğin bu çağda Kürtlere biçtiği misyonların hepsinin temelinde, *'nasıl bir kendileri olma'* sorusuna verecekleri cevap yatmaktadır. Kendisi olmaktan çıkmış bir Kürt bireyi, sağlıklı bir birey olmanın arayışlarından da sapmış olacaktır. Bu noktada her alan, her disiplin rol sahibidir. Sosyoloji, psikoloji, tarih vb bunların hepsinin "nasıl bir kendin olmak" sorusuna Kürtler açısından yaratılacak cevaba katkıları olacaktır mutlaka.

Tabii kültürel yok oluş, ediliş altındaki bir halkın kendisi olmak adına yaratacağı cevapta en temel rollerden birisi kültür sanat çalışmalarıdır. İşte Sarya arkadaşın sanat alanındaki arayış ve çabalarına, O'nun şehadetinin 10. yıldönümünde anlam vermede bu konuyu yürekten hissetmek çok önemli. O'nu layıkınca anmak da biraz böyle olur. Yani O'nun hissettiği gibi Kürt diline, kültürüne dayatılan soykırımı, yok edişi hissetmekle, O'nun çırpındığı gibi buna dur diyebilmekle, O'nun şiirlerinde haykırdığı gibi, bu çağın üzerimize yağdırdığı lanete karşı koymakla olur. 'Bir Kürt insanı, bir Kürt kadını sanatla uğraşmak istiyorsa bu, yüreğinde neleri yaratabilmeli, neleri hissedebilmeli, mücadelenin tüm alanlarındaki sanatçılığı nasıl yaşamalı' vb soruları sorabilmekten geçiyor.

Birçok kültür sanat kurumumuz adını Sarya arkadaştan alabilir. O'nun adına çok güzel şarkılar da yazılıp okunabilir. Bunların hepsinin layık olma, anma, sanat tarihimize mal etme istemi ve arayışıyla ilgisi vardır. Ama bir diğer önemli yan ve olmazsa olmaz layık olma biçimimiz; O'nun ruhunu giyinebilmek, onun haykırışlarına ve yarım kalmış dansına ses olabilmektir. Bu anlamda yaratabilmektir.

Ruhu hissedişi şiirleri dansı isyanları Kürt ruhluydu

Sarya arkadaş metropollerde büyüdüğü için belki belli bir süre Kürt gerçekliğinin bazı yönlerine yabancıydı. Ama ruhu, hissedişi, şiirleri, dansı, isyanları Kürt ruhluydu, Kürt soyluydu. Sorun, ulusallık anlamında aşırı bir vurgu yapmak değil, isyanları, acıları, katliamları yaşamış bir halkın gerçeğini soluyabilmek, ona dokunabilmek. Bunu Kürt olmayan bir sanatçı da yapabilir. Kaldı ki çok sınırlı da olsa bazı denemeler oldu. Ama önemli olan, o tarihin halk gerçekliğinin bir parçası olanların bunu

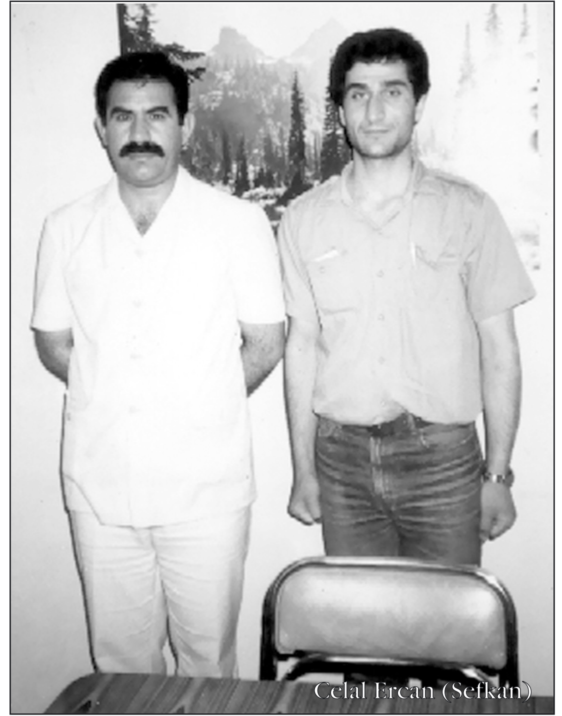
"Nice yaşanmış yakın tarihli acılarımız var ki, evrenin enerji akışı içinde dolaşıyor. Bir türkünün, bir destanın, bir tiyatronun, bir romanın, bir şiirin ruhunu oluşturmayı, sadece onu duyacak kulakları, görecek gözleri, hissedecek ruhu ve duyarlılığı bekliyor. Cesareti, dürüstlüğü, samimiyeti bekliyor. Onu taşıyan yarım kalmış danslarının tamamlanmasını, onu içecek ve şikayet etmeyecek Sarya'sını bekliyor"

soluyabilmesi, buna dokunabilmesi ve bu solumalarla, dokunuşlarla kendisini ve sanatını yaratabilmesi.

Sarya bu gerçekliği belki de en fazla Zap'ta kaldığı 1996-97 yıllarında, "ayaklarımı basar basmaz değiştim" dediği topraklarda soludu. Bu süreçte dokundu ve kendisine, yaratmak istediklerine yeni anlamalar kazandırdı. Çok büyük bir talihsizlik olarak erken şehit düştü. Böyle bir değeri uzun soluklu yaşatamamış olmak bizlerin de özeleştirisi. Eksikliğinin hissedilmesi gereken bir kayıp. Önderliğe YAJK yönetimi olarak 1997 yılında şehadetinin tekmili verildiğinde, haykırırcasına, büyük bir acıyla, *"siz bana neyin tekmilini verdiğinizin farkında mısınız? Kimi, neyi kaybettiğinizin farkında mısınız? Nasıl bu kadar rahat bana şehit düştü dersiniz?"* diyerek eleştirmişti.

Neyi ve kimi kaybettiğimizi savaşı da, siyaseti de, yaşamı da, kadın özgürlüğünü de sanatçı inceliği ve ruhuyla yaratan, yaşayan Önderlik anlıyordu. O yüzden de bir yoldaşın, militanın acısı kadar bir sanatçı kadını, Kürt halkını yansıtabilecek bir sanatçı ruhu kaybetmenin acısını da hissediyordu. Sarya'yı kendi sanatına, yaşamına, mücadelesine yeni bir anlamla katıyordu. Şimdi bizim yapmamız gereken tam da böyle bir anma olmalı.

Yeniden ve yeniden Sarya arkadaşın tuttuğu aynalardan bakarak kendimize, sanatımıza; varolmanın, kendin olmanın yeni anlamlarında derinleşebilmeliyiz. O'nu sanatımızda, katliam altındaki kültürümüzü koruma ve geliştirme çabamızda kültür sanat tarihimize silikleşen, ezbere hafızalarla değil, ruhsal, yürekten hissedişlerle, belirgin, anlaşılır şekilde kazandırmalıyız.

Celal Ercan (Sefkan)

Kültür sanat, edebiyat alanlarında yaşadığımız açmazların, yaratamamanın nedenlerini, Sarya arkadaş gibi büyük değerlerimizi yeterince yaşayıp yaşatamamamızda arayabilmeliyiz. Sanat uğruna verilen bedeller doğru bilince çıkarılmazsa, ruhumuza nakşedilmezse ileriye dönük sanat arayışlarımız da kimliksizleşir. Başkalaşır, yabancılaşır. Başkalarının, eril kültürün piyasalaşan, metalaşan sanat anlayışlarının versiyonlarına dönüşür. "Sistem içileşme, sistemin mezhebi olma, sistemin değirmenine su taşıma" belirlemelerini kültür sanat alanları açısından da ele alırken, özgürlük mücadelesi tarihi boyunca adım adım yaratılanların ne pahasına yaratıldıklarını ve onlardan uzaklaşmanın, vazgeçmenin vicdanından, insanlığından vazgeçmek olduğunu bir an bile unutmamak gerekir.

Vicdanını unutan vicdansızdır. Vicdanı olmayan da asla sanatçı olamaz. Sanat herşeyden önce ait olduğu toplumsal, insani gerçekliğin vicdanı, sesi olabilmektir. Theba şehri saldırıya uğradığında, ilk bir heykeltraş ölümü göze alıp şehrin savunulmasında ve kurtarılmasında yer alır. Bunun karşısında şehrin kralının ilk sözleri, "bu kent için ölmek gerektiğinde ilk ölmesi gereken ben olmalıydım" olur. Ama bir sanatçı duyarlılığı yurdu, sanatının kaynağı olan değerler tehlikede olduğunda kral ya da başka bir güç tanımaz. Yüreği ile harekete geçer. Gerçek sanatçıların yüreği, insani yok oluşa karşı ilk tepkileri veren yürektir. Bu anlamda, 'her cepheden bitirilmeye, yok sayılmaya çalışılan bir halkın sanatçısının duruşu nasıl olur" sorusuna bir cevaptır Sarya arkadaşın duruşu.

Gurbet Aydın (Mizgin)

Bu, her sanatçının şehadeti göze alması şarttır anlamında değil. Ya da sanatsal duruşu yaratmada yeni adımların, yürekli bir duruşun sahibi olan Sarya arkadaş açısından belirleyici olan tek yan, O'nun şehadete ulaşması değildir. O'nun yakaladığı ve uğruna uçmak, koşmak, buluşmak istediği güzelliklerdir önemli olan. Bu güzellikleri, acıları yüreğinde ne kadar ve nasıl hissettiğidir. Dayatılan yok edişe karşı nasıl bir varoluş ve bunda nasıl bir sanatçı duruşu sorusunu gündeminin, arayışlarının, emeğinin, sanatsal çalışmalarının odağına almasıdır. O'nun ilk hissedişleri bu anlamda bir sanatçı ruhunun yüceliğine yaraşandı.

Ortadoğu'da, özellikle Kürdistan'da savaşın, şiddetin bir vahşet düzeyinde halklara dayatıldığı günümüzde bu şiddeti yumuşatan ve giderek aşan temel etkinlik, duruş sanatsal duruş olabilmelidir. Yaşanan vahşetin tüm yönlerini olduğu kadar, kültürel vahşet ve şiddeti de teşhir etmesi gereken yine kültür sanat çalışmalarıdır.

Kadına karşı çok yönlü bir katliamın, metalaştırılmanın dayatıldığı çağımızda, kadın özgürlük duruşunda sanatın yeri can alıcı bir önem-

dedir. Ama hala yeterince sahiplenilmiş bir düzeyde değildir. Çocuklara, yaşlılara, doğaya, tarihi güzelliklere karşı çok boyutlu geliştirilen yıkım, saldırı kültür sanat ve edebiyatın yeterince gündemine girmiş değildir. Bu anlamda ciddi bir boşluk yaşanırken, halkların ve tüm bu kesimlerin adına sanatı geliştirmesi gerekenlerin egemen sistemin kısır, sistemi yeniden üreten ve Önderliğimizin belirttiği gibi sistemi ayakta tutan yollarda dolanıp durması içler acısı bir gerçekliktir. Trajik ve belki de ezilenlerin en büyük talihsizliğidir.

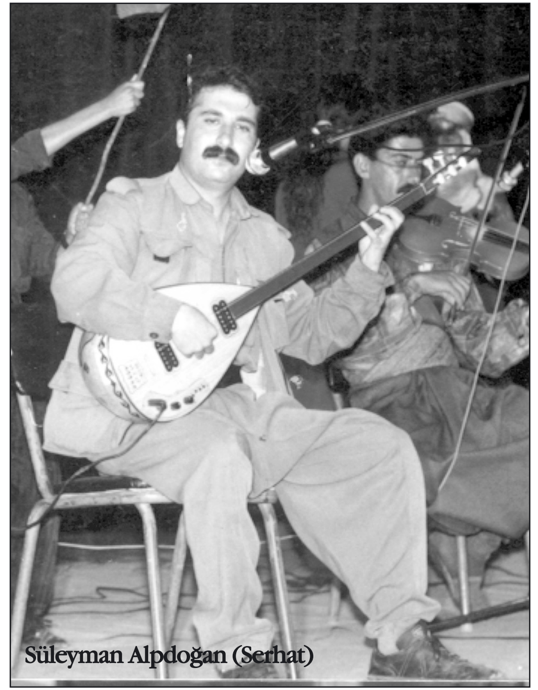
Sistem tüm ezilen kesimleri daha uzun süre baskı, egemenlik, sömürü altında tutabilmek için kültür sanat alanını çok yönlü kullanırken, ezilen kesimlerin çözümü yaratmayı sadece siyasetten beklemesi trajedilere yol açıyor. Sanat insani, demokratik ve barışçıl çözümün geliştirilmesinde rolünü ve misyonunu tanımlamayınca, buna göre sanat ve edebiyat alanında üretmeyince, insanların zihinlerine ve toplumsal genlerine kazınan 'öl öldür' çözümsüzlüğü, kısır döngüsü acımasızca devam eder. Sanatçıyım diyen, edebi ve kültürel üretim içinde olan her Kürt ve Türk insanı, bu topraklarda hala 'öl öldür' kanununun ağırlıkta yaşanan kanun olmasında kendi sorumluluğunu görebilmelidir. Üretmemek, sanatçı duyarlılığını sergilememek, yaşananlara seyirci kalmak, sessiz kalmak, sanatla toplumsallığın, sanatla siyasetin, sanatla kadın olmanın bağını koparmak vb bu sorumluluğu yeterince yerine getirebilmek için sorgulanması ve aşılması gereken yönler olmalıdır.

... (Şehit Dijwar)

Sanatsız toplum çıplak ve ilkel vücut gibidir

Katliam tehditi altındaki bir halka, bir cinse yeni yaşam şansı yaratmak, sanat düzeyinde bir siyaseti yürütmeyi ya da siyaset kadar rol oynayacak bir sanat anlayışını ve pratiğini üretmeyi şart kılar. Bu gerçeğin felsefik ve paradigmatik düzeyde en fazla sanatçılar tarafından anlaşılması gerekir. Önderliğimizin AİHM savunmalarında yaptığı bir değerlendirme, bu gerçekliğe yeni paradigmada ne düzeyde önem verdiğini çarpıcı bir şekilde göstermektedir. *"Ahlak, aslında bütün gerekleri oluşturulmuş toplumsal sistemler için bir nevi kişiliğin iyi ve doğru karakter özellikleriyle, güzel bir elbise gibi içinin iyiliğini güzellikle tamamlayan sanatın rolünü oynamasında bir köprü konumundadır. Dolayısıyla toplumsal yaşamda sanatın yeri de en az ahlak kadar yeniden tanımlanmayı gerektirir. Sanatsız toplum, çıplak ve ilkel vücut gibidir. Daha da ötesi, ruhun ve fiziğin doğru zihniyet yapısından kopukluğunu ifade eder. Doğru zihniyet programın ekonomik, sosyal ve siyasal kurumlaşmasını belirlerken, ortaya konulan hedefler sanat ve onun hedefleriyle örtüşmedikçe sakat, çıplak ve çirkin kalmaya mahkumdur.*

Sanatsız toplum düşünülemez. Sanat sanıldığının aksine, seçkinlerden çok halkın mitoloji, din ve felsefeye verdiği yanıtın dili olarak anlaşılmalıdır. Üstün zihniyet ve iradeler tarafından doğrulan düşünce ve ahlakın halkın kavrayacağı ve uyum sağlayacağı kalıplara dökülmesini ifade eder." Bu belirleme, bir insan olarak da sanatçının sanatsal üretimini ahlakla bağlantılı kılmasının gereğini gösteriyor.

Süleyman Alpdoğan (Serhat)

Yaşam barışla güzelleşir

Savaşçı ve iktidarcı kültür yaşamı bir bütün olarak katlederken ve sanatçının yaratım alanı bütün bir yaşamla ilgiliyken, yaşamın bir alanına karşı sorumluluk ve duyarlılık radarını kapatıp 'ben gerçek sanatçıyım' ya da 'benim işim sanat' demek, büyük bir aldatmadan öte bir şey olamaz. Kendisini aldatan da sanatçı olamaz. Hele varoluşunu yaratan toplum karşısında kendisini aldatan bir bireycilikle sanat yapılamaz. Tam tersine, iktidarcı ve savaşçı katliam kültürüne alternatif bir yaşam kültürü yaratmak için en büyük kavgaların sahibi sanatçılar olmalıydı.

Şehit Sarya'yı sanat tarihimizde bir mihenk taşı yapan da O'nun bu kavganın farkına varması, bu kavgada kendisinin yerini tanımlaması ve buna göre mücadeleyi göğüslemesiydi. Kültür sanat ve edebiyat alanında iddialı olanların, özellikle kadınların O'na olan borcu da aynı yoldan, tecrübelerden ve birikimlerden yararlanarak, yeni değerler yaratarak yürümektir. Sanat yapan Kürt kadınlarının O'na olan borcu ancak böyle ödenebilir. Yeni yetişen neslin O'nunla kurması gereken gönül bağı ancak bu temelde olabilir.

Yaşam Sarya'nın sarı saçlarıyla Avaşin'in mavi yüreği gibi akan bir ırmak olacak

Sanat yaşamı güzelleştirmenin yoluysa, yaşam da ancak barışla güzelleşebileceğine göre, kadın sanatçıların temel uğraşı barışı yaratmaya odaklanabilmeli ki, Sarya ve O'nun gibi kaybettiğimiz birçok güzel sanatçımızı bir daha kaybetmeyelim. Sazlarımızı silahla, ezgilerimizi bombardımanların sağır eden iğrenç gürültüsüyle değiştirmeyelim. Türkülerimize sevgi, aşk, güzellikler yerine acıları, trajedileri nakışlamayalım. Bu, herkesten daha çok sanatçıyım diyenlerin, yani toplumu güzel hayallere sanatı ile taşayanların sorumluluğudur.

Sarya arkadaşımızı 16 Kasım 1997'de şehit verdik. Kasım ayı kadınlar için aynı zamanda (25 Kasım) "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Dayanışma Günü"nü de kapsıyor. Kadına yönelik şiddete karşı dayanışma yaratmanın en anlamlı ve sonuç alıcı yollarından biri de en büyük şiddet olan savaşa dur demektir.

Dominik Cumhuriyeti'nde işkence ile katledilip bir uçurumun dibine atılan Patria, Minerva ve Maria Teresa Mirabal kardeşler (Kelebekler)'in anısına, şehadet günleri olan 25 Kasım kadın hareketi tarafından bir anma ve şiddetle mücadele günü olarak belirlendi. Şehit Sarya gibi onlar da kendi halklarının ve insanlığın gerçek sanatçılarıydılar. Çünkü yaşam sanatını, doğanın harikulade sanatkarlığını en çok tahrip eden şiddete, savaşa karşı aktif mücadele ederek, yaşama sanatını geliştirmek istediler.

Bir sanatçı kadını, bir özgürlük sanatçısını yine kasım ayında kaybetmiş olmak, özellikle kadınlar açısından yaşam sanatını büyütmekle, bunun için barış ve demokrasi gücü olarak örgütlenmekle karşılanabilir, anılabilir. Sarya arkadaşın yarım kalan dansının bize tuttuğu aynalara cesurca bakalım. Tüm yarımlıklarımızı tamamlamanın ana yolunun onurlu barışla kurulacak özgür yaşam sanatını geliştirmekten geçtiğini görmemiz zor olmayacak. Yaşam Sarya'nın sarı saçlarıyla Avaşin'in mavi yüreği gibi akan bir ırmak olacak. Durmayacak. Ne kendine hain bir pusunun ellerinde, ne unutmanın utancında ne de yabancılaşmanın girdaplarında tıkanmayacak. Sarya gibi zirvelerde arayacak sanatçı ruhun gıdasını ve bulacak.

Irmak
Akışın yaşamımızdır
durmadan, dinlenmeden uyumadan ak!
akışın anlarının ayırdına varmadan
soluk soluğa
taşlara, kayalara, yosunlara aldırmadan
aşka, sevdaya, ayrılıklara takılmadan
yalnızca akışının yaşamın olduğunu bilerek
ve akışının yaşamımız olduğunu bilmeksizin ak!
Güneş, sende seyre dursun kendini
genç kızlar sende görsünler bahara durmuş
suretlerini
aşıklar, serinliğinle tutuştursunlar yüreklerini
sen bunları bilmeden ak!
yüzyıllık efsanelerinle
sesindeki tılsıma karışan gizli öykülerinle
savaşa, kavgaya, ölüme kulak asmadan
varlığının yaşamımız olduğunu anlamadan
hem herkesin
hem hiç kimsenin olmayan IRMAK!
giderek uzanan saçlarınla
hiç durmadan ak.

Şehit Sarya
(Nursen İNCE)

"Şehitler büyük bir düşüncenin aktarılmasının köprüleridir" Önder Apo

Adı, soyadı: **Mehmet Selim KURT**
Kod adı: **Çekdar SERDAR**
Doğum yeri ve tarihi: **Dargeçit, 1978**
Şehadet tarihi: **4 Kasım 2007 Cehennem Deresi/Mardin**

Adı, soyadı: **Serdar DEMİR**
Kod adı: **Boran BAGOK**
Doğum yeri ve tarihi: **Adana, 1985**
Şehadet tarihi: **4 Kasım 2007 Cehennem Deresi/Mardin**

Adı, soyadı: **İhsan YAKUT**
Kod adı: **Resul AKAR**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp, 1983**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Kasım 2007, Şehit Brusk alanı/Amed**

Adı, soyadı: **Hediye KURHAN**
Kod adı: **Tekoşin GABAR**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, 1980**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Kasım 2007, Fındıke alanı/Gabar/Botan**

Adı, soyadı: **Selma KAYA**
Kod adı: **Gülbahar GÜLHAT**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, 1978**
Şehadet tarihi: **1 Aralık 2007 Çırav/Gabar/Botan**

Adı, soyadı: **Mehmet Reşit ERDOĞAN**
Kod adı: **Gabar RIZGAR**
Doğum yeri ve tarihi: **Bismil, 1978**
Şehadet tarihi: **1 Aralık 2007 Çırav/Gabar/Botan**

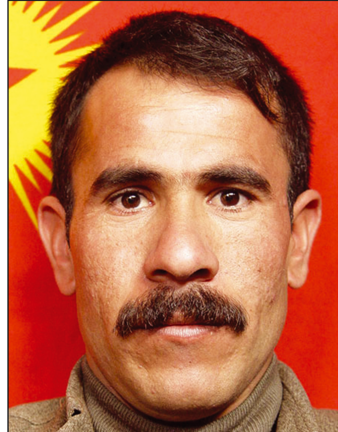
Adı, soyadı: **Niyazi AKGÜL**
Kod adı: **Harun TORİ**
Doğum yeri ve tarihi: **Midyat, 1981**
Şehadet tarihi: **1 Aralık 2007 Çırav/Gabar/Botan**

Adı, soyadı: **Mercan KARA**
Kod adı: **Beritan HİLAL**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1983**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Aralık 2007, Çırav/Gabar/Botan**

Adı soyadı: **Ceyda YETKİN**
Kod adı: **Rozerin FIRAT ROJ**
Doğum yeri ve tarihi: **İstanbul, 1975**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Aralık 2007, Çırav/Gabar/Botan**

Adı soyadı: **Abdullah KARATAŞ**
Kod adı: **Osman ÇEVİK**
Doğum yeri ve tarihi: **Bozova, 1975**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Aralık 2007, Çırav/Gabar/Botan**

Adı soyadı: **Hasan KAYA**
Kod adı: **Serdem ŞAHİN**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1986**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Aralık 2007, Çırav/Gabar/Botan**

Adı, soyadı: **Medine GÜL**
Kod adı: **Xwinda FARAŞİN**
Doğum yeri ve tarihi: **Çukurca, 1984**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Aralık 2007, Çırav/Gabar/Botan**

Düsseldorf ÊDÎ BESE yürüyüşü